

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 1. marts 2002 (04.03)
(OR. fr)**

6666/02

AGRI 52

FØLGESKRIVELSE

fra:	Sylvain BISARRE, direktør, på vegne af Europa-Kommissionens generalsekretær
modtaget den:	11. februar 2002
til:	Javier SOLANA, generalsekretær/højststående repræsentant
Vedr.:	Landbrugets stilling i Den Europæiske Union – Rapport 2000

Hermed følger til delegationerne Kommissionens dokument - KOM(2002) 67 endelig.

Bilag: KOM(2002) 67 endelig

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 11.02.2002
KOM(2002) 67 endelig

Landbrugets stilling I Den Europæiske Union

Rapport 2000

(forelagt af Kommissionen)

Udgivet i tilslutning til den almindelige beretning
om Den Europæiske Unions virksomhed – 2000

BRUXELLES-LUXEMBOURG, 2001

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Den økonomiske situation og indkomsterne i landbruget.....	12
1.1.	Generel oversigt.....	12
1.2.	Produktionsniveauer.....	14
1.3.	Udviklingen i produktions- og markedspriserne	16
1.4.	Gennemsnitsproducentpriser	18
1.5.	Udviklingen i landbrugsindkomsterne	18
1.6.	Informationsnettet for landøkonomisk bogføring (INLB)	23
1.6.1.	Bedrifternes indkomster	23
1.6.2.	Resultaterne for de enkelte driftsgrene.....	23
2.	DEN POLITISKE UDVIKLING OG LOVGIVNINGSSINITIATIVER I 2000.....	28
2.1.	Kvalitetspolitik.....	28
2.2.	Økologisk landbrug.....	30
2.3.	Salgsfremmende foranstaltninger	30
2.4.	Forenkling af landbrugslovgivningen	31
2.4.1.	Indledning.....	31
2.4.2.	Landbrugslovgivningens gennemskuelighed og tilgængelighed.....	32
2.4.2.1.	Konsolidering	32
2.4.2.2.	Konsolidering af ordningerne med import- og eksportlicenser.....	32
2.4.2.3.	Koder for bestemmelsessteder ved eksport.....	32
2.4.2.4.	Forslag fra betalingskontorerne	32
2.4.2.5.	Nye rammebestemmelser for statsstøtte.....	32
2.4.3.	Forenklingsforanstaltninger på de enkelte markeder	33
2.4.3.1.	Hør og hamp	33
2.4.3.2.	Kød.....	33
2.4.3.3.	Mælk og mejeriprodukter.....	33
2.4.3.4.	Frugt og grøntsager	33
2.4.3.5.	Ris	34
2.4.4.	Ordningen for mindre landbrugere	34
2.5.	Statsstøtte.....	34
2.5.1.	Nye rammebestemmelser	34

2.5.2.	Oversigt over året.....	35
2.5.3.	Usædvanlige begivenheder og naturkatastrofer.....	36
2.5.3.1.	Dioxinkrisen - (B).....	36
2.5.3.2.	Genopretning af den franske skovbrugssektor - (F)	36
2.5.4.	Privatisering og omstrukturering	37
2.5.4.1.	Støtte til opkøb af jord - (D).....	37
2.5.4.2.	EPAC's og SILOPOR's omstrukturings- og privatiseringsplaner - (P).....	38
2.5.4.3.	Centrale del latte di Roma - (I).....	39
2.5.5.	Skatte- og afgiftsmæssige foranstaltninger	39
2.5.5.1.	Delvis fritagelse for CO ₂ -afgiften i væksthusektoren - (NL).....	39
2.5.5.2.	Fritagelse for mineralafgifter - (NL).....	40
2.5.6.	Driftsstøtte til græske kooperativer - (EL)	41
2.5.7.	RIBS - statslig indgriben i markedsvilkårene - (I).....	41
2.5.8.	Svine sektoren.....	42
2.5.8.1.	Støtte til svineproduktion - Stabiporc - (F)	42
2.5.8.2.	Svineopsamlingscentre - (NL).....	43
2.5.9.	Husdyrsektoren - generelle foranstaltninger	44
2.5.9.1.	Kapacitetsnedlæggelser - nuværende ordning for intensive husdyrbrug - (NL)	44
2.5.9.2.	Transport af levende dyr - Gaelic Ferries - (IRL).....	45
2.5.9.3.	Støtte til husdyrbrugere, der har været udsat for ugunstige vejrforhold - (IRL)	45
2.5.10.	Sukkersektoren.....	46
2.5.11.	Citrussektoren	47
2.5.11.1.	Støtte til citrussektoren på Sicilien - (I)	47
2.5.11.2.	National handlingsplan for citrussektoren - (I).....	49
2.5.12.	Vinsektoren.....	50
2.6.	Støtte til de dårligst stillede personer	50
2.7.	Regionerne i EU's yderste periferi	51
2.8.	Oplysninger om foranstaltningerne under den fælles landbrugspolitik	52
2.9.	Aktivitetsrapport for IKT-området (informations- og kommunikationsteknologi)...	53
2.10.	Rådgivende komiteer og forbindelser til faglige organisationer og interessegrupper	54
3.	Landbrugsmarkeder	55

3.1.	Prispakken for 2000/01	55
3.2.	Vegetabiliske produkter	55
3.2.1.	Korn.....	55
3.2.1.1.	Verdensmarkedet	55
3.2.1.2.	EU-markedet.....	56
3.2.2.	Oliefrø	57
3.2.3.	Ærter, bønner, hestebønner og sødlupiner.....	57
3.2.4.	Anden hør end spindhør	58
3.2.5.	Bælgplanter (kikærter, vikker og linser)	58
3.2.6.	Nonfood.....	59
3.2.7.	Ris	60
3.2.7.1.	Reform af rissektoren.....	61
3.2.8.	Stivelse	61
3.2.9.	Sukker.....	61
3.2.9.1.	Verdensmarkedet	61
3.2.9.2.	EU-markedet.....	63
3.2.9.3.	De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder.....	64
3.2.10.	Kartofler	65
3.2.11.	Kunsthørret foder.....	65
3.2.12.	Spindhør og hamp	66
3.2.12.1.	Spindhør	66
3.2.12.2.	Hamp	66
3.2.12.3.	Reform af ordningen for spindhør og hamp	66
3.2.13.	Bomuld	67
3.2.13.1.	Reform af den fælles markedsordning for bomuld.....	67
3.2.14.	Silkeorm	68
3.2.15.	Olivenolie	68
3.2.16.	Friske frugter og grøntsager	69
3.2.16.1.	Situationen på verdensmarkedet	69
3.2.16.2.	Den internationale samhandel.....	69
3.2.16.3.	EU-markedet.....	70

3.2.16.4.Reformen af frugt- og grøntsagssektoren.....	71
3.2.17. Bananer.....	71
3.2.17.1.EU-produktionen.....	71
3.2.17.2.Import fra AVS-staterne.....	73
3.2.17.3.Reformen af den fælles markedsordning for bananer.....	73
3.2.18. Forarbejdede frugter og grøntsager.....	74
3.2.18.1.Verdensmarkedet og EU-markedet.....	74
3.2.18.2.De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder (se afsnit 3.2.16.4).....	75
3.2.19. Vin.....	76
3.2.20. Tobak.....	78
3.2.20.1.Markedsudvikling.....	78
3.2.20.2.De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder.....	79
3.2.21. Frø.....	80
3.2.21.1.Markedsudvikling.....	80
3.2.21.2.De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder.....	80
3.2.22. Humle.....	81
3.2.22.1.Verdensmarkedet.....	81
3.2.22.2.EU-markedet.....	81
3.2.22.3.De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder.....	82
3.2.23. Levende planter og blomsterdyrkningsprodukter.....	82
3.3. Animalske produkter.....	83
3.4. Animalske produkter.....	86
3.4.1. Mælk og mejeriprodukter.....	86
3.4.1.1. Verdensmarkedet.....	86
3.4.1.2. EU-markedet.....	87
3.4.2. Okse- og kalvekød.....	89
3.4.2.1. Gennemførelse af reformen af okse- og kalvekødsektoren.....	89
3.4.2.2. Mærkning af oksekød.....	89
3.4.2.3. Verdensmarkedet i 1999.....	91
3.4.2.4. EU-markedet.....	94
3.4.3. Fåre- og gedekød.....	95

3.4.4.	Svinekød.....	96
3.4.4.1.	De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder (reguleringsfond for svinekød)	97
3.4.5.	Fjerkrækød.....	97
3.4.6.	Æg	99
3.4.7.	Honning	100
4.	AGROMONETÆR ORDNING	101
4.1.	Udviklingen i 2000.....	101
5.	Udvikling af landdistrikter i 2000.....	102
5.1.	Belgien	102
5.1.1.	Vedtagelse af nye programmer.....	102
5.1.1.1.	Flandern.....	102
5.1.1.2.	Vallonien	103
5.1.2.	Evaluering af de tidligere programmer	103
5.1.2.1.	Belgien samlet	103
5.1.2.2.	Hovedstadsregionen Bruxelles	104
5.1.2.3.	Flandern.....	104
5.1.2.4.	Vallonien	104
5.2.	Danmark	105
5.2.1.	Vedtagelse af nye programmer.....	105
5.3.	Tyskland	105
5.3.1.	Vedtagelse af nye programmer.....	105
5.3.1.1.	Baggrund og programmeringsrammer	105
5.3.1.2.	Programmer og prioriterede områder.....	106
5.3.1.2.1.	Baden-Württemberg	106
5.3.1.2.2.	Bayern.....	106
5.3.1.2.3.	Brandenburg.....	107
5.3.1.2.4.	Bremen.....	107
5.3.1.2.5.	Hamburg	107
5.3.1.2.6.	Hessen.....	107
5.3.1.2.7.	Mecklenburg-Vorpommern	108
5.3.1.2.8.	Niedersachsen	108

5.3.1.2.9. Nordrhein-Westfalen	108
5.3.1.2.10. Rheinland-Pfalz	108
5.3.1.2.11. Saarland	108
5.3.1.2.12. Sachsen	109
5.3.1.2.13. Sachsen-Anhalt	109
5.3.1.2.14. Schleswig-Holstein.....	109
5.3.1.2.15. Thüringen.....	109
5.3.2. Evaluering af de tidligere programmer	109
5.3.2.1. Mål nr. 1	110
5.3.2.2. Mål nr. 5b	110
5.3.2.3. Leader II	110
5.4. Grækenland.....	110
5.4.1. Vedtagelse af nye programmer.....	110
5.4.2. Evaluering af de tidligere programmer	110
5.5. Spanien	111
5.5.1. Vedtagelse af nye programmer.....	111
5.5.1.1. Aragonien	111
5.5.1.2. Catalonien.....	111
5.5.1.3. Balearerne.....	112
5.5.1.4. Rioja	112
5.5.1.5. Madrid	112
5.5.1.6. Navarra	112
5.5.1.7. Baskerlandet	112
5.5.2. Programmering EUGFL, Udviklingssektionen	113
5.5.3. Evaluering af de tidligere programmer	113
5.6. Frankrig	114
5.6.1. Vedtagelse af nye programmer.....	114
5.6.1.1. Programmerne for mål nr. 1 regionerne.....	114
5.6.1.2. Programmerne for mål nr. 2 regionerne.....	114
5.6.1.3. Leader+.....	115
5.6.2. Evaluering af de tidligere programmer	115

5.7.	Irland	115
5.7.1.	Vedtagelse af nye programmer	115
5.7.1.1.	Baggrund og programmeringsrammer	115
5.7.1.2.	Programmer og prioriterede områder	115
5.7.2.	Evaluering af de tidligere programmer	116
5.8.	Italien	116
5.8.1.	Vedtagelse af nye programmer	116
5.8.1.1.	Abruzzerne	117
5.8.1.2.	Bolzano	117
5.8.1.3.	Emilia-Romagna	117
5.8.1.4.	Friuli-Venezia Giulia	117
5.8.1.5.	Latium	118
5.8.1.6.	Ligurien	118
5.8.1.7.	Lombardiet	118
5.8.1.8.	Marche	118
5.8.1.9.	Umbrien	118
5.8.1.10.	Piemonte	119
5.8.1.11.	Toscana	119
5.8.1.12.	Trentino	119
5.8.1.13.	Valle d'Aosta	119
5.8.1.14.	Veneto	119
5.8.2.	Evaluering af de tidligere programmer	120
5.9.	Luxembourg	120
5.9.1.	Vedtagelse af nye programmer	120
5.9.2.	Evaluering af de tidligere programmer	120
5.10.	Nederlandene	121
5.10.1.	Vedtagelse af nye programmer	121
5.10.2.	Evaluering af de tidligere programmer	121
5.11.	Østrig	121
5.11.1.	Vedtagelse af nye programmer	121
5.11.1.1.	Mål nr. 1 programmet for Burgenland	122

5.11.1.1.1. Strategi.....	122
5.11.2. Evaluering af de tidligere programmer	122
5.12. Portugal	122
5.12.1. Vedtagelse af nye programmer.....	122
5.12.1.1.Fællesskabsstøtteramme og andre instrumenter	122
5.12.1.2.Mål	123
5.12.1.3.Prioriterede områder og programmernes struktur.....	123
5.12.2. Evaluering af de tidligere programmer	123
5.13. Finland.....	124
5.13.1. Vedtagelse af nye programmer.....	124
5.13.1.1.Det kontinentale Finland	124
5.13.1.2.Ålandsøerne	124
5.13.2. Evaluering af de tidligere programmer	125
5.14. Sverige.....	125
5.14.1. Vedtagelse af nye programmer.....	125
5.14.1.1.Mål nr. 1	125
5.14.2. Evaluering af de tidligere programmer	125
5.15. Det Forenede Kongerige	126
5.15.1. Vedtagelse af nye programmer.....	126
5.15.1.1.England.....	126
5.15.1.2.Nordirland.....	126
5.15.1.3.Skotland.....	126
5.15.1.4.Wales.....	127
5.15.1.5.Mål nr. 1	127
6. Miljø og skove	128
6.1. Andre miljøforanstaltninger	128
6.2. Foranstaltninger inden for skovbruget	128
7. Finansiering af den fælles landbrugspolitik i 2000.....	130
7.1. Aftalen fra topmødet i Berlin og budgetdisciplin.....	130
7.2. EUGFL, Garantisektionen.....	131
7.2.1. Budgetbehandlingens gennemførelse.....	132

7.2.1.1.	Den monetære reserve	134
7.2.2.	Garantisektionens andel af det samlede budget.....	134
7.2.3.	EUGFL og fondens finansielle indtægter.....	134
7.2.4.	Arten af EUGFL, Garantisektionens udgifter.....	135
7.2.4.1.	Offentlige lagre	136
7.2.5.	Regnskabsafslutning	137
7.2.6.	Udviklingen i udgifterne til landbrugsmarkedene i 2000	138
7.3.	EUGFL, Udviklingssektionen	139
7.3.1.	Finansiering	140
7.3.2.	Gennemførelse af budgettet.....	143
7.4.	Evaluering.....	144
7.4.1.	Evaluering af markedsforanstaltninger	144
7.4.2.	Evaluering af strukturforanstaltningerne og foranstaltningerne til udvikling af landdistrikterne	144
8.	Forberedelse af udvidelsen	145
8.1.	De vigtigste udviklingstendenser.....	145
8.1.1.	Tiltrædelsesforhandlinger.....	145
8.1.2.	Førtiltrædelsesstrategi	145
8.1.3.	SAPARD	147
8.1.4.	De central- og østeuropæiske lande, gradvis liberalisering af den bilaterale handel med landbrugsvarer.....	148
8.1.4.1.	Liste 1:.....	149
8.1.4.2.	Liste 2:.....	149
8.1.4.3.	Liste 3:.....	149
8.1.5.	Resultaterne af forhandlingerne.....	149
8.2.	Bulgarien	150
8.3.	Den Tjekkiske Republik.....	150
8.4.	Estland.....	151
8.5.	Ungarn.....	151
8.6.	Letland.....	152
8.7.	Litauen.....	152
8.8.	Polen.....	153

8.9.	Rumænien.....	153
8.10.	Slovakiet.....	154
8.11.	Slovenien.....	154
9.	Internationale forbindelser.....	155
9.1.	Internationale organisationer og aftaler.....	155
9.1.1.	Verdenshandelsorganisationen (WTO).....	155
9.1.1.1.	WTO-konsultationer og bilæggelse af tvister.....	155
9.1.2.	Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD).....	155
9.1.3.	Den generelle toldpræferenceordning (GSP).....	156
9.1.4.	De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation (FAO).....	157
9.1.5.	Den internationale kornoverenskomst.....	157
9.1.5.1.	Konventionen om kornhandel.....	157
9.1.5.2.	Konventionen om fødevarehjælp.....	157
9.1.6.	Den Internationale Sukkerorganisation.....	158
9.2.	Bilaterale og regionale handelsforbindelser.....	158
9.2.1.	USA.....	158
9.2.2.	Canada.....	160
9.2.3.	Mexico.....	160
9.2.4.	Mercosur og Chile.....	160
9.2.5.	Sydafrika.....	161
9.2.6.	Japan og Republikken Korea.....	162
9.2.7.	New Zealand.....	162
9.2.8.	Middelhavslandene.....	162

1. DEN ØKONOMISKE SITUATION OG INDKOMSTERNE I LANDBRUGET

1.1. Generel oversigt

1. Landbruget var i 2000 især præget af tre faktorer: a) stigningen i priserne inden for såvel svineavl som fjerkræavl efter faldet det foregående år; b) eksplosionen i oliepriserne, der har medført en meget markant stigning i energipriserne og, skønt i mindre omfang, i priserne på kunstgødning; c) det kraftige fald i forbruget af og priserne på oksekød fra oktober som følge af den nye krise, som konstateringen nye tilfælde af BSE (bovin spongiform encephalitis) i flere medlemsstater medførte. Alt i alt var de klimatiske forhold gunstige, hvilket resulterede i en rekordhøst af kornprodukter og i et økonomisk klima både internt og på internationalt plan, der var favorabelt med hensyn til såvel økonomisk vækst som til landbrugseksportens konkurrenceevne.
2. Generelt viser de første skøn over indkomsterne i landbruget, der blev foretaget i slutningen af 2000, inden virkningerne af BSE-krisen for alvor var slået igennem, en stigning i indkomsterne på 1,3% i faste priser for Den Europæiske Union som helhed efter, at der allerede blev registreret en let stigning i 1999 (+0,7% i henhold til de seneste oplysninger). Det er dog sandsynligt, at dette første skøn for 2000 vil blive revideret i nedadgående retning som følge af det kraftige prisfald inden for oksekødssektoren i årets sidste kvartal. Samtidig med dette fald skete der dog en endnu kraftigere stigning i priserne på svinekød og fjerkræ, en stigning, der allerede var startet, da krisen satte ind.
3. Vejrmæssigt var forholdene generelt ret gunstige på tidspunktet for udsåningen af vintersæden (efteråret 1999). Dette medførte en stigning i arealer tilplantet med blød hvede i Frankrig, Benelux-landene og navnlig Tyskland efter det foregående års fald. Endvidere gjorde den rigelige nedbør i Sydeuropa lige efter udsåningen af vintersæden det muligt at fylde vandreserverne op efter en sommer, der var præget af ret høje temperaturer og en langvarig tørke i Spanien. Dermed var der mulighed for i vid udstrækning at udligne den manglende nedbør i disse regioner og temperaturer, der var højere end normalt, som blev målt i løbet af vinteren. Sidstnævnte fænomen berørte ligeledes størstedelen af de central- og nordeuropæiske regioner (hvor man registrerede 2 grader Celsius over normalen), men vejrforholdene i løbet af foråret var generelt ret favorable med relativt høje temperaturer, der fremskyndede afgrødernes udvikling. Til gengæld blev vejrforholdene noget dårligere hen på sommeren med meget store nedbørsmængder i Nordeuropa og temperaturer, der stadig lå over normalen, i Sydeuropa. Den rigelige nedbør i de nordlige regioner i juli og august forsinkede høsten af vintersæden ganske betydeligt og påvirkede høstens kvalitet. Disse forhold var dog ret gunstige for sommersæden, navnlig kartofler og roer, selv om udbyttet af roer generelt var mindre end det foregående års rekordhøst. Disse to afgrøder og navnlig roerne led under de store nedbørsmængder i løbet af efteråret i de nordlige regioner, og høsten var generelt forsinket.
4. Den interne efterspørgsel anslås at være steget med omkring 2,5% for kornets vedkommende efter afmatningen det foregående år, navnlig som følge af den stigende anvendelse af korn til dyrefoder på grund af kornets forbedrede konkurrencedygtighed i forhold til andre foderstoffer. Inden BSE-krisen blev forbruget af oksekød for 2000 anslået til at være uændret eller endog let stigende i

forhold til det foregående år og dermed lidt over tendensen på lang sigt, der trods alt går i retning af et fald (over 23 kg pr. indbygger i 1986 mod omkring 20 kg i 1999). Forbrugernes manglende tillid, der spredte sig hurtigt efter opdagelsen af nye tilfælde af kogalskab, herunder også i medlemsstater, der hidtil havde troet sig fri for BSE, medførte et brat fald i forbruget af oksekød i størstedelen af medlemsstaterne, idet faldet i nogle medlemsstater var på helt op til 60-70%. Generelt set anslås denne krises indvirkning på forbruget af oksekød i 2000 at resultere i et fald i størrelsesordenen 5%, men indvirkningen vil også kunne være meget markant i 2001. Som tidligere medførte faldet i forbruget af oksekød en relativ stigning i forbruget af fjerkrækød og svinekød, der ellers blev anslået til at være let faldende, før BSE-krisen satte ind. Derfor skulle forbruget af disse kødtyper i 2000 generelt stort set være uændret i forhold til det foregående år eller endog lidt faldende for fjerkrækødets vedkommende. Mens forbruget af smør på ny faldt efter en mindre stigning i 1999, steg forbruget af ost fortsat med omkring 1,5% i 2000.

5. Den generelle økonomiske situation har været præget af en relativt stabil vækst både i Den Europæiske Union og på verdensplan, af euroens meget markante kursfald i forhold til dollaren, der forbedrede fællesskabseksportens konkurrenceevne på verdensmarkedet, og af en bemærkelsesværdig stigning i oliepriserne, der sammen med euroens svage stilling atter satte skub i inflationen i de fleste medlemsstater.
6. Situationen på landbrugsmarkederne på verdensplan har fortsat bedret sig noget i forhold til det foregående år, men den er dog relativt dårligere i forhold til de foregående år. Hvad angår især hvede er verdensmarkedspriserne blevet styrket i årets anden halvdel som følge af den forventede nedbringelse af lagrene i høståret 2000/01. De ligger dog endnu langt under rekordårene 1994-1996. Hvad angår majs var verdensmarkedspriserne i slutningen af 2000 stort set på samme niveau som ved årets begyndelse til trods for den stigning, der blev konstateret i andet halvår, idet verdensmarkedspriserne faldt med omkring 20% mellem maj og juli. Tilsvarende har verdensmarkedspriserne på soja i årets løb svinget omkring et niveau, der blot ligger lidt over niveauet det foregående år, selv om euroens kursfald i forhold til dollaren som allerede anført har gjort import af korn og foderkager/-skrå til Fællesskabet dyrere. Verdensmarkedspriserne på oksekød steg i løbet af 2000 på grund af stigningen i efterspørgslen, navnlig i Nordamerika. Til gengæld var verdensmarkedspriserne på fjerkrækød ret lave på grund af den samtidige stigning i udbuddet og stagnering af efterspørgslen. Hvad angår mejeriprodukterne steg verdensmarkedspriserne på ost og smør lidt, mens de for skummetmælkspulver steg betydeligt efter et kraftigt fald de senere år som følge af den økonomiske og finansielle krise, der ramte Asien, Latinamerika og Rusland.
7. Forbedringen af det økonomiske klima på internationalt plan og euroens kursfald, der styrkede fællesskabseksportens konkurrenceevne, forklarer for en stor del Den Europæiske Unions gode resultater på de internationale landbrugsmarkeder i 2000, dog ikke for nogle varer som f.eks. oksekød og frøolie. Fællesskabets eksport af landbrugsvarer steg således med 13,6% i løbet af de første ti måneder af 2000 i forhold til samme periode året før. Eksporten af korn er især steget med omkring 7% i volumen og 27% i værdi, mens Fællesskabets eksport af hvede og byg kunne foregå uden eksportrestitutioner i årets anden halvdel. Værdien af eksporten af mejeriprodukter steg ligeledes kraftigt (i alt +22,6%), navnlig for tømælk (84,7% og ost (+19,8%). Det samme gælder sukker (22,7%), frugt (25,7%), grøntsager (7,2%), olivenolie (46,9%) og vin (7,2%). Eksporten af svinekød, der nåede op på et rekordniveau i 1999, forblev på et ret stabilt niveau i 2000 (kvantitativ stigning på

+0,6% i løbet af de første ti måneder i forhold til det foregående år) og steg endog kraftigt i værdi (+24,3%). Eksporten af fjerkrækød steg lidt (+4,2% i værdi), mens eksporten af oksekød styrteddykkede med over 20% både kvantitativt og i værdi.

8. Som helhed blev situationen omkring de offentlige lagre af størstedelen af de landbrugsvarer, der er omfattet af en markedsinterventionsordning, betydeligt bedre i løbet af 2000. Det gælder navnlig korn, hvor de fysiske mængder i de offentlige lagre faldt fra 14,9 mio. t i slutningen af januar 2000 til 7,8 mio. t i slutningen af september. Mens man har kunnet afvikle en stor del af lagrene af hvede og byg, er situationen for rugs vedkommende fortsat meget bekymrende, da interventionslagrene er forblevet på over 3 mio. t hele året. Lagrene af tømælk er stort set blevet afviklet i løbet af årets første otte måneder. Til gengæld voksede smørlagrene frem til maj måned, hvorefter de faldt lidt. Bemærkelsesværdig er også den kraftige stigning i lagrene af ris, der oversteg 700 mio. t i september 2000 som følge af den stigende import samt den interne produktion.

1.2. Produktionsniveauer

9. **Korn**produktionen satte ny rekord i 2000 (over 211 mio. t) efter rekordåret 1998 som følge af det øgede dyrkningsareal og det stigende udbytte. Kornarealet er vokset med omkring 3% i 2000 samtidig med, at arealet for olieafgrøder, proteinafgrøder og oliehør faldt. Denne omlægning af olie- og proteinafgrødearealet til kornarealer skal ses i lyset af de relativt lave priser på disse varer i høståret 1999/2000, men den skyldes også, at udsåningen af vintersæden det foregående år var blevet forstyrret af dårlige jordbundsforhold i nogle regioner. Blandt kornafgrøderne er arealet med blød hvede vokset med 6%, arealet med majs med 4,5% og arealet med rug med 7%.
10. Udbyttet på kornarealerne er steget med 3% i forhold til 1999 og nåede i gennemsnit op på 5,7 t/ha, dvs. et niveau, der ligger omkring 1% over tendensen på lang sigt. Udviklingen er dog meget forskellig fra medlemsstat til medlemsstat. Mens udbyttet voksede med over 30% i Spanien og Finland efter de katastrofale resultater det foregående år, faldt det i Østrig, Tyskland, Belgien og Frankrig på grund af vejrforhold, der var mindre gunstige end det foregående år. Spaniens tilbagevenden til normalen forklares for en stor dels vedkommende af den kraftige stigning i det gennemsnitlige udbytte af hård hvede (+17% for Den Europæiske Union som helhed) og af byg (+7%). Udbyttet af blød hvede steg lidt, mens udbyttet af majs faldt lidt.
11. Generelt voksede kornproduktionen med over 11 mio. t i forhold til det foregående år (dvs. omkring 6%). Omkring halvdelen af denne stigning udgøres af blød hvede, mens den anden halvdel udgøres af foderkorn (navnlig byg).
12. Efter rekordhøsten i 1999 faldt den samlede produktion af **olieafgrøder** (raps, solsikke og soja) med 15% i 2000 på grund af faldet i både det dyrkede areal (-8%) og i udbyttet (-7%). Faldet i den samlede produktion af olieafgrøder skyldes hovedsageligt faldet i produktionen af raps (-24%) som følge af faldet i det dyrkede areal (-13%) og i udbyttet (-11%). Solsikkeproduktionen er til gengæld steget med 11% på grund af den markante forbedring af udbyttet i Spanien efter de katastrofale resultater det foregående år på grund af tørken. Dyrkningsarealet for solsikker er i øvrigt forblevet stort set uændret. Sojaproduktionen er faldet med 5% i forhold til det foregående år.

13. Produktionen af **proteinafgrøder** er ligeledes faldet i 2000 (-15%) på grund af faldet i både dyrkningsarealer og udbytte og har således nået det laveste niveau siden 1995. Endvidere er produktionen af oliehold næsten halveret i forhold til det foregående år på grund tilbagevenden til de normale dyrkningsarealer efter den bemærkelsesværdige stigning i Det Forenede Kongerige og Tyskland det foregående år.
14. Efter den kraftige stigning det foregående år er **sukker**produktionen faldet med over 5% i 2000 som følge af den mærkbare indskrænkning af dyrkningsarealet for sukkerroer (7,3% i forhold til 1999) i forventning om nedsættelsen af produktionskvoterne og som følge af mindre gunstige forhold for eksporten på verdensmarkedet. Til trods for denne indskrænkning af dyrkningsarealerne, nåede sukkerudbyttet i 2000 op på et relativt højt niveau takket være vejrforholdene, der generelt var gunstige for sukkerroeafrøderne i det mindste i høstperioden. Høstperioden blev dog i flere regioner forstyrret af rigelig nedbør, der nedsatte sukkerroens indhold af sukker lidt.
15. Ifølge de første oplysninger, der forelå medio januar 2000, skulle **olivenolie**produktionen ligge på omkring 1,9 mio. t, dvs. en stigning på omkring 12% i forhold til året før.
16. I henhold til de første skøn faldt **frugt**produktionen (-2,5% i forhold til året før) og **grøntsags**produktionen (-2,9%) i 2000. Produktionen af **kartofler** er næsten uændret i forhold til året før.
17. Efter en usædvanlig god høst i 1999, hvor produktionen steg med omkring 20 mio. hektoliter i forhold til året før, faldt **vin**produktionen igen i 2000 (omkring -8%), idet den lå på omkring 165 mio. hektoliter. Der blev navnlig registreret et kraftigt fald i Østrig og i Portugal (omkring -25% i disse to medlemsstater), i Tyskland (omkring -13%), i Frankrig (-9%) og i Italien (-8%). Vinproduktionen er derimod steget i Spanien (+7%) efter at være faldet det foregående år.
18. Selv om **oksekød**sproduktionen inden udbruddet af den nye BSE-krise var stigende og således var vokset lidt i forhold til året før, medførte sammenbruddet i forbruget i løbet af årets sidste måneder til trods for, at der blev vedtaget en række foranstaltninger, der sigtede mod at styrke de allerede eksisterende forbrugerbeskyttelsesordninger, et mærkbart fald i slagtingerne og dermed i produktionen, der anslås til omkring 5% for 2000. Mens forbruget af oksekød pr. indbygger så ud til helt at have genvundet det fald, der var observeret efter 1996 som følge af den første BSE-krise, oplevede det et nyt chok i slutningen af året, navnlig i de medlemsstater, der for første gang fik konstateret BSE i deres kvægbesætning.
19. **Svinekød**sproduktionen skønnes at være faldet med 2,5% efter den kraftige stigning de seneste år, og det prisfald, der blev observeret i 1998 og 1999. Men som følge af den stigning i forbruget af hvidt kød, som BSE-krisen medførte, mindskedes faldet i svinekødsproduktionen i slutningen af året (1,8% på årsbasis).
20. Den stigning i **fjerkrækød**produktionen, der længe havde præget denne sektor, blev brudt i 1999 dels som følge af en mindre vækst i eksporten dels som følge af de negative virkninger på forbruget, som dioxin-krisen i Belgien i foråret 1999 medførte. I 2000 forventede man et nyt fald i produktionen efter faldet året før. Som det var tilfældet med svinekød blev produktionsnedgangen dog mere begrænset end

oprindelig forventet (omkring -1,1% på årsbasis) takket være stigningen i forbruget af fjerkrækød som følge af BSE-krisen.

21. Efter den stigning, der blev observeret i 1998 i forhold til året før stabiliserede produktionen af **fåre- og gedekød** sig næsten i 1999 og 2000 på et niveau, der dog ligger mærkbart under niveauet i begyndelsen af 1990'erne.
22. Mens bestanden af malkekøer fortsat falder med omkring 1,5% om året, skulle **mælkeproduktionen** i 2000 ligge på omkring 122 mio. t, dvs. næsten på samme niveau som i 1999, hvor produktionen endog voksede med en mio. t i forhold til året før. Udbyttet vokser således fortsat og kompenserer generelt for nedgangen i bestanden. Leverancerne til mejerierne er ligeledes stabile eller endog let stigende i forhold til året før, selv om referencemængderne er blevet sat op for nogle medlemsstaters vedkommende i forbindelse med beslutningerne omkring Agenda 2000. Det er dog sandsynligt, at disse beslutningers virkninger allerede blev foregrebet i forbindelse med leverancerne i 1999.
23. **Smør**produktionen faldt igen i 2000 (-1,2% i henhold til de første skøn) efter stigningen året før parallelt med faldet i forbruget i Unionen og til trods for stigningen i eksporten efter de problemer, der opstod på det russiske marked. Til gengæld er **ost**produktionen steget med 2,3% på grund af stigningen i såvel det interne forbrug som i eksporten. Produktionen af **skummetmælkspulver** faldt kraftigt i 2000 (-5%) efter stigningen året før.

1.3. Udviklingen i produktions- og markedspriserne

24. I henhold de vurderinger, der forelå i slutningen af december 2000, skulle **prisindekset for landbrugsproduktionen** i 2000 være steget med gennemsnitligt 2,9% i faste priser i forhold til året før som følge af et fald på 1,5% i priserne på vegetabiliske produkter og en stigning på 7,7% i priserne på animalske produkter efter faldet året før. Det skal dog bemærkes, at der i disse vurderinger sandsynligvis ikke er taget højde for det kraftige fald i priserne inden for oksekødsproduktionen som følge af den nye BSE-krise. Blandt de vegetabiliske produkter er prisfaldet mest markant for kartofler (-19,5%), vin (-5,3%), ris (-4,3%) og frisk frugt (-2,0%). Priserne er ligeledes faldet for korn (-1,5%), sukkerroer (-1,7%) og tørrede grøntsager (-1,4%). Til gengæld er priserne på friske grøntsager steget lidt (+2,6%). For så vidt angår animalske produkter er prisen på svinekød steget kraftigt (+25,0%) efter faldet året før. Men der er ligeledes registreret betydelige stigninger for så vidt angår oksekød (+2,0%), fåre- og lammekød (5,1%), fjerkrækød (+7,0%) og mælk (+2,6%). Endelig er priserne på æg steget mærkbart (+20,0%).
25. Under hensyn til inflationen forventes producentprisindekset at stige med gennemsnitligt 0,6% for EU som helhed i forhold til året før. Der er registreret større stigninger i Belgien (+6,3%), Danmark (+7,2%), Tyskland (+7,6%) og Nederlandene (+7,2%), dvs. i de medlemsstater, hvor stigningen i svineködspriserne efter faldet det foregående år har størst betydning. Produktionspriserne er også steget lidt i Grækenland (+1,0%), Irland (+1,3%) og Østrig, mens de i Frankrig er forblevet stort set uændrede i faste priser. Til gengæld er produktionspriserne faldet i faste priser i Spanien (-2,4%), Italien (-1,6%), Luxembourg (-3,5%), Portugal (-1,1%), Finland (-1,8%), Sverige (-2,9%) og Det Forenede Kongerige (-4,7%).

26. Efter at være nået ned på det laveste niveau i starten af høståret 1999/2000 steg markedsprisen på **korn** lidt frem til maj måned 2000 parallelt med nedbringelsen af interventionslagrene (reduceret fra 18 mio. t ved høstårets start til omkring 9 mio. t ved høstårets slutning), hvilket resulterede i en stigning i eksporten på verdensmarkedet samt i den interne efterspørgsel, navnlig til dyrefoder. Fra juni måned styrtdykkede fællesskabspriserne på korn dog, efterhånden som udsigterne til en rekordhøst begyndte at tage form. Hertil kommer, at det fald i interventionspriserne, der blev besluttet i forbindelse med Agenda 2000, trådte i kraft den 1. juli 2000, et fald, der til dels blev udlignet af en stigning i støtten (fra 54,34 EUR/t til 58,67 EUR/t).
27. Faldet i interventionspriserne blev væltet fuldstændigt over på markedspriserne. Men situationen er meget forskellig fra medlemsstat til medlemsstat og fra kornsort til kornsort. Mens prisen på blød hvede i Frankrig er forblevet relativt lav og tæt på interventionsprisen på grund af den dårlige kvalitet af hvede til brødbagning, er markedspriserne i Italien og Tyskland steget gradvist, og de nåede ved årets udgang op på et niveau, der lå mærkbart over interventionsprisen. Mens prisen på byg i Frankrig steg mærkbart efter høstårets start på grund af en relativt ringe høst af maltbyg, var prisstigningen i Spanien og Tyskland langt mere moderat. Endelig er priserne på majs forblevet mærkbart højere end interventionsprisen i størstedelen af producentlandene, selv om de var lavere end det foregående år.
28. Priserne på **olivenolie** var fortsat relativt lave i hele 2000, og for så vidt angår ekstra jomfruolivenolie faldt de endog under udløsningsprisen for privat oplagring i Spanien og Grækenland, da den nye høst, som var større end året før, kom på markedet. I Italien forblev priserne på ekstra jomfruolivenolie og lampeolie dog over dette niveau.
29. Priserne på **vin** faldt fortsat i forhold til året før. I forhold til samme periode året før var priserne på rødvin i begyndelsen af januar 2001 faldet med 4% i Italien, 10% i Frankrig og 37% i Spanien, mens priserne på hvidvin var faldet med 3% i Italien, 7% i Frankrig og 27% i Spanien.
30. **Smør**priserne var fortsat ret lave (mellem 90 og 93% af interventionsprisen) i årets første halvdel. Fra juni måned begyndte de dog at stige, og ved årets udgang var de nået op på et niveau tæt på interventionsprisen efter, at de var nået over dette niveau i løbet af efteråret. Priserne på **skummetmælkspulver** steg mærkbart i løbet af det første kvartal parallelt med nedbringelsen af interventionslagrene og tømningen af disse i august 2000 på grund af en kraftig stigning i efterspørgslen, navnlig på verdensmarkedet. Derefter forblev de relativt stabile på et højt niveau. **Oste**priserne var også højere end året før.
31. Før den nye BSE-krise opstod, var markedet for **oksekød** præget af relativt stabile markedspriser, der lå på et niveau mærkbart over niveauet de foregående år, og de var endog stigende for så vidt angik køer. Fra oktober brød markedet for oksekød dog hurtigt sammen som følge af faldet i det hjemlige forbrug på grund af konstateringen af nye tilfælde af BSE i navnlig Frankrig, Belgien, Tyskland og Italien. For eksempel faldt priserne på voksne okser med omkring 14% i november og december 2000, priserne på ungvæg faldt med 14%, og priserne på køer faldt med over 20%, og ved årets udgang lå priserne i nogle medlemsstater tæt på "sikkerhedsnettet" (mellem 60 og 70% af interventionsprisen).

32. Markedet for **fjerkræ** voksede mærkbart i løbet af 2000 efter det kraftige fald året før som følge af faldet i forbruget på grund af dioxinforureningen af fjerkræfoder. BSE-krisen og den deraf følgende stigning i efterspørgslen efter lyst kød medførte en yderligere stigning i markedspriserne på fjerkræ. Især steg markedspriserne på kyllinger med over 8% i gennemsnit i løbet af årets sidste to måneder.
33. Som følge af et fald i produktionen og en stigning i efterspørgslen steg prisen på **svinekød** betydeligt i løbet af 2000 efter at være faldet året før. Ved udgangen af 2000 lå svinekødspriserne omkring 30% over priserne på samme tidspunkt året før.
34. I hele 2000 lå markedspriserne på **fåre- og gedekød** betydeligt over priserne året før, hvor de blev påvirket i negativ retning af produktionsstigningen i Det Forenede Kongerige og Irland. Stigningen var særlig markant efter sommeren, idet priserne steg med omkring 25% mellem august og december.

1.4. Gennemsnitsproducentpriser

35. **Prisindekset for varer og tjenester, der anvendes i landbruget**, steg i 2000 med gennemsnitligt 1,8% i nominelle priser i forhold til året før. De mest markante stigninger gjaldt energi (+25,4%) som følge af olieprisernes himmelflugt, dyreopdræt (13,5%), kunstgødning (6,5%) og dyrefoder (+3,4%).
36. Under hensyn til inflationen steg prisindekset for de varer og tjenester, der anvendes i landbruget, med 3,7% i faste priser i forhold til det foregående år for EU som helhed. Der blev konstateret en stigning over gennemsnittet i Belgien (+5,6%), Tyskland (+7,9%), Finland (+4,1%), Sverige (+4,1%) og Nederlandene (+3,9%). Prisindekset for input steg ligeledes i Grækenland (+3,2%), Spanien (+2,0%), Frankrig (+3,3%), Østrig (+2,6%), Portugal (+1,9%) og Det Forenede Kongerige (+2,2%), mens det forblev stort set uændret i Danmark og Italien.

1.5. Udviklingen i landbrugsindkomsterne¹

37. Efter Eurostats første prognoser udarbejdet på grundlag af oplysninger fra medlemsstaterne fra midten af december 2000 som led i den nye metode for landbrugsregnskaberne er landbrugsindkomsterne² steget med gennemsnitligt 1,3% i EU som helhed. Landbrugsindkomsterne er navnlig steget i Belgien (+12,2%), Danmark (+24,1%), Tyskland (+6,9%), Spanien (+4,6%), Frankrig (+1,3%), Irland (+6,5%), Nederlandene (+3,7%), Finland (+22,0%) og Sverige (+4,9%). Der er til gengæld konstateret et fald i landbrugsindkomsterne i Italien (-4,3%), Østrig (-4,8%), Portugal (-7,5%) og Det Forenede Kongerige (-10,8%), mens landbrugsindkomsterne er forblevet stabile i Grækenland og Luxembourg.

¹ En mere detaljeret analyse af udviklingen i landbrugsindkomsterne i 2000 findes i Eurostats brochure *Statistiques en bref, Thème – 22/2000*.

² Målt ved hjælp af nettoværditilvæksten i faktorpriser pr. arbejdsenhed.

Ændringer i de nominelle producentpriser for landbrugsvarer i 2000* og 1999

(%)

Medlemsstat	2000*/1999			1999/1998		
	Vegetabiliske produkter	Animalske produkter	I alt	Vegetabiliske produkter	Animalske produkter	I alt
EU-15	-1,5	7,7	2,9	-2,4	-4,6	-3,4
Belgique/België	0,7	15,1	9,2	-5,1	-9,1	-7,4
Danmark	6,5	12,0	10,2	-3,6	-4,7	-4,3
Deutschland	-2,2	9,4	5,4	-3,0	-5,6	-4,7
Elláda	2,8	6,0	3,7	-1,0	3,5	0,2
España	-3,4	9,0	0,9	1,6	-6,3	-1,3
France	-1,7	5,3	1,8	-3,3	-3,8	-3,5
Ireland	-2,0	7,7	6,5	-2,0	-4,6	-4,2
Italia	-2,5	6,8	1,1	-3,5	-3,2	-3,4
Luxembourg	1,3	-0,6	0,2	-0,1	-2,1	-1,7
Nederland	3,6	15,8	9,6	-5,6	-9,8	-7,6
Österreich	0,9	5,9	4,6	-1,8	-3,6	-3,2
Portugal	-5,2	10,7	1,7	-5,2	-4,1	-4,7
Suomi/Finland	-2,7	3,3	1,0	-1,1	-2,3	-2,0
Sverige	-9,5	2,7	-1,6	9,7	-7,4	-2,8
United Kingdom	-7,8	-0,8	-3,5	-4,1	-3,5	-3,7

* prognoser 2000

Kilde: Eurostat

Ændringer i de nominelle priser på landbrugsproduktionsmidlerne i 2000* og 1999

(%)

Medlemsstat	Mellemliggende forbrug		Investeringer		I alt	
	2000*/1999	1999/1998	2000*/1999	1999/1998	2000*/1999	1999/1998
EU-15	5,8	-1,4	1,7	1,0	4,7	-0,7
Belgique/België	8,4	-1,2	-0,4	1,8	7,1	-0,7
Danmark	2,8	-1,5	1,3	2,2	2,5	-0,7
Deutschland	10,0	-0,9	0,9	0,8	7,6	-0,4
Elláda	6,0	0,6	1,9	1,9	5,2	0,9
España	5,6	-1,3	4,3	-0,7	-0,8	-1,2
France	5,2	-1,8	1,4	1,1	4,3	-1,2
Ireland	5,4	0,7	4,1	1,7	5,3	1,0
Italia	2,9	-1,7	1,5	0,9	2,2	-0,4
Luxembourg	6,6	-0,9	0,9	1,7	4,1	0,3
Nederland	6,3	-2,1	3,0	2,3	5,4	-1,0
Österreich	4,5	-2,4	0,8	1,0	2,8	-0,9
Portugal	4,4	-1,1	4,8	1,3	4,7	-0,5
Suomi/Finland	7,1	-2,0	2,5	0,7	5,9	-1,1
Sverige	5,5	-0,7	2,2	0,7	4,7	-0,4
United Kingdom	3,2	-2,0	1,3	1,1	2,8	-1,5

* prognoser 2000

Kilde: Eurostat

Deflateret produktionsindeks

(1990=100)

Medlemsstat	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000*
EU-15	100	97,2	89,1	84,6	84,8	85,2	83,0	80,0	76,6	72,8	73,1
Belgique/België	100	98,1	92,3	83,8	84,8	79,4	79,2	79,2	74,6	68,3	72,6
Danmark	100	96,2	92,8	80,0	79,5	77,8	77,3	76,0	66,7	62,6	67,1
Deutschland	100	95,2	91,2	80,6	79,5	78,7	76,8	76,1	71,1	67,3	72,4
Elláda	100	100,6	90,5	84,3	87,5	87,8	86,5	84,7	80,9	79,3	80,1
España	100	94,9	83,5	84,1	88,8	94,1	90,5	84,8	81,7	78,9	77,0
France	100	97,6	88,2	81,8	80,7	80,2	78,6	78,0	77,6	74,5	74,5
Ireland	100	93,4	91,9	96,7	95,8	95,6	89,3	82,5	79,9	74,6	75,6
Italia	100	102,8	89,8	87,8	87,5	90,9	89,2	87,4	85,3	81,1	79,8
Luxembourg	100	89,6	82,3	78,0	75,9	73,6	71,0	71,4	69,6	67,8	65,4
Nederland	100	100,8	92,1	83,4	84,2	84,9	84,8	87,1	81,8	74,1	79,4
Österreich	100	97,1	92,5	87,3	85,5	63,2	62,7	63,4	58,7	56,6	58,1
Portugal	100	87,3	74,3	71,3	73,8	72,2	69,8	64,4	66,6	62,2	61,5
Suomi/Finland	100	92,5	89,6	87,7	86,6	63,9	54,4	53,0	51,8	50,2	49,3
Sverige	100	91,5	86,4	79,3	81,6	79,8	76,2	73,7	74,7	72,2	70,1
United Kingdom	100	93,7	91,9	95,2	93,3	98,2	94,4	79,1	69,6	66,1	63,0

* prognoser 2000

Kilde: Eurostat

Deflateret prisindeks for varer og tjenester, der anvendes i landbruget

(1990=100)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000*
EU-15	100	97,4	95,0	93,4	91,3	90,8	92,2	90,9	86,4	84,1	87,2
Belgique/België	100	97,1	94,5	91,0	88,5	87,4	89,4	89,7	84,4	82,4	87,0
Danmark	100	96,7	94,1	92,7	89,0	87,6	88,6	88,7	85,5	82,5	82,6
Deutschland	100	98,3	96,0	91,9	90,0	88,5	89,8	89,9	85,0	83,7	90,3
Elláda	100	101,7	99,2	96,5	97,4	94,2	94,6	92,0	87,8	86,4	89,2
España	100	96,1	92,0	91,1	89,5	88,4	88,7	89,0	86,4	83,4	85,1
France	100	97,9	96,2	94,2	92,6	92,6	94,4	94,9	91,6	89,5	92,5
Ireland	100	97,3	94,3	93,0	91,7	90,8	92,7	90,0	86,1	84,6	84,7
Italia	100	95,9	92,8	95,6	93,1	97,9	97,0	93,2	89,1	86,1	86,4
Luxembourg	100	98,7	96,0	91,4	89,5	89,0	91,1	90,4	87,4	85,8	88,1
Nederland	100	96,9	95,2	90,9	87,5	88,7	91,0	89,3	84,8	81,3	84,5
Österreich	100	98,8	96,3	93,7	88,8	84,8	87,5	89,7	86,0	83,5	85,7
Portugal	100	94,5	89,3	79,7	79,1	76,0	73,4	69,0	65,4	63,4	64,6
Suomi/Finland	100	102,8	102,4	102,0	96,6	74,7	75,9	77,0	73,9	71,6	74,5
Sverige	100	95,4	92,9	88,4	88,1	90,8	96,6	98,2	96,5	95,3	99,2
United Kingdom	100	97,5	97,2	99,9	97,0	97,0	101,0	93,4	83,9	81,1	82,9

* prognoser 2000

Kilde: Eurostat

1.6. Informationsnettet for landøkonomisk bogføring (INLB)

1.6.1. Bedrifternes indkomster

38. FADN anvendes til beregning af produktion, omkostninger og indkomster i erhvervslandbrugene i EU på grundlag af oplysninger, der indsamles som led i en undersøgelse af standardiserede bedriftsregnskaber (se kapitel VII, tabel 3.2.1). Undersøgelsen giver værdifulde oplysninger om, hvorledes bedriftsindkomsterne varierer afhængigt af driftsform og placering, da denne variation ikke fremgår af de globale gennemsnit i resultaterne for landbrugssektoren som helhed. Dette afsnit indeholder information opdelt på driftsform og på de enkelte lande. Nærmere oplysninger om de forskellige driftsformer findes i det statistiske bilag, tabel 3.2.2.
39. På tidspunktet for trykningen af denne rapport forelå nogle af resultaterne for 1998 endnu ikke, og de resultater, der forelå, var for nogle landes vedkommende foreløbige. Nærmere oplysninger om de forskellige driftstyper og forskellige økonomiske størrelser findes i det statistiske bilag, tabel 3.2.3 og 3.2.4.

1.6.2. Resultaterne for de enkelte driftsgrene

40. De store forskelle mellem gennemsnitsindkomsterne i EU's forskellige medlemsstater hænger sammen med selve landbrugsstrukturen i disse lande (Tabel 1, 2 og 3).
41. De medlemsstater, der tegner sig for de højeste gennemsnitsindkomster, er normalt dem, der har mange store bedrifter, som er stærkt specialiseret på et område som markafgrøder eller inden for de mest konkurrencedygtige produktionssektorer (svin og/eller fjerkræ, gartneri og malkekvægshold). De sydeuropæiske medlemsstater, der har mange mindre bedrifter med blandet jordbrug (afgrøder og husdyrhold) eller med "andre permanente beplantninger" (en blanding af forskellige former for jordbrug), har gennemsnitsindkomster, der ligger under EU-gennemsnittet.
42. Tabel 3 viser de store indkomstforskelle mellem de forskellige driftsgrene i de enkelte medlemsstater. Af særlig betydning er de negative indkomsttal for en række medlemsstater i 1998 inden for svine-/fjerkræavl og blandede former for landbrug. Dette afspejler hovedsageligt den alvorlige krise inden for svinesektoren dette år.
43. Tabel 4 viser bidraget fra balancen mellem subsidier og skatter til familiens indkomst fra bedriften. I 1997 udgjorde subsidier ekskl. skatter 47% af familiens indkomst fra bedriften i de 15 EU-lande, men der var betydelige forskelle mellem medlemsstaterne og mellem de forskellige driftstyper.
44. I Luxembourg, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige havde familien en gennemsnitlig indkomst fra bedriften, som var lavere end balancen mellem subsidier og skatter. Dette betyder, at indtægterne fra markedet ikke var tilstrækkelige til at dække produktionsomkostningerne. Subsidiernes andel af indkomsten var lavest i Nederlandene, Italien, Belgien, Grækenland og Spanien.
45. Der findes også betydelige forskelle mellem driftsgrenene. Nettosubsidierne inden for kødkvæg, blandet landbrug og markafgrøder var de højeste i forhold til indkomsten. Gartneri- og vindyrkningssektorerne var helt klart de sektorer, der modtog færrest subsidier.

TABEL I

SAMLET PRODUKTION

(ECU)

	Alle landbrug		Markafgrøder		Gartneri		Vin		Andre permanente afgrøder		Malkekvæg		Kodkvæg		Svin/fjærkræ		Blandet	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B.	126920	123306	101382	101985	161556	179539	-	-	154465	143290	101568	102928	80878	84934	258455	191764	142738	141550
DK	136440	123583	57461	53407	416476	458114	-	-	163174	180509	150818	157972	62447	47496	355322	268886	148879	120915
D*	110706	106464	124452	120209	217933	215419	70444	75416	173374	164036	84203	85425	78141	72241	146938	126377	135308	122625
EL	15703		16541	-	34771	-	12506	-	11327	-	38729	-	21149	-	114353	-	18761	-
E	30168	28843	25885	27430	59015	47692	21229	20275	19281	17002	32976	38339	29889	31958	167196	134462	40735	38670
F	103095	107351	98783	102015	182550	184007	135535	156417	146366	147248	82586	87350	58921	60882	312961	272632	125819	125705
IRL	32199	27960	64717	68818	-	283973	-	-	-	-	65461	61859	15701	12448	366129	249484	66159	54052
I	29818	30206	20595	20709	55018	52459	30301	30030	18087	19216	104035	106684	49669	49239	262655	272719	49147	45173
L	95744	111437	15235	44261	-	-	66933	108143	-	-	102297	117187	93095	100578	119931	236123	99232	108410
NL	222557	209949	164285	190266	394114	428073	-	-	169869	162539	178087	167330	64559	59629	370206	256827	245810	207870
A*	52193	50652	55007	53077	-	-	51533	51366	66751	65576	39834	42811	42746	43399	98250	81091	64667	58105
P	9964	11220	8075	9562	19072	21330	9652	12554	8270	9160	28685	31646	9906	10144	62908	58021	7361	8588
FIN	50354		31044	-	158733	-	-	-	14514	-	43917	-	26369	-	76432	-	49589	-
S*	78010		53151	-	-	-	-	-	-	-	97212	-	56290	-	194814	-	76243	-
UK	154834		178677	-	347203	-	-	-	478223	-	196644	-	56897	-	417487	-	186862	-
EUR-15	54766		40768		130519		52999		21928		87725		39998		239253		76532	

* S foreløbige tal for 1997; D og A foreløbige tal for 1998.

TABEL 2

BALANCE MELLEM SUBSIDIER OG SKATTER

(ECU)

	Alle landbrug		Markafgrøder		Gartneri		Vin		Andre permanente afgrøder		Malkekvæg		Kødkvæg		Svin/fjerkræ		Blandet	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B	8370	7747	10677	101985	-44	-523	-	-	832	489	5366	5803	14842	14147	4525	1202	10205	9256
DK	12619	13196	11900	53407	5457	9095	-	-	2149	1998	11819	12411	13087	14715	15617	17108	14932	14800
D*	17825	17957	28921	29968	4149	4704	6633	6461	6082	6134	11188	11637	19635	19007	13722	12376	23644	23242
EL	2519		2181	-	679	-	5878	-	1983	-	2988	-	4684	-	-2194	-	3545	-
E	5524	5591	7613	27430	920	-579	722	679	5920	5289	1048	933	6725	7673	1689	2081	7146	7599
F	15118	15482	26925	102015	1549	1481	-776	-698	5278	7933	7136	7285	17495	18145	5613	6844	18310	18663
IRL	9526	8981	25438	68818	-	3672	-	-	-	-	6778	5974	9348	9098	16757	15810	22063	18637
I	3201	2961	4476	4512	-1	-121	989	844	2024	1576	3782	1259	3633	3950	2919	2338	4075	3802
L	26460	26813	10180	44261	-	-	13862	8566	-	-	26313	27317	33441	37487	23524	37113	31599	32180
NL	5521	4129	7505	8515	4226	4916	-	-	4118	3054	4782	3603	5298	3551	7287	377	6771	3210
A*	15694	14516	22308	20486	-	-	7944	8813	13287	12512	13220	12377	15218	14170	13685	11743	16783	15095
P	1609	1979	1441	1715	-15	-41	151	982	750	1031	3450	3165	3675	4361	-286	-184	1854	2333
FIN	26807		24259		24372	-	-	-	9871	-	24257	-	34495	-	38166	-	37779	-
S*	16341		16451			-	-	-	-	-	17120	-	22792	-	9194	-	14121	-
UK	29034		48330		767	-	-	-	745	-	10634	-	29334	-	4813	-	37645	-
EUR-15	8120		9789		1864		1455		3046		8674		12221		8889		11957	

* S foreløbige tal for 1997; D og A foreløbige tal for 1998.

TABEL 3

FAMILIENS INDKOMST FRA BEDRIFTEN

(ECU)

	Alle landbrug		Markafgrøder		Gartneri		Vin		Andre permanente afgrøder		Malkekvæg		Kodkvæg		Svin/fjækræ		Blandet	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B	36723	34450	40814	44364	43610	58269	-	-	50210	38128	33222	35967	27897	33233	45127	-9282	38416	34751
DK	16444	-550	3133	-3210	41114	41873	-	-	23022	15999	21002	22203	1890	-8017	59738	-34538	16678	-11223
D*	23488	20355	28855	23980	30386	28540	22569	26681	31838	25270	19697	23676	22217	16402	31038	-1047	23566	13006
EL	9059		8038	-	17923	-	12157	-	8188	-	16954	-	12805		24241	-	10351	
E	16571	15857	16286	17365	26942	18817	12187	12749	14126	11382	12852	15658	18933	22053	36500	25726	19666	20524
F	28322	29965	30567	30188	28736	31805	42654	57952	26789	30992	22360	25165	20130	21088	45364	835	29612	26765
IRL	15332	11952	17058	26656	-	46296	-	-	-	-	26335	22458	10491	7170	46924	-7222	24620	20156
I	14671	14314	10365	10550	26261	24767	17078	17194	10515	11181	44619	40715	21726	16604	94630	80419	21460	18747
L	24989	31347	-2680	8221	-	-	21475	49619	-	-	23432	30494	36143	28877	20998	42640	24573	25056
NL	43579	25884	41575	49538	68702	80814	-	-	54999	40508	37448	29330	6449	-564	64068	-52159	39812	-10408
A*	25581	23601	28474	26007	-	-	26314	26631	32523	27913	22234	23352	24345	24890	32786	18000	26210	20300
P	2623	3948	1822	3352	6150	5932	2656	6273	2885	3902	6705	7560	3323	4649	7991	-8375	1942	3372
FIN	19368		14245	-	5573	-	-	-	766	-	22605	-	14545	-	27681	-	20464	-
S*	5349		4370	-	-	-	-	-	-	-	11811	-	-3810	-	7303	-	-3739	-
UK	26935		30292	-	38888	-	-	-	69151	-	40199	-	14837	-	33065	-	20962	-
EUR-15	17134		14058		30213		21249		11328		24189		16064		43947		18277	

* S foreløbige tal for 1997; D og A foreløbige tal for 1998.

TABEL 4

BALANCE MELLEM SUBSIDIER OG SKATTER SOM % AF FAMILIENS INDKOMST FRA BEDRIFTEN

(ECU)⁽¹⁾

	Alle landbrug		Markafgrøder		Gartneri		Vin		Andre permanente afgrøder		Malkekvæg		Kodkvæg		Svin/fjerkrae		Blandet	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B	22,8	22,5	26,2	229,9					1,7	1,3	16,2	16,1	53,2	42,6	10,0		26,6	26,6
DK	76,7		379,8		13,3	21,7			9,3	12,5	56,3	55,9	692,4		26,1		89,5	
D*	75,9	88,2	100,2	125,0	13,7	16,5	29,4	24,2	19,1	24,3	56,8	49,2	88,4	115,9	44,2		100,3	178,7
EL	27,8		27,1		3,8		48,4		24,2		17,6		36,6		-9,1		34,2	
E	33,3	35,3	46,7	158,0	3,4		5,9	5,3	41,9	46,5	8,2	6,0	35,5	34,8	4,6	8,1	36,3	37,0
F	53,4	51,7	88,1	337,9	5,4	4,7			19,7	25,6	31,9	28,9	86,9	86,0	12,4	819,6	61,8	69,7
IRL	62,1	75,1	149,1	258,2		7,9					25,7	26,6	89,1	126,9	35,7		89,6	92,5
I	21,8	20,7	43,2	42,8			5,8	4,9	19,2	14,1	8,5	3,1	16,7	23,8	3,1	2,9	19,0	20,3
L	105,9	85,5		538,4			64,5	17,3			112,3	89,6	92,5	129,8	112,0	87,0	128,6	128,4
NL	12,7	16,0	18,1	17,2	6,2	6,1			7,5	7,5	12,8	12,3	82,2		11,4		17,0	
A*	61,4	61,5	78,3	78,8			30,2	33,1	40,9	44,8	59,5	53,0	62,5	56,9	41,7	65,2	64,0	74,4
P	61,3	50,1	79,1	51,2			5,7	15,7	26,0	26,4	51,5	41,9	110,6	93,8	-3,6	2,2	95,5	69,2
FIN	138,4		170,3		437,3				1288,6		107,3		237,2		137,9		184,6	
S*	305,5		376,5								144,9		-598,2		125,9			
UK	107,8		159,5		2,0				1,1		26,5		197,7		14,6		179,6	
EUR-15	47,4		69,6		6,2		6,8		26,9		35,9		76,1		20,2		65,4	

* S foreløbige tal for 1997; D og A foreløbige tal for 1998.

(1) Procentdelen er ikke beregnet, hvor indkomsten er negativ eller ikke foreligget.

2. DEN POLITISKE UDVIKLING OG LOVGIVNINGSINITIATIVER I 2000

2.1. Kvalitetspolitik

46. Forbrugerne stiller i stigende grad krav til fødevarekvalitet, som producenterne ikke kan ignorere. Men når det grundlæggende krav til fødevaresikkerhed er opfyldt, skal den kvalitet, som forbrugerne efterspørger, også komme til udtryk gennem et alsidigt udvalg af fødevarer med objektive og garanterede karakteristika. Så længe dette udvalg findes, er der endvidere sikkerhed for fortsatte muligheder for at gøre landbrugsproduktionen mere alsidig, hvilket navnlig er vigtigt for de mest ugunstigt stillede landdistrikter i Unionen. Det er ud fra disse forudsætninger, at en fællesskabspolitik baseret på kvalitetsgarantier til stadighed udvikles. Denne politiks mål er at garantere såvel produkternes oprindelse som fremstillingsmetoderne.
47. Kommissionen har inden for rammerne af Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92³ udvidet listen over beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB) og beskyttede geografiske betegnelser (BGB), hvoraf der nu er 544.
48. Både med hensyn til berørte medlemsstater og produktionstyper bekræfter de nye betegnelser, at der er en stigende interesse for beskyttelse af produkter, som forbrugerne kan identificere via produktionsmetoden og den geografiske oprindelse.
49. Inden for rammerne af Rådets forordning (EØF) nr. 2082/92⁴ om specificitetsattesteringer med angivelsen "garanteret traditionel specialitet" (GTS) er der registreret to nye betegnelser. Men de i alt ni registrerede betegnelser vidner om den endnu beskedne anvendelse af forordningen, og som opfølgning på sin rapport til Rådet om gennemførelsesbestemmelserne for forordningen er Kommissionen da også i færd med at udarbejde endnu en forordning for at løse de opståede problemer. Der er navnlig brug for at få præciseret kravene til en berettiget indsigelse.
50. På det multilaterale plan arbejdes der på at få præciseret en række elementer i forordning (EØF) nr. 2081/92 i forhold til TRIPS-aftalen. Derudover forsøger Den Europæiske Union med forskellige forslag at fremskynde bestræbelserne på at oprette en ordning for anmeldelse af de registrerede geografiske betegnelser. Dette mål har høj prioritet, og et sådant system vil kunne bistå EU-producenter, som råder over geografiske betegnelser, med at skabe sig en position på det internationale marked og forsvare den.

³ EFT L 208 af 24.7.1992, s. 1.

⁴ EFT L 208 af 24.7.1992, s. 9.

Liste over BOB-, BGB- og GTS-registreringer, der er foretaget i 2000

LAND	PRODUKT	BETEGNELSE
Tyskland	Meissner Fummel (konditorvarer)	BGB
Spanien	Espárrago de Huétor-Tajár (asparges)	BGB
Spanien	Montes de Toledo (olivenolie)	BOB
Frankrig	Haricot Tarbais (bønner)	BGB
Frankrig	Pomme de terre de l'Ile de Ré (kartofler)	BOB
Frankrig	Riz de Camargue (ris)	BGB
Frankrig	Huile d'olive de la vallée des Baux-de-Provence (olivenolie)	BOB
Frankrig	Miel de Corse - Mele de Corsica (honning)	BOB
Frankrig	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord og Quercy) (fersk og tilberedt kød)	BGB
Frankrig	Agneau du Limousin (lam)	BGB
Portugal	Queijo mestiço de Tolosa (ost)	BGB
Portugal	Anona da Madeira (sukkeræbler)	BOB
Sverige	Skansk spettkaka (konditorvarer)	BGB
Italien	Aceto balsamico tradizionale di Modena (balsamicoeddike)	BOB
Italien	Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia (balsamicoeddike)	BOB
Nederlandene	Kanterkaas, Kanternagelkaas, Kanterkomijnkaas (ost)	BOB
Italien	Castagna del Monte Amiata (kastanier)	BGB
Italien	La Bella della Daunia (oliven)	BOB
Spanien	Leche certificada de granja (mælk)	GTS
Det Forenede Kongerige	Traditional farm-fresh turkey (kalkun)	GTS

2.2. Økologisk landbrug

51. Kommissionen vedtog henholdsvis den 19. maj og den 25. september 2000 to forordninger, (EF) nr. 1073/2000⁵ og (EF) nr. 2020/2000⁶, som ajourfører de tekniske bilag II og VI til forordning (EØF) nr. 2092/91⁷.
52. Efter vedtagelsen af forordning (EF) nr. 1804/1999⁸ om indføjelse af bestemmelser om animalsk produktion i forordning (EØF) nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode iværksatte Kommissionen et arbejdsprogram for at klarlægge en række spørgsmål inden for økologisk animalsk produktion, som Rådet havde rejst i forbindelse med vedtagelsen af forordning (EF) nr. 1804/1999. Hovedopgaverne i dette arbejdsprogram er for nærværende:
- ændring af bilag III om minimumsbetingelser for kontrolforanstaltninger og forholdsregler
 - udarbejdelse af en forordning om krav til mærkning og kontrol af foderstoffer
 - udfyldelse af del A og B i bilag VI om ingredienser, der ikke er af landbrugsoprindelse,
 - undersøgelse af betingelserne for adgang til græsning og
 - gennemførelsesbestemmelser til håndhævelse af forbuddet mod anvendelse af GMO'er og GMO-derivater.
53. Der foretages en løbende vurdering af mange tredjelandes ligestilling efter bestemmelserne i artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 2092/91, navnlig for så vidt angår udvidelsen af ligestilling til også at omfatte animalsk produktion. Den 24. juli og den 31. oktober 2000 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 1616/2000⁹ og nr. 2426/2000¹⁰, hvormed anerkendelsen som ligestillet blev udvidet til også at omfatte animalsk produktion fra Argentina og Schweiz, og et nyt kontrolorgan for Argentina blev tilføjet.

2.3. Salgsfremmende foranstaltninger

54. Rådet har i forbindelse med en omlægning af den salgsfremmende politik for landbrugsprodukter vedtaget en forordning om oplysningskampanjer og salgsfremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter i tredjelande¹¹. Forordningen hjemler mulighed for EU-støtte til salgsfremme og oplysning om landbrugsprodukter i alle tredjelande. I Kommissionens forordning nr. 2879/2000¹² af 28. december 2000 er gennemførelsesbestemmelserne for salgsfremmeordningen i tredjelandene fastlagt.

⁵ EFT L 119 af 20.5.2000, s. 27.

⁶ EFT L 241 af 26.9.2000, s. 39.

⁷ EFT L 198 af 22.7.1991, s. 1.

⁸ EFT L 222 af 24.8.1999, s. 1.

⁹ EFT L 185 af 25.7.2000, s. 62.

¹⁰ EFT L 279 af 1.11.2000, s. 19.

¹¹ Rådets forordning (EF) nr. 2702/1999 (EFT L 327 af 14.12.1999, s. 7).

¹² EFT L 333 af 29.12.2000, s. 63.

55. I 1999 blev der under de salgsfremmende programmer, som forvaltes direkte af Kommissionen, udarbejdet en ny treårig kampagne for olivenolie, der tog udgangspunkt i evalueringen af resultaterne af den foregående kampagne. Ligeledes blev der indledt en ny toårig kampagne for spindhør i september. Under de programmer, der forvaltes indirekte, fortsatte de salgsfremmende kampagner for mælk og mejeriprodukter, kvalitetsoksekød, æbler, citrusfrugter og druesaft. Også i disse sektorer er evalueringsrapporterne opmuntrende læsning.
56. Desuden blev der udarbejdet oplysningskampagner til 7 mio. EUR om den nye ordning for mærkning af okse- og kalvekød.
57. Den sidste række af salgsfremmende programmer for blomster og levende planter til i alt 15 mio. EUR er iværksat i 14 medlemsstater.
58. Endelig blev oplysningskampagnen om de logoer, der bruges på kvalitetsprodukter fra landbruget i regionerne i EU's yderste periferi, afsluttet.
59. Af nedenstående tabel fremgår budgetfordelingen for de forskellige sektorer (mio. EUR):

	Udbetalinger i 1999
Foranstaltninger, der forvaltes direkte (Oliveolie, spindhør og kvalitetsprodukter fra EU's yderste periferi)	21,1
Foranstaltninger, der forvaltes indirekte (Druesaft, æbler/citrusfrugter, spiseoliven, kvalitetsoksekød, mælk og mejeriprodukter, blomster og levende planter)	47,4
I alt	68,5

60. Herudover vedtog Kommissionen den 8. september 2000¹³ et forslag til Rådets forordning om en harmonisering af informationskampagner og salgsfremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter på det indre marked. Den 19. december 2000 vedtog Rådet forordning (EF) nr. 2826/2000¹⁴.

2.4. Forenkling af landbrugslovgivningen

2.4.1. Indledning

61. Gennem de seneste år har Kommissionen truffet en række vigtige og konkrete initiativer til forenkling af landbrugslovgivningen. Forenklingsbestræbelserne blev i 2000 koncentreret om en så klar, gennemskelig og lettilgængelig landbrugslovgivning som muligt og en nedbringelse af den administrative arbejdsbyrde, som den fælles landbrugspolitik pålægger landmændene og myndighederne.

¹³ KOM(2000) 538 endelig udg.
¹⁴ EFT L 328 af 23.12.2000, s. 2.

2.4.2. *Landbrugslovgivningens gennemskuelighed og tilgængelighed*

2.4.2.1. Konsolidering

62. I begyndelsen af 1999 iværksatte Kommissionen et projekt for at konsolidere landbrugslovgivningen på alle EU's officielle sprog og gøre den tilgængelig for offentligheden på internettet. Ændringer til lovgivningen om landbruget indarbejdes i basisretsakten, således at man kan nøjes med at slå op i et enkelt, ajourført dokument. Selv om den konsoliderede lovgivning ikke er juridisk bindende, bliver det væsentligt nemmere at søge efter de gældende regler.
63. Ultimo 2000 var der allerede lagt ca. 500 konsoliderede landbrugsretsakter ud på nettet på hjemmesiden EUR-Lex.

2.4.2.2. Konsolidering af ordningerne med import- og eksportlicenser

64. Den tværgående forordning om import- og eksportlicenser er ofte blevet ændret, i nogle tilfælde endog meget gennemgribende. Af hensyn til tekstens klarhed og en effektiv administration er bestemmelserne konsolideret i et enkelt dokument, nemlig Kommissionens forordning (EF) nr. 1291/2000¹⁵. Den nye forordning er ensbetydende med en kraftig forenkling. Medlemsstaterne kan f.eks. indføre en forenklet procedure, hvorved man undgår fysisk overdragelse af licenser, og bagatelgrænsen for udstedelse af licenser er hævet fra 5 til 60 EUR. Disse forenklinger er en stor lettelse af den administrative byrde for såvel erhvervslivet som de pågældende nationale forvaltninger.

2.4.2.3. Koder for bestemmelsessteder ved eksport

65. Siden september 2000 har man anvendt et forenklet system til angivelse af bestemmelsessted, når eksportrestitutionerne skal fastsættes. Dette nye, ensartede system, som er trådt i stedet for de forskellige og indviklede systemer, der tidligere har været anvendt i de forskellige sektorer, mindsker risikoen for fejl og misforståelser. Desuden vil det gøre det nemmere for Kommissionen og medlemsstaterne at udveksle elektroniske data og oplysninger.

2.4.2.4. Forslag fra betalingskontorerne

66. De udbetalende organer i medlemsstaterne har gennem de seneste år indgivet 246 forslag til forenkling af lovgivningen og/eller forvaltningen. Kommissionen har nu gennemgået disse forslag¹⁶ og helt eller delvist vedtaget et aneligt antal. En del af forslagene er stadig til bedømmelse og kan måske føre til yderligere forenkling.

2.4.2.5. Nye rammebestemmelser for statsstøtte

67. Fællesskabets nye rammebestemmelser for statsstøtte i landbrugssektoren fra februar 2000 erstatter og konsoliderer en bred vifte af rammer, retningslinjer, arbejdsdokumenter fra Kommissionen og fremgangsmåder. Disse nye bestemmelser har givet større gennemskuelighed og lettet opgaven for de berørte myndigheder.

¹⁵ EFT L 152 af 24.6.2000, s. 1.

¹⁶ SEK(2000) 1775.

2.4.3. Forenklingsforanstaltninger på de enkelte markeder

68. De i 2000 foreslåede eller vedtagne reformer medfører en forenkling af landbrugslovgivningen på en række markeder.

2.4.3.1. Hør og hamp

69. Med reformen af hør- og hampefibersektoren, som blev vedtaget i juli 2000, blev disse to afgrøder indarbejdet i ordningen for markafgrøder med hensyn til den direkte produktionsstøtte. Herudover har reformen nedbragt antallet af forordninger.

2.4.3.2. Kød

70. Der er i 2000 truffet en række forenklingsforanstaltninger i kødsektoren, bl.a. følgende:
- slagtepræmier i oksekødsektoren kan på visse betingelser udbetales automatisk til den pågældende producent
 - medlemsstaterne kan give producenterne mulighed for at vælge en forenklet anvendelse af ekstensiveringspræmien
 - nomenklaturen over eksportrestitutioner for forarbejdet oksekød er blevet kraftigt forenklet, da 47 meget tekniske og indviklede forarbejdningsprocesser er blevet reduceret til 8
 - i lighed med, hvad man har gjort i andre sektorer i forbindelse med Agenda 2000, vil grundpriserne for svine- og fårekød ikke længere blive fastsat på årsbasis, men i de respektive grundforordninger uden specielle tidsbegrænsninger
 - procedurerne for udstedelse af "øjeblikkelige" eksportlicenser for svinekød, æg og fjerkrækød er blevet forenklet og tilpasset licensordningen i oksekødssektoren.

2.4.3.3. Mælk og mejeriprodukter

71. På grund af vedtagelsen af en ny grundforordning for mælkesektoren var det nødvendigt at foretage en række ændringer i Kommissionens gennemførelsesforordninger. I stedet for at ændre de eksisterende forordninger benyttede man sig af denne lejlighed til at kodificere en stor del af lovgivningen inden for mælkesektoren, hvorved man har nedbragt antallet af forordninger, forenklet de administrative procedurer og harmoniseret administrations- og kontrolprocedurerne for de forskellige ordninger.

2.4.3.4. Frugt og grøntsager

72. Forslaget om ændring af den fælles markedsordning for frugt og grøntsager, inkl. forarbejdede frugter og grøntsager, har til formål at rationalisere og forenkle ordningerne og tilpasse de relevante produktionstærskler. Forslaget vil føre til en enklere og mere stabil støtteordning for producentorganisationer og samtidig forbedre forvaltningen af eksportrestitutioner for friske frugter og grøntsager.

2.4.3.5. Ris

73. Ifølge Kommissionens forslag fra juni 2000 vil ris komme til at indgå i ordningen for markafgrøder. Der bør kunne opnås store fordele ved denne forenklingsændring.

2.4.4. *Ordningen for mindre landbrugere*

74. Kommissionen vedtog i december 2000¹⁷ et forslag til et forenklet system for udbetaling af små beløb i direkte støtte til landbrugere. Ifølge forslaget får landbrugere, der maksimalt er berettigede til 1 000 EUR i direkte støtte, ret til at indsende en enkelt ansøgning og modtage et samlet beløb pr. år i stedet for flere mindre udbetalinger.

2.5. **Statsstøtte**

2.5.1. *Nye rammebestemmelser*

75. Siden den 1. januar 2000 har Kommissionen anvendt "EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren"¹⁸, der blev vedtaget den 24. november 1999, på nye statsstøtteforanstaltninger indført efter denne dato. Medlemsstaterne skal derfor inden udgangen af 2000 tilpasse de eksisterende støtteordninger, så de overholder de nye regler.
76. De nye rammebestemmelser kodificerer og forenkler de regler, som Kommissionen anvendte tidligere. Der er desuden foretaget en række vigtige ændringer for at sikre, at EU-reglerne for statsstøtte er i overensstemmelse med den nye politik for udvikling af landdistrikterne, der blev indført som en del af Agenda 2000-reformpakken.
77. Udgangspunktet for de nye rammebestemmelser er, at al statsstøtte til landbrugssektoren skal være forenelig med EU's fælles landbrugspolitik og med EU's internationale forpligtelser, navnlig WTO-aftalen om landbrug. Eftersom medlemsstaterne besluttede at udelukke muligheden for, at de hver for sig kan forrykke den hårfine balance i EU-støtten til produktpriser eller ordninger for udvikling af landdistrikterne, er enhver form for statsstøtte, som forstyrrer de fælles markedsordningers funktion, forbudt.
78. Ifølge de nye rammebestemmelser kan statsstøtte, som ydes af en medlemsstat, og som under en række forudsætninger kan accepteres af EU, sammenfattes som følger:
- Støtte til investeringer i landbrugsbedrifter kan normalt tillades med indtil 40% af de støtteberettigede udgifter eller 50% i ugunstigt stillede områder. Der kan tillades højere støttesatser for investeringer i forbindelse med bevaring af landskaber eller flytning af avlsbygninger i offentlighedens interesse eller i tilknytning til forbedring af miljøet, dyrevelfærd eller hygiejne.
 - Støtte til investeringer i forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter kan sædvanligvis tillades med en sats på indtil 40% og i mål 1-områder indtil 50%,

¹⁷ KOM(2000) 841.

¹⁸ EFT C 28 af 1.2.2000, s. 2. Ændret ved EFT C 232 af 12.8.2000, s. 19.

forudsat at det kan påvises, at der findes normale afsætningsmuligheder for de pågældende produkter.

- Støtte til forpligtelser til at drive miljøvenligt landbrug samt anden miljøstøtte.
- Støtte til udligning af ulemper i ugunstigt stillede områder.
- Støtte til unge landbrugeres etablering.
- Støtte til efterlønsordninger, ophør med landbrugsvirksomhed eller nedskæring af produktions-, forarbejdnings- og afsætningskapacitet.
- Støtte til etablering af producentsammenslutninger.
- Støtte til kompensation for skader på landbrugsproduktionen eller produktionsmidlerne som følge af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, ugunstige vejrforhold eller udbrud af dyre- og plantesygdomme og støtte til at fremme forsikring mod sådanne risici.
- Støtte til fremme af produktion og afsætning af kvalitetslandbrugsprodukter, teknisk bistand til producenter og forbedring af husdyrenes genetiske kvalitet.
- Særstøtte til randområderne og De Ægæiske Øer.

79. Ud over disse støttekategorier, som udtrykkeligt er omfattet af rammebestemmelserne, kan der tillige ydes støtte i henhold til andre fællesskabsbestemmelser for forskning og udvikling, kortfristede driftslån, redning og omstrukturering af kriseramte bedrifter samt til beskæftigelsesfremme.

80. Endvidere overvejer Kommissionen et sæt nye rammebestemmelser vedrørende salgsfremmende foranstaltninger og reklame for landbrugsprodukter. De nye rammebestemmelser henviser således blot til de eksisterende rammebestemmelser fra 1987.

2.5.2. *Oversigt over året*

81. I 2000 modtog Kommissionen 248 anmeldelser af planlagt statsstøtte inden for landbrugssektoren og den agroindustrielle sektor. Kommissionen indledte ligeledes en undersøgelse af 26 støtteforanstaltninger, der ikke var blevet anmeldt tidligere efter EF-traktatens artikel 88, stk. 3. Der blev ikke indledt eller afsluttet undersøgelser af eksisterende støtteforanstaltninger efter EF-traktatens artikel 88, stk. 1. Kommissionen godkendte i alt 183 foranstaltninger. Adskillige af disse foranstaltninger blev godkendt, efter at den pågældende medlemsstat accepterede at ændre dem eller havde ændret dem for at bringe dem i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne om statsstøtte. Kommissionen har indledt den i artikel 88, stk. 2, i EF-traktaten omhandlede procedure i 7 tilfælde, hvor de pågældende foranstaltninger rejste alvorlig tvivl om foreneligheden med fællesmarkedet. I 13 tilfælde traf Kommissionen en endelig negativ beslutning som afslutning på den i artikel 88, stk. 2, i EF-traktaten omhandlede procedure. I alle de tilfælde, hvor der blev truffet en negativ beslutning, og den pågældende medlemsstat allerede havde udbetalt statsstøtten, krævede Kommissionen, at den udbetalte statsstøtte blev tilbagebetalt.

82. Nedenstående oversigt omfatter udvalgte sager, som rejser interessante spørgsmål til statsstøttepolitikken inden for landbrugssektoren og den agroindustrielle sektor. For at give et bedre overblik er sagerne opdelt efter emne og sektor.

2.5.3. *Usædvanlige begivenheder og naturkatastrofer*

2.5.3.1. Dioxinkrisen - (B)

83. For så vidt angår statsstøtte i forbindelse med "usædvanlige begivenheder" i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 2, litra b), tillod Kommissionen i 1999 og igen i 2000, at der blev ydet støtte til producenter og virksomheder, som var ramt af den krise, der udløstes af det dioxinforurenede dyrefoder. Kommissionen tillod således, at der blev ydet erstatning for de økonomiske tab, som landbrugsproducenterne led på grund af krisen¹⁹. Støtten omfatter alle animalske produktioner med undtagelse af værdien af destruerede dyr og produkter, som allerede er dækket af andre af Kommissionen godkendte nationale bestemmelser²⁰. Støtten, som er et engangsbeløb, der udelukkende beregnes på basis af makroøkonomisk fastsatte beløb, udbetales kun pr. produktionsmiddel eller pr. afsat enhed for at undgå overlapning med tidligere godkendt støtte, f.eks. erstatning for bortskaffelse af dyr og produkter af animalsk oprindelse, som var uegnede til forbrug og salg. Kommissionen mente, at det kunne fastslås, at der var en sammenhæng mellem de påviste omsætningstab og den usædvanlige begivenhed, som dioxinkrisen udgjorde. Omsætningstabene skulle således bl.a. være forårsaget af tab af markedsandele, det bratte fald i forbruget som følge af befolkningens opskræmthed, den kaotiske håndtering af krisen og indførelsen af ekstraordinære foranstaltninger, som hindrede den normale handel med de pågældende produkter.

2.5.3.2. Genopretning af den franske skovbrugssektor - (F)

84. For så vidt angår foranstaltningerne til erstatning for skader forårsaget af naturkatastrofer efter traktatens artikel 87, stk. 2, litra b), tillod Kommissionen en støtteordning til genopretning af den franske skovbrugssektor, der havde lidt hårdt under stormene i slutningen af december 1999. Ordningens forskellige støttemuligheder var omfattet af et samlet budget på ca. 3 mia. EUR²¹. Støtteplanen indeholdt nødforanstaltninger såsom støtte til genåbning af skovveje og -stier, etablering af skovstier og fugtige opbevaringspladser for træ og indretning af brændedepoter, finansiering af udgifterne til bortkørsel af træ, oplagring af træ og risikofri fjernelse af vindfælder, genopretning af ødelagte skove samt ret til skattemæssigt fradrag i de berørte skovejeres faste skovbrugsindtægt af omkostninger forårsaget af stormene. Planen omfattede desuden incitamenter som støtte til tømmertransport, investeringsstøtte, navnlig til anskaffelse af skovdriftsmateriel og fremskyndet afskrivning heraf, støtte til beskæftigelsesfremme og uddannelse samt organisatorisk og teknisk bistand. Selv om planens foranstaltninger kunne se forskellige ud, mente Kommissionen, at de alle hørte ind under samme forholdsregel og havde samme formål, nemlig genopretning af en hel

¹⁹ Sag nr. N 770/1999. (Hvor der ikke i teksten henvises til offentliggørelsen i EFT af en beslutning om godkendelse af statsstøtte, betyder det, at denne endnu ikke er offentliggjort. Beslutningernes autentiske ordlyd kan sædvanligvis findes på hjemmesiden: http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids.)

²⁰ Sag nr. NN 87/1999, NN 88/1999, NN 89/1999, N 380/1999 og N 386/1999.

²¹ Sag nr. N 92/2000.

sektor som følge af en naturkatastrofe, og at de derfor burde opfattes som foranstaltninger til erstatning for skader forårsaget af naturkatastrofer i henhold til traktaten.

85. I samme sektor, men uafhængigt af stormskaderne i december 1999 godkendte Kommissionen tillige en støtte til fordel for den franske skovstyrelse, Office national de forêts²². I dette tilfælde kunne der opstå risiko for krydssubsidiering af statslige midler til fordel for et offentligt organs konkurrenceaktiviteter, idet den franske skovstyrelse er et nationalt, offentligt organ med to formål, nemlig på den ene side at udøve et offentligt og eksklusivt hverv og på den anden side at være forretningsdrivende i konkurrence med de øvrige markedsaktører. Det offentlige hverv består i på ejernes vegne at forvalte de skove, der er omfattet af den franske skovlovgivning. Skovstyrelsen modtager statsmidler til dækning af administrationsomkostninger. I øvrigt finder der både en offentlig og privat finansiering sted af de af skovstyrelsens opgaver, som den udfører i statens almene interesse. Det kan f.eks. dreje sig om beskyttelse og overvågning af skovene, forebyggelse af skovbrande, bekæmpelse af erosion og laviner osv. Kommissionen fastslog, at disse aktiviteter udgør opgaver af almen interesse, og at overførslen af midler bør betragtes som en overførsel mellem to statslige organer. Desuden bør visse offentlige tjenesteydelser, fordi de udføres i statsligt regi, betragtes som foranstaltninger, der ikke favoriserer bestemte virksomheder eller produktioner, og som derfor ikke opfylder alle kriterierne i traktatens artikel 87, stk. 1. I forbindelse med sine handelsaktiviteter kan skovstyrelsen indgå aftaler med private personer og myndigheder med henblik på at få udført forvaltningsopgaver, forundersøgelser, undersøgelser og arbejder og på at beskytte, udbygge og udvikle skovressourcer. Inden for denne type aktiviteter har Kommissionen ikke fundet elementer af statsstøtte, som skyldes krydssubsidiering til fordel for disse konkurrenceaktiviteter. Skovstyrelsens priser er da heller ikke lavere end konkurrenternes, og under alle omstændigheder dækker de statslige tilskud end ikke alle skovstyrelsens "offentlige" udgifter, hvilket i praksis umuliggør krydssubsidiering af midler.

2.5.4. *Privatisering og omstrukturering*

2.5.4.1. Støtte til opkøb af jord - (D)

86. I 1999 meddelte Kommissionen Tyskland den endelige negative beslutning om støtte, som den tyske regering havde ydet under loven "Entschädigungs- und Ausgleichsleistungsgesetz"²³ (i det følgende forkortet EALG). Loven indeholder en ordning for opkøb af jord til nedsatte priser i det tidligere Østtyskland, der for nogle støttemodtageres vedkommende antog form af statsstøtte.
87. Støttesatsen til visse modtagere forekom for høj sammenlignet med de satser, som Kommissionen normalt kan acceptere ved køb af landbrugsjord. Derudover forekom den pågældende støtte at være diskriminerende og var derfor en overtrædelse af artikel 12, artikel 34, stk. 3, og artikel 43 i EF-traktaten.

²² Sag nr. NN 96/95.

²³ Indledning af proceduren i sag nr. C 17/98, EFT C 215 af 10.7.1998, s. 7. Endelig negativ beslutning af 20.1.1999, EFT L 107 af 24.4.1999, s. 21.

88. I 1999 blev en ændret udgave af jordopkøbsprogrammet meddelt Kommissionen, som godkendte den nye udgave ved brev af 19. januar 2000²⁴. De problemer, som førte til den delvist negative beslutning, er blevet løst som følger:
- I beslutningen af 20. januar 1999 om den gamle EALG fandt Kommissionen, at bosættelseskravet på et givet tidspunkt for at få adgang til programmet udgjorde en forskelsbehandling, idet kravet i praksis kun kunne opfyldes af (øst)tyskere. Alle sådanne datoer er fjernet i det nye program.
 - Kommissionen gjorde endvidere indsigelse mod støtteintensiteten for køb af landbrugsjord uden for ugunstigt stillede områder. Støttesatsen ligger nu på linje med de satser, som Kommissionen sædvanligvis godkender. Enhver støtte, der ydes ud over den gamle EALG, vil blive inddrevet med renter som fastsat i Kommissionens beslutning af 20. januar 1999.
89. I betragtning af de tyske myndigheders forsikringer fastslog Kommissionen, at der var tilstrækkelig jord til, at man kunne undgå enhver forskelsbehandling, uden at de kontrakter, som blev indgået under den gamle EALG, skulle ophæves. I det omfang de resterende elementer i den nye ordning prioriterede østtyskere højere i de tilfælde, hvor de øvrige kriterier var ens, stemte en sådan præference ifølge Kommissionen overens med formålet med omstruktureringen af landbruget i de nye delstater, idet det samtidig blev sikret, at mulige købere, som selv eller hvis familie boede og arbejdede i DDR i mange årtier, kunne deltage. Dette formål blev godkendt i Kommissionens beslutning af 20. januar 1999 og er ikke blevet anfægtet.
90. Kommissionen fandt derfor, at den nye ordning, som den tyske regering har foreslået, vil lette udviklingen af sektorens erhvervsaktiviteter. Foranstaltningen falder derfor ind under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

2.5.4.2. EPAC's og SILOPOR's omstrukturings- og privatiseringsplaner²⁵ - (P)

91. I 1998 indledte Kommissionen den i traktatens artikel 88, stk. 2, omhandlede procedure med hensyn til omstrukturings- og privatiseringsplanerne for to offentlige selskaber, kornfirmaet EPAC og havneomladningsvirksomheden SILOPOR²⁶. I mellemtiden har Portugal besluttet at afvikle begge selskaber, men har endnu ikke meddelt Kommissionen sin officielle holdning hertil.
92. Den 27. juni 2000 afsagde EF-Domstolen dom om Portugals manglende overholdelse af Kommissionens beslutning af 1997, hvori det fastslås, at statsgarantier til EPAC er ulovlige og uforenelige med reglerne for statsstøtte²⁷. EF-Domstolen bekræftede på det foreliggende grundlag Kommissionens holdning om, at statsgarantien til EPAC havde karakter af støtte og var uforenelig med fællesmarkedet.

²⁴ Sag nr. N 506/1999.

²⁵ Sag nr. C 51/98 (tidl. N 852/97 og N 6/98).

²⁶ EFT C 363 af 25.11.1998, s. 4.

²⁷ Sag nr. C 404/97.

2.5.4.3. Centrale del latte di Roma²⁸ - (I)

93. Kommissionen vedtog endvidere at afslutte proceduren om støtte til Centrale del Latte di Roma ved en delvis negativ beslutning²⁹. På den ene side mente Kommissionen, at det, at driftsunderskuddet konsekvent blev dækket af Roms kommune i 1992 og 1997, udgjorde en driftsstøtte, som ikke kunne falde ind under begrebet "offentlig tjeneste". På den anden side var Kommissionen af den opfattelse, at der ikke blev ydet statsstøtte til Lazios mælkeproducenter eller til køberen i privatiseringsprocessen. Eftersom overdragelsen af fabrikken kan betragtes som en handel med aktiver, gælder tilbagebetalingen af statsstøtten kun det tidligere Centrale del Latte (under likvidation).

2.5.5. Skatte- og afgiftsmæssige foranstaltninger

2.5.5.1. Delvis fritagelse for CO₂-afgiften i væksthusektoren³⁰ - (NL)

94. Den 5. januar 2000 godkendte Kommissionen den delvise fritagelse for CO₂-afgiften, der er indrømmet væksthusektoren i Nederlandene.
95. Den oprindelige udgave af lov om miljøafgifter "Wet belastingen op milieugrondslag" blev godkendt af Kommissionen den 3. december 1992. Loven er ændret flere gange; bl.a. er der indført en obligatorisk energiafgift, som har til formål at nedbringe udledningen af CO₂ og fremme energibesparelser. Den nederlandske regering forhøjede energiafgiftens satser og justerede skalaerne med virkning fra den 1. januar 1999. Provenuet af forhøjelsen vil blive returneret til husholdninger og virksomheder i form af en nedsættelse af løn- og indkomstskatten. Den nederlandske regering forventer, at denne kraftigere afgift på energiforbruget vil have en positiv indvirkning på CO₂-udledningen.
96. Den obligatoriske energiafgift omfattede også en nulsats for naturgas, der anvendes til opvarmning af væksthuse. De nederlandske myndigheder anmodede om at kunne anvende denne nulsats for naturgas i væksthusegartnerier i endnu et år. Hvis der ikke er tilslutning til naturgasnettet, gælder der en nulsats for fyringsolie, dieselolie og petroleumsgas.
97. Efter forhandlinger med Kommissionen ændrede de nederlandske myndigheder foranstaltningen således, at nulsatsen kun skulle gælde i 1999. I 2000 og 2001 vil sektoren blive beskattet på et (gradvist stigende) grundlag i lighed med andre energikrævende sektorer. De nederlandske myndigheder forpligtede sig til at anmelde foranstaltningen igen i 2002.
98. Foranstaltningen falder ind under Fællesskabets rammebestemmelser om statsstøtte til miljøbeskyttelse, fordi formålet med loven er miljøbeskyttelse. Hensigten er at nedskære energiforbruget gennem en højere energiafgift. Afgiftsfritagelsen forekommer at være driftsstøtte, og rammebestemmelserne opstiller strenge kriterier for ydelse af driftsstøtte i forbindelse med miljøproblemer:

²⁸ Sag nr. C 28/98 (tidl. NN 185/97).

²⁹ EFT L 265 af 19.10.2000, s. 15.

³⁰ Sag nr. N 589/B/98.

- Støtten skal være midlertidig og principielt aftagende: De nederlandske myndigheder har oplyst, hvornår nulafgiften ophører. Foranstaltningen er gradvis aftagende, da nulafgiften anvendes i 1999, hvorefter afgiften gradvis forhøjes.
 - Støtten skal nødvendigvis opveje en konkurrencemæssig ulempe: Kommissionen har taget hensyn til det forhold, at væksthushgartnerier har arbejdskraftomkostninger under gennemsnittet, og at gartnerierne derfor kun vil opnå en meget begrænset fordel ved de tilsvarende nedsættelser af arbejdsafgifter. Det tidligere anvendte præferenceprissystem for naturgas til væksthushgartnerier ophørte ved udgangen af 1998.
 - Modtagerne skal give en modydelse: Der er indgået en aftale, som sætter et mål for anvendelse af vedvarende energi, nemlig at 4% af energiforbruget i 2010 skal være vedvarende energi. Energieffektiviteten skal forbedres med 65% i forhold til 1980. Den stigende samlede skattebyrde udgør en anden modydelse. Den nye foranstaltning, der fastsætter en gradvis stigende beskatning af gas (og fuld beskatning af elektricitetsforbruget), giver en klar tilskyndelse til væksthushgartnerierne til at tilstræbe et rationelt energiforbrug og at begrænse udledningen af CO₂.
99. Kommissionen kom derfor til den konklusion, at foranstaltningen opfylder kravene i miljøbestemmelserne.

2.5.5.2. Fritagelse for mineralafgifter³¹ - (NL)

100. De nederlandske myndigheder påtænker at indrømme visse fritagelser for mineralafgifter efter gødningsloven. Ifølge ordningen i gødningsloven kræves der et obligatorisk bogføringssystem for mineraler på de enkelte bedrifter, og der fastsættes lofter over fosfat- og nitratudledninger i miljøet pr. bedrift. Hvis udledningerne overstiger disse maksimumsmængder, skal der betales afgifter for disse mængder. Landbrugeren kan vælge, hvordan han vil nedbringe mineraludledningerne til de tilladte maksimumsmængder. Afgifterne opkræves kun, hvis den samlede mængde fosfat og kvælstof, der tilføres en bedrift, minus den samlede mængde mineraler, der fjernes, i et kalenderår overstiger normerne for tilladt udvaskning af fosfat og kvælstof i miljøet (såkaldte "udvaskningsnormer"). Hvis en bedrift træffer effektive foranstaltninger, f.eks. fjerner gødning, som ikke må spredes på markerne, skal den ikke betale afgifter.
101. Ifølge den foreslåede foranstaltning er små bedrifter (såkaldte "hobbylandbrug") og havecentre helt fritaget for de mineralafgifter, der er fastsat i gødningslovens kapitel IV. Gartneribrug, der dyrker afgrøder i væksthuse eller på vækstmedium, er delvis fritaget.
102. Ifølge punkt 23 i Kommissionens meddelelse om anvendelse af statsstøttereglerne på foranstaltninger vedrørende direkte beskatning af virksomheder³² betyder den differentiering, der er forbundet med skatte- og afgiftsmæssige foranstaltninger, ikke nødvendigvis, at de må betragtes som statsstøtte. Dette er tilfældet ved

³¹ Sag nr. C 14/2000, EFT C 190 af 8.7.2000, s. 4.
³² EFT C 384 af 10.12.1998, s. 3.

foranstaltninger, hvis økonomiske begrundelse gør dem nødvendige for et velfungerende og effektivt skattesystem. Medlemsstaten skal imidlertid kunne give en sådan begrundelse.

103. På dette stadium i proceduren mente Kommissionen ikke, at de nederlandske myndigheder havde påvist, at de forskellige afgiftsfritagelser var begrundet i mineralafgiftssystemets karakter og økonomi.
104. Fritagelserne må af mangel på en sådan begrundelse betragtes som statsstøtte, idet de opfylder alle de i punkt 9-12 nævnte kriterier i Kommissionens meddelelse om anvendelse af statsstøttere reglerne på foranstaltninger vedrørende direkte beskatning af virksomheder og derfor skal betragtes som driftsstøtte. Kommissionen besluttede følgelig at indlede proceduren med hensyn til de foreslåede foranstaltninger.
105. Kommissionen nærede desuden tvivl om, hvilke følger de foreslåede fritagelser får for miljøet, og hvorvidt de er forenelige med nitratdirektivet. Den sendte de nederlandske myndigheder en åbningsskrivelse³³, som disse har besvaret, og som nu er ved at blive undersøgt yderligere.

2.5.6. *Driftsstøtte til græske kooperativer - (EL)*

106. I overensstemmelse med det generelle princip om, at medlemsstaterne ikke må yde driftsstøtte i landbrugssektoren, vedtog Kommissionen i 2000 en endelig negativ beslutning med hensyn til den græske stats to ulovlige støtteforanstaltninger, efter hvilke den græske stat yder gældssanering for et betragteligt antal landbrugskooperativer (116 under hver af de to foranstaltninger)³⁴. Den største gældsskilte er de pågældende bedrífers driftsunderskud forårsaget af den græske stats intervention i produktion og afsætning af de berørte produkter (prisfastsættelse, oplagring, intervention og eksport). Den øvrige gæld er oparbejdet i forbindelse med investeringer og naturkatastrofer. Foranstaltningerne er af samme art som dem, der i 1997-loven omfattede en gældsafskrivning for landbrugskooperativer i størrelsesordenen 450 mio. EUR, som blev godkendt af Rådet i december 1998.
107. De nugældende foranstaltninger blev truffet i medfør af to love af hhv. 1992 og 1994. Kommissionen vedtog sin beslutning på foranledning af en klage over den ulovlige og uforenelige statsstøtte til mejerikooperativet AGNO. Kommissionen påbød desuden i den endelige negative beslutning Grækenland at fremsende alle relevante oplysninger med henblik på en statsstøtteundersøgelse af den græske landbrugsbanks aktiviteter.

2.5.7. *RIBS - statslig indgriben i markedsvilkårene - (I)*

108. I 1999 og 2000 anmeldte Italien tre projekter, der støttes af det offentlige finansieringsselskab Itainvest. Grundprincippet for dette selskabs operationer er at yde modtageren støtte i form af erhvervelse af kapitalinteresser i overensstemmelse med princippet om private investorers virksomhed på normale markedøkonomiske vilkår som defineret i dokumentet "Anvendelse af EF-traktatens artikel 92 og 93 på

³³ Brev af 29.9.1998.

³⁴ Sag nr. C 78/98 og C 82/97 (tidl. NN 33/96 og NN 168/97).

offentlige myndigheders kapitalinteresser"³⁵. Kapitalindskuddet tilbagebetales efter et antal år med tilskrivning af renter til en sats, der er højere end Kommissionens referencerentesats, og med garanti for, at finansieringsselskabet kan overtage kontrollen med det støttemodtagende selskab. Der er hidtil godkendt to projekter³⁶. Det tredje undersøges endnu af Kommissionen. Samtidig har Italien anmeldt fem projekter, som var genstand for det offentlige investeringsselskab RIBS' investeringer. De fire er trukket tilbage som følge af Kommissionens tvivl med hensyn til, om interventionen skete på markedsvilkår. I 2000 blev selskaberne Itainvest og RIBS integreret i et nyt offentligt finansieringsselskab kaldet Sviluppo Italia. I lighed med ordningen for selskabet RIBS har Italien fremlagt en ordning for det nye finansieringsselskab, hvori dettes interventioner beskrives. Ordningen undersøges af Kommissionen.

2.5.8. *Svinesektoren*

2.5.8.1. Støtte til svineproduktion - Stabiporc - (F)

109. Kommissionen vedtog en endelig, delvis negativ beslutning om tre franske støtteforanstaltninger for svinekødsproduktion³⁷ efter at have indledt proceduren efter traktatens artikel 88, stk. 2³⁸. De franske myndigheder ønskede at genoptage systemet med tilbagebetalingspligtige lån fra Caisse professionnelle de régulation porcine (i det følgende benævnt "Stabiporc"). Dette system består i at yde fuldt tilbagebetalingspligtige lån til svineproducentsammenslutningerne, så de kan regulere de priser på slagtesvin, der betales til svineproducenter, som deltager i ordningen. Formålet er således at regulere svineproducenternes indtægter, som påvirkes af kriser i svineproduktionen. Kommissionen konkluderede, at genaktiveringen af Stabiporcsystemet ikke udgør statsstøtte, fordi den statslige intervention er begrænset til ydelse af lån til markedsrente. Desuden giver de offentlige organer, der deltager i foranstaltningen som långivere, ikke afkald på inddrivelse af de skyldige beløb forhøjet med morarenter hos sammenslutningerne i tilfælde af manglende eller forsinket tilbagebetaling, når lånene forfalder. Kommissionen fastslog imidlertid, at de to andre foranstaltninger i undersøgelsen ikke var forenelige med traktaten. Det drejede sig dels om en afdragsordning i forbindelse med personlige bidrag til sociale sikringsordninger til fordel for bedrifter i økonomiske vanskeligheder, dels en delvis rentelettelse på de første banklån, som svineproducenter optager til deres svineproduktion. Den negative beslutning er vedtaget på grundlag af, at foranstaltningerne ikke opfylder nogen af betingelserne i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder. Karakteren af "krisen" var således ikke tilstrækkelig påvist, og der fandtes ikke nogen omstruktureringsplan for de pågældende virksomheder, hvorfor der ikke var nogen garanti for, at princippet om støtte som en engangsforanstaltning var overholdt.

³⁵ EF-Bull. 9-1984.

³⁶ Sag nr. N 652/1999 og N 164/2000.

³⁷ Sag nr. C 74/98.

³⁸ Beslutning offentliggjort i EFT C 61 af 3.3.1999, s. 7.

2.5.8.2. Svineopsamlingscentre³⁹ - (NL)

110. Alle svineopsamlingscentre i Nederlandene har været lukket siden udbruddet af klassisk svinepest. Alle driftstilladelser blev tilbagekaldt, og centrene skal for at kunne genåbne anmode om en ny tilladelse. Denne udstedes kun, hvis de opfylder de nye hygiejnekrav, der betragtes som en forudsætning for at hindre spredning af klassisk svinepest. Virksomheder, der er uvillige/ude af stand til at opfylde de nye krav til hygiejne og derfor forbliver lukket, tilbydes støtte til permanent at indstille driften. De virksomheder (herunder også deres aktionærer), der modtager denne form for støtte, må på ingen måde, hverken direkte eller indirekte, deltage i driften af et svineopsamlingscenter. Den støtte, der tilbydes, omfatter to komponenter, nemlig kompensation for indtægtstab og kompensation for tab af aktiver.
111. Da Kommissionen indledte proceduren, påpegede den, at virksomheder, der er ude af stand til eller uvillige til at opfylde de nye krav til hygiejne, vil blive betragtet som virksomheder, der træffer en almindelig beslutning om at indstille driften. Støtte til indstilling af driften under sådanne omstændigheder kan i princippet ikke accepteres, da de nye krav til hygiejne regnes for en normal virksomhedsrisiko.
112. Det viste sig imidlertid, at ophør med driften på grund af en stramning af hygiejnekravene skulle ses i lyset af en mere generel politik, der sigter mod at nedbringe de veterinære risici ved at begrænse antallet af opsamlingscentre og dermed bidrage til udvikling af sektoren.
113. Der gives støtte til investering i tilpasning af faciliteterne til de nye hygiejnekrav, men en sådan støtte ville bestemt ikke i sig selv være tilstrækkelig til at nå det ekstra mål, som er at nedbringe antallet af svineopsamlingscentre - et mål, der også bidrager til at nedbringe den veterinære risiko. Dette dyresundhedsmæssige aspekt berettiger støtten til permanent indstilling af driften.
114. Støtteforanstaltningen skal vurderes i henhold til et dobbelt politisk mål, ifølge hvilket der ydes støtte både til tilpasning af faciliteterne og til en permanent indstilling af driften. I denne forbindelse havde opsamlingscentre valget mellem at tilpasse deres faciliteter og at lukke permanent på samme måde, som hvis de ikke var blevet lukket på grund af en regeringsforanstaltning. Støtten er helt klart et incitament for virksomhederne til at træffe en beslutning (lukning), som de ellers ikke ville have truffet. Støtten kan derfor betragtes som en foranstaltning med et incitament.
115. De andre betingelser, der ligger til grund for Kommissionens godkendelse af støtte til lukning af produktionskapacitet, ser ud til at være opfyldt i dette tilfælde.
116. Kommissionen mente således, at de støtteforanstaltninger, som den nederlandske regering har foreslået, fremmer sektorens økonomiske udvikling. Foranstaltningen henhører derfor under traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

³⁹

Sag nr. C 80/98, procedureindledningen offentliggjort i EFT C 108 af 17.4.1999, s. 5.

2.5.9. Husdyrsektoren - generelle foranstaltninger

2.5.9.1. Kapacitetsnedlæggelser - nuværende ordning for intensive husdyrbrug⁴⁰ - (NL)

117. De nederlandske myndigheder har foreslået en integreret løsningsmodel for gødningsproblemet, som vil kræve en særlig indsats i landbrugssektoren.
118. I den forbindelse får landbrugerne lejlighed til helt at indstille driften eller nedlægge nogle af de intensive husdyrbrugsaktiviteter på deres bedrift. Ordningen bør medføre en permanent nedbringelse af produktionen af animalsk gødning. Den omhandler desuden genopretning af landskabet i områder med høj belægningsgrad. I sådanne områder kan husdyrbrugere, som indstiller (dele af) deres aktiviteter, modtage erstatning for nedrivning af overflødige bygninger.
119. De skal for at komme i betragtning sælge deres svine- eller gødningsproduktionsrettigheder tilbage til regeringen, og i de østlige og sydlige områder i Nederlandene, hvor der er en høj svinebelægningsgrad ("koncentrationsområder"), kan de få en godtgørelse for nedrivning af de avlsbygninger, der herefter er blevet overflødige.
120. Den støtte, der ydes i henhold til ordningen, består af to elementer. For det første et beløb for annullering af ikke arealrelaterede svine- eller gødningsproduktionsrettigheder. For det andet en godtgørelse for omkostningerne til nedrivning af overflødige avlsbygninger til husdyrbrugere, hvis bedrift ligger i koncentrationsområder. I visse tilfælde kan der i stedet for nogle af de nedrevne avlsbygninger tillades opførelse af beboelsesbygninger. I så fald ydes der ikke godtgørelse, og der spares derfor udbetaling af støtte, som i stedet kan anvendes til finansiering af nedrivningen af yderligere avlsbygninger.
121. I EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren henvises der i punkt 8 til støtte til tidlig pensionering og ophør med landbrugsvirksomhed og i punkt 9 til støtte til nedskæring af produktions-, forarbejdnings- og afsætningskapacitet. Punkt 8 kan tydeligvis ikke anvendes, eftersom en sådan støtte kræver permanent og endeligt ophør med alle landbrugsaktiviteter. Ordningen skulle derfor undersøges med hensyn til EF-rammebestemmelsernes punkt 9.
122. Kommissionen konkluderede, at ordningen opfylder de i punkt 9 opstillede betingelser:
 - Støtten er i sektorens almene interesse: Ordningen er til gavn for hele sektoren, som er under et miljø- og dyrevelfærdsmæssigt pres. Ordningen er også til gavn for miljøet, idet den nedbringer produktionen af animalsk gødning. Andre virksomheder (som ikke falder ind under ordningen) vil kunne fortsætte deres landbrugsvirksomhed i et bedre erhvervsklima.
 - Modtageren erlægger en modydelse: Modtagerne skal afhænde svine- eller gødningsproduktionsrettigheder og nedrive avlsbygninger. Stedet må i en periode på 10 år ikke anvendes til lignende husdyrbrug.

⁴⁰

Sag nr. N 177/2000.

- Det er udelukket, at der kan ydes støtte til redning og omstrukturering: Selv om det må forventes, at ordningen navnlig vil blive anvendt af husdyrbrugere, som ikke kan se nogen fremtid i at fortsætte deres virksomhed, ydes støtten ikke på grundlag af tidligere eller nuværende forretningsmæssige problemer, men omfatter alle husdyrbrugere.
 - Der vil ikke blive overkompenseret for tab af kapital og fremtidig indkomst.
123. For så vidt angår de øvrige betingelser under punkt 9 i EF-rammebestemmelserne, er støtteordningen af begrænset varighed. Støtten forekommer ikke at påvirke de forskellige fælles markedsordningers mekanismer. Alle erhvervsdrivende i den pågældende sektor har adgang til ordningen. Der kræves intet bidrag fra sektoren, idet kapaciteten nedlægges af miljømæssige årsager.
124. Med hensyn til ordningens miljømæssige fordele har de nederlandske myndigheder forklaret, at i Nederlandene er ikke-arealrelateret gødningsproduktion fuldt ud underlagt en kvoteordning. Den samlede mængde produktionsrettigheder kan derfor aldrig blive større, men kun mindre. Enhver virksomhed, som deltager i den nuværende ordning, skal helt eller delvis annullere sine produktionsrettigheder. På nationalt plan vil den nuværende ordning medføre en betydelig og permanent nedbringelse af gødningsproduktionen og antallet af husdyr i landbruget.
125. Kommissionen fastslog, at foranstaltningen opfylder betingelserne for en undtagelse efter traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), idet den fremmer udviklingen af den pågældende sektor uden at påvirke handelsforholdene på en måde, som strider mod den fælles interesse.

2.5.9.2. Transport af levende dyr - Gaelic Ferries⁴¹ - (IRL)

126. Kommissionen vedtog en endelig negativ beslutning med hensyn til en irsk driftsstøtte, som omfattede støtte til såvel landbrug som transport. Der var primært tale om udbetaling af en statsstøtte på 1,58 mio. IEP til det irske færgeselskab Gaelic Ferries til driften af en færgeforbindelse, som fragtede levende dyr fra Irland til det europæiske fastland⁴². Den statslige intervention var udløst af et privat færgeselskabs beslutning om at indstille fragten af levende dyr af forretningsmæssige årsager i tilknytning til pres fra dyreværnslobbyen. Kommissionen mente, at støttemodtageren var hele den irske husdyrsektor, eftersom statsstøttens påståede formål og resultat var at tilvejebringe adgang til det kontinentale europæiske marked for de irske husdyrproducenter. Irland har nu pligt til at tilbagesøge støtten fra modtagerne.

2.5.9.3. Støtte til husdyrbrugere, der har været udsat for ugunstige vejrforhold - (IRL)

127. Kommissionen vedtog at tillade det irske frasorteringsprogram under den supplerende foranstaltning for moderfår og tre af punkterne i støtteordningen vedrørende tab af vinterfoder⁴³. Disse ordninger omfattede forskellige støtteforanstaltninger for at forbedre forholdene for husdyrbrugere, hvis produktion blev berørt af ugunstige vejrforhold i sommeren og efteråret 1998.

⁴¹ Sag nr. C 7/90 (tidl. NN 1/98).

⁴² EFT L 263 af 18.10.2000, s. 17.

⁴³ Sag nr. N 44/1999.

128. På et tidligere tidspunkt havde Kommissionen udtrykt tvivl med hensyn til foreneligheden med traktatens artikel 87 og 88. Foranstaltningen forekom bl.a. at være driftsstøtte, idet den kunne hjælpe husdyravlerne til at komme af med deres (på det tidspunkt værdiløse) får.
129. Kommissionen accepterede imidlertid på baggrund af yderligere oplysninger fra de irske myndigheder, at foranstaltningens primære formål var at minimere miljøskaderne som følge af overgræsning og døde eller døende dyr på græsningsarealerne. Kommissionen kunne hermed sidestille foranstaltningen med en støtte til bortskaffelse af affald.
130. I overensstemmelse med punkt 3.4 i EF-rammebestemmelserne om statsstøtte til miljøbeskyttelse⁴⁴, som var gældende for landbrugssektoren på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet, skal støtte til indsamling, nyttiggørelse og behandling af affald fra landbruget vurderes sag for sag. Eftersom godkendelse af en sådan form for støtte forudsætter, at man fraviger princippet om, at "forureneren betaler", kan den imidlertid kun tillades i ganske særlige og velbegrundede tilfælde.
131. I den foreliggende sag ser det ud til, at støtten havde en klar ansporende virkning, og at der også var tale om en modydelse fra producenterne, som indvilligede i at slagte 30% af deres moderfår, hvoraf nogle ellers ville have overlevet vinteren. Set fra landbrugernes synspunkt bestod støtten udelukkende i gratis bortskaffelse af dyrene. Der blev ikke udbetalt støtte for besætningen i øvrigt. Disse faktorer tilskyndede landbrugerne til at skaffe sig af med den del af besætningen, der var af den ringeste kvalitet og havde de dårligste udsigter for overlevelse. Derved gav støtten varige fordele for både sektoren og - gennem forebyggelse af miljøproblemer - for samfundet som helhed. I betragtning af at støtten blev ydet som en engangsforanstaltning for at løse et specifikt miljøproblem, der skyldtes en meget usædvanlig kombination af begivenheder kombineret med det akutte problem omkring dyrenes velfærd, fandt Kommissionen det berettiget i denne sag at afvige fra princippet om, at "forureneren betaler".

2.5.10. Sukkersektoren

132. I 1999 vedtog Kommissionen en endelig negativ beslutning med hensyn til adskillige italienske støtteforanstaltninger inden for sukkersektoren, hvor støtten blev udbetalt gennem det statslige holdingselskab RIBS mellem 1988 og 1992⁴⁵. Denne støtte, der var knyttet til driften af to sukkerfabrikker i det centrale Italien (Abruzzo og Toscana), omfattede kommercielle garantier, kapitalinteresser til dækning af tab, kapitalinteresser til investeringer, udvidelse af kapitalinteresser, afkald på privilegerede kreditter, favorable vilkår i forbindelse med salg af offentlig ejendom og lån med rentesubsidier. Støttemodtager var SADAM-koncernen, og det samlede beløb, der skulle tilbagebetales (inklusive renter), blev vurderet til 45,548 mio. ITL. Efter denne beslutning fik Kommissionen anmeldelse af yderligere fem sager om statsstøtte gennem det offentligt ejede holdingselskab RIBS til virksomheder i sukkersektoren inden for samme tidsramme.

⁴⁴ EFT L 72 af 10.3.1994, s. 3.

⁴⁵ EFT L 236 af 7.9.1999, s. 14.

133. På Italiens anmodning godkendte Rådet en samlet støttepakke til den italienske sukkersektor. Støttepakken omfattede godkendelse af de fem nyligt anmeldte sager, afslutning af en verserende støttesag vedrørende Ostellato-fabrikken og støtte til SADAM-koncernens tilbagebetaling af gælden som følge af Kommissionens beslutning fra 1999. Rådets afgørelse vedrørende sidstnævnte støtte er noget nyt, idet det er første gang, at Rådet har godkendt ny støtte med den økonomiske virkning, at den ophæver en endelig negativ kommissionsbeslutning om tilbagebetaling. Kommissionen vedtog imidlertid at undlade at anfægte rådsafgørelsen for ikke at udøve forskelsbehandling blandt de italienske sukkerproducenter.
134. Efter Rådets afgørelse godkendte Kommissionen en investeringsstøttepakke på 34 000 mio. ITL til fordel for sukkerfabrikken Villasor på Sardinien (ejet af SADAM-koncernen)⁴⁶. Støtten blev bevilget i overensstemmelse med reglerne for det offentlige selskab RIBS (aktier og lån med rentesubsidier). Støtten blev godkendt på grundlag af de nationale støttebestemmelser i den fælles markedsordning for sukker, som hjemler mulighed for at undtage det sydlige Italien indtil 2001 fra det generelle forbud mod investeringer i forarbejdning og afsætning i sukkersektoren.
135. Desuden godkendte Kommissionen pakken, fordi de italienske myndigheder påtog sig at tilbagesøge allerede udbetalt driftsstøtte fra sukkerfabrikkens ejer.

2.5.11. Citrussektoren

2.5.11.1. Støtte til citrussektoren på Sicilien⁴⁷ - (I)

136. I januar 2000 meddelte Kommissionen Italien sin endelige negative beslutning vedrørende den støtte, der var omfattet af §§ 1, 3, 5, 6 og 7 i regionen Siciliens lov nr. 68/95 om "oprettelse af en garantifond til konsolidering af industri- og handelsvirksomheders gældsforpligtelser og af en fond til konsolidering af håndværksvirksomheders gæld. Støtte til erhvervsdrivende"⁴⁸, for så vidt som denne støtte var indført til fremstilling, forarbejdning og markedsføring af de produkter, der er omhandlet i EF-traktatens bilag I.
137. Regionallovens § 6 omhandlede finansiering i perioden 1995-1997 af støtte til kampagnerne i 1993/94, 1994/95 og 1995/96. Den pågældende støtte havde form af bidrag til den rente, der skulle betales på de bevilgede lån, og blev ydet i maksimalt ét år til sicilianske forretningsdrivende, som havde en omsætning, hvoraf mindst 70% beroede på salget af citrusfrugter, friske frugter og grøntsager uden for regionen. 70% af de i § 6 omhandlede midler var forbeholdt citrussektoren.
138. I overensstemmelse med Kommissionens praksis er kortfristede lån (driftslån) støtte, som ydes "til dækning for den erhvervsdrivendes forudbetaling af udgifterne i forbindelse med landbrugets produktionscyklus, mens vedkommende venter på indtægterne fra samme cyklus". Der må udelukkende være tale om "høstlån" til dækning af almindelige udgifter som køb af produktionsfaciliteter, betaling af arbejdskraft osv.

⁴⁶ Sag nr. N 157/99.

⁴⁷ Sag nr. C 1/98.

⁴⁸ Sag nr. C 1/98 (tidl. N 750/B/95), Kommissionens beslutning af 22. december 1999 (EFT L 110 af 6.5.2000).

139. Før anvendelsen af Kommissionens meddelelse om subsidierede landbrugslån⁴⁹ betragtede Kommissionen normalt denne støtte som forenelig på følgende betingelser: Lånet må ikke kun vedrøre et enkelt produkt eller være forbundet med en enkelt handling, og lånets løbetid må ikke overstige 12 måneder. Eksportstøtte er forbudt som sådan (se Kommissionens meddelelse om anvendelsen af *de minimis*-reglen⁵⁰).
140. I overensstemmelse hermed mener Kommissionen, i) at et kortfristet lån (driftslån) ikke kan ydes med tilbagevirkende kraft, idet der så er tale om ren driftsstøtte, som er forbudt inden for landbruget (bilag I-produkter), og ii) at hvis støtte, som er anmeldt som driftslån, i praksis også er eksportstøtte (selv om den bl.a. opfylder betingelserne for sæsonudsving), kan den ikke betragtes som et driftslån, der er foreneligt med fællesmarkedet.
141. Efter indledning af proceduren i sag nr. C 1/98 fastholdt de nationale myndigheder, at foranstaltningen var en refinansiering af en støtteordning, som Kommissionen tidligere havde godkendt (§ 48 i lov nr. 32/91), og at der var tale om et "subsidieret kortfristet lån", som skulle undersøges i lyset af de betingelser, der var gældende for denne type foranstaltning, inden Kommissionens meddelelse om subsidierede landbrugslån⁵¹ trådte i kraft.
142. I sin endelige negative beslutning fastslog Kommissionen, at foranstaltningen ikke kunne betragtes som refinansiering af en støtteordning, som den selv havde godkendt, fordi den pågældende godkendte foranstaltning (§ 48 i lov nr. 32/91) vedrørte støtte, der var begrænset såvel med hensyn til beløbet (30 000 mio. ITL) som med hensyn til løbetiden (1991-1993).
143. Desuden forekom betingelserne for subsidierede kortfristede lån ikke at være opfyldt af følgende årsager:
- 1) Eftersom de nationale myndigheder påpegede, at støtten vedrørte tilbagebetaling ("ripiamento") af gæld som følge af kortfristede banklån til meget høje rentesatser, forekom støtten ikke at opfylde grundbetingelsen for "høstlån", nemlig at den ydes til dækning for den erhvervsdrivendes forudbetaling af udgifterne i forbindelse med landbrugets produktionscyklus, mens vedkommende venter på indtægterne fra samme cyklus.
 - 2) § 6 omfattede kun forretningsdrivende på Sicilien, hvis omsætning blev realiseret for 70 procents vedkommende ved salg af citrusfrugter, friske frugter og grøntsager uden for regionen (70% af midlerne var forbeholdt citrusfrugter). Støtten forekom derfor at være ydet udelukkende til to specifikke produktkategorier (og hovedsagelig til den ene af dem) og i hovedsagen at være forbundet med en enkelt handling (eksport fra Sicilien).
 - 3) I betragtning af de nationale myndigheders uklare bemærkninger om beslutningen om en afdragsperiode for lånene på 36 måneder kan det ikke

⁴⁹ EFT C 44 af 16.2.1996, s. 2.

⁵⁰ EFT C 68 af 6.3.1996.

⁵¹ EFT C 44 af 16.2.1996, s. 2.

udelukkes, at de pågældende lån har en maksimal løbetid på mere end 12 måneder.

144. Med hensyn til foranstaltningens eksportorienterede karakter kunne de nationale myndigheder endvidere ikke bortvejre Kommissionens tvivl med hensyn til, om foranstaltningen kunne være eksportstøtte. Den foranstaltning, som de nationale myndigheder angav at være støtte til tilbagebetaling af gæld, forekom derfor at være driftsstøtte med tilbagevirkende kraft, som hovedsagelig omfattede "eksportorienterede" citrusfrugtføretagender, som ikke opfyldte nogen af betingelserne for statsstøtte i landbruget.
145. Regione Siciliana ankede i juli 2000 Kommissionens beslutning til Retten i Første Instans med påstand om annullation. Der er endnu ikke afsagt dom.

2.5.11.2. National handlingsplan for citrussektoren⁵² - (I)

146. I maj 2000 vedtog Kommissionen en beslutning om at godkende en omfattende handlingsplan for citrussektoren i Italien. Ifølge planen skulle der ydes støtte til følgende områder: Markedsovervågning, et citrusskategoriseringssystem, forskning og udvikling, formidling og salgsfremme, nye og flere opgaver for konsortier og sammenslutninger af producenter af kvalitetsprodukter samt faglig bistand og tilsyn.
147. Den først anmeldte plan omfattede støtte på i alt 110 000 mio. ITL (ca. 55 mio. EUR) over tre år og desuden en foranstaltning vedrørende "støtte til producentsammenslutningernes integrerede interventionsplaner for forbedret markedsføring og styrkelse af producentsammenslutninger", efter hvilken der skulle ydes støtte til kapitalisering af producentsammenslutningerne, til erhvervelse af likviditet, til erhvervelse af kapitalandele i markedsførings-, forarbejdnings- og transportvirksomheder i Italien og udlandet, til fusioner osv.
148. Kommissionen udtrykte tvivl om, hvorvidt sidstnævnte foranstaltning var forenelig med EU-lovgivningen om den fælles markedsordning for frugt og grøntsager såvel som med statsstøttereglerne i landbrugssektoren.
149. På baggrund af behovet for at revurdere foranstaltningen og yderligere klarlægge og definere dens indhold har myndighederne givet tilsagn om på et senere tidspunkt ifølge EF-traktatens artikel 88, stk. 3, separat at anmelde støttens gennemførelsesforanstaltninger beskrevet under titlen "støtte til producentsammenslutningernes integrerede interventionsplaner for forbedret markedsføring og styrkelse af producentsammenslutninger" (60 200 mio. ITL). Disse gennemførelsesbestemmelser kan derfor ikke finde anvendelse, førend de er godkendt af Kommissionen.

⁵²

Sag nr. 560/1999.

2.5.12. Vinsektoren

150. Kommissionen vedtog en endelig negativ beslutning om en ordning, som Frankrig havde anmeldt og iværksat til fordel for vinproduktionen⁵³, og med hensyn til hvilken Kommissionen havde indledt en undersøgelsesprocedure i oktober 1999⁵⁴.
151. Den påtænkte ordning sigter mod en omlægning af de vindyrkningsarealer i Charentes-regionen, der i øjeblikket anvendes til fremstilling af cognac, til produktion af andre vine - "landvine". Omlægningen sker gennem et tillæg til den nationale støtte til forbedring af vinstokbestanden og dermed til en kvalitativ forbedring af vindyrkningsarealerne. Foranstaltningen består derfor i at tilskynde cognacproducenterne til at omstille driften til fremstilling af "landvine", idet man fremmer anvendelsen af bestemte vinstoksorter. Ordningen er en følge af den krise, som sektoren oplever, og som medfører store lagre.
152. Kommissionen konkluderede, at et af Rådets formål med udarbejdelsen af forordning (EF) nr. 1493/1999 af 17. maj 1999 om den fælles markedsordning for vin⁵⁵ var at hindre en forøgelse af vinproduktionen i EU. Kommissionen erkendte, at omlægningen til andre druetyper på vindyrkningsarealerne i Charentes-regionen ville have den fordel, at produktionen af uafsættelig vin blev nedbragt, men den mente endvidere, at den efterfølgende stigning i produktionen af "landvin" i Frankrig ikke ville være i overensstemmelse med principperne i den nye fælles markedsordning for vin og derfor ville kunne medføre en konkurrenceforvridning på et vinmarked, der ifølge tilgængelig statistik ikke udviste tegn på vækst. De vine, der ville blive fremstillet efter en sortsomstilling, ville nemlig skulle afsættes på det almindelige vinmarked, mens de nuværende vine pr. definition afsættes på andre markeder. Der var derfor en stor risiko for, at den generelle produktionsomlægning i regionen skubbede problemet over på andre markeder. Kommissionen mente i øvrigt, at den omhandlede omlægning burde have været ledsaget af en væsentlig nedbringelse af produktionsarealerne og udbyttet.
153. Kommissionens vurdering blev, at kun de foranstaltninger, som vedtages inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik, herunder den pågældende markedsordning, er af en sådan karakter, at de kan sikre hensyntagen til markedsaktørernes fælles interesser i hele EU.

2.6. Støtte til de dårligst stillede personer

154. Den Europæiske Union har videreført sit støtteprogram til fordel for de socialt dårligst stillede personer⁵⁶. Programmet består i at stille landbrugsprodukter eller forarbejdede produkter på grundlag af landbrugsprodukter fra EU's interventionslagre til rådighed for organisationer, som arbejder med disse befolkningsgrupper i de enkelte medlemsstater.

⁵³ Støtte nr. C 70/99. Kommissionens beslutning af 20. september 2000, meddelt under nr. K(2000) 2754, endnu ikke offentliggjort.

⁵⁴ EFT C 359 af 11.12.1999.

⁵⁵ EFT L 179 af 14.7.1990.

⁵⁶ Rådets forordning (EØF) nr. 3730/87 af 10. december 1987 (EFT L 352 af 15.12.1987, s. 1) og Kommissionens beslutning 2000/32/EF af 16. december 1999 (EFT L 11 af 15.1.2000, s. 51).

155. Nedenstående tabel viser fordelingen af dette beløb og af de mængder, der kan udleveres fra lagrene til hver enkelt medlemsstat, som deltager i programmet, under hensyntagen til de tilpasninger, der er foretaget i løbet af regnskabsåret.

Gratis distribution af landbrugsprodukter (2000)

Medlemsstater	Tildelte bevillinger (EUR)	Mængder (tons)					
		Korn	Ris	Olivenolie	Skummetmælkspulver	Smør	Okse- og kalvekød
Belgien	1 879 000	3 500	200			400	
Danmark	464 000						127
Grækenland	15 150 000	20 000	10 000	4 000	1 000		
Spanien	54 031 000	60 000	34 000	7 000	1 150	6 000	
Frankrig	39 785 000	18 200	2 325		9 350		4 550
Irland	3 162 000					60	810
Italien	52 730 000	60 000	60 000	5 000		5 000	
Luxembourg	44 000				12		5
Portugal	22 892 000	15 000	10 000	3 000	2 376	2 100	
Finland	1 863 000	9 712			300		
I alt ⁵⁷	192 000 000	186 415	116 525	19 000	14 188	13 560	5 492

2.7. Regionerne i EU's yderste periferi

156. I Amsterdam-traktaten blev der indføjet en ny artikel 299, stk. 2, om regionerne i Fællesskabets yderste periferi (det spanske øsamfund De Kanariske Øer, de franske oversøiske departementer Martinique, Guadeloupe, Guyana og Réunion samt de portugisiske øsamfund Madeira og Azorerne).
157. Kommissionen offentliggjorde den 14. marts 2000 en rapport (KOM(2000) 147 - C5-0247/2000) om foranstaltninger til gennemførelse af denne nye artikel i traktaten. Rapporten omfatter et landbrugsafsnit, som er meget vigtigt i betragtning af den betydning, som landbruget har for disse regioners økonomi. Desuden gøres der status over Rådets forordninger (EØF) nr. 3763/91 (POSEIDOM)⁵⁸, nr. 1600/92 (POSEIMA)⁵⁹ og nr. 1601/92 (POSEICAN)⁶⁰, og de fremtidige aktionslinjer i sektoren skitseres.
158. Endvidere har Kommissionen ladet landbrugsdelen i de tre særlige programmer for bestemte regioner som følge af disses afsides beliggenhed og økarakter vurdere eksternt inden for rammerne af GD for Landbrug's SEM 2000-program.
159. Undersøgelsen af landbrugsdelen i POSEICAN- og POSEIDOM-programmerne er offentliggjort på Kommissionens hjemmeside⁶¹. Resultatet af POSEIMA-undersøgelsen er undervejs og skulle være tilgængeligt inden udgangen af 2000.

⁵⁷ Til disse 192 mio. EUR skal lægges 4 mio. EUR, som er afsat til finansiering af udgifterne til transport inden for Fællesskabet.

⁵⁸ EFT L 356 af 24.12.1991, s. 1.

⁵⁹ EFT L 173 af 27.6.1992, s. 1.

⁶⁰ EFT L 173 af 27.6.1992, s. 13.

⁶¹ http://europa.eu.int/comm/agriculture/eval/index_da.htm

160. Kommissionen har udarbejdet tre beretninger om gennemførelsen af disse programmer i perioden 1992-98, som vil blive sendt til Rådet og Europa-Parlamentet.
161. På baggrund af de eksterne vurderinger og de vanskeligheder, der har vist sig i gennemførelsen af de tre programmer, foreslog Kommissionen den 29. november Rådet tre forordninger til erstatning for de forordninger, der er baseret på landbrugsdelen af de særlige programmer for bestemte regioner som følge af disses afsides beliggenhed og økarakter, nemlig (EØF) nr. 3763/91 (POSEIDOM), (EØF) nr. 1600/92 (POSEIMA) og (EØF) nr. 1601/92 (POSEICAN), samt en ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1254/1999 om den fælles markedsordning for oksekød. Disse forslag, til hvilke der på Det Europæiske Råd i Nice blev vedtaget et addendum om mælkeproduktionen på Azorerne, har til formål at konsolidere de gældende regler og forbedre de omhandlede programmer for at tage højde for den erfaring og de ændringer, der er registreret i og uden for Den europæiske Union. Forslagene blev ledsaget af Kommissionens tre beretninger om de opnåede fremskridt med hensyn til gennemførelsen af programmerne i perioden 1992-98⁶². I betragtning af, hvor stor økonomisk og social betydning mælkesektoren har for disse regioner i den yderste periferi, foreslog Kommissionen, at forbruget af mejeriprodukter fra Azorerne for et tidsrum på fire år fra 1999/2000 på visse betingelser ikke skulle medtages ved beregningen på landsplan af tillægsafgiften.
162. Rådets afgørelse 91/482/EØF om de oversøiske landes og territoriers associering med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab blev forlænget med et år indtil 28. februar 2001. Der var problemer med handelsordningen i sukkersektoren, og Kommissionen måtte træffe beskyttelsesforanstaltninger.

2.8. Oplysninger om foranstaltningerne under den fælles landbrugspolitik

163. Den 17. april 2000 vedtog Rådet (landbrug) en forordning (EF) nr. 814/2000⁶³ om finansiering fra EUGFL, Garantisektionen, af en sammenhængende, objektiv og global informationsstrategi om den fælles landbrugspolitik henvendt til både medlemsstaterne og verden uden for EU. Tanken er at forklare de forskellige emner inden for den fælles landbrugspolitik, fremme den europæiske landbrugsmodel, informere landbrugerne og de øvrige interessenter i landdistrikterne og øge befolkningens bevidsthed om denne politiks indhold og mål.
164. Vedtagelsen af Kommissionens forordningsforslag viser, at der næres et udbredt ønske om gennem en målrettet oplysningskampagne at dække det informationsunderskud, der er om den fælles landbrugspolitik (selv om den er en af EU's vigtigste integrerede politikker). Fællesskabet yder delvis finansiering af tre typer foranstaltninger:
- årlige programmer, som hovedsagelig styres af landbrugernes og landdistrikternes organisationer, forbruger- og miljøbeskyttelsesorganisationer
 - punktforanstaltninger, som hovedsagelig gennemføres af medlemsstaternes myndigheder, medierne og universiteterne

⁶² KOM(2000) 790.

⁶³ EFT L 100 af 20.4.2000, s. 7.

- og endelig aktiviteter iværksat på Kommissionens initiativ.
165. For de første to foranstaltningers vedkommende vil Kommissionen højst finansiere 50% af de støtteberettigede udgifter. Dog kan denne sats forhøjes til 75% i særlige tilfælde (der fastlægges i gennemførelsesforordningen).
166. Foranstaltningerne bør omfatte en blanding af konferencer, seminarer, informationsbesøg, publikationer, mediebegivenheder og -produktioner, deltagelse i internationale arrangementer, erfaringsudvekslingsprogrammer osv. Kommissionen udvælger dem direkte på baggrund af kriterier for kvalitet og omkostningseffektivitet. Lovbestemte foranstaltninger og foranstaltninger, som allerede har fået tildelt anden form for EU-støtte, kan ikke komme i betragtning. Kommissionen er ansvarlig for overvågning af og kontrol med de støttede foranstaltninger og skal anvende metoder såsom kontrol på stedet og i særdeleshed stikprøvekontrol.
167. Herefter vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 1390/00⁶⁴ om gennemførelsesbestemmelserne.
- 2.9. Aktivitetsrapport for IKT-området (informations- og kommunikationsteknologi)**
168. Kommissionen anvender informations- og kommunikationsteknologi til alle sine aktiviteter i forbindelse med udformning, gennemførelse, forvaltning og evaluering af den fælles landbrugspolitik.
169. I 2000 var IKT-aktiviteterne fokuseret på tre hovedmålsætninger:
- a) **Ajourføring af de strategiske informationssystemer**, som har afgørende betydning for, om de fælles markedsordninger for landbruget og de finansielle mekanismer fungerer i det daglige. Det har vist sig nødvendigt at erstatte de gamle informationssystemer for at opnå de ønskede funktionaliteter med hensyn til ny lovgivning og informationsintegritet, -sammenhæng og -udveksling. Der er vedtaget en IT-struktur baseret på åbne systemer og de internetteknologier, der anvendes bredt i hele EU, og der arbejdes eller er lagt sidste hånd på arbejdet med at revidere, migrere og genudvikle programmerne:
 - AMIS-programmet (agricultural market intelligence system), som behandler medlemsstaternes data om markedsstyringen, er blevet migreret til et åbent miljø (UNIX/ORACLE). Samtidig har programmet fået tilføjet funktionalitet og en rapportudskriftsfunktion, så de bedre kan følge med udviklingen i landbrugslovgivningen.
 - Der udføres migreringsopgaver over mod en ligeledes åben teknologi fra IDES-systemet (interactive data entry system), som anvendes af de nationale myndigheder til transmission af data om styringen af landbrugsmarkederne og EUGFL. Målet er at lancere programmet i juni 2001.

⁶⁴

EFT L 158 af 30.6.2000, s. 17.

- Finansstyringsprogrammerne (AGREX, FAUDIT og FEORIENT) er under revision med henblik på at blive migreret til åbne miljøer og få tilpasset deres funktioner til den nye lovgivning.
- Ligeledes er man i færd med at udvikle værktøjer til at støtte og gøre udgiftskontrolsystemerne for EUGFL mere effektive. Der arbejdes på at indføre nye dataudvekslingsmekanismer.

b) GD for Landbrug's brugere har i det daglige arbejde brug for værktøjer, som er mere og mere effektive, for at de kan forbedre deres ydeevne og højne fortroligheden med IT-værktøjerne og dermed udøve en effektiv forvaltning af den fælles landbrugspolitik. I denne forbindelse skal nævnes:

- migrering til et nyt elektronisk postsystem
- pilotprojekter vedrørende indførelse af et elektronisk dokumentstyringssystem, som skal supplere det eksisterende elektroniske arkiv
- GIS-tjenesten (geografisk informationssystem), som samler de geografiske og landbrugsrelaterede data om jorddækketype, produktfremstilling, skove osv.
- en mere udbredt anvendelse af internetteknologi (Europa, CIRCA osv.) for at lette formidlingen af oplysninger, som er tilgængelige for EU-borgerne og de nationale forvaltninger.

c) Behovsanalyse i samarbejde med brugerne med henblik på at forberede nye informationssystemer til de hidtil kun sparsomt IT-baserede sektorpolitikker, bl.a. økologisk landbrug og udvikling af landdistrikter.

2.10. Rådgivende komiteer og forbindelser til faglige organisationer og interessegrupper

170. Kommissionen har på i alt 80 møder, som blev afholdt i 2000 med rådgivende komiteer og arbejdsgrupper, hørt og informeret repræsentanter for producenterne, forarbejdningsindustrien, handelen, forbrugerne, lønmodtagerne og organisationer inden for miljøbeskyttelse og udvikling af landdistrikter om bl.a. udviklingen i den fælles landbrugspolitik og politikken for udvikling af landdistrikterne.
171. Som bestemt i artikel 4 i Kommissionens afgørelse 98/235/EF af 11. marts 1998⁶⁵ om de rådgivende komiteer inden for den fælles landbrugspolitik udnævner Kommissionen komitémedlemmerne efter forslag fra de socioøkonomiske organisationer, som er oprettet på EU-plan. Den første medlemsliste blev offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende⁶⁶.
172. Siden er listen ajourført to gange og offentliggjort i hhv. EFT C 122 af 4.5.1999 og EFT C 123 af 3.5.2000.

⁶⁵ EFT L 88 af 24.3.1998, s. 59.

⁶⁶ EFT C 370 af 30.11.1998.

3. LANDBRUGSMARKEDER

3.1. Prispakken for 2000/01

173. Rådet vedtog den 17. juli 2000 de institutionelle priser og beløb for korn, ris, silkeorm og fårekød på grundlag af Kommissionens forslag af 23. februar 2000. Prisforslagene for sukker og svinekød blev vedtaget den 19. juli 2000. De månedlige stigninger for korn vil være uændrede i 2000/01 og reduceret med 7,5% fra 2001/02, mens Kommissionen foreslog at reducere dem i to trin, hver gang med 7,5%. Rådet tilsluttede sig ikke forslaget om at bringe interventionsperioden for korn i Sverige i overensstemmelse med de øvrige nordiske lande.
174. Desuden opfordrede den Kommissionen til følgende: at overveje det hensigtsmæssige i at indføre regulerende rammer, begrænset til visse punkter, for alkohol af landbrugsmæssig oprindelse; at kigge på definitionen af fårekødsproducenter i mindre gunstigt stillede regioner; at foreslå en videreførelse af betalingerne til nøddeproducenter under 2001-budgettet for programmer, som ellers ville udløbe i 2000; og endelig at foreslå, at den særlige støtte i 2000/01 til kornproducenter i Portugal videreføres til 2001/02.

3.2. Vegetabiliske produkter

3.2.1. Korn

3.2.1.1. Verdensmarkedet

175. Verdens kornproduktion (eksklusive ris) i produktionsåret 1999/2000 var mindre end i det foregående produktionsår, hvilket skyldes et fald i hvedeproduktionen i Det Europæiske Fællesskab, Nordafrika og Mellemøsten og et fald i majsproduktionen i USA. I henhold til tal fra Det Internationale Kornråd udgjorde verdensproduktionen i produktionsåret 1999/2000 1 464 mio. t mod 1 479 mio. t i det foregående produktionsår.
176. Verdensproduktionen af hvede faldt i 1998/99 fra 587 mio. t til 584 mio. t i 1999/2000. Hvedehøsten i Den Europæiske Union og Nordafrika var ligeledes mindre end i 1998. Produktionen i Kina, der er verdens førende producent, androg 114 mio. t (en stigning på 4%). SNG-landenes hvedehøst steg til 65 mio. t fra 55,6 mio. t i 1998. Produktionen af foderkorn faldt fra 892 mio. t i 1998/99 til 880 mio. t i 1999/2000.
177. Verdensforbruget af hvede i produktionsåret 1999/2000 anslås til 592 mio. t, hvilket er 8 mio. t. over produktionen. Forbruget af foderkorn anslås til at ligge stabilt på 877 mio. t.
178. Alt i alt er verdenslagrene af korn, som ved udgangen af produktionsåret 1998/99 var omtrent lige så store som i begyndelsen af 90'erne, faldet. Kornlagrene er på 279 mio. t svarende til 5 mio. t mindre end i 1998/99, fordelt på 122 mio. t hvede og 157 mio. t foderkorn.
179. Verdenshandelen med korn steg i 1999/2000 til i alt 211 mio. t (heraf 106 mio. t hvede) mod 192 mio. t (heraf 97 mio. t hvede) i det foregående produktionsår.

Stigningen i hvedeimporten vedrører navnlig Rusland og Iran og stigningen i foderkornimporten navnlig Asien. For Ruslands vedkommende blev produktionsunderskuddet delvist udlignet af særlig støtte fra USA.

180. Ifølge Det Internationale Kornråds høstprognoser af 28. september 2000 for produktionsåret 2000/01 stabiliserer verdensproduktionen sig (1 465 mio. t mod 1 464 mio. t i produktionsåret før). Verdenslagrene stiger til 279 fra 261 mio. t. Der kan forventes øget verdenshandel med korn (212 mio. t, heraf 106 mio. t hvede).

3.2.1.2. EU-markedet

181. EU's kornproduktion i 1999/2000 anslås på grundlag af tal fra Eurostat til 201,4 mio. t for de 15 medlemsstater, dvs. 9,6 mio. t mindre end i 1998/99.
182. Produktionsudviklingen hænger sammen med en tilbagegang i kornarealet til 36,4 mio. ha mod 37,4 mio. ha i 1998/99, dvs. -2,6%, idet udbyttet samtidig er faldet i forhold til 1998 (5,53 t/ha mod 5,65 t/ha). Dette fald skyldes stigningen i den obligatoriske braklægning fra 5% til 10%.
183. Den obligatoriske jordudtagning for høståret 1999 steg til 10% svarende til et areal på 4,2 mio. ha. Den frivillige jordudtagning på knap 1,7 mio. ha medførte dog, at der reelt blev udtaget 14,1 %. Det er især producenter i Spanien, Sverige og Finland, der har benyttet denne ordning.
184. Produktionen af blød hvede (89,3 mio. t) og hård hvede (8,3 mio. t) faldt med henholdsvis 5,8 % og 10 %. Produktionen af majs steg derimod fra 36,2 mio. t til 37,5 mio. t (+3,6%).
185. Produktionen af rug faldt med 13,3% til 5,6 mio. t.
186. Prisfaldet på korn som følge af 1992-reformen samt de høje priser på olie- og proteinafgrøder indtil udgangen af 1998 medførte øget brug af korn i foder. Endvidere var de faldende foderstofpriser medvirkende til at øge produktionen af lyst kød (svine- og fjerkrækød). For de 15 EU-lande steg anvendelsen af korn til foder til 114 mio. t for produktionsåret 2000/01, over 25 mio. t mere end før reformen.
187. Samtidig steg kornhandelen mellem medlemsstaterne fortsat, hvilket bidrog til gennemførelsen af det indre marked.
188. EU-eksporten i produktionsåret 1999/2000 (inkl. forarbejdede produkter og fødevarehjælp) steg til 36,5 mio. t mod 31 mio. t produktionsåret før. Den kommercielle eksport var på 15,7 mio. t blød hvede (inkl. mel), 13,3 mio. t byg (inkl. malt) og 1,2 mio. t rug og rugmel. Eksporten af hård hvede var fortsat beskeden i forhold til tidligere år.
189. Produktionsnedgangen i 1999/2000 og den mærkbare eksportstigning medførte et fald i interventionslagrene fra 18 mio. t ved årets begyndelse til omkring 8,8 mio. t ved dets slutning, fordelt på 3,1 mio. t blød hvede, 2,3 mio. t byg og 3,3 mio. t rug.
190. Produktionsåret 2000/01 er det første under Agenda 2000. Interventionspriserne er som følge heraf faldet med 7,5%, og støtten er justeret (58,67 EUR/t høstudbytte i stedet for tidligere 54,34 EUR/t). Den obligatoriske jordudtagning var på 10% .

Rådet besluttede at bevare de månedlige stigninger i interventionsprisen på 1,0 EUR/t/måned.

3.2.2. *Oliefrø*

191. Oliefrø anvendes til fremstilling af olie, der hovedsagelig er beregnet til konsum og foderkager. Sektorens økonomiske situation afhænger derfor af udviklingen i priserne for frø, olie og foderkager. Vegetabiliske olier kan forbruges i uforarbejdet stand eller som forarbejdede olie- eller fedtstofprodukter såsom margarine.
192. EU er nettoimportør af oliefrø, vegetabiliske olier og foderkager. Den årlige import af disse produkter afhænger i vid udstrækning dels af prisforholdet mellem frø, foderkager, olier og konkurrerende produkter (korn, majs glutenfoder mv.) til foderbrug, dels af EU's muligheder for at eksportere olier og foderkager. Den samlede import af oliefrø var på 18,4 mio. t i 1999 og 17,6 mio. t i 1998. Sojafrø tegner sig for størstedelen af importen (80%).
193. I produktionsåret 1999/2000 blev der i EU (EU-15) formålet 30,9 mio. t oliefrø mod 32,6 mio. t i 1998/99. Heraf udgjorde sojabønner hovedparten (ca. 49%) efterfulgt af raps (ca. 33%) og solsikke (ca. 18%).
194. Siden produktionsåret 1993/94 har producentstøtteordningen for oliefrø (raps, solsikke og soja) været en del af producentstøtteordningen for visse markafgrøder (korn, olieafgrøder, proteinafgrøder og olieholder). Under denne ordning blev der indtil produktionsåret 1999/2000 ydet en basisgodtgørelse på 433,50 EUR/ha. Det beløb, der udbetales til producenterne, differentieres regionalt ud fra det historiske udbytte af korn eller oliefrø og justeres eventuelt efter prisudviklingen på verdensmarkedet, idet der dog er en vis margen.
195. For produktionsåret 1999/2000 blev der således udbetalt specifikke godtgørelser for oliefrø for 4 795 557 ha. Dette areal er mindre end det maksimale garantiareal på 4 933 800 ha. Godtgørelserne skulle derfor ikke nedsættes, da garantiarealet ikke var overskredet. Referenceprisen for produktionsåret 1999/2000 udgjorde 188 EUR/t. Under hensyn til marginen på 8% i forhold til referenceprisen på 196,8 EUR/t medførte denne pris ikke en stigning i godtgørelsen.
196. Den samlede produktion af oliefrø var i produktionsåret 1999/2000 på 16,1 mio. t (heraf 2,7 mio. t nonfoodoliefrø) mod 15,3 mio. t (heraf 1,1 mio. t nonfoodoliefrø) i 1998/99.
197. I henhold til forordning (EF) nr. 1251/1999 justeres arealstøtten for oliefrø og korn efter produktionsåret 2002/03. I en overgangsperiode udgør arealstøtten for oliefrø 81,74 EUR/t for produktionsåret 2000/01 og 72,37 EUR/t for produktionsåret 2001/02, multipliceret med udbyttet på grundlag af "korn" eller af "oliefrøudbyttet" multipliceret med en faktor på 1,95. Markedsprisen for oliefrø får ingen indflydelse på arealstøtten.

3.2.3. *Ærter, bønner, hestebønner og sødlupiner*

198. Disse produkter, som foderindustrien er den største aftager af, konkurrerer med en lang række andre råvarer.

199. Fra produktionsåret 1993/94 blev forarbejdningsstøtteordningen og minimumsprisordningen erstattet af støtteordningen for visse markafgrøder (korn, olieafgrøder, proteinafgrøder og anden hør end spindhør), hvilket indebar obligatorisk braklægning for de producenter, der var omfattet af den generelle ordning. I henhold til ordningen udbetales der 78,49 EUR/t historisk udbytte af korn.
200. For produktionsåret 1999/2000 blev der ydet godtgørelse for ca. 1,1 mio. ha. Den samlede produktion var på 4,7 mio. t.
201. Efter ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 1251/1999 beregnes arealstøtten efter produktionsåret 2000/01 på grundlag af 72,50 EUR, som multipliceres med det historiske kornudbytte.

3.2.4. *Anden hør end spindhør*

202. Produktionen af hør i EU omfatter dels spindhør, der især dyrkes på grund af fibre, men som også giver frø, dels anden hør, som udelukkende dyrkes på grund af frøene. Frøene anvendes direkte eller formales med henblik på fremstilling af olie (til industriel brug) eller foderkager.
203. EU har en stor import af hørfør (ca. 400 000 t/år). Canada er den største leverandør.
204. For bedre at kunne styre produktionen har man forsøgt at opnå en bedre balance mellem støtten til hørfør og andre gængse afgrøder. Fra produktionsåret 1993/94 blev anden hør end spindhør føjet til listen over markafgrøder, hvortil der kan ydes hektarstøtte efter 1992-reformen af den fælles landbrugspolitik. Der ydes en godtgørelse på 105,1 EUR/t multipliceret med kornudbyttet.
205. I 1999 udgjorde arealet med anden hør end spindhør 537 000 ha.
206. I henhold til forordning (EF) nr. 1251/1999 justeres arealstøtten for hørfør i forhold til kornstøtten efter produktionsåret 2002/03. I en overgangsperiode udgør arealstøtten for oliefrø 88,26 EUR/t for produktionsåret 2000/01 og 75,63 EUR/t for produktionsåret 2001/02 multipliceret med udbyttet på grundlag af "korn".

3.2.5. *Bælgplanter (kikærter, vikker og linser)*

207. Der blev indført en specifik ordning for bælgplanter i 1989 ved forordning (EØF) nr. 762/89. Denne specifikke foranstaltning blev videreført ved forordning (EF) nr. 1577/96. Den omfatter hektarstøtte for et maksimalt garantiareal og er uafhængig af ordningen for markafgrøder. Med forordning (EF) nr. 811/2000 fordeles dette maksimale garantiareal mellem kikærter og linser, som anvendes til konsum, og vikker, som anvendes til foder.
208. Hektarstøtten er fastsat til 181 EUR og det maksimale garantiareal til 160 000 ha for kikærter og linser og til 240 000 ha for vikker. Hvis et af disse garantiarealer ikke nås, overføres beløbet til et andet maksimalt garantiareal, før en eventuel overskridelse fastlægges. Overskrides dette areal, medfører det en forholdsmæssig begrænsning af støtten i det pågældende produktionsår.
209. I 1999/2000 var arealet med bælgplanter på 462 882 ha. Overskridelsen af det maksimale garantiareal medførte en justering af støtten, der blev fastsat til 156,41 EUR/ha.

210. For produktionsåret 2000/01 anslås arealet til 115 000 ha for kikærter og linser og 302 000 ha for vikker.

3.2.6. *Nonfood*

211. Efter ikrafttrædelsen af Rådets forordning (EF) nr. 1251/1999 af 17. maj 1999, der trådte i stedet for forordning (EØF) nr. 1765/92 om indførelse af en støtteordning for producenter af visse markafgrøder, er der indført nye regler for braklægning som led i Agenda 2000:
- Den obligatoriske braklægningsforpligtelse fastsættes til 10% fra produktionsåret 2000/01 til og med produktionsåret 2006/07.
 - Den frivillige braklægning skal udgøre mindst 10% af landbrugsarealet, men medlemsstaterne kan fastsætte den til helt op til 100%.
 - Arealstøtten for braklagt jord udgør 58,67 EUR/t for produktionsåret 2000/01 for derefter at stige til 63,00 EUR/t.
212. Da den nye grundforordning træder i kraft efter produktionsåret 2000/01, har den tidligere gennemførelsesforordning også måttet erstattes.
213. Kommissionens nye forordning (EF) nr. 2461/1999 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1251/1999, for så vidt angår anvendelsen af udtagne landbrugsarealer med henblik på produktion af råvarer til fremstilling i EF af produkter, som ikke primært er bestemt til konsum eller foderbrug, er således dels en omarbejdning af de tidligere bestemmelser, men indeholder ligeledes visse bestemmelser vedrørende nye produktionsmuligheder (biogasproduktion på bedriften, toårige afgrøder, klassificering af visse råvarer, som på grund af deres egenskaber alene anvendes til nonfood, i bilag I) eller procedurespørgsmål (mulighed for at overføre garantien fra en producent til en anden).
214. Medlemsstaternes oplysninger om braklægning for produktionsåret 1999/2000 viste en kraftig arealstigning, mere end en fordobling i forhold til året før.
215. Det har derfor vist sig nødvendigt at indføre en korrektionsmekanisme i forordning (EF) nr. 1251/1999 for at sikre overensstemmelse med pkt. i 7 i aftalememorandummet mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Amerikas Forenede Stater om visse olieafgrøder inden for rammerne af GATT, som blev indgået i 1993, hvor det hedder, at "hvis mængden af de biprodukter, der fremkommer ved dyrkningen af oliefrø på arealer, som er udtaget med henblik på fremstilling i Fællesskabet af produkter, der ikke primært er bestemt til konsum eller foder, overstiger 1 million tons om året udtrykt i sojamelækvivalenter, træffer Fællesskabet de fornødne korrektionsforanstaltninger under reformen af den fælles landbrugspolitik".
216. Rådets forordning (EF) nr. 2704/1999 om ændring af forordning (EF) nr. 1251/1999 om støtteordning for producenter af visse markafgrøder, der indeholder denne nye bestemmelse, trådte i kraft den 28. december 1999.
217. Som følge af den ændrede grundforordning har de dertil knyttede gennemførelsesbestemmelser måttet medtages i forordning nr. 2461/1999, hvilket førte til offentliggørelsen af Kommissionens forordning (EF) nr. 827/2000 om

ændring af forordning (EF) nr. 2461/1999 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1251/1999, for så vidt angår anvendelsen af udtagne landbrugsarealer med henblik på produktion af råvarer til fremstilling i EF af produkter, som ikke primært er bestemt til konsum eller foderbrug.

- 218. Desuden bør det bemærkes, at de fleste programmer for udvikling af landdistrikterne, som medlemsstaterne har fremlagt inden for rammerne af Rådets nye forordning (EF) nr. 1257/1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) samt om ændring og ophævelse af visse forordninger omfatter foranstaltninger til fremme af vedvarende energikilder og/eller fremstilling af nonfoodprodukter.
- 219. Flere ansøgerlande i Central- og Østeuropa har i øvrigt fremlagt foranstaltninger vedrørende nonfoodsektoren inden for rammerne af det særlige tiltrædelsesprogram vedrørende landbrug og udvikling af landdistrikter (SAPARD) .
- 220. Af det braklagte areal på 1 011 000 ha, som blev anvendt til nonfoodformål i 1999/2000, blev omkring 952 000 ha anvendt til produktion af olieafgrøder. Det er en stigning på 140% i forhold til 1998/99. Omkring 60% af denne produktion anvendtes til fremstilling af biodiesel og 40% til smøremidler og oliekemiske produkter.

3.2.7. *Ris*

- 221. Verdensproduktionen i 1999 var på ca. 400,7 mio. t (udtrykt som sleben ris), hvilket var 6,9 mio. t mere end i 1998 (393,8 mio. t).
- 222. Verdenshandelen udgjorde i 1999/2000 ca. 22,3 mio. t svarende til ca. 5,6% af verdensproduktionen.
- 223. Som følge af en tilbagegang i dyrkningsarealet blev der på EU-markedet i 1999 afsat 1 551 329 t sleben ris, hvilket er et fald på omkring 0,7% i forhold til 1998 (1 561 596 t).
- 224. Produktionen af indica-ris steg med ca. 26% til 502 229 t svarende til ca. 60% af forbruget (50% i 1998/99), mens produktionen af japonica-ris faldt med ca. 10% til 1 049 101 t, hvilket dog stadig er ca. 17% over forbruget (25% i 1998/99).
- 225. Markedsprisen for uafskallet ris lå i hele produktionsåret under interventionsprisen. Markedsprisen var særdeles lav i Grækenland for indica-ris. Selv om overskuddet af japonica-ris og underskuddet af indica-ris er blevet mindre i dette produktionsår, medførte høstens størrelse og den fortsat store import, at der til intervention blev opkøbt i alt ca. 280 000 t uafskallet ris til intervention, så lagrene af uafskallet ris ved udgangen af produktionsåret 1999/2000 var på 700 000 t.
- 226. For produktionsåret 2000/01 anslås det, at det samlede dyrkningsareal stiger med omkring 5% for indica-ris, mens arealet med japonica-ris reduceres med omkring 2%.

3.2.7.1. Reform af rissektoren

227. Kommissionen vedtog den 7. juni sit forslag⁶⁷ til reform af den fælles markedsordning for ris. Formålet var at genskabe balancen på det europæiske rismarked og gøre Fællesskabets risproduktion mere konkurrencedygtig gennem to foranstaltninger: Dels en forhøjelse af de direkte betalinger til producenterne, dels ophævelse af interventionsmekanismen (der kan ydes støtte til privat oplagring). Formålet er i øvrigt at sikre risdyrkningen i områder, hvor den er gavnlig for miljøet. Reformen forventes at træde i kraft fra og med produktionsåret 2001/02.

3.2.8. Stivelse

228. Produktionen i hele stivelsessektoren (kornstivelse, kartoffelstivelse og deraf afledte produkter som glucose) er fortsat stigende samlet set, og fødevarerindustrien og nonfoodindustrien, herunder den bioteknologiske industri og papirindustrien, har dermed adgang til vigtige råvarer. Omkring 15-20% af stivelsesproduktionen - i uforarbejdet stand eller som forarbejdede produkter - eksporteres til tredjelande.
229. Der noteredes en stigning i produktionen af hvedestivelse. Produktionen af majsstivelse, der tegner sig for omkring halvdelen af den samlede stivelsesproduktion, var stabil.
230. EU's produktion af kartoffelstivelse er begrænset gennem kvoteordningen og lå i 1999/2000 på 1,805 mio. t, hvilket var omkring 3% under den fastlagte kvote. For de følgende to produktionsår reduceres EU's kvote i to omgange: -2,7% for produktionsåret 2000/01 og yderligere -2,9% for produktionsåret 2001/02. Disse kvotenedsættelser blev besluttet af Rådet inden for rammerne af Agenda 2000 for at udligne de ekstraudgifter på budgettet, som skyldes beslutningen om at forhøje betalingerne til kartoffelproducenterne som kompensation for prisnedsættelserne, der er større end for korn.

3.2.9. Sukker

3.2.9.1. Verdensmarkedet

231. For sjette år i træk var verdens produktion af sukker større end forbruget. Overskuddet for 1999/2000 var 4,0 mio. t. Lagrene ved produktionsårets udgang var de største nogensinde med 58,6 mio. t eller 46% af det samlede forbrug.

⁶⁷ KOM(2000) 278 endelig udg.

Produktionsår sept./aug.	Produktion	Forbrug	Overskud eller underskud	Forhold mellem lager og forbrug
	(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4)
1990/91	116.1	110.1	+ 6.0	32.4
1991/92	117.1	111.2	+ 5.9	36.5
1992/93	113.0	112.1	+ 0.9	35.9
1993/94	111.6	112.6	- 1.0	33.5
1994/95	116.1	115.0	+ 1.1	33.3
1995/96	125.6	117.8	+ 7.8	38.8
1996/97	124.1	120.9	+ 3.2	38.5
1997/98	128.1	123.2	+ 4.9	40.1
1998/99	135.1	126.1	+ 9.0	44.7
1999/2000	132.3	128.3	+ 4.0	45.7

Kilde: F. O. Licht

232. Tidlige produktionsprognoser viste igen et særdeles stort overskud, men de måtte revideres i nedadgående retning i løbet af 1999/2000 med et deraf følgende lavere overskud end forventet for året, men dog stadig højt, nemlig 4,0 mio. t. Det fortsatte årlige produktionsoverskud i forhold til forbruget har nu resulteret i overskudslagre på over 16 mio. t, hvilket er langt over det almindelige behov i sektoren. I forholdet mellem lager og forbrug er der taget hensyn til det lageroverskud, der er blevet akkumuleret i de seneste år, og også til øgede behov i sektoren. Slutlagrene udgjorde 46% af forbruget, hvilket med al tydelighed viser, at sukkerbalancen i verden er blevet dramatisk skævere sammenholdt med 32,4% for ti år siden.
233. De globale tal (fra september til august) omfatter for 1999/2000 en større produktionsstigning i EU, USA, Indien og i mindre grad Kina, Thailand og Den Dominikanske Republik. Brasilien, som sidste år var den største producent og eksportør, befinder sig rent statistisk i en særlig situation, idet landets høstår, som begynder i maj og slutter i marts hører under to forskellige produktionsår, hvilket medfører, at 1999/2000 består af en rekordhøst for 1999 og en meget lavere høst i 2000, hvorfor landet har registreret det største produktionsfald ud over Kina og Pakistan.
234. Rørsukkerproduktionen er steget, og dette gælder produktion i udviklingslandene. Sukkerroeproduktionen udgjorde i 1999/2000 kun 27% af den samlede produktion sammenholdt med 37% i 1990/91.
235. Det blev på et tidligt tidspunkt meddelt, at der var udsigt til endnu et stort sukkeroverskud i 1999/2000, og derfor lå priserne fortsat på samme niveau som ved udgangen af det foregående produktionsår, nemlig 7 cents/pund for råsukker i New York. Dette produktionsår har været kendetegnet ved de laveste priser i de sidste 14 år i april 1999.
236. Den baisse-tendens, som kendetegnede situationen, påvirkede i begyndelsen kun prisen på hvidt sukker. Prisen på råsukker modstod udbudspresset bedre, også i perioden indtil december 1999, hvor Rusland (den største opkøber på verdensmarkedet) indførte importafgifter. Da Rusland i begyndelsen af 2000 ikke indledte den forventede massive import, faldt priserne, og igen i februar 2000 nåede de et historisk lavpunkt. På dette tidspunkt havde den store spekulationskapital

opbygget enorme korte positioner. Priserne begyndte imidlertid at stige i april 2000, da produktionsprognoserne for nogle af de større producenter som Kina, Pakistan og Australien blev ændret i nedadgående retning. De vedholdende rygter om konsekvenserne af en langvarig tørke i Midt- og Sydbrasilien på det næste produktionsår styrkede markedet, hvilket kun meget få iagttagere havde forventet.

237. Prissituationen i 1999/2000 og den mere langsigtede udvikling fremgår af nedenstående tabel.

EUR/t	1998/99	1999/2000	Sept. 2000
Hvidt sukker (London)	20,41	18,70	28,01
Råsukker (New York)	15,15	14,38	26,22

238. Det bør dog erindres, at tallene fra september i høj grad er påvirket af den svækkede euro.
239. Prisopsvinget fortsatte også i begyndelsen af 2000/01, da det blev bekræftet, at sukkerproduktionen i Brasilien ville falde med 21%, og også sukkerrørproduktionen i Australien kommer sandsynligvis til at lide under naturkatastrofer.
240. De første skøn for 2000/01 viser derfor et betydeligt underskud i den samlede balance på verdensplan.
241. Skønt det overordnede overskud ikke absorberes af et års underskud (1-3 mio. t iht. disse skøn), reagerer markedet ikke altid kun i forhold til den statistiske situation, men også ud fra, hvordan situationen opfattes. Det betyder, at markedet ikke tager hensyn til overskudslagre, som ikke stilles til rådighed.
242. Dette er tilfældet for de store mængder indisk sukker, som er blevet akkumuleret over de to år. Indien importerede sukker trods landets egen overproduktion og eksporten til den gældende verdensmarkedspris er på nippet til at give overskud, men der skal også tages hensyn til kvalitets- og logistikproblemer.
243. De positive prisprognoser understøttes af de relativt lave positioner på terminsmarkedene (som arbejder med overgangen mellem to produktionsår, hvilket kunne opfattes som et baisse-potentiale), og også af genopsvinget i efterspørgslen på verdensplan efter sukker, som nu har nået en normal årlig stigningstakt på 2%.

3.2.9.2. EU-markedet

244. Sukkerroearrealerne blev reduceret med 2,0% (1 961 000 ha) i 1999 sammenlignet med det foregående produktionsår. Det gennemsnitlige udbytte nåede helt op på 8,98 t sukker pr. ha, dvs. en stigning på 11,7% i forhold til året før og en stigning på 12,8% i forhold til gennemsnittet for 1994-1998. Især Frankrig bidrog til dette resultat med et gennemsnitsudbytte på 11,7 t/ha. Med dette udbytte blev den samlede EU-produktion (udtrykt som hvidt sukker) på 17 943 mio. t, heraf 17 609 mio. t fra sukkerroer, 289 000 t fra sukkerrør og 49 000 t fra melasse.
245. EU's samlede sukkerforbrug var på omkring 12,800 mio. t, hvilket var en lille stigning i forhold til året før. Heraf brugte den kemiske industri 376 000 t, hvilket var en stor stigning i forhold til produktionsåret før.

246. Overskuddet, der både stammede fra EU's egen produktion og fra import af præferencesukker (AVS-sukkerprotokollen, aftalen med Indien, særlige præferencesukkerkvoter og mestbegünstigede nationers toldkontingenter til nedsat told) og anden sukkerimport (især forarbejdede produkter) (2,354 mio. t i alt), i forhold til forbruget i EU, bliver så enten eksporteret eller overført som "blokeret" sukker (produktion uden for kvote, der bliver til A-kvotesukker det følgende produktionsår). Fra produktionsåret 1998/99 blev der overført 1 340 000 t "blokeret" sukker, mens der fra produktionsåret 1999/2000 blev overført 1 602 000 t til produktionsåret 2000/01. Den samlede eksport af sukker i uforarbejdet stand i 1999/2000 var på 6 181 mio. t, heraf 3 381 mio. t som C-sukker og 2 800 mio. t som EU-sukker. Kvotesukker i uforarbejdet stand eksporteres hovedsagelig med restitution, der fastsættes ved ugentlige licitationer. C-sukker skal eksporteres uden restitution.
247. Eksporten steg som følge af den større høst, men også lagrene voksede med over 266 000 t i forhold til produktionsåret 1998/99.
248. Produktionen af isoglucose og inulinsirup reguleres ved hjælp af kvoter i lighed med sukker under den fælles markedsordning. I lighed med tidligere år blev der ikke produceret isoglucose ud over A- og B-kvoten. Produktionen af inulinsirup har derimod endnu ikke nået loftet for de fastsatte kvoter. Som følge af ringe cikoriehøst i Belgien og Nederlandene i 1998 var der atter en opadgående tendens i produktionen af inulinsirup i 1999, hvor der forventes en produktion på over 235 000 t.
249. Sukkerroe- og sukkerproduktionen forventes i det kommende produktionsår at falde betydeligt på grund af lavere udbytte (-3,7%) og en arealtilbagegang på 7,1%. EU's samlede produktion forventes at komme til at ligge på ca. 16,2 mio. t svarende til et fald på 1,743 mio. t eller 9,7%.

3.2.9.3. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder

250. For første gang har Kommissionen benyttet sig af muligheden af at reducere kvoterne i henhold til artikel 26 i grundforordningen (EF) nr. 2038/1999 for at sikre overholdelsen af GATT-forpligtelserne.
251. Kommissionen vedtog den 4. oktober et forslag om ændring af den fælles markedsordning for sukker. Forslaget medfører omfattende ændringer af den nuværende ordning. Navnlig er der tale om en reduktion af produktionskvoterne med 115 000 t og en afbrydelse af godtgørelsen af producenterne's lageromkostninger. Produktionskvotesystemet, produktionsafgifter og præferenceimportordningen (AVS-lande og Indien) bevares indtil produktionsåret 2002/03. Formålet med forslaget er at øge sektorens konkurrenceevne, bevare rimelige sukkerpriser på EU-markedet og forenkle reglerne. Således skal der findes en løsning på overproduktionen på et marked, der er karakteriseret ved særdeles lave verdensmarkedspriser, idet der skal tages hensyn til de stramme begrænsninger af eksport med restitution i henhold til GATT-aftalerne.
252. De garanterede mængder for produktionsåret 2000/01 er blevet reduceret med 498 000 t (478 277 t for sukker, 9 931 t for isoglucose og 10 592 t for inulinsirup).
253. Til sammenligning er de normale sukkerkvoter 11 982 756 t for A-sukker og 2 609 655 t for B-sukker.

3.2.10. Kartoffler

254. Kartoffler er et af de få produkter, der ikke er omfattet af nogen fælles markedsordning. Kommissionen fremlagde i 1993 et forslag til en fælles markedsordning for kartofler. Forslaget, som blev genfremsat i både 1995 og 1996 af hhv. det spanske og det portugisiske EU-formandskab, er ikke blevet vedtaget på grund af modstand fra nogle medlemsstater.
255. Kartoffler er en vigtig afgrøde i EU, idet det samlede kartoffeldyrkningsareal er på næsten 1 400 000 ha. Der dyrkes kartofler i alle medlemsstaterne, selvom produktionen på grund af klima- og jordbundsforhold er mest udbredt i det nordlige EU.
256. EU er selvforsynende med kartofler, når man lige ser bort fra nye kartofler. Der importeres nye kartofler om vinteren og først på foråret fra Middelhavslandene, når der i EU kun er en begrænset eller slet ingen produktion. Hovedleverandørerne er Cypern, Egypten, Marokko og Israel. I de seneste år er der i gennemsnit blevet importeret ca. 400 000 t nye kartofler om året fra tredjelande.
257. EU-produktionen af kartofler var på 45,4 mio. t i 1998, mens den var på 47,9 mio. t i 1999. For 2000-høsten findes der endnu ingen prognoser.

3.2.11. Kunsttørret foder

258. Tørret foder omfatter proteinrige produkter (minimum 15%) såsom lucerne, andre bælplanter og visse græsser, der er kunsttørret eller soltørret .
259. Produktionsudviklingen, beregnet på grundlag af støtteanmodninger, fremgår af nedenstående tabel.

**EU's produktion af kunsttørret foder
beregnet på grundlag af støtteanmodninger**

(i 1000 t)

Tørret foder	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/2000
Kunsttørret foder	4 070	3 818	4 283	4 610	4 599
Soltørret foder	402	253	156	151	162
I alt	4 473	4 071	4 439	4 761	4 761

260. I 1999/2000, som var det femte produktionsår under den nye fælles markedsordning, blev der ydet støtte til hhv. 4 599 000 t kunsttørret foder (104,2% af den maksimale garantimængde) og 162 000 soltørret foder (36,5% af den maksimale garantimængde).
261. Da den støttede produktion af kunsttørret foder oversteg den maksimale garantimængde, fandt bestemmelsen om fælles ansvar anvendelse, og støttebeløbet blev i alle medlemsstater reduceret (fra 68,88/EUR/t til 66,03 EUR/t).

262. Til gengæld blev der udbetalt ubeskåret støtte for soltørret foder, idet den støttede produktion lå langt under den maksimale garantimængde.

3.2.12. *Spindhør og hamp*

3.2.12.1. Spindhør

263. I henhold til FAO var verdens samlede areal med spindhør i 1999 på 443 000 ha, og produktionen af fibre var på 625 000 t, heraf 368 000 t i Kina og 50 000 t i Belarus. Derimod er importen af fibre undertiden så stor, at den kan forstyrre EU-markedet. EU har således et underskud af fibre af gennemsnitlig og lav kvalitet og importerer disse fibre fra Østeuropa, Egypten og Kina. Til gengæld leverer EU fibre af god og meget god kvalitet til hele verden, da sådanne fibre ikke produceres andetsteds. I 1999 eksporterede EU således 91 000 t, især til Kina og Brasilien.
264. Prissituationen på markedet for spindhør er blevet væsentligt forbedret i produktionsåret 1999/2000. Markedet er dog stadig meget afhængigt af tøjmoden trods bestræbelserne på at finde nye afsætningsmuligheder.
265. Trods en gradvis indførelse af en række kontrolforanstaltninger og flere nedsættelser af støtten har der været en kraftig udvidelse af EU's spindhørareal fra 1992 (44 000 ha) til 1999 (211 000 ha). Arealudvidelsen var alt for stor i forhold til EU's kapacitet til forarbejdning af spindhør til fibre. Derfor vedtog Rådet den nedenfor beskrevne reform af sektoren. Selvom den først finder anvendelse fra næste produktionsår - 2001/02 - påvirker den allerede nu producenterne, for så vidt som de sidste skøn over dyrkningsarealet for høsten i 2000 ligger på kun 101 000 ha.

3.2.12.2. Hamp

266. Verdens samlede hampeareal er gået betydeligt tilbage i forhold til tidligere, idet dyrkningsarealet i 1999 var 67 000 ha mod 119 000 ha i gennemsnit i 1989-1991. Kina, Nordkorea, Indien og Rusland er de vigtigste producenter. Hampproduktionen er begrænset i EU. Traditionelt er produktionen koncentreret i Frankrig og i mindre omfang i Spanien, men i de seneste år har en række andre medlemsstater (Det Forenede Kongerige og Nederlandene) genoptaget dyrkningen. I 2000 blev der i EU høstet hamp på et areal på ca. 22 000 ha (i forhold til 32 000 ha i 1999). Samhandelen med tredjelande er meget begrænset. For hamp er støtten uændret 662,88 EUR/ha.

3.2.12.3. Reform af ordningen for spindhør og hamp

267. Rådet vedtog den 17. juli 2000 en reform af den fælles markedsordning for hør og hamp, som finder anvendelse fra produktionsåret 2001/02. Formålet er dels at integrere disse to kulturer i støtteordningen for producenter af visse afgrøder, omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 1251/1999⁶⁸, dels at indføre en ordning for supplerende støtte til godkendte forarbejdningsevigheder i form af støtte til forarbejdning af hør- og hampestrå bestemt til fiberproduktion⁶⁹. Efter produktionsåret 2001/02 ophæves foranstaltningerne til fremme af hør fibre og støtten til privat oplagring af hør- og hamp fibre.

⁶⁸ EFT L 160 af 26.6.1999, s. 1.

⁶⁹ Kommissionens forordning (EF) nr. 1672/2000 af 27.7.2000 (EFT L 193 af 29.7.2000, s. 13).

268. I henhold til ordningen for visse markafgrøder skal hektarstøtten skal desuden tilpasses støtten til høfrø. Den supplerende støtte til forarbejdning af strå omfatter støtte pr. ton lange og midlertidig støtte (til 2005/06) pr. ton korte fibre. Begge er underlagt et system med nationale maksimale garantimængder. For arealer, som ligger i bestemte områder af EU, og hvor produktionen er omfattet af en aftale om salg af strå med virksomheder, der forarbejder lange fibre, ydes der en supplerende, fast støtte pr. ha frem til 2005/06.
269. For 2000/01 har Rådet besluttet, at Kommissionen inden 31. oktober 2000 skal fastsætte støtten til spindhør og hamp på baggrund af et maksimalt budget på 88 mio. EUR og dyrkningserklæringer.

3.2.13. Bomuld

270. Verdens samlede bomuldsareal i 2000/01 anslås til ca. 32,6 mio. ha med en forventet produktion på ca. 19,0 mio. t mod 32,2 mio. ha og 18,9 mio. t i 1999/2000.
271. Ikke-egreneret bomuld indgår ikke i den internationale samhandel. Da spindekapaciteten i EU er langt større end EU's egen produktion af fibre, importeres der betydelige mængder: over 1 mio. t i perioden 1988-1993 og 855 000 t i 1995-1999. Det tidligere Sovjetunionen, USA, Syrien og landene i CFA-området er de største leverandører. Til gengæld er samhandelen inden for EU fortsat begrænset, selvom tendensen er opadgående.
272. I EU spiller bomuld en begrænset rolle, både med hensyn til areal og antal producenter. Bomuldsproduktionen er koncentreret omkring visse områder i Grækenland og Spanien, hvor denne afgrøde spiller en meget vigtig socioøkonomisk rolle. EU's bomuldsareal er blevet reduceret, idet der i 1999 var 538 000 ha og i 2000 494 000 ha (405 000 ha i Grækenland og 89 000 ha i Spanien), og EU's produktion anslås til 1 570 000 t ikke-egreneret bomuld (1 250 000 t i Grækenland og 320 000 i Spanien) mod 1 760 000 t i 1999. EU's selvforsyningsgrad med bomuldsfibre er på ca. 40%, og forbruget var på ca. 1,153 mio. t i perioden 1995-1999.
273. EU's støtteordning indebærer, at der fastsættes en målpris (106,30 EUR/100 kg) og ydes støtte svarende til forskellen mellem målprisen og verdensmarkedsprisen til egreneringsvirksomheder, der betaler producenten en vis minimumspris. Hvis produktionen af ikke-egreneret bomuld overstiger den maksimale garantimængde (MGM), nedsættes målprisen og støtten tilsvarende.
274. Støtten til de enkelte medlemsstater nedsættes i forhold til overskridelsen af den nationale garantimængde, der er fastsat til 782 000 t for Grækenland og 249 000 t for Spanien. Denne nedsættelse er mindre, hvis udgifterne til støtteordningen kan holdes nede i kraft af verdensmarkedsprisen. For 2000/01 anslås den foreløbige nedsættelse af målprisen til 41,9% for Grækenland og 24,0% for Spanien.

3.2.13.1. Reform af den fælles markedsordning for bomuld

275. Kommissionen foreslog den 14. december 1999 en reform af den fælles markedsordning for bomuld, navnlig for at gøre ordningen mere budgetneutral og indføre miljøkrav i lighed med de foranstaltninger, der er fastsat i de generelle regler for direkte støtte i forbindelse med den fælles landbrugspolitik (KOM(1999) 492).

Udtalelser fra Europa-Parlamentet og Regionsudvalget foreligger ikke på nuværende tidspunkt.

3.2.14. *Silkeorm*

- 276. Silkeormeavl, som finder sted i Grækenland, Italien og i mindre omfang Frankrig og Spanien, repræsenterer en forsvindende lille del af EU's landbrug og af verdens samlede silkeormeavl. Silkeormeavlen, der især foregår i Thrakien, Veneto og Marche, spiller dog en ikke uvæsentlig rolle i disse områder, og producenterne har oparbejdet en knowhow, der bør værnes om.
- 277. Verdensproduktionen af natursilke stabiliserede sig i 1998. Ifølge FAO blev der produceret 87 000 t (87 000 t i gennemsnit i årene 1995-1997). Produktionen foregår næsten udelukkende i Asien (77 000 t): Kina (51 000 t), Indien (16 000 t), Korea (4 000 t) og Japan (3 000 t) tegner sig tilsammen for over 90% af verdensproduktionen.
- 278. I EU er der problemer med at opretholde produktionen; det skyldes, at de stigende produktionsomkostninger ikke altid opvejes af tilsvarende højere markedspriser.
- 279. I 1996 gennemførtes der produktion i 3 516 kasser mod 2 841 kasser i 1998. Det gav en produktion på 70 500 kg kokoner. Støtten for produktionsåret 1999/2000 er uændret i forhold til året før, nemlig 133,26 EUR pr. kasse.

3.2.15. *Olivেনলি*

- 280. Verdensproduktionen er i gennemsnit på ca. 2 200 000 t, hvoraf EU tegner sig for 70-80% (ca. 1 750 000 t i 1999/2000. De øvrige storproducenter er Tunesien (200 000 t), Tyrkiet (70 000 t), Syrien (81 000 t) og Marokko (40 000 t). Produktionen svinger utroligt meget fra år til år, men verdensmarkedet følger direkte efter EU-markedet.
- 281. Den støtteberettigede EU-produktion, herunder olie af presserester, i 1999/2000 anslås til ca. 1 883 500 t mod 1 951 000 t i 1998/99. Ifølge meddelelserne fra medlemsstaterne i forbindelse med fastsættelsen af oliven- og olivenolieudbyttet for produktionsåret 1999/2000 er antallet af produktive træer ca. 530 mio. Der dyrkes oliven på ca. 2 mio. bedrifter.
- 282. EU-forbruget var i 1998/99 på ca. 1 700 000 t (71% af verdensforbruget). Ifølge de seneste prognoser skulle forbruget i 1999/2000 stige en anelse. I begyndelsen af 1999/2000 udgjorde overførselslagrene 565 000 t; disse anslås at udgøre 438 500 ved udgangen af produktionsåret.
- 283. Grækenland og Spanien er normalt de største leverandørlande, og selvom Italien både producerer og eksporterer, er landet stadig den største aftager i EU. Importen i produktionsåret 1998/99 var på 46 000 t. Eksporten var i samme produktionsår på 221 800 t, heraf 72 600 t direkte og 148 200 under ordningen for aktiv forædling. I hele produktionsåret 1998/99 pågik der ingen eksport med restitution. Det loft, der i GATT-aftalerne blev fastsat for eksport med restitution for denne periode, var på 160 986 t (inkl. overførsel).
- 284. Fra produktionsåret 1998/99 er der foretaget væsentlige justeringer i den fælles markedsordning for olivenolie, og den maksimale garantimængde er blevet splittet

op i nationale maksimale garantimængder fordelt mellem producentmedlemsstaterne. Overstiger produktionen den maksimale garantimængde, eventuelt forhøjet med en overførsel fra det foregående produktionsår, nedsættes produktionsstøtten (som udbetales til olivendyrkerne) tilsvarende.

285. Kommissionen har derfor forpligtet sig til at skærpe kontrollen med oliemøllerne, at indføre en objektiv metode til bestemmelse af udbytter i homogene områder og at opstille en strategi for olivenoliekvalitet. Endelig er der truffet foranstaltninger med henblik på at yde produktionsstøtte til spiseoliven for de producentmedlemsstater, der måtte ønske en sådan støtte.
286. Ved samme lejlighed har man foretaget en række justeringer, idet man har afskaffet forbrugsstøtten, erstattet interventionsordningen med en ordning med privat oplagring, afskaffet ordningen for mindre producenter og gjort nyplantning mindre attraktiv.
287. Alle disse foranstaltninger forventes gennemført for de tre produktionsår 1998/99-2000/01. I løbet af denne periode skal Kommissionen indhente mere nøjagtige oplysninger om sektoren og især om produktionskapaciteten. Kommissionen fremsatte ved udgangen af 2000 et forslag om navnlig at forlænge den nuværende ordning med to produktionsår - efter 2001/02 - og indføre foranstaltninger vedrørende olivenoliens kvalitet.

3.2.16. *Friske frugter og grøntsager*

3.2.16.1. Situationen på verdensmarkedet

288. Verdensproduktionen af friske frugter og grøntsager er støt stigende. Den var i 1998 på knap 932 mio. t, hvilket er en stigning på 1,6% i forhold til 1997 og på 30,3% i forhold til gennemsnitsproduktionen i perioden 1989-1991⁷⁰. Grøntsagerne (inkl. meloner) tegner sig for ca. 65% af denne mængde. Med 88 mio. t var EU i 1998 verdens næststørste producent efter Kina (288 mio. t).
289. Ifølge de første skøn for produktionsåret 1999/2000⁷¹ bliver verdensproduktionen af citrusfrugter på knap 98,3 mio. t, hvilket er et fald på 0,5% i forhold til 1998/99 og på 4,8% i forhold til 1997. EU indtager med en anslået produktion på ca. 10,2 mio. t i produktionsåret 1999/2000 tredjepladsen i verden efter Brasilien (24,0 mio. t) og USA (12,6 mio. t) og foran Kina (10,1 mio. t) og Mexico (4,5 mio. t).

3.2.16.2. Den internationale samhandel

290. Størrelsen af den internationale samhandel med friske frugter og grøntsager varierer alt efter produkt. For 1998 udgjorde samhandelen med citrusfrugter på grundlag af importen gennemsnitligt 10% for pærer, 10% for løg, 8% for æbler, 8% for ferskner og 4% for tomater. For 1998 udgjorde EU-eksportens andel af denne internationale samhandel 16% for citroner, 12% for appelsiner, 7% for æbler og tomater og 6% for pærer.

⁷⁰ Kilde: FAO Production Yearbook Vol. 52-1998.

⁷¹ Kilde: FAO: <http://www.fao.org>.

291. EU er ikke selvforsynende med friske frugter og grøntsager, idet eksporten kun udgjorde 54% af importen i 1995 og 1996 og 70% i 1997. I 1998 udgjorde eksporten (3,35 mio. t) 63% af verdens samlede import (5,3 mio. t). Frugteksporten (ekskl. citrusfrugter) udgjorde kun 38% af importen i 1998 (67% for citrusfrugter). Til gengæld gik EU fra at have haft underskudsproduktion af grøntsager i 1996 til at have overskudsproduktion i 1997 med faldende import (-39% i forhold til 1996) og stigende eksport (+38%). I 1998 gik eksporten så atter tilbage i forhold til 1997 (-9%), mens importen steg (+31%). Det er i vid udstrækning tomater, der er skyld i disse udsving.

3.2.16.3.EU-markedet

292. EU-produktionen af *frugt* var i produktionsåret 1999/2000 kendetegnet af en betydelig stigning i produktionen - og i tilbagekøbene – i forhold til 1998/99.
293. EU-produktionen af *æbler* var ca. 8,6 mio. t i produktionsåret 1999/2000, hvilket var en stigning i forhold til de tre foregående produktionsår. De tilbagekøbte mængder faldt fra 4,6% i 1996/97 og 5,4% i 1997/98 til 3,7% af EU-produktionen i 1998/99.
294. EU-produktionen af *pærer* i produktionsåret 1999/2000 var på ca. 2,4 mio. t, hvilket er en stigning på 6,5% i forhold til 1998/99. I 1998/99 udgjorde de tilbagekøbte mængder 2,9% af produktionen mod 4,1% i 1997/1887 og 7,1% i 1996/97.
295. I produktionsåret 1999 noteredes der en kraftig fremgang for produktionen af *ferskner* i forhold til 1998, som nåede 3,4 mio. t , navnlig i Grækenland (+105%). Der blev ligeledes foretaget et stigende antal tilbagekøb (7,8% af produktionen i forhold til 1% i 1998, 3,7% i 1997 og 16,4% i 1996), men tallet er stadig lavere end gennemsnittet i 1990/91-1994/95, som var på 19,3%.
296. På markedet for *nektariner* var udviklingen i 1999 nogenlunde som for ferskner, idet produktionen igen gik frem med 38% til 934 000 t, og det var især i Grækenland (+74%), der noteredes fremgang. Der blev foretaget et stigende antal tilbagekøb (12,7 % af produktionen i forhold til 5,4 % i 1998), men tallet er stadig lavere end gennemsnittet i 1990/91-1994/95, som var på 21,5 %.
297. Produktionen af *spisedruer* i produktionsåret 1999 lå fortsat på 2,2 mio. t som i produktionsårene 1996 og 1997. Italien tegner sig alene for 66% af EU-produktionen. De tilbagekøbte mængder var fortsat ganske små, under 1% af produktionen.
298. Produktionen af *abrikoser* steg kraftigt i produktionsåret 1999 (+52% i forhold til 1998). De tilbagekøbte mængder steg med 3,8 % i 1999 fra 2,4% i 1998.
299. Produktionen af *citrusfrugter* på 10,2 mio. t i produktionsåret 1999/2000 svarede til en stigning på 18% og nåede dermed op på 1997/98-niveauet. Spanien er fortsat den største producent i EU med 56% af produktionen i 1999/2000. EU-produktionen af *appelsiner* steg til 5,8 mio. t (+22% i forhold til produktionsåret 1998/99). Med en produktion på 1,6 mio. t i 1999/2000 lå produktionen af *citroner* igen på gennemsnittet for produktionsårene 1991/92-1998/99. Produktionen af *mandariner*, *klementiner* og *satsumas* steg ligeledes med henholdsvis 8%, 21% og 16% i forhold til 1997/98.

300. Produktionen af *blomkål* var på 2,2 mio. t i produktionsåret 1999/2000 (-2,7% i forhold til produktionsåret 1998/99). De tilbagekøbte mængder faldt til 2,1% af produktionen mod 5,1% for produktionsåret 1997/98, 7,8% for produktionsåret 1997/98 og 8,8% for produktionsåret 1996/97.
301. Produktionen af *tomater* steg i produktionsåret 1999/2000 med 14% i forhold til 1998/99. Produktionen gik især frem i Italien (+27%) til 7,6 mio. t. Italiens andel af EU-produktionen steg fra 40% i 1998/99 til 45% i 1999/2000. De tilbagekøbte mængder er fortsat ganske små (1,2%) sammenlignet med produktionen.

3.2.16.4.Reformen af frugt- og grøntsagssektoren

302. 2000 er det fjerde år, hvor den nye fælles markedsordning, som Rådet vedtog i 1996, blev anvendt.
303. Denne markedsordning gør det blandt andet muligt at yde EU-støtte til anerkendte producentorganisationer via deres driftsfonde. 1 008 anerkendte producentorganisationer, som repræsenterer næsten 40% af frugt- og grøntsagsproduktionen i EU, har fremlagt et operationelt program for 1999. Det er en klar stigning i forhold til 1998 (845 organisationer) og 1997 (680 organisationer). For 2000 har 1 120 producentorganisationer fremlagt et operationelt program.
304. EU-støtten til driftsfondene for 1999 udgør 311 mio. EUR i forhold til 238 mio. EUR for 1998 og 199 mio. EUR for 1997. I 1999 blev finansieringen forhøjet med 2,5% af værdien af den produktion, som producentorganisationerne afsætter, mod 2,0% i 1997 og 1998.
305. Rådet har vedtaget nogle ændringer til forordningerne for den fælles markedsordning for friske og forarbejdede frugt og grøntsager. En af ændringerne er en forenkling af proceduren for fastsættelse af støtte til producentorganisationernes driftsfonde, idet der er indført én grænse for den maksimale støtte, nemlig 4,1%, som beregnes i forhold til værdien af de enkelte producentorganisationers produktion. En anden ændring sigter mod at forbedre forvaltningen af eksportrestitutionerne for frisk frugt og grønt.
306. For at undgå enhver risiko for budgetproblemer som følge af alt for store tilbagekøb har Kommissionen fastsat interventionstærskler for produktionsåret 2000/01 for tomater (360 000 t), blomkål (111 700 t), æbler (486 900 t), ferskner (238 200 t), nektariner (83 200 t), spisedruer (160 200 t), citroner (87 400 t), appelsiner (390 300 t), satsumas (21 100 t), mandariner (20 600 t) og klementiner (132 800 t).
307. I maj 2000 forlængede Kommissionen gyldighedsperioden for den ordning, der begrænser importen af hvidløg med oprindelse i Kina, med ét år.

3.2.17. *Bananer*

3.2.17.1.EU-produktionen

308. Den endelige produktion i 1999 (729 304 t) kom til at ligge lavere end forventet ($\pm$ 800 000 t) på grund storme på De Kanariske Øer og Madeira først på året. For 2000 skønnes produktionen at blive 805 000 t på grund af den forventede stigning på De Kanariske Øer og Guadeloupe.

EU'S BANANFORSYNING:

FRISKE BANANER (t)

OPRINDELSE	1998		1999	
	ton	Markedsandel	ton	Markedsandel
EU	786 232	20,32 %	729 304	18,56 %
Grækenland	3 589	0,09 %	3 336	0,08 %
Spanien	437 414	11,30 %	362 188	9,22 %
Frankrig:				
Martinique	240 499	6,22 %	258 501	6,58 %
Guadeloupe	74 294	1,92 %	83 508	2,13 %
Portugal	30 436	0,79 %	21 771	0,55 %
AVS	656 959	16,98 %	676 638	17,22 %
Belize	53 431	1,38 %	55 650	1,42 %
Cameroun	157 123	4,06 %	161 347	4,11 %
Kap Verde	0	0,00 %	10	0,00 %
Dominica	27 144	0,70 %	27 583	0,70 %
Dominikanske Republik	56 182	1,45 %	42 122	1,07 %
Grenada	54	0,00 %	621	0,02 %
Elfenbenskysten	158 243	4,09 %	192 558	4,90 %
Jamaica	61 929	1,60 %	51 635	1,31 %
Madagaskar	0	0,00 %	0	0,00 %
Somalia	7 018	0,18 %	0	0,00 %
Skt. Lucia	70 461	1,82 %	65 532	1,67 %
Skt. Vincent	38 737	1,00 %	37 910	0,96 %
Surinam	21 218	0,55 %	39 029	0,99 %
Andet	5 419	0,14 %	2 641	0,07 %
DOLLARZONE	2 426 210	62,70 %	2 523 160	64,22 %
Colombia	540 561	13,97 %	555 112	14,13 %
Costa Rica	639 928	16,54 %	663 386	16,88 %
Equador	568 449	14,69 %	696 821	17,73 %
Honduras	150 713	3,89 %	68 267	1,74 %
Guatemala	61 226	1,58 %	42 402	1,08 %
Nicaragua	10 740	0,28 %	15 336	0,39 %
Panama	416 775	10,77 %	422 387	10,75 %
Venezuela	30 069	0,78 %	41 801	1,06 %
Andet	7 749	0,20 %	17 648	0,45 %
IKKE OPLYST	0	0,00 %	0	0,00 %
I ALT	3 869 401	100,00 %	3 929 102	100,00 %

Kilder: Medlemsstaterne for EU – Comext (Eurostat) for AVS og DOLLAR/Cameroun 1998: skøn.

3.2.17.2.Import fra AVS-staterne

309. I 1999 blev der importeret 676 638 t AVS-bananer. Importen af AVS-bananer forventes at stige i 2000.

3.2.17.3.Reformen af den fælles markedsordning for bananer

310. De nye bestemmelser i titel IV "Ordnningen for samhandelen med tredjelande" i forordning (EØF) nr. 404/93⁷² af 13. februar 1993 trådte i kraft pr. 1. januar 1999 efter vedtagelsen af reformen i juli 1998. Nedenstående tabel viser de vigtigste elementer i forvaltningen af markedsforsyningen.
311. Efter WTO's tvistbilægelsesorgans beslutning fra 1997 udarbejdede Kommissionen den 10. november 1999 et forslag til ændring af den nuværende importordning for bananer⁷³. Kommissionen foreslår en todelt strategi. I en overgangsperiode anvendes et system med toldkontingenter, suppleret med en præferencetold for AVS-landene; senest den 1. januar 2006 træder et fælles toldsystem i stedet for toldkontingenterne.
312. I sin meddelelse til Rådet af 5. juli 2000 om de konsultationer Kommissionen har ført med henblik på løsning af bananstriden⁷⁴, konstaterer den, at konsultationerne med de berørte parter om i første omgang at bevare toldkontingenter forvaltet på basis af historiske referencer er kommet ind i et dødvande.
313. Rådet (almindelige anliggender) tog på sit møde den 10. juli 2000 Kommissionens rapport til efterretning og opfordrede den til at undersøge muligheden af at forvalte toldkontingenterne efter "først-til-mølle"-princippet. Rådet bad desuden Kommissionen aflægge beretning om den videre udvikling.
314. Rådet (almindelige anliggender) gav på sit møde den 9. oktober udtryk for, at den meddelelse, Kommissionen fremlagde den 4. oktober⁷⁵, indeholdt et acceptabelt forslag til løsning af striden i WTO om den fælles importordning for bananer. I dokumentet bekræftes hovedtanken i det forslag, som allerede blev fremsat den 10. november 1999. I henhold til dette forslag skal proceduren for adgang til kontingent A, B og C (se nedenstående kasse) være baseret på "først-til-mølle"-princippet; den maksimale toldsats for C-kontingentet skal være 300 EUR/t; og den maksimale præferencetold for import af AVS-bananer hæves til 300 EUR/t i forhold til det oprindelige forslag på 275 EUR/t. Dette system, som er i overensstemmelse med WTO's bestemmelser, er et godt alternativ til det nuværende system. Rådet (landbrug) gav på sit møde den 20. december 2000 sin politiske accept af reformen af bananimportordningen på grundlag af Kommissionens forslag af 10. november 1999 som ændret i meddelelsen fra 4. oktober 2000.
315. For 2000 er bananimporten inden for rammerne af toldkontingenterne og de traditionelle bananer omfattet af forordning (EF) nr. 2268/1999 af 27. oktober 1999⁷⁶

⁷² EFT L 47 af 25.2.1993, s. 1.

⁷³ KOM(1999) 582, endelig udg.

⁷⁴ KOM(2000) 431, endelig udg.

⁷⁵ KOM(2000) 621, endelig udg.

⁷⁶ EFT L 227 af 28.10.1999, s. 10.

(første kvartal) og forordning (EF) nr. 250/2000 af 1. februar 2000⁷⁷ (de øvrige kvartaler).

316. Forordning (EF) nr. 2362/98 af 28. oktober 1998 om gennemførelsesbestemmelser for EF's importordning for bananer er ændret ved forordning (EF) nr. 1632/2000⁷⁸ af 25. juli 2000, som er en styrkelse af certifikatkontrollen med henblik på at sikre en fornuftig forvaltning af importordningerne
317. Enhedsprissystemet, som blev indført med det indre marked i 1993, betyder, at prisen på EF-bananer er faldet. For at opveje denne virkning af indførelsen af den fælles markedsordning modtager producentsammenslutningerne tilskud til udligning af forskellen mellem den opjusterede (+5% for 1998 og op til 8% fra og med 1999) faste gennemsnitlige referenceindtægt for 1991 i de fire produktionsområder og den gennemsnitlige produktionsindtægt for et givet år.
318. For bananer afsat i 1999 var udligningsstøtten⁷⁹ 29,69 EUR/100 kg plus et tillæg på 4,99 EUR/100 kg for bananer fra Portugal, 2,99 EUR/100 kg for bananer fra Martinique og 8,45 EUR/100 kg for bananer fra Guadeloupe. Der blev afsat 729 304 t. Udgifterne til udligningsstøtte for 1999 var 232 mio. EUR i forhold til 193 mio. EUR i 1998.

3.2.18. Forarbejdede frugter og grøntsager

3.2.18.1. Verdensmarkedet og EU-markedet

319. Der foreligger endnu kun meget ufuldstændige oplysninger om sektoren for forarbejdede frugter og grøntsager. For EU's vedkommende vedrører oplysningerne næsten kun de produkter, hvortil der ydes forarbejdningsstøtte.
320. Verdensproduktionen af *tomater til forarbejdning* var i produktionsåret 1999/2000 på ca. 29,6 mio. t. De vigtigste producentlande er USA (11,6 mio. t i 1999/2000 mod 8,5 mio. t i 1998/99), EU (9,1 mio. t mod 8 mio. t) og Tyrkiet (1,8 mio. t mod 1,7 mio. t).
321. Produktionsstigningen i EU (1,1 mio. t) gjaldt alle produkter: koncentrat (+0,7 mio. t), flåede tomater (+0,2 mio. t) og "andre produkter" (+0,2 mio. t). Men ud af de 9,1 mio. t tomater, som i EU blev forarbejdet til produkter, der kan ydes forarbejdningsstøtte for, var det kun de 6,9 mio. t, der reelt blev ydet EU-støtte for. Når man lige ser bort fra produktionsåret 1997/98, er kvoten på 6,9 mio. t altid blevet overskredet. For produktionsåret 2000/01 forventes ligeledes en produktionsnedgang, ikke blot i EU, men også i resten af verden, på grund af prisfaldet, der skyldes produktionsstigningen i det foregående produktionsår.
322. Der blev i EU i produktionsåret 1999/2000 forarbejdet omkring 668 000 t *ferskner til konserver i sukkerlage og/eller egen saft* mod ca. 480 000 t i det foregående produktionsår, hvilket er en rekord efter to år med begrænset produktion. EU er fortsat eksportør af dette produkt (105 000 t i 1999).

⁷⁷ EFT L 26 af 2.2.2000, s. 6.

⁷⁸ EFT L 187 af 26.7.2000, s. 27.

⁷⁹ Kommissionens forordning (EF) nr. 1157/2000 af 30.5.2000 (EFT L 130 af 31.5.2000, s. 26).

323. EU's produktion af williams- og rochapærer forarbejdet til *pærer i sukkerlage og/eller egen frugtsaft* var i produktionsåret 1999/2000 på over 106 000 t, hvilket er langt under rekordniveauet fra det foregående år på 162 000 t. Italien er fortsat den største EU-producent (39% af den samlede produktion) foran Spanien (34%) og Frankrig (21%). EU har underskudsproduktion af dette produkt, idet eksporten i 1999 var på 3 500 t færdigvarer mod en import på 24 000 t.

3.2.18.2. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder (se afsnit 3.2.16.4)

324. Den fælles markedsordning for denne sektor omfatter i princippet alle forarbejdede frugter og grøntsager. EU-støtten er imidlertid koncentreret om nogle få produkter:
- Forarbejdningsstøtte for ferskner, pærer, tomater, blommer, tørrede figner og ananas.
 - Interventionsopkøb af og oplagringsstøtte for tørrede druer og figner i slutningen af produktionsåret og hektarstøtte for tørrede druer.
 - Efter mandat fra Rådet er Portugals kvote for koncenterer inden for rammerne af prispakken for 1999/2000 hævet til 29 561 t for produktionsåret 2000/01.
 - Der er indført specifikke kvalitetsforbedrende og afsætningsfremmende foranstaltninger for hindbær og asparges til forarbejdning og for tørrede druer.
325. For forarbejdede citrusfrugter ændrede Rådet for produktionsåret 1999/2000 forordning (EF) nr. 2202/96, så sanktionerne ved overtrædelse af forarbejdningstærsklen gælder for det følgende produktionsår i stedet for det aktuelle produktionsår.
326. For produktionsåret 2000/01 fastholdtes minimumsproducentprisen for tomater i forhold til det foregående produktionsår. Minimumsprisen for ferskner, pærer og figner var uændret. Forarbejdningsstøtten blev nedsat med 32,2% for ferskner i sukkerlage og/eller egen saft, med 4,5% for williams- og rochapærer i sukkerlage og/eller egen saft, med 14,5 for blommer og med 2,8% for figner. Denne udvikling skal ses i sammenhæng med prisstigningen på råvarer i tredjelande udtrykt i EUR.
327. For tørrede druer og tørrede figner blev der fastsat nye bestemmelser for tildeling af EU-støtte og for oplagringsordningen. Bestemmelserne anvendes fra produktionsåret 1999/2000.
328. For tørrede druers vedkommende opretholdt man hektarstøttens grundbeløb uændret på 2 785 EUR. Denne støtte udbetales kun for specialarealer, der opfylder visse udbyttekriterier.
329. Importforanstaltningerne omfatter navnlig:
- Importafgiftsfrie toldkontingenter for svampe.
 - En ordning med minimumsimportpriser for visse røde frugter fra Bulgarien, Ungarn, Polen, Rumænien, Slovakiet og Den Tjekkiske Republik, som har været i kraft siden 1997. I henhold til denne ordning finder minimumsimportpriserne anvendelse hele tiden, ikke kun efter ad hoc-

beslutninger truffet af Kommissionen. Ordningen udvides til at omfatte de tre baltiske lande. Importpriserne har oversteget de faste minimumspriser.

330. I overensstemmelse med den fælles markedsordning for landbrug blev ordningen med minimumsimportpriser for tørrede druer og visse forarbejdede produkter på basis af kirsebær ophævet pr. 1. januar 2000.
331. Kommissionen har stillet forslag til ændringer af forordningerne om den fælles markedsordning for forarbejdede frugter og grøntsager. Der er tale om en ændring af den nugældende ordning for forarbejdede tomater, således at den overtager de bedste dele af de nuværende ordninger for ferskener, pærer og citrusfrugter (navnlig udskiftning af kvoter med tærskler, som underinddeles i nationale tærskler og udtrykkes i råvarer, direkte støtteudbetaling til producentsammenslutningerne, og støtten fastsættes af Rådet og gælder permanent).
332. Desuden skabes der overensstemmelse mellem ordningerne for ferskner, pærer og citrusfrugter og den foreslåede ordning for tomater.

3.2.19. *Vin*

333. Med forordning (EF) nr. 1493/1999⁸⁰ af 17. maj 1999 vedtog Rådet for Den Europæiske Union en ny fælles markedsordning for vinsektoren. I overensstemmelse med forordningen har Kommissionen i år vedtaget følgende:
- Forordning (EF) nr. 1227/2000⁸¹ om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 om den fælles markedsordning for vin for så vidt angår produktionskapacitet (forbud mod nyplantninger, ordning for plantnings- og nybeplantningsrettigheder, nedlæggelsespræmier, støtte til omstilling og omstrukturering).
 - Kommissionens beslutning 2000/503/EF⁸² af 25. juli 2000 med fastsættelse af støttebeløb mellem de otte medlemsstater med henblik på omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 for markedsåret 2000/01. Beløbene vedrører 53 986 ha og 379,73 mio. EUR. Der er tale om lofter, som ikke kan overføres til efterfølgende markedsår.
 - Forordning (EF) nr. 1607/2000⁸³ om regler for kvalitetsvine fra bestemte dyrkningsområder.
 - Forordning (EF) nr. 1622/2000⁸⁴ om indførelse af en EF-kodeks for ønologiske fremgangsmåder og behandlingsmetoder samt analysemetoder.
 - Forordning (EF) nr. 1623/2000⁸⁵ om markedsmekanismer (oplagringsstøtte, destillationsmetoder, støtte til anvendelse af druemost, afsætning af alkohol

⁸⁰ EFT L 179 af 14.7.1999, s. 1.

⁸¹ EFT L 143 af 16.6.2000, s. 1.

⁸² EFT L 201 af 9.8.2000, s. 4.

⁸³ EFT L 185 af 25.7.2000, s. 17.

⁸⁴ EFT L 194 af 31.7.2000, s. 1.

⁸⁵ EFT L 194 af 31.7.2000, s. 45.

produceret på grundlag af vin). Vedrørende afsætning af alkohol er der givet tilladelse til en ny afsætningsmulighed, nemlig til brændstof til biler inden for Fællesskabet.

334. Kommissionens tjenestegrene har desuden udarbejdet forskellige forslag til forordning om hhv. betegnelser og præsentation, kontrol med sektoren og relationer til tredjelande. Disse forslag drøftes p.t. i Forvaltningskomitéen for vin og forventes vedtaget før december 2000.
335. EU's vinproduktion (ekskl. most, der ikke er forarbejdet til vin) forventes at udvikle sig som følger:
- for produktionsåret 1998/99: 162,562 mio. hl
 - for produktionsåret 1999/2000: 175,683 mio. hl
 - for produktionsåret 2000/01 (skøn): 163,000 mio. hl.
336. Skønnet over den samlede EU-produktion for produktionsåret 2000/01 er en samlet produktion på 171,8 mio. hl. For at kunne sammenligne dette år med de to foregående produktionsår har man ment, at det var nødvendigt at fratrække 8,8 mio. hl, der ikke er forarbejdet til vin. Det giver en skønnet ikke-forarbejdet produktion på 163 mio. hl. Den forventede nedgang i den samlede produktion ligger på -8,6% i Frankrig (57,5 mio. hl mod 63 mio. hl), -9,3% i Italien (52,6 mio. hl mod 58,1 mio. hl), -24,6 i Østrig (2,2 mio. hl mod 2,9 mio. hl) og -25,6% i Portugal (5,8 mio. hl mod 7,8 mio. hl).
337. For Grækenland og Spanien vil produktionen for produktionsåret 1999/2000 blive bekræftet (hhv. 3,680 mio. hl og 32,902 mio. hl).
338. På grundlag af de seneste tal fra Det Internationale Vinkontor (OIV) udgør EU-vinproduktionen (162,562 mio. hl) for produktionsåret 1998/99 omkring 62,8% af verdensproduktionen (258,776 mio. hl).
339. EU er verdens største eksportør med en eksport på 11,552 mio. hl (1999), hvilket er en tilbagegang i forhold til 1998, hvor EU eksporterede 12,9 mio. hl. De vigtigste traditionelle aftagere af EU-vin i 1999 var USA med 3,070 mio. hl, Schweiz med 1,975 mio. hl, Japan med 1,162 mio. hl (mod 1,975 mio. hl i 1998), og Canada med 1,098 mio. hl.
340. Importen fra tredjelande var stigende, og i 1999 udgjorde den 6,327 mio. hl, en stigning på 8% i forhold til 1998.
341. EU's import af vin kom i 1999 navnlig fra Australien (1,368 mio. hl), Chile (912 564 hl), USA (912 251 hl), Sydafrika (794 901 mio. hl) og Bulgarien (508 463 hl). Importen fra Australien (+31%) og Chile (+18%) steg ligeledes kraftigt i forhold til 1998.
342. Samhandelen i EU beregnet på grundlag af importen var stabil fra 1998 til 1999 (omkring 34 mio. hl).

343. Vinforbruget lå i produktionsåret 1998/99 på 34,6 l/indbygger, mens det i 1997/98 var på 34,05 l/indbygger og i 1996/97 på 34,7 l/indbygger.
344. Slutlagrene ved udgangen af produktionsåret 1999/2000 var på 135 mio. hl, mens de for det foregående produktionsår 1998/99 var på 125 mio. hl.
345. Der blev i produktionsåret 1998/99 åbnet mulighed for forebyggende destillation i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 822/87, artikel 38, af i alt 9,45 mio. hl. For produktionsåret 1999/2000 er der givet grønt lys til forebyggende destillation af 1 mio. hl og af omkring 10 mio. hl for 2000/01.
346. Pr. 1. september 1998 var dyrkningsarealet 3,286 mio. ha. Udbyttet i produktionsåret 1998/99 var 48 hl/ha, lavere end i de to foregående produktionsår med hhv. 50,8 hl/ha i 1996/97 og 51,5 hl/ha for 1997/98.

3.2.20. *Tobak*

3.2.20.1. Markedsudvikling

347. Verdensproduktionen af tobak nåede i 1999 op på 6,842 mio. t, hvilket var en mindre stigning (2,5%) i forhold til 1998. Kina er verdens største tobaksproducent med 2,380 mio. t svarende til 34,8% af verdensproduktionen (i 1998 udgjorde produktionen 37,8% af verdensproduktionen). Indien kommer ind på andenpladsen foran USA, mens Brasilien ligger på fjerdepladsen. Med 5% af verdensproduktionen ligger EU på femtepladsen. I 1999 nåede EU's produktion op på 345 225⁸⁶ t bladtobak, hvilket er en stigning (0,9%) i forhold til 1998.
348. Tobakspriserne faldt på markederne i Malawi og Zimbabwe. Pristendenserne på disse markeder giver et godt fingerpeg om tendenserne i verdensmarkedspriserne, navnlig for flue cured- og light air cured-sorter. Priserne på de europæiske markeder faldt, især for orientalske sorter. Nu er verdensmarkedet karakteriseret ved store overskud af bladtobak, som stammer fra årene 1998-2000. Efterspørgslen efter bladtobak falder, efter at cigaretproduktionen blev reduceret med 2% i 1998-1999.
349. Samhandelen er fortsat ret stabil; EU eksporterede 172 134 t tobak til resten af verden i 1999 mod 178 674 i 1998. Der blev hovedsageligt eksporteret orientalske sorter, som er eftertragtede på grund af deres aromatiske egenskaber. Importen androg 528 734 t tobak i 1999 (541 200 t i 1998).
350. EU-produktionen skal ses i sammenhæng med en kvoteordning, som blev bekræftet i 1998 i forbindelse med endnu en reform af sektoren, og som trådte i kraft efter høsten i 1999. I forbindelse med denne sidste ændring af den fælles markedsordning fastsatte Rådet globale garantitærskler for høsten 1999, 2000 og 2001, hhv. 348 568 t, 347 475 t og 347 055 t.

⁸⁶

Dette tal kan eventuelt blive ændret på grund af nye tal fra Italien.

3.2.20.2. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder

351. Reformen af den fælles markedsordning for tobak⁸⁷, som blev vedtaget ved udgangen af 1998, trådte i kraft efter høsten 1999. Rådet har fastsat garantipræmier og -tærskler for høsten 1999, 2000 og 2001. Denne reform havde flere formål.
352. For at tilskynde til at forbedre kvaliteten af tobaksproduktionen blev der indført en ny ordning med differentiering af præmien over tre år, som kommer til at gælde fuldt ud efter 2002. Princippet er, at producenterne får tildelt en variabel del af præmien (30-45%), alt efter markedsprisen, der anvendes som indikator for kvaliteten. Differentieringen foretages for hvert parti og hver sort råtabak hos de enkelte producentsammenslutninger.
353. For at tage bedre hensyn til miljøet og bidrage til forskning vedrørende tobakskvaliteter, der er så lidt skadelige som muligt, fordobles den indeholdelse på præmien, som allerede foretages, og som tjener til finansiering af Fonden for Forskning og Oplysning inden for Tobak. Kommissionen har vedtaget gennemførelsesbestemmelser for disse regler i forordning (EF) nr. 1648/2000 af 25. juli 2000⁸⁸.
354. For at muliggøre omstilling for producenter, som ønsker at forlade sektoren, er der indført et system med tilbagekøb af kvoter. Producenter, hvis kvoter er blevet tilbagekøbt i givet høstår efter 1999, har ret til beløb, der er fastsat pr. sortsgruppe i forbindelse med udbetalingen af præmier for de tre efterfølgende høstår. Denne ordning vedrører ikke følsomme produktionsområder og sorter af høj kvalitet, som for hhv. 1999 og 2000 er omfattet af Kommissionens forordning (EF) nr. 1823/1999⁸⁹ og 1543/2000⁹⁰.
355. Med samme formål og ligeledes for at sikre en vis fleksibilitet i forvaltningen af produktionskvoter skal medlemsstaterne for hver høst tilbageholde en national reserve af produktionskvoter pr. sortsgruppe; denne reserve skal fordeles i henhold til kriterier fastlagt af medlemsstaterne for at fremme omstrukturering af landbrugsbedrifterne.
356. Af andre formål med reformen kan nævnes en administrativ forenkling af forvaltningen af ordningen samt mere effektive kontroller.
357. Alle disse lovgivningsmæssige forslag, som indføres efter 1999-høsten betød, at der i 1999 og også i 2000 skulle vedtages en række mindre tilpasninger og ændringer, som især vedrørte forvaltningen og betingelserne for udbetaling af særstøtte til producentsammenslutninger, regler for overførsel og overdragelse af produktionskvoter og anvendelse af den nationale reserve.

⁸⁷ Rådets forordning (EF) nr. 1636/98 af 20.7.1998, EFT L 210 af 28.7.1998, s. 27, om ændring af forordning (EØF) nr. 2075/92 og Kommissionens forordning (EF) nr. 2848/98 af 22.12.1998, EFT L 358 af 22.12.1998, s. 17.

⁸⁸ EFT L 189 af 21.7.2000, s. 9.

⁸⁹ EFT L 221 af 21.8.1999, s. 5.

⁹⁰ EFT L 175 af 14.7.2000, s. 78.

3.2.21. Frø

3.2.21.1. Markedsudvikling

358. I 1999 var det samlede frøareal, som der kunne ydes EU-støtte til, på 439 512 ha.⁹¹ For alle medlemsstaternes vedkommende noteredes der som helhed en reduktion af det samlede areal på ca. 1% i forhold til året før.
359. Arealerne med fodergræsfrø og bælglantefrø var på henholdsvis 187 981 ha og 175 267 ha. For alle medlemsstater under ét kunne der således i forhold til 1998 konstateres en reduktion af arealerne med fodergræsfrø (9%) og en stigning i arealerne med foderbælglantefrø (omkring 6%).
360. Det samlede areal med ris til udsæd var på 20 351 ha, hvilket var ca. 5% mere end i 1998. Der noteredes en mindre fremgang for ris til udsæd af indica-typen (6 407 ha svarende til en stigning på ca. 44% i forhold til 1998) og tilbagegang for ris til udsæd af japonica-typen (12 035 ha svarende til en nedgang på 2,5% i forhold til 1998).
361. Arealerne med spindhør og olieør til udsæd var på henholdsvis 24 972 ha og 25 612 ha. For alle medlemsstater under ét er der således tale om en reduktion i forhold til 1998 på 7 % for spindhør og 5% for olieør.
362. Hybridmajsarealet var på 47 967 ha. For alle medlemsstater under ét svarer dette til en tilbagegang på ca. 15% i forhold til 1998.
363. I produktionsåret 1998/99 var EU's samlede import af frø omfattet af den fælles markedsordning (70 287 t) fortsat højere end eksporten til tredjelande (37 729 t), selvom denne steg kraftigt (omkring 60%). Importen af hybridmajs lå på 62 831 t, hvoraf 57 687 (ca. 92% af den samlede mængde) var enkelthybrider.

3.2.21.2. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder

364. Forordning (EF) nr. 1529/2000⁹² om fastsættelse af listen over de forskellige sorter af *Cannabis sativa* L., som er støtteberettiget i henhold til bestemmelserne i den fælles markedsordning, blev vedtaget. For at sikre overensstemmelse med støtteordningen under den fælles markedsordning for ør og hamp er denne liste også medtaget i forordning (EØF) nr. 1164/89⁹³ om gennemførelsesbestemmelserne for støtte til spindhør og hamp.
365. For rajgræs vil der fra produktionsåret 2002/03 kun være én støttesats, fordi priserne på de eksterne markeder ikke længere gør det berettiget at skelne mellem tre sortsgupper, og man vil så i overgangsperioden gradvis tilnærme støttesatserne for de tre grupper.
366. Med Kommissionens beslutning af 11. februar 2000 om finsk støtte vedrørende frøsektoren blev der givet tilladelse til finsk støtte til produktion af bestemte sorter af rødkløver, timothe (*Phleum pratense* L.), engsvingel (*Festuca pratensis* huds.),

⁹¹ Den fælles markedsordning for frø omfatter støtte til produktion af basisfrø og certificeret frø af ca. 40 arter landbrugsplanter, herunder forskellige foderplanter, ris og ør.

⁹² EFT L 175 af 14.7.2000, s. 67.

⁹³ EFT L 131 af 1.6.2000, s. 4.

hundegræs (*Dactylis glomerata* L.) og almindelig rajgræs (*Lolium perenne* L.) fra 1. januar 1996 til 1998 samt støtten for 1999.

3.2.22. Humle

3.2.22.1. Verdensmarkedet

367. I 1999 var verdens samlede humleareal på ca. 58 000 ha, hvoraf 52 000 ha tilhørte medlemmerne af Den Internationale Humledyrkningskomité (IHGC -International Hop Growers' Convention) og de humleproducerende EU-medlemsstater. Der foregår endvidere en betydelig produktion i Kina, for hvilken der dog ikke foreligger præcise tal.
368. For IHGC-medlemmerne og EU gik humlearealet tilbage med 4% i 1999 svarende til ca. 1 900 ha - især i Tyskland (ca. 1 400 ha) - ca. 900 ha i USA, ca. 230 i Det Forenede Kongerige og omkring 200 ha i Slovenien. Derimod er humlearealet i lande som Australien, Rusland, Den Tjekkiske Republik og Polen vokset.
369. Med sine ca. 1 875 000 centner var verdenshøsten i 1999 en anelse mindre end i 1998 (-1%). Kvaliteten af produktionen var bedre, med et alfasyreindhold på 7,80% og en alfasyreproduktion på 7 310 t (7 026 t i 1998). Høstudbyttet er 3,18% højere end i 1998 og 18% højere end de sidste tyve års gennemsnit.
370. På verdensplan forventes ølproduktionen i 2000 at ligge på 1 337 mio. hl. En humletilsætning på 5,5 g alphasyre pr. hl øl i bryggerierne forudsætter, at der anvendes omkring 7 354 t alphasyre; den mængde alphasyre, der er produceret i høsten 1999, er dermed en anelse for lille (44 t) til at dække behovet.
371. Desuden er bryggeriernes lagre åbenbart tilstrækkelige til at dække flere måneders produktion. Endvidere er behovet for alfa mindre end tidligere på grund af tendensen til at producere mindre bitre øl og ligeledes de fortsatte teknologiske fremskridt.

3.2.22.2. EU-markedet

372. I EU dyrkes der humle i otte medlemsstater (Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrig, Irland, Østrig, Portugal og Det Forenede Kongerige). 80% af EU's samlede humleareal på i alt 22 686 ha i 1998 lå i Tyskland. Arealet gik tilbage med ca. 1 700 ha, dvs. -7 %, i forhold til 1998.
373. 1999-høsten på 692 409 centner var langt mindre end 1998-høsten (-8%). Derimod var gennemsnitsudbyttet pr. hektar i det store og hele det samme som året før, dvs. 1,53 t/ha eller 30,6 centner/ha. Produktionen var af god kvalitet, og indholdet af alfasyre var på 7,38% i gennemsnit for hele EU for alle sorter, hvilket gav 2 554 t alfasyre (113 kg/ha) til ølproduktion i 2000.
374. Samlet set lå den gennemsnitlige pris for humle solgt på kontrakt på 191 EUR/centner eller 6 EUR/centner lavere end for 1998-høsten. Gennemsnitsprisen for humle på det frie marked steg markant (fra 92 EUR/centner i 1998 til 156 EUR/centner i 1999).
375. Efter den fælles markedsordning for humle ydes der støtte til humleproducenter, så de sikres en rimelig indtjening. Rådet fastsatte støtten til 480 EUR/ha for alle sorter

for en periode på fem år fra 1996-høsten. Der ydes samme støtte for arealer, der midlertidigt tages ud af produktion, eller som ryddes. Det drejede sig i 1999 om 1 546 ha, heraf 1 174 ha i Tyskland.

376. Ifølge prognoserne vil EU's høst i 2000 blive en smule større end i 1999.

3.2.22.3. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder

377. Den 14. december 2000 vedtog Europa-Kommissionen et forslag om at forlænge den eksisterende produktionsstøtteordning under den fælles markedsordning for humle med fem år. Da det med den eksisterende ordning er lykkedes at tilpasse produktionen til efterspørgslen, indeholder det nye forslag ingen ændringer af den nuværende støtte til humleproducenter på 480 EUR/ha. Kommissionen foreslår en revision af hele ordningen for humle i en rapport, som skal offentliggøres før 31. december 2002. De "særlige midlertidige foranstaltninger" under humleordningen - nemlig midlertidig udtagning eller endelig rydning - vil blive medtaget i denne revision, idet de udløber i 2002. Kommissionen vil ligeledes overveje, hvilke mulige virkninger udvidelsen af Den Europæiske Union får på sektoren, idet en række ansøgerlande er store humleproducenter. Forslaget vedtages sandsynligvis i EU's Ministerråd med virkning fra 1. januar 2001.

3.2.23. *Levende planter og blomsterdyrkningsprodukter*

378. Denne sektor spænder over mange forskellige produkter, der er omfattet af den fælles markedsordning: løg, levende planter (prydplanter og planteskoleprodukter), afskårne blomster og blade. I den fælles markedsordning fastsættes der kvalitetsnormer og almindelig told uden anden form for specifik importbeskyttelse end eventuelle beskyttelsesforanstaltninger. Rådet vedtog desuden i 1996 et treårigt salgsfremmende program (1997-1999) med en EU-finansiering på 15 mio. EUR om året, hvor EU dækker op til 60% af de faktiske udgifter til foranstaltninger, der gennemføres af sammenslutninger, som er repræsentative for aktiviteterne i denne sektor. Formålet er at øge forbruget af sådanne produkter i EU.
379. I de senere år har der kunnet noteres en betydelig stigning i produktionen og handelen. I 1999 var værdien af EU's produktion omkring 13,5 mia. EUR.
380. Det samlede areal, der anvendes til blomsterdyrkning, er på ca. 115 000 ha med Nederlandene som den største producent.
381. I 1998 havde EU en import fra tredjelande, som i værdi repræsenterede omkring 7% af EU's produktion. I 1999 var importen på i alt 353 000 t (til en værdi af 1 015 mio. EUR), hvilket er en stigning på 97% i forhold til 1990. Den ved halvdelen bestod af friske afskårne blomster, idet EU er verdens største marked for sådanne produkter. Det skal bemærkes, at størsteparten af disse blomster (hen ved 80%) kan importeres toldfrit ifølge aftaler, EU har indgået med tredjelande, f.eks. med mellemamerikanske og sydamerikanske lande om generelle toldpræferencer eller aftaler indgået med AVS-landene inden for rammerne af Lomé-konventionen.
382. For fem Middelhavslande (Cypern, Vestbredden og Gaza-striben, Israel, Jordan og Marokko) indrømmes toldfritagelsen for visse afskårne blomsters vedkommende (roser og nelliker) inden for kontingenter og under forudsætning af, at der er indført en minimumsimpportpris.

383. Kenya er blevet Unionens største leverandør af afskårne blomster (35 700 t) fulgt af Israel (33 700 t) og Colombia (26 700 t).
384. På top 10-listen over EU-leverandørlande for hele sektoren kan desuden nævnes Costa Rica og USA, der er de største leverandører af blade; Ecuador og Zimbabwe, der har øget deres eksport til EU siden 1999 (med hhv. 22% og 17% i forhold til 1998). Polen har øget sin eksport af levende planter og planteskoleprodukter til EU med 20%.
385. Importpriserne på friske, afskårne blomster er faldet med 9% i forhold til 1998; dette fald er mere udtalt end i perioden 1995-1998 og øger følgelig konkurrencen med EU's egne producenter.
386. EU's samlede eksport til tredjelande udgjorde i 1999 omkring 362 000 t til en værdi af 1 186 mio. EUR eller en stigning på 10% i forhold til 1998. De vigtigste produkter er i nævnte rækkefølge levende planter og planteskoleprodukter, friske afskårne blomster, blomsterløg og blade. Eksporten af afskårne blomster steg i 1999 med 17% (371 mio. EUR) i forhold til 1995-1998, hvor dens værdi lå stabilt på omkring 310 mio. EUR.
387. Handelsbalancen for sektoren som helhed var positiv for 1999, både hvad angår værdi (ca. 170 mio. EUR) og mængde (9 400 t). Det skyldes, at værdien af eksporten i to delsektorer, nemlig løg og levende planter, oversteg værdien af importen med henholdsvis 278 mio. EUR og 219 mio. EUR.

3.3. Animalske produkter

388. Dyrefoder berører store mængder landbrugsprodukter: det er det største marked for EU's produktion af korn og oliefrø, næsten eneafter af foder fra varige græs- og engarealer og fra agerjord. I alt anvendes tre fjerdedele af EU's udnyttede landbrugsareal til dyrefoder. Desuden repræsenterer den samlede mængde dyrefoder omkring 65% af alle omkostninger ved produktion af svinekød og fjerkræ.
389. Den samlede efterspørgsel⁹⁴ steg ikke meget i 1999/2000, hvilket især skyldes en stagnerende efterspørgsel i svine- og fjerkræsektoren. Omkring halvdelen af det samlede udbud⁹⁵ består af foder, som generelt ikke sælges (græs, hø, ensilage), som især bruges til drøvtyggere. Den anden halvdel, som anvendes af alle dyr, består af handelsfoder (korn, kornsubstitutter, foderkager mv.), hvor der er tale om en højere grad af konkurrence (pris, næringsværdi).
390. Det samlede animalske forbrug af de vigtigste former for handelsfoder⁹⁶ skønnes af være 204,5 mio. t i 1999/2000 i Den Europæiske Union, en stigning på 0,7 mio. t i forhold til 1998/99. Forbruget består

⁹⁴ Den omfatter alt afsætteligt og ikke solgt dyrefoder, skøn for EU-15.

⁹⁵ I henhold til EUROSTAT's foderbalance udtrykt i f.e. (foderenheder), svarende til den gennemsnitligt tilførte energi pr. 1 kg byg.

⁹⁶ Omfatter de fleste typer af handelsfoder, der anvendes i Fællesskabet af industrien for foderblandinger samt på bedrifterne (forbrug på egen bedrift og køb af råvarer), og "Foderbalance for de vigtigste typer handelsfoder (skøn for EU-15)". Kilde: GD AGRI.

- dels af en fællesskabsproduktion, der skønnes at være 150,5 mio. t, et fald på 1,1 mio. t i forhold til sidste produktionsår, hovedsagelig korn og proteinafgrøder
 - og dels af en nettoimport på skønsmæssigt 54,0 mio. t, en stigning på omkring 1,8 mio. t i forhold til sidste produktionsår, hvilket skyldes en genoptagelse af importen af citruspiller og maniok.
391. For erstatningsprodukter, der er omfattet af importkontingenter, er udnyttelsesgraden for åbne kontingenter for import af maniok steget samlet set: den er gået fra 52% i 1998 til 73% for produkter af thailandsk oprindelse og ligger fortsat på gennemsnitlig 3% for produkter med anden oprindelse. Udnyttelsesgraden for kontingentet af søde kartofter af kinesisk oprindelse var fortsat 0% i 1999.
392. Den industrielle fremstilling af dyrefoderblandinger i Den Europæiske Union⁹⁷ skønnes at være 121,3 mio. t i 1999, 0,8 mio. t mere end i 1998; denne samlede situation dækker over forskelle mellem de forskellige sektorer inden for den animalske produktion: stigende produktion inden for kvægsektoren (mælk og kød) og mindre fald inden for svine- og fjerkræsektoren.

Industriel produktion af foderblandinger i EU fordelt på sektor

(i mio. t)

Foderblandinger til:	1998	1999	forskel	Ændring i %
- kvæg i alt (mælk og kød)	34,3	35,4	1,1	3,2 %
- svin	43,2	43,1	-0,1	-0,2 %
- fjerkræ	35,4	35,2	-0,2	-0,7 %
- øvrige	8,4	8,4	0,0	0,1 %
Foderblandinger I ALT	121,3	122,1	0,8	0,7 %

393. De største stigninger i den samlede produktion af foderblandinger i 1999 blev registreret i Spanien og Irland, mens de største fald skete i Frankrig, Danmark og Italien.
394. Brugen af korn⁹⁸ i foderblandinger i EU lå i 1999 stabilt på omkring 50 mio. t.
395. Den afgørende faktor for foderets sammensætning er fortsat råvarepriserne og deres indbyrdes udvikling samt efterspørgslen i de forskellige undersektorer. For 2000/01 vil forbruget af korn til dyrefoder afhænge af udviklingen i efterspørgslen hos bestandene samt at prisen på importerede produkter. Gennemførelsen af Agenda 2000 øger korns konkurrenceevne i forhold til erstatningsprodukter og medfører derfor en øget brug af korn i dyrefoder.

⁹⁷ Foreløbige tal for EU-15 bortset fra Grækenland og Luxembourg, tabel 4.13.7.3, 2. del. Kilde: Fédération européenne des fabricants d'aliments composés (FEFAC).

⁹⁸ tabel 4.13.7.5, 2. del. Kilde: Fédération européenne des fabricants d'aliments composés (FEFAC).

FODERBALANCE FOR DE VIGTIGSTE TYPER HANDELSFODER

(skøn for EU-15)

(i mio. t)

HOVEDPRODUKTER	sats for import-afgifter	1998/99 FODERFORBRUG				1999/2000e FODERFORBRUG			
		EU	IMP	EXP	I ALT	EU	IMP	EXP	I ALT
KORN, HELE									
Blød hvede	T	38,7	-	-	38,7	38,5	-	-	38,5
Byg	T	29,5	-	-	29,5	30,1	-	-	30,1
Majs	T	27,8	1,5	-	29,2	28,4	0,9	-	29,3
Øvrige	T	12,2	0,9	-	13,1	10,6	1,2	-	11,8
KORN I ALT		108,2	2,4	-	110,5	107,6	2,1	-	109,7
ERSTATNINGER tidl. bilag D i alt, heraf:		<u>20,6</u>	<u>11,9</u>	-	<u>32,5</u>	<u>20,6</u>	<u>13,9</u>	-	<u>34,5</u>
Maniok	6 % K / T	-	3,3	-	3,3	-	4,2	-	4,2
Sød kartoffel	0 K / T	-	-	-	-	-	-	-	-
CGF (majsglutenfoder)	0 K	1,6	5,2	-	6,8	1,6	5,1	-	6,7
Klid	T	11,0	0,1	-	11,1	11,0	0,1	-	11,1
Kager af majs-kim	0 K	0,2	0,4	-	0,6	0,2	0,4	-	0,6
Citruspiller	0 K	-	0,7	-	0,7	-	1,7	-	1,7
Tørrede, pressede snitter	0 K	5,4	0,8	-	6,2	5,4	0,8	-	6,2
Mask fra øl- og alkoholfremstilling	0 K	2,0	0,6	-	2,6	2,0	0,7	-	2,7
Blandet frugtaffald	0 K	0,4	0,9	-	1,3	0,4	1,0	-	1,4
"ENERGI" I ØVRIGT i alt, heraf:		<u>1,5</u>	<u>3,4</u>	-	<u>4,9</u>	<u>1,5</u>	<u>3,4</u>	-	<u>4,8</u>
Melasse	T	0,9	3,0	-	3,9	0,9	3,0	-	3,8
Animalsk og vegetabilsk fedt (tilsætning)	4-17 % K	0,6	0,4	-	1,0	0,6	0,4	-	1,0
ENERGIRIGT FODER I ALT		22,0	15,3	-	37,4	22,1	17,3	-	39,3
KAGER og frø udtrykt i kager		<u>8,1</u>	<u>34,8</u>	<u>0,9</u>	<u>42,0</u>	<u>8,5</u>	<u>34,9</u>	<u>0,9</u>	<u>42,5</u>
Soja	0 K	1,4	26,9	0,7	27,6	1,0	26,9	0,7	27,2
Raps	0 K	4,8	0,7	0,1	5,4	5,9	0,7	0,1	6,5
Solsikke	0 K	1,8	2,7	-	4,5	1,6	2,7	-	4,3
Øvrige	0 K	-	4,5	0,1	4,4	-	4,6	0,1	4,5
"PROTEINER" I ØVRIGT i alt, heraf:		<u>13,3</u>	<u>1,5</u>	<u>0,9</u>	<u>13,9</u>	<u>12,4</u>	<u>1,5</u>	<u>0,9</u>	<u>13,0</u>
Proteinafgrøder	2-5 % K	5,5	0,7	-	6,2	4,4	0,7	-	5,1
Kunsttørret foder og tilsvarende	0-9 % K	4,8	0,1	0,2	4,7	4,8	0,1	0,2	4,7
Fiskemel og kødmel	0-2 % K	2,6	0,7	0,7	2,6	2,6	0,7	0,7	2,6
Skummetmælkspulver	T	0,5	-	-	0,5	0,6	-	-	0,6
PROTEINRIGT FODER I ALT		21,4	36,3	1,8	55,9	20,9	36,4	1,8	55,5
HOVEDPRODUKTER I ALT		151,6	54,0	1,8	203,8	150,5	55,8	1,8	204,5
Indeks for hovedprodukter									
100 = 1994/95									
* forbrugsindeks					107,5				107,9
* foderforbrugsindeks					107,5				107,9

Bemærkninger: e = estimat; T = Toldsats siden 1/7/95; K = konsolideret inden for GATT; % = importtold pr. 1/7/95; 0 = fritaget for afgift.

3.4. Animalske produkter

3.4.1. Mælk og mejeriprodukter

3.4.1.1. Verdensmarkedet

396. Ifølge de første skøn vil verdensproduktionen af mælk (inkl. bøffel-, fåre- og gedemælk) i 2000 stige med 2,5 mio. t, dvs. knap 0,5%, og nå op på 565 mio. t. Størstedelen af stigningen vil komme fra komælksproduktionen i modsætning til de foregående år, hvor komælksproduktionen var nærmest uændret trods øget produktion i Oceanien, men det skyldtes, at produktionen gik ned i Rusland og de øvrige østeuropæiske lande.
397. Med hensyn til Asien, hvor over halvdelen af bøffelmælken kommer fra, blev produktionsfremgangen i Indien bremsset i nogle områder. I 2000 forventes Indiens produktion at nå op på over 79 mio. t, og dermed bliver landet den næststørste producent i verden efter Den Europæiske Union, men foran USA. Den øgede efterspørgsel på det indiske hjemmemarked har bidraget til produktionsstigningen. Forbruget pr. indbygger er dog kun 82 kg om året, dvs. ikke engang en fjerdedel af forbruget pr. indbygger i de vestlige lande. Pakistan, som er en anden storproducent i den del af verden, nærmere betegnet verdens femtestørste producent, forventes i 2000 at producere lidt over 24 mio. t, og produktionen er dermed steget med 1 mio. t hvert år siden 1994.
398. I Latinamerika forventes produktionen at stige i de fleste lande. I 1999 oversteg produktionen således 59 mio. t. I 2000 forventes produktionen at stige til over 60 mio. t. Brasilien er den førende mælkeproducent i denne del af verden (verdens sjette største) og den største importør blandt Mercosur-landene. Brasiliens produktion vil nå op på 23,8 mio. t i 2000, men alligevel må landet importere store mængder mejeriprodukter fra Argentina og Uruguay for at dække sit forbrug.
399. I Østeuropa skønnes mælkeproduktionen i 2000 samlet set at komme til at ligge på samme niveau som i 1999, dvs. 83,3 mio. t, men med forskelle mellem landene. I det tidligere Sovjetunionen blev nedgangen, som satte ind efter sammenbruddet, mindre udtalt i 1999, og der vil sandsynligvis komme et mindre opsving i produktionen i de kommende år. I 2000 forventes produktionen derimod at vokse i landene i Østeuropa (Polen, Rumænien, Tjekkiet osv.) ligesom i 1997 og 1998. Foderforsyningerne er dog fortsat begrænsede, og derfor bliver kvægbestanden stadig mindre. Rubelkrisen i 1998 holder Rusland langt væk fra markederne, idet man der importerede halvt så meget i 1998 og 1999 som i 1997. Det forhold, at Rusland er den største aftager af smør, forklarer, hvorfor markedssituationen har været temmelig dystert med meget lave priser på omkring 1 100 USD/t. Ruslands egen efterspørgsel er stadig lav på grund af stigninger i forbrugerpriserne. Hertil kommer den nye tendens blandt forbrugerne i retning af at købe billigere erstatningsprodukter, f.eks. vegetabilsk olie. Forbrugsmønstret i dette område ændrer sig desuden til fordel for produkter som langtidsholdbar mælk, blød ost, is og desserter, mens forbruget af de traditionelle mejeriprodukter omvendt er faldende.
400. Produktionen i USA steg i 2000 med 2,3% efter en næsten fem år lang periode med stabil produktion trods BST-programmet, som i første omgang havde skabt forventninger om en kraftig produktionsvækst, som efterfølgende blev skuffede. I

Canada har produktion nærmest været uændret, fordi kvoterne for mælk til forarbejdning blev opretholdt.

- 401. I Oceanien spillede vejrforholdene en særdeles stor og positiv rolle i regionens to store producentlande. I denne del af verden er mælkeproduktionen underlagt meget forskellige vejrforhold fra det ene år til det andet. I 1996 var vejret således meget gunstigt, mens tørken i 1997 påvirkede en stor del af Australien, og i første halvår af 1998 var vejrforholdene ligeledes ugunstige. De relativt gunstige priser sammenholdt med andre sektorer tilskynder til nye investeringer i mejerisektoren.
- 402. I Australien var vejrforholdene meget gunstige i de foregående produktionsår. Dette har gjort det muligt at øge mælkeproduktionen med over 11 mio. t (+16,8%) siden 1998. I Australien går man mere og mere over til at anvende foderblandinger til malkekvæget. Myndighederne i Australien har indført en ny støtteordning⁹⁹, som i sidste instans vil føre til, at støtten til producenterne afskaffes. Målet er at øge eksporten, også selvom det betyder en reduktion af antallet af producenter.
- 403. I New Zealand oplevede man i produktionsåret 1998/99 en tørkeperiode, som gjorde, at produktionen faldt med 5%. Det er grunden til, at der i 2000 var tale om en ualmindelig stor produktionsstigning, nemlig 15% til 12,8 mio. t. Der er derfor nu samme tendens for mælkeproduktionen som i perioden 1995-1998 takket være gunstige vejrforhold for græsarealerne og den gunstige udvikling i verdensmarkedspriserne i 1995 og 1996. Faldet i verdensmarkedspriserne er altid blevet opvejet af en devaluering af den newzealandske dollar. Australien har undertiden også anvendt denne valutapolitik.

3.4.1.2. EU-markedet

- 404. Malkekvangsbestanden forventes ved udgangen af 2000 at være gået tilbage med 264 000 dyr til 20,9 mio. dyr (-1,3%), men tilbagegangen opvejes dog delvis af en udbyttstigning på 1,1%. Produktionen forventes således at falde med 186 000 t til 122 mio. t. Medlemsstaterne forventer, at mælkeleverancerne vil ligge på 114,2 mio. t svarende til -323 000 t. Dette forekommer logisk efter stigningen på 1,4% i 1999, som især skyldtes væksten i Det Forenede Kongerige.
- 405. Produktionen af konsummælk har været forholdsvis stabil på omkring 29 mio. t siden 1998. Produktionen af fløde til direkte konsum har været næsten identisk med produktionen i 1999.
- 406. Smørproduktionen ventes i 2000 at falde til 1,8 mio. t. Faldet stammer fra smør af første kvalitet, idet produktionen af bondesmør fortsat er uændret.
- 407. Smørforbruget forventes at falde til 1,77 mio. t (-0,7%). Forbruget pr. indbygger vil falde med 1% til 4,72 kg/indbygger.
- 408. I 2000 forventes osteproduktionen at stige med omkring 135 000 t til 6,9 mio. t, dvs. en stigning på 2%. Forbruget i 2000 ventes ligeledes at stige med 1,3%, dvs. med

⁹⁹ 0,46 AUD/l mælk til forbrug og 0,09 AUD/l mælk til forarbejdning. Udbetalingen sker kvartalsvist i otte år.

83 000 t. Det er sket efter en meget beskeden stigning i 1999 (+30 000 t), som har været den mindste siden indførelsen af kvotesystemet.

409. Forbruget af ost pr. indbygger stiger i lighed med tidligere. Besynderligt nok falder denne type forbrug i de fleste medlemsstater, men for hele EU vokser det på grund af en stigning i visse medlemsstater.
410. For tømælk forventes der en mindre produktionsnedgang på 0,3% eller hen ved 7 000 t til 2,1 mio. t. Faldet skyldes en forventet nedgang i produktionen af skummetmælkspulver på 2,1% til 1,09 mio. t, mens sødmælkspulverproduktionen ventes at stige med 2,7%.
411. Produktionen af kasein vil ligge stabilt på omkring 153 000 t. Produktionen af kondenseret mælk vil falde med 1,1%, hvilket er en anelse mindre end den historiske tendens, som ligger på -1,6%, svarende til en produktion på 1,29 mio. t i 2000.
412. Det skal endvidere nævnes, at antallet af malkekvægsbedrifter er meget stærkt for nedadgående, idet antallet i perioden 1995-2000 årligt er faldet med 5,2% i EU-15 (i 2000 vil der således kun være 675 800 malkekvægsbedrifter), at gennemsnitsantallet af køer pr. bedrift vil stige til 30,8, og at mælkeleverancerne pr. bedrift bliver på 168,5 t i gennemsnit.
413. Det samlede forbrug af mejeriprodukter i EU har været stigende siden 1997. I 2000 forventes det at blive 115,6 mio. t eller 1% højere end året før. Dette er et samlet tal, der dækker over alle former for anvendelse af den disponible mælk.
414. De offentlige EU-lagre nåede i 1996 deres hidtil laveste niveau, idet de var næsten tomme, og dette gjaldt både smør og skummetmælkspulver. Siden da er lagrene af skummetmælkspulver igen begyndt at vokse på grund af svigtende efterspørgsel både inden for og uden for EU. Ved udgangen af 1999 blev der vendt op og ned på denne tendens på grund af påvirkning fra den enorme efterspørgselsstigning, især på verdensmarkedet. Takket være disse positive konjunkturer var de offentlige lagre af skummetmælkspulver tomme i august 2000. Interventionsopkøbene af smør var meget begrænsede i dette år; der forventes opkøbt en mængde, som kan nå op omkring 50 000 t.
415. De interne priser for mejeriprodukter i 1999 udviklede sig meget forskelligt, især i produktionsårets begyndelse. Den gennemsnitlige smørpris svarede ved produktionsårets begyndelse til 99,2% af interventionsprisen, hvorefter den faldt indtil begyndelsen af maj (91,3%) for så at stabilisere sig på dette leje indtil august, hvor den så igen begyndte at falde for ved årets udgang at ligge på 94,5%. Prisen på skummetmælkspulver lå stabilt i nærheden af interventionsprisen i første halvår og steg så ved årets udgang til 106% af interventionsprisen. Stigningen er siden fortsat for de to interventionsprodukter.
416. Eksportrestitutionerne for tømælk er blevet sænket kraftigt flere gang, især i løbet af sommeren. Denne situation skyldes en mangelsituation gennem hele året, især mangel på skummetmælkspulver, og stor efterspørgsel fra tredjelande, som har betydet, at prisen på verdensmarkedet steg markant fra 1 400 USD/t til 2 100 USD/t og dermed oversteg prisen på sødmælkspulver, som ligger på 1 900 USD/t.

417. EU's eksport af mejeriprodukter i 1999 steg med 5,8% eller 620 000 t udtrykt som mælkeækvivalent. Det skyldes brugen af eksportlicenser, som ikke blev udnyttet i de foregående år inden for rammerne af aftalerne ved GATT's Uruguay-runde. Der forventes eksporteret samme mængde i 2000 som i 1998. I 1999 faldt importen til tre mio. t (inkl. kasein og friske produkter). For indeværende år tyder skøn ligeledes på en mindre importnedgang.

3.4.2. *Okse- og kalvekød*

3.4.2.1. Gennemførelse af reformen af okse- og kalvekødsektoren

418. For at berede sektoren på de udfordringer, som vil opstå i årene efter 2000, indførte Rådet store ændringer i den fælles markedsordning for okse- og kalvekød i maj 1999 (forordning (EF) nr. 1254/1999¹⁰⁰).
419. Kommissionen vedtog gennemførelsesbestemmelserne for præmieordningen (forordning (EF) nr. 2342/1999¹⁰¹), ordningen med offentlige interventionsopkøb (forordning (EF) nr. 562/2000¹⁰²) og ordningen for privat oplagringsstøtte (forordning (EF) nr. 907/2000¹⁰³).

3.4.2.2. Mærkning af oksekød

420. Med Rådets forordning (EF) nr. 820/97¹⁰⁴ indførtes der en frivillig ordning for mærkning af oksekød i EU. Ordningen var frivillig, medmindre en medlemsstat ønskede at indføre et obligatorisk nationalt system for nationalt produceret oksekød, hvilket er sket i Frankrig, Belgien, Finland og på det seneste også i Danmark. Tredjelande kunne indsende frivillige anmeldelser til Kommissionen vedrørende oplysninger, hvis sandhedsværdi de kunne bevise.
421. Den 13. oktober 1999 vedtog Kommissionen formelt en rapport¹⁰⁵ og forslag¹⁰⁶ med en tidsramme for den obligatoriske mærkning af oksekød i Fællesskabet. Begge forslag var baseret på Amsterdam-traktatens artikel 152 (folkesundhed), og forordningen skulle derfor vedtages gennem den fælles beslutningsprocedure mellem Europa-Parlamentet og Rådet.
422. Formålet med den foreslåede forordning var at erstatte den eksisterende forordning (EF) nr. 820/97 og indføre generelle bestemmelser for et obligatorisk mærkningssystem i to tempi. Første skridt var en bestemmelse, som skulle træde i kraft med det samme, om, at der på mærkerne skulle anføres allerede tilgængelige oplysninger vedrørende:
- Identifikationskode for oksekødet med oplysning om, hvor dyret er slagtet og opskåret samt den pågældende virksomheds autorisationsnummer.

¹⁰⁰ EFT L 160 af 26.6.1999, s. 21.

¹⁰¹ EFT L 281 af 4.11.1999, s. 30.

¹⁰² EFT L 68 af 16.3.2000, s. 22.

¹⁰³ EFT L 105 af 5.3.2000, s. 6.

¹⁰⁴ EFT L 117 af 7.5.1997, s. 1, som gennemført ved Kommissionen forordning (EF) nr. 1141/97, EFT L 165 af 21.6.1997, s. 7.

¹⁰⁵ KOM(1999) 486, endelig udg. af 13.10.1999.

¹⁰⁶ KOM(1999) 487, endelig udg. af 13.10.1999.

- Oksekødets kvalitet (dvs. kategorien af det dyr, som oksekødet kommer fra, slagtedato og den ideelle modningsperiode).
423. Iht. Kommissionens forslag skal oksekødsmærkningen fra 1. januar 2003 indeholde nøjagtige oplysninger om, hvor dyret er født og opdrættet (dvs. angivelse af dyrets oprindelse, hvor staten kan vælge enten at anføre den berørte medlemsstats navn eller angivelsen: "Oprindelse: EU"). Kommissionen foreslog ligeledes at forenkle nogle af ordningerne for hakket kød og kød importeret fra tredjelande.
424. Forslaget om obligatorisk mærkning af oksekød er siden begyndelsen af 2000 blevet drøftet under den fælles beslutningsprocedure. Ved sin førstebehandling vedtog Parlamentet ændringsforslag til Kommissionens forslag på samlingen den 12. april 2000¹⁰⁷. Den 17. maj 2000 fremsatte Kommissionen et ændret forslag¹⁰⁸, hvor den havde indarbejdet disse ændringsforslag, som Kommissionen havde accepteret under samlingen.
425. Rådet vedtog sin fælles holdning den 6. juni 2000¹⁰⁹, og Kommissionen offentliggjorde en meddelelse om denne fælles holdning den 8. juni 2000¹¹⁰, hvor den tilsluttede sig Rådets holdning. Parlamentet fortsatte med andenbehandlingen den 6. juli 2000¹¹¹, hvor det vedtog Rådets fælles holdning med to ændringer vedrørende angivelse af hakkekøds oprindelse og fjernelse af kategoriangivelsen for det dyr, som kødet stammede fra.
426. På grund af den stramme tidsfrist for vedtagelsen af forordningen kunne Rådet (landbrug) på samlingen den 17. juli hurtigt og med enstemmighed vedtage en positiv holdning til Parlamentets ændringsforslag. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000¹¹² blev efterfølgende vedtaget; den træder i stedet for forordning (EF) nr. 820/97 og indeholder obligatorisk oprindelsesmærkning af oksekød. Det frivillige system videreføres for alle andre angivelser end oprindelse.
427. Hovedtrækkene i den nye forordning er følgende:
- Pr. 1. september 2000 skal der på mærket være anført et referencenummer, så der kan fastslås en sammenhæng mellem kødet og dyret eller dyrene, ordene "Slagtet i (medlemsstatens eller tredjelandets navn) (autorisationsnummer)" og ordene "Opskåret i: (medlemsstatens eller tredjelandets navn) (autorisationsnummer)".
 - Pr. 1. januar 2002 skal mærket ligeledes indeholde en angivelse af den medlemsstat eller det tredjeland, hvor dyret er født, alle medlemsstater eller tredjelande, hvor opfedningen har fundet sted, og den medlemsstat eller det tredjeland, hvor slagtningen har fundet sted.

¹⁰⁷ Fælles beslutningsprocedure 1999/0204 (COD) (Ordfører: Papayannakis), dok. A5-88/00.

¹⁰⁸ KOM(2000) 301, endelig udg.

¹⁰⁹ Dok. 8251/2000, rev. 1, af 6.6.2000.

¹¹⁰ SEK(2000) 956, endelig udg. af 8.6.2000.

¹¹¹ Dok. A5-0193/2000 af 6.7.2000.

¹¹² EFT L 204 af 11.8.2000, s. 1.

- Hvis oksekødet stammer fra dyr, der er født, opdrættet og slagtet: i den samme medlemsstat, kan der dog stå: "Oprindelse: (medlemsstatens eller tredjelandets navn)".
 - Medlemsstaterne kan dog, indtil den 31. december 2001, hvis der findes tilstrækkelige oplysninger i identifikations- og registreringsordningen for kvæg, beslutte, at der for oksekød fra dyr, der er født, opdrættet og slagtet i samme medlemsstat, også skal anføres yderligere oplysninger på mærket.
 - De ovenfor beskrevne særlige bestemmelser for hakket kød vil blive forstærket med et krav om oprindelsesangivelse pr. 1. januar 2002.
 - Undtagelse for tredjelande. Artikel 15 i den nye forordning er en forenkling af mærkningsordningen for oksekød, der er importeret fra tredjelande, som ikke kan opfylde betingelserne i EU's obligatoriske system. I sådanne tilfælde skal oksekødet mærkes som følger: "Oprindelse: i tredjeland" og "Slagtet i [tredjelandets navn]".
428. Herefter vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 1825/2000¹¹³ om gennemførelsesbestemmelserne for den nye forordning. Hovedbestanddelene er følgende:
- Størrelsen af en homogen gruppe af dyr, som en sending oksekød stammer fra, må ikke overstige én dags produktion for den pågældende opskæringsvirksomhed.
 - I henhold til grundforordningen gives der nærmere anvisninger for, hvordan de erhvervsdrivende, hvis de ønsker det, ud over de grundlæggende bestemmelser for mærkning i grundforordningen må mærke hakket kød på præcis samme måde som almindeligt oksekød.
 - De frivillige specifikationer, der blev godkendt under den foregående forordning, vil fortsat være gældende.

3.4.2.3. Verdensmarkedet i 1999

429. Ifølge tal fra FAO steg verdensproduktionen af oksekød, som blev anslået til 55,9 mio. t i 1999, med blot 1% i forhold til 1998 og udgør stadig lidt over en fjerdedel af den samlede kødproduktion.
430. EU's produktion af oksekød, der var på ca. 7,681 mio. t i 1999, gik lidt frem med ca. 0,5% i forhold til 1998. For øjeblikket tegner den sig kun for ca. 13,8% af verdensproduktionen.
431. Udbuddet af oksekød har været stigende i Nordamerika, Brasilien og Argentina og visse producentlande i Asien, især Kina og Indien.

¹¹³ EFT L 216 af 26.8.2000, s. 8.

432. USA er fortsat verdens førende producent med en markedsandel på 21,6%. Produktionen steg med 2% på grund af stigningen i antal slagtninger og slagtevægt, men også takket være de meget lave foderpriser.
433. Produktionsstigningen i Brasilien kan tilskrives devalueringen af den brasilianske real, hvilket fik den internationale efterspørgsel til at stige. Mængden af slagtekvæg i Argentina steg efter det meget lave niveau i 1998, som skyldtes problemer med mund- og klovsyge.

Oksekødsproduktion

(i mio. t slagtevægt)

Land	1996	1997	1998	1999	Ændring i %	
					1998/97	1999/98
Argentina	2 694	2 705	2 656	2 850	-1,81%	7,30%
Australien	1 745	1 816	1 955	2 009	7,65%	2,76%
Brasilien	6 187	5 922	5 794	6 182	-2,16%	6,70%
Kina	3 311	4 104	4 474	4 674	9,02%	4,47%
USA	11 749	11 714	11 803	12 050	0,76%	2,09%
Indien	1 370	1 378	1 401	1 421	1,67%	1,43%
Japan	555	530	529	515	-0,19%	-2,65%
Russiske Føderation	2 630	2 394	2 247	2 229	-6,14%	-0,80%
EU	7 950	7 888	7 646	7 681	-3,07%	0,46%
Mexico	1 330	1 340	1 380	1 390	2,99%	0,72%
Verden	54 535	55 169	55 316	55 867	0,27%	1,00%

Kilder: FAO og Eurostat

434. Verdens kvægbestand steg lidt i 1999, især i Kina, hvor der har været en konstant stigning i antal dyr, og i Indien, hvor der har været øget efterspørgsel efter oksekødsprodukter. I Rusland er tendensen negativ; her er der en konstant tilbagegang i kvægbestanden på grund af fortsatte problemer med fodermarkedet, samt i Australien, hvor antallet af slagtninger har været højere på grund af tørken i 1998.
435. Samhandelen var karakteriseret af en eksportstigning på 6%. Denne udvikling skyldes den stigende fødevarehjælp til Rusland fra USA og EU samt den stigende eksport fra Brasilien på 40%, som har kunnet drage fordel af devalueringen af realen og en produktionsstigning. Australien er blevet den største eksportør i verden på grund af produktionsstigningen og devalueringen af den australske dollar, hvilket har forbedret landets konkurrenceevne på internationalt plan. New Zealand har lidt under denne konkurrence og har derfor haft en eksportnedgang. Det samme kan konstateres i Uruguay, som har haft stor konkurrence på Mercosur-markedet.
436. Importen på verdensplan steg med omkring 5% på grund af fødevarehjælpen til Rusland og den kraftige importstigning i Korea, som skyldtes det økonomiske opsving efter krisen. USA's import faldt, mens Canadas og Sydamerikas steg. Japans import gik ned med 5% på grund af de høje priser i leverandørlandene.
437. Forbruget af okse- og kalvekød steg i områder, hvor produktionen steg og/eller i områder med et gunstigt økonomisk klima. Da disse to forhold gjorde sig gældende for USA, steg det i forvejen høje forbrug pr. indbygger med 1,7%. Også i Argentina var forbruget højere på grund af en produktionsstigning og lave priser.
438. Et lavere forbrug har kunnet konstateres i Rusland, hvor en mindre produktion ikke ganske blev opvejet af højere import, samt i Australien og New Zealand, hvor der

også har været en produktionsnedgang på grund af det ugunstige forhold mellem prisen på oksekød og på svinekød og fjerkræ, hvilket har skabt et gunstigt eksportklima.

439. Prisen på okse- og kalvekød på verdensplan steg en anelse i 1999. I USA var priserne generelt højere end i 1998, hvilket også gjaldt Australien på grund af den svage australske dollar og Brasilien på grund af det begrænsede oksekødsudbud og forsinkede slagtninger forårsaget af tørken.

3.4.2.4. EU-markedet

440. EU-markedet for okse- og kalvekød udviklede sig indtil sidste kvartal af 2000 fortsat i retning af en normalisering efter BSE-krisen i 1996. Efter oktober 2000, hvor der blev opdaget et tilfælde af kogalskab i Frankrig, og efter flere tilfælde af BSE i andre medlemsstater, som hidtil var sluppet for sygdommen, opstod der en ny BSE-krise med efterfølgende kraftige fald i forbrug og omfattende konsekvenser for alle dele af sektoren. Produktionen, som ganske vist var blevet begrænset af sundhedsmæssige foranstaltninger og begrænsninger i lofterne over præmier, som blev indført i forbindelse med krisen i 1996, var stabil i 1999 med en mindre stigning på 0,5% i 1999 og på 0,9% i 2000 frem til oktober 2000. Det viser, at produktionskredsløbet nåede sit lavpunkt i 1999, og at man kan håbe på, at tendensen nu er vendt med produktionsstigninger og prisfald i de kommende år.
441. For at forstå situationen er det nødvendigt at bemærke, at præmien for forarbejdning af ungkvæg, blev videreført i 1999 (indtil juli i Det Forenede Kongerige og indtil årets slutning i Frankrig, Portugal og Irland) med omkring 500 000 dyr, som var udelukket fra kødproduktionen, og som forventedes at komme på markedet i 2000. Endelig nåede slagtningen af kvæg på over 30 mdr. og de selektive slagtninger i Det Forenede Kongerige op på omkring 1 000 000 dyr i 2000 (samme tal som i 1999).
442. Kvægbestanden i EU faldt svagt i 1999 i kraft af en tilbagegang i bestanden af malkekvæg (som udgør to tredjedele af det samlede antal) på 1,5% og en stigning i bestanden af ammekvæg på 1,8%. Man håber, at den samme tendens vil gøre sig gældende i 2000. Tilbagegangen i malkekvægbestanden sker som resultat stigningen i mælkeydelsen pr. ko samt en mere stringent anvendelse af kvoteordningen. Derimod skal stigningen i bestanden af ammekvæg ses på baggrund af producenternes forventninger om stigende præmiebeløb inden for Agenda 2000.
443. 1999 er kendetegnet af en fornyet stigning i Fællesskabets eksport. Stigningen på 25% (960 000 t eksport) skyldes fortsættelsen af fødevarebistanden til Rusland, adgangen til billigt kød fra tømningen af interventionslagrene, de faldende markedspriser og den stigende eksport til Mellemøsten og Nordafrika. I 2000 ventes et fald på omkring 35% (630 000 t til eksport), som skyldes, at priserne i tre fjerdedele af året var for høje, og at BSE-krisen i sidste kvartal førte til et fald i den interne efterspørgsel.
444. Importen steg ligeledes i 1999 og nåede 430 000 t, en stigning på 10% i forhold til 1998. Denne stigning skyldes et stigende forbrug samt et stigende udbud fra Sydamerika, navnlig Brasilien, Argentina og Uruguay, der er vores vigtigste leverandører. Der forventes en tilsvarende mængde i 2000.

445. Kødforbruget er i fortsat stigning (plus 3% i 1999 i forhold til 1998) og er nået op på mere end 20 kg pr. indbygger pr. år, hvilket er tegn på, at forbrugerne har fået fornyet tillid til kødet takket være mærkningsordninger og kampagner til fremme af kødspisning. Forbruget frem til oktober 2000 er nået op på niveauet fra før BSE-krisen trods lave priser på svinekød. Senere faldt forbruget kraftigt og medførte et forventet fald på 5% for året som helhed.
446. Markedsprisen for voksent slagtekvæg, der var faldet med omkring 5% i sidste kvartal 1998 på grund af krisen i Rusland, og som havde fordel af dioxinkrisen, der ramte fjerkræ- og svinekød, steg gradvis i løbet af 1999 og nåede til sidst et gennemsnitligt niveau lidt over 1997-niveauet, men dog fortsat under 1998-priserne. I 2000 ventede man rekordpriser (en stor del af året priser over priserne før BSE-krisen), indtil den nye krise opstod. Som følge af denne krise faldt priserne gradvis i de fleste medlemsstater, navnlig i Mellem- og Sydeuropa.
447. Det mest bemærkelsesværdige i 2000 var den fortsat positive markedssituation frem til oktober 2000 med den totale likvidation af interventionslagrene, der var opbygget under den tidligere BSE-krise. Omkring 55% af dette oksekød gik til det indre marked, mens resten blev eksporteret (heraf en stor del i form af fødevarehjælp). I sidste kvartal 2000 opstod en ny krise, hvor man endnu ikke har overblik over konsekvenserne.
448. Konkluderende kan man sige, at man i 2000 var tæt på at nå en ligevægtig markedssituation for oksekød, men de seneste begivenheder i forbindelse med BSE har skabt stor uligevægt på markedet, idet alle tilgængelige markedsinstrumenter blev taget i anvendelse (privat oplagring, offentlig intervention, eksportstøtte, oksekødspræmier) samtidig med indførelsen af nye foranstaltninger: obligatorisk kontrol af alle dyr over 30 måneder, der anvendes til konsum, samt en opkøbsordning for voksne dyr med henblik på destruktion for at skabe en afsætningsmulighed for dyr, som producenten ønsker at sælge, men som ikke kan anvendes til konsum på grund af manglende kontrollkapacitet.

3.4.3. Fåre- og gedekød

449. EU er verdens næststørste producent af fåre- og gedekød efter Kina¹¹⁴, men foran Indien, Australien, New Zealand, Tyrkiet, Saudi-Arabien og Den Russiske Føderation.
450. New Zealand er verdens største eksportør (over halvdelen af verdenseksporten) med Australien på andenpladsen. EU importerer store mængder (over halvdelen af verdensimporten), og det gælder ligeledes Saudi-Arabien, USA, Sydafrika og Japan. EU er verdens andenstørste forbruger efter Kina.
451. På EU-markedet har produktionen i de senere år været en næsten stabil med en svagt faldende tendens i de senere år. Bruttoproduktionen i EU forventes i 2000 at komme til at ligge på 1 146 000 t udtrykt som slagtekropsækvivalent. Blandt de største EU-producenter har Frankrig været ude for gentagne produktionsfald i de senere år. I samhandelen inden for EU er Frankrig stadig den største aftager, især fra Det Forenede Kongerige.

¹¹⁴ Kina forventes at producere omkring 2,5 mio. t i 2000 iht. FAO. For USA ligger det forventede tal på beskedne 0,097 mio. t.

452. EU dækker omkring en femtedel af sit behov gennem import. Hovedleverandøren er New Zealand, især gennem Det Forenede Kongerige, selvom udviklingen går i retning af en spredning til flere andre medlemsstater.
453. Priserne lå meget højt i det meste af 1996 og 1997. Priskurven for 1998 er et omvendt spejlbillede af pristendenserne i de tidligere år: høje priser midt på året og meget lave priser i årets første og sidste kvartal. 1999 begyndte med meget lave priser, hvorefter de steg omkring påske og forblev stabile gennem hele foråret. Ikke desto mindre kom der et prissammenbrud i Det Forenede Kongerige og Irland i løbet af sommeren på grund af stort udbud. I efteråret faldt priserne, og der blev indført støtte til privat oplagring i oktober for Det Forenede Kongerige, Irland og Finland. Året sluttede med relativt høje priser efter en kortvarig mangel på produkter og høje priser i Spanien.
454. Priserne steg kraftigt i 2000. EU-gennemsnittet steg også på grund af det stærke britiske pund i forhold til euroen, hvilket påvirkede præmieberegningen, idet den anslåede værdi faldt. Markedet for fårekød var relativt stabilt i de fleste medlemsstater og for EU som helhed. De fleste af de grunde til bekymring, der opstod for et års tid siden, er forsvundet: a) Efterspørgslen er rimelig; b) skindpriserne er steget; c) udbuddet er moderat eller faldende; d) indsatsen for at forbedre lammekvaliteten giver resultater; e) der er faldende konkurrence fra andre billige kødsorter.
455. Importen til EU foregår navnlig under ordninger med toldfrie kontingenter inden for WTO og ordninger med kontingenter til nedsat told kombineret med tillægsmængder som fastsat i Europaaftalerne. Af hensyn til markedsforvaltningen forvaltes kvoterne på kalenderårsbasis. Den stigende mængde kølet kød fra New Zealand vækker bekymring i nogle medlemsstater. New Zealand er langt den største EU-leverandør, idet landets eksport til EU næsten udnytter hele det toldfri kontingent på 226 700 t. Australien er den næststørste eksportør til EU med lige knap 19 000 t. EU-ansøgerlandene i Central- og Østeuropa (navnlig Ungarn) og Uruguay eksporterer under 10 000 t til EU.
456. Moderfårspræmien for produktionsåret 1999 udgjorde 21,7 EUR, som udregnes ved at beregne forskellen mellem basisprisen for fårekød efter anvendelse af stabiliseringsmekanismen (468,785 EUR/100 kg) og markedsprisen (330,616 EUR/100 kg) og multiplicere med en teknisk koefficient (0,1569). Producenter i ugunstigt stillede områder modtog en tillægspræmie, den såkaldte "landdistriktspræmie".
- 3.4.4. *Svinekød*
457. I 1999 steg verdensproduktionen af svinekød en smule med 0,4% til i alt 88,4 mio. t (kilde: FAO). Kina er fortsat verdens største producent med 39,9 mio. t, en stigning på 1,5% i forhold til året før. EU beholdt andenpladsen med en årsproduktion på 18,0 mio. t svarende til en stigning på 2,2% i forhold til 1998. De lave markedspriser siden sommeren 1998 betød, at produktionscyklussen gik nedad i anden halvdel af 1999. I 2000 forventes en yderligere produktionsnedgang til omkring 17,6 mio. t (-2,3%). Verdens tredjestørste producent af svinekød var USA med 8,8 mio. t (+1,9%) i 1999.

458. Da produktionen begyndte at gå tilbage i anden halvdel af 1999, skete der en bedring i EU's markedspriser for svinekød. På grund af de meget lave priser i begyndelsen af 1999 var gennemsnitsprisen dog fortsat meget lav (112 EUR/100 kg), og landmændene led svære tab. I 2000 er markedspriserne igen steget (gennemsnitligt 141 EUR/100 kg), og det var et år, hvor landmændene igen kunne opveje de tab, de havde lidt i de foregående to år. I den periode, der havde den største produktion (og de laveste priser), traf Kommissionen en række foranstaltninger for at forbedre markedssituationen, især i form af eksportrestitutioner og støtte til privat oplagring. Der har siden maj 1998 kunnet ydes eksportrestitutioner for ferske og frosne produkter. Der blev fra 28. september 1998 til 17. september 1999 ydet støtte til privat oplagring. Ordningen kom til at omfatte i alt 428 000 t svinekød. I juni 2000 afsluttede Kommissionen forhandlingerne om handelsliberalisering med de fleste lande i Central- og Østeuropa, hvilket betød, at eksportrestitutioner og importtold mellem disse lande og EU blev afskaffet.
459. Svinekødsforbruget pr. indbygger steg med 2% i 1999 til 44,5 kg/år. I 2000 ventes forbruget at falde i takt med, at produktionen falder.
460. I 1999 eksporterede EU 1,5 mio. t svinekød (slagtet vægt) svarende til en stigning på 25% i forhold til 1998. Samtidig steg importen - også med 24% - til 63 000 t i 1999. EU's vigtigste eksportmarked for svinekød i 1999 var Rusland, som årligt importerede 591 000 t (38% af EU's eksport). Dernæst kom Japan med 258 000 t og på tredjepladsen Hong Kong og Kina med 134 000 t. Den subventionerede eksports andel af den samlede eksport øgedes i 1999, hvor Kommissionen aktivt støttede eksporten. I 1999 blev der ydet restitutioner for 50% af eksporten mod 35% i 1998. Den subventionerede eksports andel vil atter stige i 2000, fordi GATT-forpligtelserne har været betydeligt strammere efter juli 2000.

3.4.4.1. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder (reguleringsfond for svinekød)

461. I april 2000 fremsatte Europa-Kommissionen et forslag til Rådet om ændring af den fælles markedsordning for svinekød (KOM(2000)193, endelig udg.). Formålet med forslaget er at indføre en reguleringsfond for svinekød i sektoren for at yde indkomststøtte til svinekeudsproducenterne, når markedspriserne er lave. Med den foreslåede fond vil producenterne indkomst så kunne stabiliseres gennem et system af afgifter, der skal betales i perioder, hvor den økonomiske situation på kort sigt er tilfredsstillende, samt et system med udbetaling af godtgørelser i krisetider. For at afspejle det større ansvar, som producenterne har fået pålagt som led i den fælles markedsordning for svinekød, er der skabt mulighed for, at producenterne selv kan finansiere de nye ordninger, samt for at der tages skridt til kontrol med svinekeudsproduktionen. Forslaget blev drøftet flere gange i Rådet, og i november 2000 fremsatte Europa-Parlamentet sin holdning. Men i december 2000 lykkedes det ikke Rådet (landbrug) at nå til enighed om forslaget.

3.4.5. Fjerkrækød

462. Verdensproduktionen af fjerkrækød har siden 1991 været jævnt stigende, selvom stigningstakten er faldet: 7% om året i perioden 1991-1995 og 3,4% om året i perioden 1995-2000. Ser man på store producentregioner, har der været en produktionsstigning over gennemsnittet i Kina (6,8% pr. år i perioden 1995-1999) og i Brasilien (6,2% årligt i perioden 1995-1999). Produktionen falder i Rusland

(-7,1 %). I Østeuropa har den siden 1995 på ny været stigende.

Produktion af fjerkrækød									
(i mio. t)									
	USA	Brasilien	Kina	Japan	Rusland	Ungarn	EU-15	Andet	Verdens- produktion
1995	13 786	4 140	8 440	1 282	859	368	8 042	10 607	47 524
1996	14 522	4 144	9 630	1 249	705	365	8 358	11 456	50 429
1997	14 952	4 562	10 400	1 234	630	372	8 550	12 008	52 708
1998	15 128	4 600	10 700	1 221	640	400	8 740	12 049	53 478
1999	15 981	5 269	11 000	1 190	640	400	8 819	12 587	55 886
Markeds- andel i 1999	28,6	9,4	19,7	2,1	1,1	0,7	15,8	22,5	100,0
2000	16 623	5 577	11 350	1 185	600	405	8 711	13 451	57 902
%-udsving 1995-1999	3,8	6,2	6,8	-1,8	-7,1	2,1	2,3	4,4	4,1
1999 : skøn 2000: skøn									
Kilder: Fællesskabet oktober 2000 og USDA marts 2000									

463. Verdensmarkedet er fortsat i fremgang i 2000 takket være det stigende forbrug i Rusland, Kina og Japan. USA beholdt førstepladsen som eksportland i 1999 og 2000, især takket være eksporten af mindre værdifulde dele og forskellige salgsfremmende programmer. Rusland er det største importland, men selvom produktionen ikke stiger i 1999 og 2000, vil landet skære kraftigt ned på importen.
464. EU's produktion forventes at falde med 1,2% i 2000. Eksporten steg kraftigt i perioden 1996-1998. Den steg også i 1999, dog ikke i samme grad.
465. Markedspriserne genfandt et ligevægtsniveau i 2000.
466. Der ydes ingen støtte til produktion af fjerkrækød på det indre marked. Foranstaltningerne vedrørende samhandelen med tredjelande er blevet tilpasset for at overholde WTO-reglerne, og dette gælder navnlig reduktionen af eksporten med restitutioner med ca. 30 000 t pr. år (286 000 t for 2000/01). Denne begrænsning har betydet, at restitutionerne er målrettet på såvel bestemmelseslande som produkter. Det forventes, at der kun er ydet restitutioner for 31% af EU-eksporten i 1999.
467. Der anvendes fortsat importkontingenter med reducerede toldsats for i alt 150 770 t inden for associeringsaftalerne (Polen, Ungarn, Tjekkiet, Slovakiet, Rumænien, Bulgarien, de baltiske lande og Slovenien). Disse kontingenter er blevet udvidet inden for rammerne af den såkaldte dobbeltlave strategi. Desuden kan der toldfrit importeres 15 500 t udbenet kylling og 2 500 t kalkunkød hvert år, og hertil kommer 11 900 t for 2000/01 (juli/juni) inden for kontingenterne for mindsteadgang med reducerede afgifter og 2 400 t under bilaterale aftaler (Tyrkiet og Israel).

3.4.6. Æg

468. Verdensproduktionen steg med 4,4% (årlig forskydning) fra 1991 til 1995 og steg fortsat i perioden 1995-1999: 4,1 %. Stigningen i USA har svaret til gennemsnittet, mens produktionen i EU er faldet med 0,4% i 2000, hvorfor USA har kunnet berøve EU førstepladsen. Kina har oplevet en stor stigning, nemlig med 6,9% i perioden 1995-2000.

Ægproduktion									
i mia. stk.									
	USA	Mexico	Øst-Europa	Japan	Rusland	Kina	EU-15	Andet	Verdensproduktion
1995	75	26	12	42	34	302	86	94	670
1996	77	26	14	43	32	313	84	98	685
1997	78	28	14	43	32	340	86	98	719
1998	80	30	14	42	33	363	88	95	745
1999	83	32	14	42	33	375	88	98	765
Markedsandel i 1999	10,8	4,2	1,8	5,5	4,2	49,1	11,5	12,8	100,0
2000	85	33	14	42	32	394	84	107	791
%-forskydning 1995-1999	3,2	6,6	3,9	-0,1	-1,3	6,9	-0,7	3,5	4,2

1999 : skøn 2000: skøn
Kilder: Fællesskabet oktober 2000 og USDA marts 2000.

469. Den globale samhandel steg igen i 1996, men faldt i 1999 og forventes at være mere eller mindre stabil i 2000. De vigtigste importlande er fortsat Japan (ægprodukter) og Hong Kong (æg med skal). EU's eksport målt i mængder steg med 2,7% i 1999, og de første overslag for 2000 tyder på en mindre stigning på 1%.
470. I EU var bestanden af æglæggere uændret i 1999, og der forventes en tilbagegang i 2000 på 2,7%. Priserne var lave indtil begyndelsen af 2000, men steg derefter. Siden påske 2000 har de ligget over gennemsnittet.
471. Den fælles markedsordning svarer til ordningen for fjerkrækød.
472. Med hensyn til samhandelen har WTO for 2000/01 lagt et loft på 98 000 t, udtrykt som æg med skal, over, hvor stor en mængde der kan ydes eksportrestitutioner for. Eksportmængderne har siden sommeren 1995 ligget under den grænse, der er aftalt inden for WTO.
473. Associeringsaftalerne med Polen, Ungarn, Tjekkiet, Slovakiet og Bulgarien medfører en nedsættelse på 80% af tolden for visse ægprodukter. Inden for rammerne af mindsteadgangen er der åbnet importkontingenter med nedsat told for en årlig mængde

på 157 500 t i 2000/01 fordelt på tre produktgrupper, hvoraf kun grupperne ægprodukter og ægalbuminer udnyttes.

474. Den 19. december vedtog Rådet et forslag fra Kommissionen¹¹⁵ om ændring af forordning (EØF) nr. 1907/90 af 26. juni 1990¹¹⁶ om handelsnormer for æg; målet er at indføre en obligatorisk angivelse af produktionssystemet på æggene og pakningen og at forenkle inddelingen i kategorier, idet de nuværende B- og C-kategorier lægges sammen.

3.4.7. *Honning*

475. Verdensproduktionen af honning lå uændret på ca. 1,17 mio. t i 1999. Verdensmarkedspriserne faldt i forhold til året før (-14%).
476. EU's selvforsyningsgrad var på 47,4% i produktionsåret 1998/99, hvilket var et lille fald i forhold til det foregående produktionsår. Det skyldtes faldende produktion og stigende import. Forbruget lå uændret på 0,7 kg pr. indbygger pr. år.
477. Kommissionen har i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1221/97 af 15. juni 1997 om almindelige regler for anvendelsen af foranstaltninger til forbedring af produktionen og afsætningen af honning¹¹⁷ truffet beslutninger om vedtagelse af de nationale programmer for det tredje år (produktionsår 2001). Kommissionen fremlagde i begyndelsen af 2001 en rapport om anvendelsen af denne forordning for Rådet og Europa-Parlamentet.

¹¹⁵ KOM(2000) 522.

¹¹⁶ EFT L 173 af 6.7.1990, s. 5.

¹¹⁷ EFT L 173 af 1.7.1997, s. 1.

4. AGROMONETÆR ORDNING

4.1. Udviklingen i 2000

478. De agromonetære foranstaltninger, der er truffet i 2000, begrænser sig til gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 2799/98 om den agromonetære ordning for euroen¹¹⁸, nemlig fastsættelse af agromonetære udligningsbeløb som kompensation for faldet i nogle beløb i national valuta i Danmark, Sverige og Det Forenede Kongerige som følge af kursstigningen i de pågældende nationale valutaer.
479. I forordning (EF) nr. 801/2000 af 17. april 2000 fastsættes således maksimumsbeløbet for udligningsstøtten inden for okse- og fårekødssektoren og strukturforanstaltningerne som følge af vekselkurserne for den danske og den svenske krone samt for pund sterling¹¹⁹. Faldet er på henholdsvis 1,3%, 9,3% og 11,9%, og de samlede maksimumsbeløb er på henholdsvis 0,075, 19,8 og 172 mio. EUR, hvoraf 50% finansieres af Den Europæiske Union. Den bemærkelsesværdige revaluering af pund sterling i 1999 (4,221% reduceret med fritagelsen på 2,6, hvorefter den bliver på 1,621) gav anledning til fastsættelse af et agromonetært udligningsbeløb på 55,21 mio. EUR, hvoraf 50% finansieres af Den Europæiske Union forudsat, at medlemsstaten bidrager med et tilsvarende beløb [forordning (EF) nr. 802/2000¹²⁰].
480. Udligningsstøtten til Sverige og Det Forenede Kongerige som følge af de satser, der gælder for afgrøder, er fastsat i forordning (EF) nr. 1612/2000¹²¹. Faldet er på henholdsvis 6,23% og 3,39%; det samlede maksimumsbeløb for udligningsstøtten er på henholdsvis 24,17 og 54,42 mio. EUR, hvoraf halvdelen finansieres af Den Europæiske Union. Som følge af den danske krones kursfald nedsatte forordning (EF) nr. 1611/2000¹²² derimod beløbet for anden rate af udligningsstøtten til afgrøder som et resultat af den omregningssats, der var gældende pr. 1. juli 1999. Det samlede beløb bliver på 15,06 mio. EUR i stedet for 17,59 mio. EUR.
481. I forordning (EF) nr. 2293/2000¹²³ fastsættes maksimumsbeløbet for udligningsstøtten for hør og hamp som følge af vekselkurserne for den svenske krone og pund sterling. Faldet er på henholdsvis 3,99% og 5,38%, og de samlede maksimumsbeløb er på henholdsvis 0,03 og 0,75 mio. EUR, hvoraf 50% finansieres af Den Europæiske Union.

¹¹⁸ EFT L 349 af 24.12.1998, s. 1

¹¹⁹ EFT L 96 af 18.04.2000, s. 34.

¹²⁰ EFT L 96 af 18.04.2000, s. 36.

¹²¹ EFT L 185 af 25.07.2000, s. 36.

¹²² EFT L 185 af 25.07.2000, s. 34.

¹²³ EFT L 262 af 17.10.2000, s. 12

5. UDVIKLING AF LANDDISTRIKTER I 2000

482. Planerne til udvikling af landdistrikter blev fremsendt til Kommissionen til godkendelse i de sidste måneder af 1999 og i begyndelsen af 2000, de fleste inden for den frist, der var fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999¹²⁴. I alt blev der indsendt 69 planer. Kommissionen godkendte de fleste af disse planer i løbet af 2000.
483. I mål nr. 1 og nr. 2-regioner, hvor foranstaltningerne til udvikling af landdistrikterne er integreret i programmeringen inden for strukturfondene, blev fællesskabsstøtterammerne (FSR) og de fleste enkelte programmeringsdokumenter vedtaget (på grundlag af Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999¹²⁵). Som en videreudvikling af FSR blev en stor del af de operationelle programmer (OP) vedtaget i 2000. Der blev indsendt omkring 100 programmeringsdokumenter for mål nr. 1 og mål nr. 2-regioner.
484. Kommissionens retningslinjer for fællesskabsinitiativet Leader+ blev vedtaget i maj 2000, og medlemsstaterne indsendte deres programmer til Kommissionen til godkendelse i årets anden halvdel. I alt blev der indsendt omkring 70 programmer.

5.1. Belgien

5.1.1. Vedtagelse af nye programmer

485. Belgiens horisontale program til udvikling af landdistrikter sigter mod at fremme en udnyttelse af landbrugsarealerne, der i højere grad er baseret på miljøvenlige produktionsmetoder, naturbeskyttelse og biodiversitet ved navnlig at fremme økologisk landbrug og udvikle demonstrationsprojekter og støtteordninger for forvaltning af bedrifterne. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 156,68 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 72,31 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Dette føderale program dækker alle landdistrikter i landet, men omfatter ikke den del af foranstaltningerne til udvikling af landdistrikterne, der medfinansieres af EUGFL, Udviklingssektionen, i Hainaut, en region, der modtager overgangsstøtte i henhold til strukturfondenes mål nr. 1. Det supplerer de regionale planer (flamske og vallonske) til udvikling af landdistrikter.

5.1.1.1. Flandern

486. Flanderns program til udvikling af landdistrikter for sigter mod en øget diversificering af landbrugsaktiviteterne og aktiviteterne i landdistrikterne og mod at forbedre produkternes kvalitet samt mod at fremme beskæftigelsen ved at støtte landdistrikternes mangesidede rolle gennem en integreret politik, der fokuserer på bæredygtig udvikling og fremmer miljøbeskyttelse, naturbeskyttelse og dyrevelfærd. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 537,388 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 204,123 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske

¹²⁴ EFT L 160 af 26.6.1999, s. 80.

¹²⁵ EFT L 161 af 26.6.1999, s. 1.

Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.1.1.2. Vallonien

487. Det overordnede mål med Valloniens program til udvikling af landdistrikter er at give det vallonske landbrug gode muligheder for bæredygtig udvikling ved at fremme bestræbelserne på at øge værditilvæksten, ved at genopbygge dets faglige og sociale tiltrækningskraft og ved at give det mulighed for at opfylde kravene af almen interesse inden for miljø og fødevarekvalitet. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 227,3270 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 83,7581 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.1.2. *Evaluerings af de tidligere programmer*

5.1.2.1. Belgien samlet

488. Foranstaltningen vedrørende støtteordningen til førtidspensionering inden for landbrugssektoren har vist sig at være ineffektiv. Evalueringen har vist, at en forlængelse af denne form for foranstaltning ville have større virkninger, hvis den blev rettet mod intensivt dyreopdræt. Tallene viser foranstaltningens meget blandede succes.
489. Frivillige politikker til forbedring og beskyttelse af det naturlige miljø blev iværksat for flere år siden. Siden 1995 er der således blevet gennemført programmer for et miljøvenligt landbrug (demonstrationsprojekter, kontrakter om forvaltning osv.), navnlig foranstaltninger til fordel for økologisk landbrug og et mere miljøvenligt integreret landbrug (nedsættelse af forbruget af pesticider og kunstgødning). Hertil kommer støtte til integreret dyrkning af kernefrugter (æbler og pærer).
490. Hektarstøtten til økologisk produktion i Belgien har været en relativt stor succes i programmeringsperioden 1994-1999 (antal forventede støttemodtagere: 175, reelt antal støttemodtagere: 305; forventet dyrket areal 2 595 ha, reelt dyrket areal: 11 3000 ha). En forlængelse (1999-2000) af støtteordningen blev godkendt i 1998.
491. Antallet af registrerede landbrugsbedrifter steg fra 168 i 1994 til 439 i 1998 og 586 i 1999 (+249%); antallet af bedrifter, der modtager støtte via støtteordningen er steget fra 95 i 1994 til 330 i 1998.
492. Hektarstøtten til integrerede produktionsmetoder (landskabsgartneri) blev indført i 1997 som en ny foranstaltning og har været en relativ stor succes.
493. Demonstrationsprojekterne har gjort det muligt at vise producenterne, hvordan miljøvenlige landbrugsteknikker skal anvendes i praksis, og hvilke konsekvenser de har.

5.1.2.2. Hovedstadsregionen Bruxelles

494. Kun Rådets forordning (EF) nr. 951/97 af 20. maj 1997¹²⁶ om forbedring af vilkårene for forarbejdning og afsætning af landbrugsvarer er blevet gennemført i den foregående programmeringsperiode. Seks projekter er blevet finansieret (1,110 mio. EUR) inden for kød- og prydplantesektorerne, og gennemførelsen heraf har været tilfredsstillende.

5.1.2.3. Flandern

495. Kontinuiteten i landbrugsbedriften og en permanent støtte sikres gennem forsigtige investeringer. De nødvendige strukturelle tilpasninger har kunnet gennemføres på en økonomisk og socialt forsvarlig måde i perioden 1994-99.
- 1 934 investeringsprojekter, der sigtede mod at nedbringe produktionsomkostningerne (forbedringer på bedrifterne) har modtaget støtte.
 - 4 594 investeringsprojekter med et socioøkonomisk mål baseret på en forbedring af leve- og arbejdsvilkårene har modtaget støtte
 - antallet af virksomhedslikvidationer anmeldt til den flamske investeringsfond (VLIF) har været relativt begrænset (117 i perioden 1994-99)
 - 2 822 investeringer har vedrørt en forbedring af kvaliteten og omstilling
 - 9 666 forbedringsplaner er blevet godkendt
496. Hvad angår unge landmænds etablering har 1 947 fået tildelt investeringsstøtte.
497. På uddannelsesområdet er der blevet formidlet i alt 181 842 timer. 90% af de projekter vedrørende miljøvenligt landbrug, der er blevet gennemført helt eller delvist, havde til formål at forbedre sektorens konkurrencestilling gennem tilpasning af kvalitetskravene samt kravene til innovation og modernisering generelt. Omkring 54% af de samlede investeringsomkostninger er blevet afsat hertil.

5.1.2.4. Vallonien

498. Diversificeringsforanstaltningerne i de foregående programmer (mål nr. 1 og 5b) vedrørte forskellige strategier som f.eks. mangesidede aktiviteter, landboturisme, udvikling af skovbruget, forøgelse af dyreproduktionens værdi.
499. Investeringsstøtte og etablering af de unge, der medfinansieres under mål nr. 5a, er aspekter, som er nødvendige for en bæredygtig udvikling af det vallonske landbrug, men deres succes afhænger meget af retningslinjerne for gennemførelse af støtten. Problemet med fortidens byrder nævnes ofte, og der henvises til den gæld, som landmændene har oparbejdet til banker og kreditforeninger.
500. I forbindelse med forarbejdning og afsætning af landbrugsvarer er forordning 951/97 blevet anvendt på hele det vallonske område, idet støtten til de enkelte regioner dog har været differentieret. Med hensyn til god praksis kan nævnes de kontante

¹²⁶

EFT L 142 af 2.6.1997, s. 22.

prémiers succes, der viser instrumentets anvendelighed i den vallonske region, og den succes, som foranstaltningen vedrørende kartofler og kartoffelplanter har haft, og som virkelig har banet vejen for en betydelig diversificering i Vallonien og navnlig i Hainaut-provinsen.

501. Den indledende evaluering rejste et vigtigt problem, nemlig de anvendte foranstaltningers ringe kvantitative indvirkning, hvilket illustrerer problemet med at mobilisere private investorer i Vallonien, og det påtrængende behov for at udforme et systematisk og integreret udviklingsprogram.
502. På miljøområdet har man kunnet konstatere en meget ringe gennemførelsessats for miljøbeskyttelsesforanstaltningerne under mål nr. 1 og 5b og i forordning 951/97. Nogle forklarende faktorer:
- landmændenes traditionelle modstand mod at indarbejde miljøaspekter i deres aktiviteter
 - manglende dynamik i den kommunikationspolitik, der bør ledsage miljøbeskyttelsesforanstaltningerne (med undtagelse af de miljøvenlige landbrugsforanstaltninger)
 - den udbredte manglende forståelse for målet med miljøbeskyttelsesforanstaltningerne
 - den eksisterende konflikt mellem de forskellige instrumenter, der forfølger det samme mål, som medfører forvirring blandt aktørerne og de potentielle målgrupper.

5.2. Danmark

5.2.1. Vedtagelse af nye programmer

503. Danmarks program til udvikling af landdistrikter har til formål at skabe de rette vilkår for en bæredygtig udvikling gennem en forbedring af beskæftigelsesmulighederne i landdistrikterne, udvikling af nye landbrugsvarer og bedre integrering af miljøkravene i en effektiv landbrugs- og skovbrugssektor. De samlede udgifter til programmet beløber sig til 944,5 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 348,8 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL/Garantisektionen). Programmet dækker hele Danmark. Foranstaltningerne til fordel for de mindre gunstigt stillede områder finder anvendelse på 31 mindre øer.

5.3. Tyskland

5.3.1. Vedtagelse af nye programmer

5.3.1.1. Baggrund og programmeringsrammer

504. På grund af Tysklands struktur som forbundsstat blev der udarbejdet adskillige regionale planer såvel som generelle rammer for udvikling af landdistrikterne. Tyskland er opdelt i mål nr. 1 regioner og andre end mål nr. 1 regioner. Derfor fremsendte myndighederne 17 planer til udvikling af landdistrikter, hvoraf den ene var de generelle rammer, og for mål nr. 1 regionen en fællesskabsstøtteramme og 6

operationelle programmer. I regioner uden for mål nr. 1 regionerne er foranstaltningerne til udvikling af landdistrikter præsenteret i et program finansieret af EUGFL, Garantisektionen. I mål nr. 1 regioner findes foranstaltningerne enten i planen til udvikling af landdistrikterne, som kun finder anvendelse på fire foranstaltninger finansieret af EUGFL, Garantisektionen: miljøvenlige landbrugsforanstaltninger, skovrejsning, kompensationsgodtgørelser eller i det operationelle program f.eks. landbrugsinvesteringer. Derudover vil de tyske myndigheder fremsende 14 Leader+ programmer, hvoraf det ene er et "nationalt netværksprogram".

5.3.1.2. Programmer og prioriterede områder

505. Kommissionen godkendte FSR for strukturfondene (2000-2006) den 19. juni 2000. Under FSR vil der være regionale programmer og tre emnerelaterede programmer. EUGFL, Garantisektionens deltagelse i fællesskabsstøtterammen beløber sig til 3 400 mio. EUR.
506. Den generelle rammeforordning for udvikling af landdistrikter i Tyskland sigter mod at forbedre landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne, mod at sikre arbejdspladser i landdistrikterne samt mod at skabe nye arbejdspladser og mod at forbedre natur- og miljøbeskyttelsen yderligere i landregionerne. For at sikre en varig udvikling skal støtteforanstaltningerne tage hensyn til de økologiske, økonomiske og sociale aspekter i landdistrikterne. Samtidigt bidrager denne forordning betydeligt til at harmonisere støtteforanstaltningerne til landbrugsstrukturer i forbundsstaten og i delstaterne, til at sikre, at alle regionerne deltager i ovennævnte foranstaltninger, til at koncentrere og koordinere de instrumenter, som EU, forbundsstaten og delstaterne har indført, samt til at forbedre effektiviteten af den offentlige finansforvaltning. Grundlæggende udgør foranstaltningerne i den generelle rammeforordning en del af delstaternes planer, og de medfinansieres af EUGFL. Rammeplanen er således ikke et program til udvikling af landdistrikterne i henhold til forordning (EF) nr. 1257/1999, som giver anledning til en ansøgning om medfinansiering fra EUGFL. Rammeforordningen dækker hele Forbundsrepublikken Tysklands område. Den omfatter ligeledes foranstaltninger, der medfinansieres af EUGFL, Udviklingssektionen i strukturfondenes mål nr. 1 regioner.

5.3.1.2.1. Baden-Württemberg

507. Baden-Württembergs program til udvikling af landdistrikter har til formål at give landbrugsbedrifterne nyt liv, så de kan opfylde de aktuelle forbrugerkrav, at diversificere landbrugets indtægtskilder og sikre deres levedygtighed på længere sigt, at forbedre miljøet gennem ekstensive landbrugsteknikker og at udvide det skovbeplantede areal. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 1.888,67 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 763 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.3.1.2.2. Bayern

508. Bayerns program til udvikling af landdistrikter har til formål at omstrukturere landområderne og bedrifterne for at forbedre markedspektiverne, at udvikle nye indtægtskilder fra naturbeskyttelse og nye miljøforpligtelser, at diversificere beskæftigelsen og forbedre infrastrukturen i landdistrikterne og udvide skovbruget.

De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 3.269 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 1.634,5 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.3.1.2.3. Brandenburg

509. Delstaten Brandenburgs plan til udvikling af landdistrikter har til formål at sikre en bæredygtig udvikling af landdistrikterne for at beskytte, vedligeholde og yderligere udvikle kulturlandskaberne gennem en kapitalisering af samtlige landbrugs- og skovbrugsbedrifter i delstaten. Gennemførelsen af denne plan skal bidrage til at sikre landdistrikternes levedygtighed og fortsatte udvikling i Brandenburg som en samlet region, der kombinerer sociale og økonomiske anvendelser og et naturligt miljø. Budgettet for dette program beløber sig til i alt 364,20 mio. EUR. EU bidrager via Garantisektionen i Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL, Garantisektionen) med 273 mio. EUR til finansieringen af programmet

5.3.1.2.4. Bremen

510. Bremens program til udvikling af landdistrikterne har til formål at forbedre landbrugets, gartneriets og skovbrugets økonomiske levedygtighed gennem diversificering og en øget værditilvækst, at udvikle infrastrukturen og levestandarden i landdistrikterne og at forbedre miljøforvaltningen. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 23.966 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 10.500 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.3.1.2.5. Hamburg

511. Hamburgs program til udvikling af landdistrikter har til formål at skabe mere konkurrencedygtige landbrug, som leverer varer, der opfylder høje miljø- og velfærdsstandarder, at udbygge infrastrukturen i landdistrikterne for at opfylde befolkningens behov for beboelse, beskæftigelse og fritidsaktiviteter, og at støtte landbrugsindkomsterne gennem betaling for miljøgevinster. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 76 741 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 37 800 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.3.1.2.6. Hessen

512. Delstaten Hessens plan til udvikling af landdistrikter fremmer udviklingen af landbruget i Hessen ved at lægge vægt på denne økonomiske sektors alsidige, bæredygtige og konkurrencedygtige aspekter. Der lægges særlig vægt på miljøvenlige landbrugsforanstaltninger, der sikrer udbredelse af produktionsmetoder, som beskytter og forbedrer miljøkvaliteten og bevarer landdistrikternes karakteristika. Samtidig tillægges bæredygtige foranstaltninger, dvs. foranstaltninger, der er virksomme ud fra et økonomisk og økologisk synspunkt, stor værdi. Budgettet for programmet beløber sig til i alt 637 382 mio. EUR. EU bidrager via Garantisektionen i Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL, Garantisektionen) med 278 400 mio. EUR til finansieringen af programmet.

5.3.1.2.7. Mecklenburg-Vorpommern

513. Delstaten Mecklenburg-Vorpommerns plan til udvikling af landdistrikter skal via gennemførelse af kompensationsforanstaltninger, miljøvenlige landbrugsforanstaltninger og skovbrugsforanstaltninger sikre beskyttelsen af landbruget i de ugunstigt stillede regioner og samtidig støtte opretholdelsen og udviklingen af økologiske produktionsmetoder suppleret med naturbeskyttelsesforanstaltninger. Budgettet for programmet beløber sig til i alt 208,76 mio. EUR. EU bidrager via Garantisektionen i Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL, Garantisektionen) med 155,70 mio. EUR til finansieringen af programmet.

5.3.1.2.8. Niedersachsen

514. Bevarelse af levende landdistrikter, der fremhæver landbrugets mangesidede funktioner, er hovedformålet med programmet «Proland Niedersachsen», der gennemføres af delstaten Niedersachsen. Med dette program for udvikling af landbrug og landdistrikter fremlægger delstaten Niedersachsen en plan, der samtidig med, at den indeholder et integrationselement, forsøger at skabe forbindelse mellem foranstaltninger til fordel for landbrugssektoren og tværsektorielle foranstaltninger og specifikke miljøforanstaltninger. Disse foranstaltninger har til formål på en bæredygtig måde at bidrage til en styrkelse af landdistrikternes økonomiske konkurrenceevne og økologiske funktioner. Budgettet for programmet beløber sig til i alt 1 168,450 mio. EUR. EU bidrager via Garantisektionen i Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL, Garantisektionen) med 544,4 mio. EUR til finansieringen af programmet.

5.3.1.2.9. Nordrhein-Westfalen

515. Nordrhein-Westfalens program til udvikling af landdistrikter har til formål at producere konkurrencedygtige fødevarer, der opfylder høje velfærds- og miljøkrav, at sikre opretholdelsen af landbefolkningen gennem en forbedret infrastruktur og bedre tjenesteydelser og at øge landområdernes og skovenes miljøværdi. De samlede udgifter til programmet beløber sig til 940 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 302,5 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.3.1.2.10. Rheinland-Pfalz

516. Delstaten Rheinland-Pfalz' plan til udvikling af landdistrikterne har til formål at forbedre landbrugsstrukturene, fremme miljøvenligt landbrug og udvikle landdistrikterne. Det skal resultere i et vidtspændende, markedsorienteret og konkurrencedygtigt landbrug, der er ressourcebesparende og bæredygtigt. Programmets samlede budget er på 589,694 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 279,2 mio. EUR via Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.3.1.2.11. Saarland

517. Målet for Saarlands plan til udvikling af landdistrikter er at skabe et økonomisk og miljømæssigt stabilt land- og skovbrug, der kan danne grundlag for et fortsat levedygtigt landmiljø, samt at videreudvikle dette. Programmets samlede budget er

på 79,02 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 36,8 mio. EUR via Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL, Garantisektionen).

5.3.1.2.12. Sachsen

518. Sachsens program til udvikling af landdistrikter har følgende mål: at omstrukturere landbrugene gennem førtidspensionsordninger; at sikre landbrugenes fortsatte levedygtighed i ugunstigt stillede områder og støtte lokalsamfundene; at udvide miljøbeskyttelsesforanstaltningerne for at nedbringe erosionen og anvendelsen af nitrat og pesticider; og at bruge skovbruget til at opnå en miljømæssig og økonomisk gevinst. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 443,86 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 330,50 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.3.1.2.13. Sachsen-Anhalt

519. Sachsen-Anhalts program til udvikling af landdistrikter har til formål at sikre en strukturel omstilling og miljøvenlige landbrugsmetoder på en måde, der sikrer landbrugsbedriftenes langsigtede levedygtighed. Skovbrugsforanstaltningerne skal sikre produktion og infrastruktur samtidig med, at markedet udvides. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 235,158 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 175,600 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.3.1.2.14. Schleswig-Holstein

520. Schleswig-Holsteins program til udvikling af landdistrikter skal udvikle nye økonomiske muligheder i landdistrikterne og forbedre infrastruktur og tjenesteydelser samtidig med, at et alsidigt landskab bevares. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 573,57 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 239,10 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.3.1.2.15. Thüringen

521. Delstaten Thüringens plan til udvikling af landdistrikter har til formål at udvikle effektive redskaber, der kan anvendes til at håndtere de radikale ændringer af strukturen, som forårsages af ændringerne i alderspyramiden, den hastige udvikling af nyskabende økonomiske sektorer, der indebærer en risiko for tab af eller tilbagegang i kulturlandskaber. Denne plan har til formål at støtte foranstaltningerne til harmonisering af de økonomiske krav og de økologiske, sociale og kulturelle krav samt at støtte foranstaltninger, der skal sikre en bæredygtig udvikling af landdistrikterne. Budgettet for programmet beløber sig til i alt 324,64 mio. EUR. EU bidrager via Garantisektionen i Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL, Garantisektionen) med 243,00 mio. EUR til finansieringen af programmet.

5.3.2. *Evaluerings af de tidligere programmer*

522. Evalueringen af programmerne for miljøvenligt landbrug i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 2078/92 er blevet videreudviklet. Forskellige evalueringsmetoder

og manglen på fælles indikatorer forhindrer en sammenligning af evalueringsresultaterne. Evalueringen har imidlertid haft betydning for udformningen af de nye programmer til udvikling af landdistrikter og har ført til en tilpasning af de miljøvenlige landbrugsforanstaltninger. Evalueringen af foranstaltningerne i henhold til forordning (EF) nr. 950/97 og 951/97 er blevet påbegyndt.

5.3.2.1. Mål nr. 1

- 523. De nye tyske delstater har forpligtet alle de disponible bevillinger (2 807 332 181 EUR). Der vil blive foretaget udbetalinger frem til d. 31. december 2001.
- 524. Et stort antal landbrugsbedrifter er blevet stabiliseret ved hjælp af forarbejdnings- og afsætningsforanstaltninger. Støtte til foranstaltninger til udvikling af landsbyer og landboturisme, der har gjort det muligt at bevare eksisterende arbejdspladser og skabe nye alternative arbejdspladser, er blevet prioriteret højest.
- 525. Interventionerne via EUGFL, Garantisektionens operationelle programmer har ført til en betydelig forbedring af landbobefolkningens levevilkår.

5.3.2.2. Mål nr. 5b

- 526. Ved udgangen af 1999 var alle de disponible midler fra EUGFL til de tyske mål nr. 5b programmer forpligtet. Årsrapporterne for 2000 viste, at midlerne vil blive anvendt som planlagt frem til slutningen af 2001. Den afsluttende evaluering blev i de fleste tilfælde indledt på grundlag af begrænsede udbud. De endelige resultater vil ikke foreligge før ved udgangen af 2001.

5.3.2.3. Leader II

- 527. Alle de disponible bevillinger er blevet forpligtet og vil blive anvendt frem til udgangen af 2001.

5.4. Grækenland

5.4.1. Vedtagelse af nye programmer

- 528. Grækenlands horisontale program til udvikling af landdistrikter skal styrke landbrugets konkurrenceevne og samtidig beskytte miljøet og fremme en bæredygtig og integreret udvikling af landdistrikterne. De samlede udgifter til programmet beløber sig til 2 686,4 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 993,4 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Programmet omfatter alle landdistrikterne og supplerer de foranstaltninger, der medfinansieres delvist af EUGFL, Udviklingssektionen under strukturfondenes mål nr. 1, der omfatter hele Grækenland.

5.4.2. Evaluering af de tidligere programmer

- 529. Evalueringerne af såvel FSR og programmer fremhæver en vis uoverensstemmelse mellem behov og disponible midler til udvikling af landdistrikter i den foregående periode. Derfor er der behov for en større indsats i forbindelse med omstrukturering af sektoren og landbrugets og landdistrikternes generelle konkurrenceevne. Endvidere fremgår det af evalueringen, at investeringer i den "traditionelle"

infrastruktur og produktionsinvesteringer var lettere at gennemføre, mens teknisk mere komplicerede projekter og innovative foranstaltninger var vanskeligere at gennemføre. Endelig skal gennemførelsen og forvaltningsmekanismerne (planlægning, udformning og gennemførelse af projekter) forbedres.

530. Størstedelen af de fastsatte mål blev imidlertid nået, det gælder f.eks. gennemførelsen af omkring 30 000 investeringsplaner inden for landbruget, investeringer i 750 afsætnings- og forarbejdningsvirksomheder, etablering af omkring 15 000 unge landmænd, stabilisering af den private anlægskapital inden for landbruget...og disse resultater er fortjenstfulde.
531. I den nye periode bør der lægges større vægt på målretning af de prioriterede områder, gennemførelse af integrerede metoder, håndtering af problemer i forbindelse med komplekse eller innovative foranstaltninger og projekter, udformning og styring af projekter, forbedring af gennemførelses- og forvaltningsmekanismerne

5.5. Spanien

5.5.1. Vedtagelse af nye programmer

532. Spaniens horisontale program til udvikling af landdistrikter nr. 1 har til formål at støtte en bæredygtig forvaltning af landdistrikterne ved at forbedre produktionsvilkårene og landbrugsbedriftenes struktur samtidig med, at miljøet beskyttes. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 3.132,081 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 2.222,856 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Dette program dækker alle landdistrikter i landet med undtagelse af Navarra og Baskerlandet, der råder over egne ressourcer til medfinansiering af foranstaltningerne. Det supplerer de foranstaltninger til udvikling af landdistrikter, der er fastlagt på regionalt plan, samt det horisontale program nr. 2, der er begrænset til bestemte regioner.

5.5.1.1. Aragonien

533. Aragoniens program til udvikling af landdistrikter har som hovedformål at udvikle landbrugets og landdistrikternes mangesidede funktioner: den økonomiske funktion (produktion af landbrugsråvarer, forarbejdning og afsætning, turisme og fritidsaktiviteter), den sociale funktion (ved at lægge vægten på den rolle, som de menneskelige ressourcer spiller for konsolideringen af landbosamfundene) og den miljømæssige funktion (der også er en kilde til diversificering af foranstaltningerne i landdistrikterne). De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 471,358 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 257,695 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.5.1.2. Catalonien

534. Cataloniens program til udvikling af landdistrikter har til formål at tilpasse landbrugssektoren og den agroindustrielle sektor til markedsforholdene, at forbedre landdistrikternes konkurrenceevne gennem en forbedring af infrastrukturen og en diversificering af tjenesteydelserne samt at beskytte og kapitalisere skovene. De

samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 400,98 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 206,95 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.5.1.3. Balearerne

535. Balearernes program til udvikling af landdistrikter skal bevare og udvikle beskæftigelsen og øge indkomsterne, navnlig i landbrugssektoren, for at skabe de rette betingelser for en foryngelse af landbobefolkningen og en konsolidering af det sociale mønster samtidig med, at en optimal miljø- og naturbeskyttelse sikres. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 48,042 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 21,619 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.5.1.4. Rioja

536. Riojas program til udvikling af landdistrikter har til formål at støtte regionens økonomiske vækst og bekæmpe affolkningen ved at forbedre levevilkårene og antallet og kvaliteten af tjenesteydelser og infrastrukturer. Målet er ligeledes at tilskynde til en bæredygtig udvikling af landbomiljøet for at begrænse erosionen, øge det dyrkede areal og procentdelen af overfladevand af høj kvalitet. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 82,54 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 39,94 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.5.1.5. Madrid

537. Madrid-regionens program til udvikling af landdistrikter har til formål at fremme et miljøvenligt landbrug for at sikre en bæredygtig udvikling i landdistrikterne. Målet er ligeledes at diversificere landbrugsaktiviteterne og gøre dem mere dynamiske samtidig med, at en bedre integrering af indbyggerne sikres. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 139,042 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 69,526 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.5.1.6. Navarra

538. Målet med Navarra-regionens program til udvikling af landdistrikter er at fremme et miljøvenligt landbrug og landdistrikternes sociale udvikling ved at forbedre befolkningens leve- og arbejdsvilkår, bremse afvandringen fra landet og fremme kvinders beskæftigelse. Målet er ligeledes at fremme landdistrikternes økonomiske udvikling ved at støtte landbrugs- og landbrugsfødevarersektorerne, ved at diversificere aktiviteterne og fremme erhvervsuddannelsen. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 285,519 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 143,871 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.5.1.7. Baskerlandet

539. Baskerlandets program til udvikling af landdistrikter sigter mod en bæredygtig og diversificeret udvikling af landdistrikterne samt en kapitalisering af de mest ugunstigt stillede regioner (dem, der henhører under strukturfondenes mål nr. 2) ved

at konsolidere landbrugets økonomiske og sociale rolle (professionalisering, konkurrenceevne, afsætningsmuligheder), fremme økologisk landbrug, forbedre livskvaliteten med henblik på at bevare landbobefolkningen, beskytte de naturlige landbrugs- og skovbrugsressourcer samt naturen. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 235,760 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 121,199 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.5.2. *Programmering EUGFL, Udviklingssektionen*

540. Kommissionen har godkendt fællesskabsstøtterammen for de spanske mål nr. 1 regioner, der omfatter et bidrag fra EUGFL, Udviklingssektionen på 5 021 mio. EUR til landbruget og udvikling af landdistrikterne, hvoraf 65 mio. EUR skal gå til regionen Cantabrien, der modtager overgangsstøtte.
541. De interventionsformer, der er fastlagt til støtte for udviklingen af landdistrikterne, er:
- Et operationelt program for flere regioner (EUGFL, Udviklingssektionen) vedrørende forbedring af landbrugsproduktionsstrukturer og –systemer i alle spanske mål nr. 1 regioner med undtagelse af Cantabrien. Dette operationelle program omfatter fire foranstaltninger (forvaltning af vandressourcerne, støtte til investeringer i bedrifterne, etablering af unge landmænd og teknisk bistand).
 - De støtteberettigede offentlige udgifter er på 2 480 mio. EUR, hvoraf 1 489 mio. EUR stammer fra EUGFL, Udviklingssektionen.
 - Ni regionale operationelle programmer, der er fælles for flere fonde (EFRU, EUGFL, Udviklingssektionen, ESF). Bidraget fra EUGFL, Udviklingssektionen til alle disse operationelle programmer er på 3 432 mio. EUR.
 - Et operationelt program med deltagelse af flere fonde (EFRU, EUGFL, Udviklingssektionen, ESF) for regionen Cantabrien modtager overgangsstøtte. Dette operationelle program omfatter alle foranstaltninger til fordel for udvikling af landdistrikterne, der er omhandlet i forordning (EF) nr. 1257/1999. Bidraget fra EUGFL, Udviklingssektionen er på 65 mio. EUR.
 - Et tværregionalt, operationelt program med deltagelse af flere fonde (EFRU, EUGFL, Udviklingssektionen, ESF) om teknisk bistand. Bidraget fra EUGFL, Udviklingssektionen beløber sig til 9 mio. EUR.

5.5.3. *Evaluerings af de tidligere programmer*

542. De afsluttende evalueringer af programmerne til udvikling af landdistrikter for perioden 1994-1999 er ved at blive gennemført; rapporterne skulle foreligge i løbet af 2002.
543. Hvad angår mål nr. 5a beløber den samlede fællesskabsstøtte (i forpligtelsesbevillinger) for perioden 1994-1999 sig til 438 mio. EUR med en gennemførelsessats pr. 31. december på 61% (EUGFL, Udviklingssektionen).
544. Hvad angår mål nr. 1 og mål nr. 5b beløber støtten fra EUGFL, Udviklingssektionen (i forpligtelsesbevillinger) sig for denne periode til henholdsvis 3 455 mio. EUR og

423 mio. EUR med gennemførelsessatser pr. 31. december 1999 på henholdsvis 90% og 88%.

545. Hvad angår fællesskabsinitiativprogrammerne (Interreg, Regis (De Kanariske Øer) og Leader II) er det samlede støttebeløb fra EUGFL, Udviklingssektionen (i forpligtelsesbevillinger) på 300 mio. EUR med en samlet gennemførelsessats pr. 31. december 1999 på 49%.
546. Hvad angår ledsageforanstaltningerne har EUGFL, Garantisektionen i perioden 1994-1999 udbetalt 912 mio. EUR, heraf 230 mio. EUR til miljøvenlige landbrugsforanstaltninger, 612 mio. EUR til skovrejsning på landbrugsarealer og 70 mio. EUR til førtidspensionering.

5.6. Frankrig

5.6.1. Vedtagelse af nye programmer

547. Målet med Frankrigs horisontale program til udvikling af landdistrikter er at fremme en mere harmonisk udvikling af landbrugsområderne gennem en bæredygtig forvaltning af områderne og en mere afbalanceret fordeling af aktiviteterne og at styrke landbrugets og skovbrugets mange forskellige funktioner: produktion, skabelse af arbejdspladser, naturbevarelse og miljøbeskyttelse. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 12 849,4 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 4 994,9 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Dette program dækker alle landdistrikter i landet. Det supplerer de foranstaltninger til udvikling af landdistrikter, der ligeledes medfinansieres af EUGFL, Garantifonden, og som indgår i programmerne for regional udvikling i strukturfondenes mål nr. 2 regioner, samt de foranstaltninger, der medfinansieres af EUGFL, Udviklingssektionen i mål nr. 1 regioner.

5.6.1.1. Programmerne for mål nr. 1 regionerne

548. Mål nr. 1 vedrører fire oversøiske departementer samt Korsika og Hainaut (i form af overgangsstøtte til disse to områder). Alle foranstaltningerne i forordning (EF) nr. 1257/1999 er åbne for programmering i form af et enkelt regionalt programmeringsdokument, idet de fire ledsageforanstaltninger finansieres over det nationale program til regional udvikling. Bidraget fra EUGFL, Udviklingssektionen til disse seks programmer er på 606 mio. EUR (Réunion: 303, Martinique: 100, Guadeloupe: 140, Guyana: 63) til de fire oversøiske departementer og 74 mio. EUR (Korsika: 35, Hainaut: 39) til overgangsstøtte.

5.6.1.2. Programmerne for mål nr. 2 regionerne

549. Tyve regionale enkelte programmeringsdokumenter omfattende et beløb på 768,340 mio. EUR fra EUGFL, Garantisektionen, supplerer det nationale program til udvikling af landdistrikterne i det kontinentale Frankrig. De foranstaltninger i forordning (EF) nr. 1257/1999, som de franske myndigheder har åbnet for denne regionale programmering, er foranstaltning A og G samt alle foranstaltningerne i artikel 33 (J-V). Der bør ikke være nogen overlapninger i forhold til det nationale program til udvikling af landdistrikter (generelt gælder det for de foranstaltninger, der anvendes på de to programmeringsniveauer, at foranstaltningerne i de enkelte

programmeringsdokumenter skal tage udgangspunkt i kollektive skridt, der bidrager til udvikling i hele landet).

5.6.1.3. Leader+

550. Leader+ vil blive gennemført i form af et nationalt program, der finder anvendelse i hele Frankrig med undtagelse af visse byområder, og et globaltilskud. Udkastet til program, der blev fremlagt d. 19. juli 2000, skulle blive vedtaget senest i løbet af december. Budgettet for dette program er på 252 mio. EUR.

5.6.2. *Evaluering af de tidligere programmer*

551. De afsluttende evalueringer af programmerne til udvikling af landdistrikter for perioden 1994-1999 er ved at blive gennemført; rapportererne vil foreligge i løbet af 2002.
552. Hvad angår mål nr. 5a beløber den samlede fællesskabsstøtte for perioden 1994-1999 sig til 1 536 mio. EUR i henhold til forordning (EF) nr. 950/97 og 297 mio. EUR i henhold til forordning (EF) nr. 951/97.
553. De oplysninger, der foreligger om de seks programmer under mål nr. 1, viser en forpligtelse af bevillingerne tæt på 100%. Hvad angår programmerne under mål nr. 5b i perioden 1994-99 viser den konsoliderede status efter de tekniske og finansielle tilpasninger, der blev foretaget i 1999, en programmering af bevillingerne fra EUGFL i størrelsesordenen 96%, dvs. et beløb på 841 794 355 EUR. Udbetalingssatsen er på 56%.
554. Leader II i mål nr. 1 og mål nr. 5b regionerne tilsammen kan fremvise en programmeringssats på lidt over 90%. Gennemførelsesniveauet er imidlertid ringe og ligger på under 30% for EUGFL-bevillingerne.

5.7. **Irland**

5.7.1. *Vedtagelse af nye programmer*

5.7.1.1. Baggrund og programmeringsrammer

555. Irland er blevet opdelt i to NUTS II regioner: Border, Midlands and Western regionen (mål nr. 1) og Southern and Eastern regionen (udfasning). I perioden 2000-2006 vil begge regioner være omfattet af fællesskabsstøtterammen (FSR). EUGFL, Udviklingssektionens deltagelse i den irske FSR er koncentreret i to regionale programmer og i PEACE-programmet. Under Leader+ vil EUGFL, Udviklingssektionen, ligeledes medfinansiere foranstaltninger til udvikling af landdistrikter. EUGFL, Garantisektionens deltagelse vil sammen med planen til udvikling af landdistrikter supplere EUGFL, Udviklingssektionens foranstaltninger.

5.7.1.2. Programmer og prioriterede områder

556. Kommissionen godkendte FSR for strukturfondene (2000-2006) den 27. juli 2000. Der vil under FSR i Irland være tre tværregionale programmer (økonomisk og social infrastruktur, beskæftigelse og menneskelige ressourcer og produktionssektoren). Disse tre tværregionale programmer vil blive suppleret af to regionale operationelle programmer, der hver især fokuserer på *fire prioriterede områder*: lokal

infrastruktur, lokal virksomhedsudvikling, landbrug og udvikling af landdistrikter samt social integration og børnepasning. Et PEACE-program vil blive gennemført i de egne, der grænser op til Nordirland. EUGFL, Udviklingssektionens bidrag til FSR beløber sig til 182,0 mio. EUR, der er koncentreret i to regionale programmer (169,4 mio. EUR) og i PEACE-programmet (12,6 mio. EUR). De regionale programmer omfatter to af ovennævnte fire prioriterede områder. Udkastet til operationelt program blev indsendt i april 2000.

557. Irlands program til udvikling af landdistrikter udgør en del af en samlet strategi, der sigter mod at fremme et mere konkurrencedygtigt primært landbrug, mod at tilskynde til miljømæssigt bæredygtige produktionssystemer, mod en diversificering af foranstaltningerne på og uden for bedriften for at skabe alternative indtægtskilder for landmændene og mod at fremme udviklingen af landdistrikterne på lokalt plan. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 3.675,1 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 2.388,9 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Programmet omfatter alle landdistrikter. Det omfatter ikke de foranstaltninger, der medfinansieres af EUGFL, Udviklingssektionen i strukturfondenes mål nr. 1 regioner, der omfatter hele Irland (mål nr. 1 regionen i North-West, mål nr. 1 regionen i South-East, der befinder sig i en overgangsfase).

5.7.2. Evaluering af de tidligere programmer

558. Alle forpligtelser under programmerne fra den foregående periode blev indgået inden udgangen af 1999, og de irske myndigheder havde travlt med at udbetale beløbene i 2000. En evaluering af gennemførelsen af foranstaltningerne i henhold til forordning (EF) nr. 950/97 er blevet færdiggjort. I denne evaluering lægges der vægt på betydningen af kompensationsgodtgørelser i ugunstigt stillede regioner. Der vil blive foretaget endnu en evaluering af andre foranstaltninger og programmer.

5.8. Italien

5.8.1. Vedtagelse af nye programmer

559. Programmeringen i perioden 2000-2006 foretages udelukkende ved hjælp af regionale programmer. De planer til udvikling af landdistrikter, der blev fremlagt i begyndelsen af året af de 19 regioner og to selvstændige provinser, er blevet godkendt af Kommissionen efter, at der er foretaget adskillige ændringer efter langvarige forhandlinger.
560. EUGFL, Garantisektionen, deltager i henhold til den nye forordning i de planer, som andre regioner end mål nr. 1 regionerne (beliggende i den centrale og nordlige del af Italien) har fremlagt. Regionerne i Mezzogiorno, hvoraf seks er mål nr. 1 regioner og en, nemlig Molise, befinder sig i en "udfasning", modtager kun bidrag fra EUGFL, Garantisektionen, til tre ledsageforanstaltninger til reformen af den fælles landbrugspolitik og til kompensationsgodtgørelse til landmænd i ugunstigt stillede regioner eller landmænd, der er underlagt miljøkrav. Alle de øvrige interventioner, der supplerer programmeringen inden for landbrugssektoren, medfinansieres af EUGFL, Udviklingssektionen.
561. De er i denne forbindelse blevet indarbejdet i de regionale operationelle programmer (med de interventioner, der medfinansieres af Den Europæiske Fond for Regional

Udvikling, Den Europæiske Socialfond og Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet), der gennemfører FSR-Italien for så vidt angår mål nr. 1.

562. Disse syv programmer med deltagelse af flere fonde er ligeledes blevet godkendt af Kommissionen og efterfølgende integreret ved hjælp af programmeringssupplementer, der indeholdt gennemførelsesbestemmelser.

5.8.1.1. Abruzzerne

563. Abruzzernes program til udvikling af landdistrikter har til formål at styrke forbindelserne mellem landbosamfundet og resten af samfundet, at bekæmpe affolkningen af de interne områder, at kapitalisere kulturarven i landdistrikterne samt at støtte agrofødevaresektoren for at bibeholde og øge beskæftigelsen. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 292,59 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 132,66 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.2. Bolzano

564. Bolzanos program til udvikling af landdistrikter har til formål at styrke landbrugs- og skovbrugssektorenes konkurrenceevne samtidig med, at miljøet beskyttes, og at opretholde landbobefolkningen ved at fremme en varig udvikling af landdistrikterne. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 265,88 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 118,67 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.3. Emilia-Romagna

565. Emilia-Romagnas program til udvikling af landdistrikter har til formål at styrke bedrifternes konkurrenceevne og beskytte miljøet for at sikre en bæredygtig og integreret udvikling af landdistrikterne ved at følge en strategi, der fokuserer på kvalitet for hver enkelt landbrugsproduktionstype. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 852,2 mio. EUR (samlede udgifter: 1 269,8 mio. EUR), hvoraf EU bidrager med 386,7 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.4. Friuli-Venezia Giulia

566. Friuli-Venzia Guilias program til udvikling af landdistrikter har som hovedformål at gennemføre en dybtgående omstilling af landbrugssektoren på grundlag af en udnyttelse af miljøressourcerne og landbrugets mangesidede funktioner. Det søger i denne forbindelse at styrke bedrifternes konkurrenceevne, at fremme produkternes kvalitet og miljøvenlige landbrugs- og skovbrugsmetoder samt at fremme synergien i landdistrikternes økonomi. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 212,984 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 99,740 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.5. Latium

567. Latiums program til udvikling af landdistrikter har som generelt mål at konsolidere produktionssystemet i landdistrikterne, navnlig i de ugunstigt stillede regioner i det indre af landet, for at sikre en harmonisk vækst med hensyn til økonomisk og social udvikling samt at beskytte og udnytte naturressourcerne. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 585,36 mio. EUR (samlede udgifter: 849,23 mio. EUR), hvoraf EU bidrager med 255,39 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.6. Ligurien

568. Liguriens program til udvikling af landdistrikter har til formål at styrke landbrugets konkurrenceevne i regionen, at udvikle dets mangesidede funktioner på en sådan måde, at man sikrer en afbalanceret beskæftigelse og miljøbeskyttelse, og at tilpasse tjenesteydelserne og infrastrukturerne i landdistrikterne til de ændringer, som den europæiske integration og globaliseringen af handlen medfører. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 210,655 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 87,08 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.7. Lombardiet

569. Lombardiets program til udvikling af landdistrikter har til formål at styrke landbrugets konkurrenceevne i regionen, at konsolidere det økonomiske og sociale grundlag i landdistrikterne og beskæftigelsen inden for den primære sektor (navnlig kvinders beskæftigelse), at øge landbrugets rolle i miljøbeskyttelsen (navnlig af jorden) og i naturbevarelsen ved hjælp af mindre intensive metoder og endelig at øge landmændenes indkomster ved at diversificere aktiviteterne. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 805,435 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 337,07 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.8. Marche

570. Marches program til udvikling af landdistrikter har til formål at fremme en bæredygtig udvikling under hensyntagen til de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter ved at støtte bedriftenes konkurrenceevne, udnyttelsen af områdets ressourcer og livskvaliteten i landdistrikterne samt de offentlige myndigheders indsats for at sikre denne bæredygtighed. De samlede udgifter til programmet beløber sig til 691,1 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 185,4 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.9. Umbrien

571. Umbriens program til udvikling af landdistrikter har til formål at støtte landdistrikternes konkurrenceevne gennem en kvalitetspolitik, gennem fremme af beskæftigelsen (især for de unge) og gennem miljøbeskyttelse og beskyttelse af landområderne; hovedformålet med aktionen er at søge synergi mellem produktionsforanstaltningerne og foranstaltningerne til udnyttelse af området og

traditionerne i landdistrikterne. De samlede udgifter til programmet beløber sig til 533,04 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 179,61 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.10. Piemonte

572. Piemontes program til udvikling af landdistrikter har til formål at støtte en økonomisk, social og miljømæssigt bæredygtig udvikling af landdistrikterne ved at udnytte landbrugets mangesidede funktioner, ved at skabe supplerende aktiviteter og indtægter for landmændene (navnlig i landbrugsområder i tilbagegang) og ved at fremme lige muligheder for mænd og kvinder. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 868,45 mio. EUR (samlede udgifter: 1 233,91 mio. EUR), hvoraf EU bidrager med 363,24 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.11. Toscana

573. Toscanas program til udvikling af landdistrikter har til formål at forbedre landbrugets og fødevarerindustriens konkurrenceevne og produkternes kvalitet, at beskytte miljøet og landbrugsområderne og at udnytte de muligheder, som landdistrikterne har, i en strategi til forbedring af livskvaliteten i Toscana. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 730,412 mio. EUR (samlede udgifter: 1.062,603 mio. EUR), hvoraf EU bidrager med 328,930 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.12. Trentino

574. Den selvstyrende region Trentinos program til udvikling af landdistrikter har til formål at øge landbrugets rolle i en bæredygtig udvikling, at bevare landbobefolkningen og landbrugsaktiviteterne og at beskytte miljøet og naturen i landdistrikterne. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 210,200 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 90,250 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.13. Valle d'Aosta

575. Valle d'Aostas program til udvikling af landdistrikter har til formål at øge landbrugs- og skovbrugssektorenes konkurrenceevne, at støtte en bæredygtig og integreret udvikling i landdistrikterne og at beskytte miljøet, navnlig i de alpine områder, hvor bjerglandbruget spiller en vigtig rolle. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 119,142 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 43,775 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.1.14. Veneto

576. Det overordnede mål med Venetos program til udvikling af landdistrikter er en konsolidering og bæredygtig udvikling af aktiviteterne i landdistrikterne i regionen i

økonomisk, social og territorial henseende i henhold til en strategi, der anerkender landbrugets centrale rolle og mangesidede funktioner. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 660,65 mio. EUR (samlede udgifter: 944,94 mio. EUR), hvoraf EU bidrager med 297,35 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen).

5.8.2. Evaluering af de tidligere programmer

577. Alle regionerne har gjort en stor indsats for at nå frem til en fuldstændig forpligtelse af de beløb, der var fastsat i de operationelle programmer og det enkelte programmeringsdokument (4 400 mio. EUR til mål nr. 1 og 1 900 mio. EUR til mål nr. 5b). Nogle af de regionale budgetter har endog forpligtet beløb, der lå langt over de beløb, der var fastsat i deres finansieringsplan.
578. Dette første resultat blev i 2000 fulgt op af en god gennemførelse. Dette skulle føre til en tilfredsstillende afslutning ved udgangen af 2001.
579. Situationen er den samme for fællesskabsinitiativprogrammet Leader II, men den er dog mindre tilfredsstillende på grund af den forsinkede (2 år eller mere) færdiggørelse af programmerne og påbegyndelse af gennemførelsen af dem. Forpligtelserne ligger på mellem 70 og 140% af de forventede beløb.
580. Gennemførelsen har taget et stort skridt fremad i løbet af 2000, for selv om den endnu er meget ringe, skal den sammenlignes med situationen de foregående år, hvor den var næsten 0%. Der bør naturligvis fortsat gøres en indsats for inden udgangen af 2001 at nå frem til et acceptabelt resultat.

5.9. Luxembourg

5.9.1. Vedtagelse af nye programmer

581. Formålet med Storhertugdømmet Luxembourgs program til udvikling af landdistrikter er at fremme konkurrenceevnen, støtte landbrugsindkomsterne, opretholde landbruget i ugunstigt stillede regioner, beskytte miljøet og naturarven og fremme et bæredygtigt skovbrug i henhold til en strategi, der især fokuserer på landbrugets og skovbrugets mangesidede funktioner samt på produktkvaliteten. De samlede offentlige udgifter til programmet er på 373 639 000 EUR. EU's bidrag på 91 000 000 EUR stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Programmet omfatter alle landdistrikter i Luxembourg.

5.9.2. Evaluering af de tidligere programmer

582. Alle forpligtelser under programmerne fra den foregående periode blev indgået inden udgangen af 1999, og de luxembourgske myndigheder havde travlt med at udbetale beløbene i 2000.
583. Den afsluttende evaluering af foranstaltningerne i perioden 1994-99 vil blive gennemført.

5.10. Nederlandene

5.10.1. Vedtagelse af nye programmer

584. I Nederlandene er et enkelt programmeringsdokument for strukturstøtte fra Fællesskabet under mål nr. 1 Flevoland (udfasning) for perioden 2000-2006 blevet godkendt og medfinansieres af EUGFL, Udviklingssektionen, med et beløb på 10 mio. EUR.
585. Målet med Nederlandenes program til udvikling af landdistrikter er at omstrukturere landbrugssektoren og at tage de nye udfordringer op gennem innovation, diversificering af landbrugsaktiviteterne, fremme af naturbevarelse, forbedring af vandforvaltningen og udvikling af bekvemmeligheder i landbosamfundene, turisme og rekreation. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 1 057,39 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 417 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Programmet omfatter hele Nederlandene.

5.10.2. Evaluering af de tidligere programmer

586. Alle forpligtelser under programmerne for den tidligere periode blev indgået inden udgangen af 1999, og de nederlandske myndigheder havde travlt med at udbetale beløbene i 2000. De fire Leader II-programmer i det nordøstlige Friesland/nordvestlige Groningen, det nordvestlige Friesland, Drenthe og Flevoland sigter hovedsageligt mod at fremme bæredygtige økonomiske aktiviteter, landbrugsaktiviteter og turisme, og de afvikles på en tilfredsstillende måde.
587. Gennemførelsen af mål nr. 5(b) programmer i Nederlandene sker nu på en tilfredsstillende måde. For alle mål nr. 5(b) områder i Nederlandene er over 80% af udbetalingerne blevet foretaget.
588. Provinserne (Friesland, Groningen/Drenthe, Overijssel og Limburg) koncentrerer sig generelt om at skabe nye virksomheder, om turisme og naturbevarelse, mens Zeeland især lægger vægten på diversificering inden for landbruget.
589. Det enkelte programmeringsdokument om forbedring af forarbejdnings- og afsætningsvilkårene for landbrugs- og skovbrugsprodukter i mål nr. 5(a) regioner viser, at omkring 55% af programmet er blevet gennemført og betalt, men gennemførelsen af programmet kan fremskyndes.

5.11. Østrig

5.11.1. Vedtagelse af nye programmer

590. Østrigs program til udvikling af landdistrikter har til formål at fremme en konkurrencedygtig og miljømæssigt bæredygtig landbrugssektor samtidig med, at familiebrugenes betydning bevares. Der er fastsat tre mål: kompensation for specielle tjenesteydelser, som landmændene leverer, beskyttelse af aktiver med henblik på at opretholde virksomheder og forbedring af konkurrenceevnen. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 6.896,074 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 3.208,10 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Programmet omfatter hele Østrig. Det omfatter dog ikke foranstaltninger, der medfinansieres af EUGFL,

Udviklingssektionen i strukturfondenes mål nr. 1 regioner, der omfatter den østrigske region Burgenland.

5.11.1.1. Mål nr. 1 programmet for Burgenland

591. Geografisk område, der er omfattet: mål nr. 1 – Burgenland-regionen (Østrig).

5.11.1.1.1. Strategi

592. Burgenland-programmet er et multisektorielt program for udvikling og strukturel tilpasning af regionen, der modtager støtte fra EFRU, EUGFL (Udviklingssektionen) og ESF og omfatter seks prioriterede områder, hvoraf det ene er "Landbrug, skovbrug, fiskeri og naturbeskyttelse". Det er delt op i 3 delprogrammer: "Landbrug og skovbrug", "Udvikling af landdistrikter, diversificering og naturbeskyttelse" medfinansieret af EUGFL, Udviklingssektionen og "Fiskeri og dambrug" medfinansieret af Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet. De to landbrugsprogrammer omfatter de samme interventionsområder som det tilsvarende program til udvikling af landdistrikter – de prioriterede områder og bestemmelser i programmet til udvikling af landdistrikter er gældende. Hvad angår landbrugsstrategien, jf. punkt 5.11.1 ovenfor.

5.11.2. Evaluering af de tidligere programmer

593. Afsluttende evaluering: den endelige rapport forventes i 2002.

594. Det finansielle bidrag til programmet til udvikling af landdistrikter skal også dække følgende udgifter:

- Udgifter, som EUGFL, Garantisektionen har afholdt til ledsageforanstaltninger i henhold til Rådets forordninger (EØF) nr. 2078/92, (EØF) nr. 2079/92 og (EØF) nr. 2080/92 i budgetåret 2000:

Samlede offentlige udgifter (medfinansieret): 641,62 mio. EUR, EUGFL: 331,06 mio. EUR.

- Udgifter til andre foranstaltninger til udvikling af landdistrikter, der er godkendt inden d. 1. januar og indgår i den nye programmering i henhold til artikel 4, stk. 2, i forordning (EF) nr. 2603/99.

Samlede offentlige udgifter: 3,68 mio. EUR, EUGFL: 0,92 mio. EUR.

5.12. Portugal

5.12.1. Vedtagelse af nye programmer

5.12.1.1. Fællesskabsstøtteramme og andre instrumenter

595. Hele det portugisiske område er omfattet af mål nr. 1 med undtagelse af regionen *Lisboa e Vale do Tejo*, der, eftersom den befinder sig i en *udfasning*, anvender de samme regler. I perioden 2000-2006 vil politikken til udvikling af landdistrikter blive gennemført ved hjælp af tre grupper af instrumenter, nemlig Fællesskabsstøtterammen (FSR), Fællesskabsinitiativprogrammet Leader+, der

medfinansieres af EUGFL, Udviklingssektionen, og planerne til udvikling af landdistrikter, der medfinansieres af EUGFL, Garantisektionen.

596. I første halvår af 2000 blev FSR og de syv regionale operationelle programmer vedtaget. Det store nationale operationelle program "Landbrug og udvikling af landdistrikter" vil blive godkendt inden længe. Portugal har fremlagt tre planer til udvikling af landdistrikter, et for fastlandet og et for de selvstyrende regioner *Azorerne* og *Madeira*. Hvad angår programmet Leader+, som de portugisiske myndigheder endnu ikke har fremlagt, må man vente og se, om der vil blive fremlagt et enkelt nationalt program, eller om det vil være opdelt i flere regionale programmer.

5.12.1.2.Mål

597. Målene med udviklingen af landdistrikterne er at forbedre landbrugets konkurrenceevne gennem en sektoriel omstrukturering og investeringer, der fokuserer på produkternes kvalitet, information og støtte til landmændene og landbobefolkningerne. Dette forudsætter en bæredygtig, integreret udvikling af landdistrikterne på lokalt plan, miljøbeskyttelse, forvaltning af de naturlige ressourcer og beskyttelse af naturen og kulturarven.

5.12.1.3.Prioriterede områder og programmernes struktur

598. Udviklingen af landdistrikterne, som støttes af FSR, består af syv regionale operationelle programmer med deltagelse af flere fonde og et nationalt operationelt program. Generelt skal det nationale program støtte store projekter, mens de regionale operationelle programmer går i retning af små projekter, diversificering af landbrugsaktiviteterne eller meget specifikt målrettede sektorer. Disse operationelle programmer omfatter investering i landbrugsbedrifter, etablering af unge landmænd, uddannelse af landmænd, investering i en bedre forarbejdning og afsætning af landbrugsvarer og tilskyndelse til tilpasning og udvikling af landdistrikter. Det budget, som EUGFL, Udviklingssektionen bidrager med, er på 2 177,3 mio. EUR.
599. Planerne til udvikling af landdistrikter, der skal finansieres af EUGFL, Garantisektionen, beløber sig til 1.554 mio. EUR omfattende støtte til førtidspensionering, støtte til ugunstigt stillede områder og områder udsat for miljømæssige påvirkninger, miljøvenlige landbrugsforanstaltninger og skovrejsning på landbrugsjord.
600. Fællesskabsinitiativprogrammet Leader+ vil blive gennemført af de lokale aktionsgrupper i samarbejde med Kommissionen og i henhold til Kommissionens instrukser. Bidraget fra EUGFL, Udviklingssektionen, er på 161,2 mio. EUR.

5.12.2. Evaluering af de tidligere programmer

601. Landbruget i Portugal er en meget vigtig sektor i social og økonomisk henseende i forhold til fællesskabsgennemsnittet. De største problemer, som det portugisiske landbrug står over for, og som forhindrer sektoren i at være konkurrencedygtig og moderne, hænger især sammen med grundstrukturen, vejrforholdene, det ringe erhvervsuddannelsesniveau, landmændenes høje alder og den manglende infrastruktur i forbindelse med forarbejdning og afsætningskredsløbene for landbrugs- og skovbrugsprodukter.

602. Resultatet af gennemførelsen af FSR II har været en styrkelse af landbrugssektorens konkurrenceevne og integrering af forskellige indtægter og aktiviteter i landbrugsbedrifterne samt miljøbeskyttelse. Med aktionerne er omkring 45 000 landbrugsbedrifter blevet moderniseret, og 5 000 unge landmænd er blevet etableret. Hvad angår skovbrugssektoren vil der ud over de landbrugsarealer, der vil blive tilplantet med skov i henhold til forordning (EØF) 2080/92¹²⁷, blive plantet yderligere 48 000 ha skov.

5.13. Finland

5.13.1. Vedtagelse af nye programmer

603. Det horisontale program til udvikling af landdistrikter for Finland har til formål at sikre landbrugsindkomsterne, at fremme produktionens rentabilitet ved at tage hensyn til specifikke naturlige handicap samt til miljøkrav og at opretholde befolkningen i landdistrikterne og diversificere aktiviteterne her. De samlede udgifter til programmet beløber sig til 5.008,33 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 2.061,44 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Programmet omfatter alle landdistrikter i det kontinentale Finland, men omfatter ikke foranstaltninger, der medfinansieres af EUGFL, Udviklingssektionen, i strukturfondenes mål nr. 1 regioner.

5.13.1.1. Det kontinentale Finland

604. Det kontinentale Finlands program til udvikling af landdistrikter uden for mål nr. 1 regionerne har til formål at bekæmpe affolkningen af landdistrikterne (navnlig i de isolerede egne) og at støtte en afbalanceret udvikling ved at styrke landsbyernes og landdistrikternes tiltrækningskraft, ved at fremme iværksætterånden, jobskabelsen og diversificeringen af aktiviteterne og ved at forbedre uddannelsen af landmændene og færdighederne i landbosamfundene. De samlede udgifter til programmet beløber sig til 387,77 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 116,33 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). De landdistrikter, der er omfattet, er den kontinentale del af landet, der ikke er omfattet af strukturfondenes mål nr. 1.

5.13.1.2. Ålandsøerne

605. Ålandsøernes program til udvikling af landdistrikter har til formål at sikre de små landbrugs levedygtighed gennem kompensationsgodtgørelser, betalinger for miljøvenlige landbrugsmetoder og indførelse af bistand til unge landmænd. De samlede udgifter til programmet beløber sig til 48 093 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 21 495 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Programmet er et særprogram for Ålandsøerne, der er en selvstændig provins i Finland. Programmet supplerer det horisontale program for det kontinentale Finland og det regionale program for de kontinentale områder uden for mål nr. 1 regionerne.

¹²⁷

EFT L 215 af 30.7.1992, s. 96.

5.13.2. Evaluering af de tidligere programmer

606. De evalueringsekspert, der skal foretage den afsluttende evaluering, er blevet udvalgt for enkeltprogrammeringsdokumenter under mål nr. 6, for mål nr. 5b-programmerne i det kontinentale Finland, for mål nr. 5b-programmerne på Ålandsøerne og for de to Leader II-programmer, og de er ved at udføre deres arbejde. Evalueringen af forarbejdning og afsætning uden for mål nr. 6 regionerne vil blive gennemført for nationale midler.

5.14. Sverige

5.14.1. Vedtagelse af nye programmer

607. Sveriges program til udvikling af landdistrikter har til formål at fremme en miljømæssigt bæredygtig udvikling med det dobbelte formål at støtte landmændene gennem udbetalinger til et miljøvenligt landbrug og at skabe nye muligheder for økonomisk diversificering ved hjælp af skovbrug og turisme. Det fokuserer ligeledes på en økonomisk og socialt bæredygtig udvikling af landdistrikter. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 2.551,63 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 1.130,05 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Programmet omfatter alle landdistrikter. Det omfatter ikke to regioner, nemlig Norra Norrland og Södra Skogslänen (med undtagelse af miljøvenlige landbrugsforanstaltninger og kompensationsgodtgørelser i ugunstigt stillede regioner, der omfatter hele det svenske territorium), der er mål nr. 1 regioner, i hvilke foranstaltningerne finansieres af EUGFL, Udviklingssektionen.

5.14.1.1. Mål nr. 1

608. I Sverige er der to mål nr. 1 programmer. De fleste af de foranstaltninger i forordning (EF) nr. 1257/1999, der passer på den nordiske region med undtagelse af ledsageforanstaltningerne, anvendes i mål nr. 1 programmerne for Sverige. EUGFL's bidrag til Norra Norrland beløber sig til 50,6 mio. EUR. EUGFL's bidrag til Södra Skogslän beløber sig til 61,0 mio. EUR.

5.14.2. Evaluering af de tidligere programmer

609. De afsluttende evalueringer af programmerne til udvikling af landdistrikter for perioden 1994-99 er ved at blive gennemført. Rapporterne forventes at foreligge i løbet af 2002.
610. Efter en langsom start tog forpligtelserne fart i 1998 og navnlig i 1999. EU's samlede bidrag til de fem svenske mål nr. 5b-programmer beløber sig til 153 mio. EUR. Betalingerne er vokset betydeligt. I slutningen af januar 2000 var betalingerne nået op på 49%.
611. Forpligtelserne tog fart i 1998 efter en langsom start. EU's samlede bidrag til det svenske mål nr. 6-program beløber sig til 309 mio. EUR. Betalingerne er vokset betydeligt i løbet af programperioden og nåede i slutningen af januar 2000 op på 60%.
612. EU's samlede bidrag til det svenske mål nr. 5b program under Leader II beløber sig til 12 478 mio. EUR. Forpligtelserne tog fart efter en langsom start, og i slutningen af

januar 2000 var 22% af midlerne blevet udbetalt. EU's samlede bidrag til det svenske mål nr. 6 program under Leader II beløber sig til 4,16 mio. EUR. Forpligtelserne tog fart efter en langsom start, og i slutningen af januar 2000 var 33% af midlerne blevet udbetalt.

5.15. Det Forenede Kongerige

5.15.1. Vedtagelse af nye programmer

5.15.1.1.England

613. Englands program til udvikling af landdistrikter har til formål at diversificere landbrugs- og skovbrugsbedrifternes aktiviteter og øge konkurrenceevnen, at udvikle nye fødevarer og nonfood-produkter, at sikre en bæredygtig forvaltning af de ugunstigt stillede regioner og at udvide de områder, der er omfattet af miljøordninger, betydeligt. De samlede udgifter til programmet finansieres gennem medfinansiering baseret på EU-bidraget til UK sammen med bevillinger fra anvendelse af modulation, der også modsvares af tilsvarende nationale ressourcer. Udgifterne fra medfinansiering beløber sig til 1 496,7 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 615,2 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Bevillingerne fra modulationen bidrager med yderligere 757,3 mio. EUR inklusive 381,6 mio. EUR fra EUGFL. Derudover har UK forpligtet yderligere 404,1 mio. EUR af den nationale statsstøtte til foranstaltninger under programmet, hvorved det samlede beløb til Englands program til udvikling af landdistrikter bliver på 2 658,1 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 996,8 mio. EUR, der stammer fra EUGFL.

5.15.1.2.Nordirland

614. Nordirlands program til udvikling af landdistrikter har til formål at styrke landbrugets økonomiske position gennem øget effektivitet og diversificering samtidig med, at den eksisterende landbrugsstruktur bevares, hvor det er muligt. Programmet er udformet med det formål at beskytte og fremme et miljøvenligt landbrug og fremme skovbruget og andre aktiviteter, der leverer offentlige faciliteter. De samlede offentlige udgifter til programmet beløber sig til 332,11 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 129,64 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Bevillingerne fra anvendelse af modulation giver yderligere 69,49 mio. EUR, inklusive 47,16 mio. fra EUGFL, Garantisektionen.

5.15.1.3.Skotland

615. Skotlands program til udvikling af landdistrikter har til formål at fremme en bæredygtig økonomisk, miljømæssig og social udvikling af landdistrikter gennem en ekstensiv jordforvaltning og forbedring af biodiversiteten, at fremme diversificeringen af aktiviteterne inden for skovbruget og at støtte landbrugsindkomsterne i ugunstigt stillede regioner. De samlede udgifter til programmet stammer fra medfinansiering baseret på EU-bevillingen til UK sammen med bevillinger fra anvendelse af modulation, der også modsvares af tilsvarende nationale ressourcer. Udgifterne fra medfinansieringen beløber sig til 879,99 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 273,25 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL,

Garantisektionen). Bevillingerne fra anvendelse af modulation giver yderligere 181,64 mio. EUR, inklusive 97,91 mio. EUR fra EUGFL, Garantisektionen. Derudover har UK forpligtet et beløb på 10,69 mio. EUR af den nationale suppleringsstøtte, hvorved det samlede beløb til Skotlands program til udvikling af landdistrikter bliver på 1 072,32 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 371,16 mio. EUR fra EUGFL, Garantisektionen.

5.15.1.4. Wales

616. Wales' program til udvikling af landdistrikter har til formål at styrke landbrugsbedrifterne gennem øget produktivitet og diversificering af aktiviteterne, at støtte landbosamfundene ved at øge beskæftigelsen i landdistrikterne og at udvide initiativer til beskyttelse af miljøet og kulturarven i landdistrikterne. De samlede udgifter til programmet stammer fra medfinansiering baseret på EU-bevillingen til UK sammen med bevillinger fra anvendelse af modulation, der også modsvarer af tilsvarende nationale ressourcer. Medfinansieringen beløber sig til 600,09 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 149,57 mio. EUR, som stammer fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (EUGFL, Garantisektionen). Bevillingerne fra anvendelse af modulation giver yderligere 98,70 mio. EUR, inklusive 60,84 mio. fra EUGFL, Garantisektionen. Derudover har UK forpligtet et beløb på 113,85 mio. EUR af den nationale suppleringsstøtte, hvorved det samlede beløb til Skotlands program til udvikling af landdistrikter bliver på 746,79 mio. EUR, hvoraf EU bidrager med 210,41 mio. EUR, som stammer fra EUGFL, Garantisektionen.

5.15.1.5. Mål nr. 1

617. Der er fire mål nr. 1 regioner, nemlig Cornwall og Scilly Isles, Merseyside, South Yorkshire og West Wales and the Valleys. Highlands og Islands samt Nordirland er mål nr. 1 regioner, der befinder sig i en overgangsfase. I alle tilfælde med undtagelse af Nordirland er det enkelte programmeringsdokument for mål nr. 1 blevet godkendt. De er struktureret på en sådan måde, at landdistrikterne har adgang til de samme foranstaltninger (i forordning (EF) nr. 1257/1999) finansieret af EUGFL, Udviklingssektionen som landdistrikter uden for mål nr. 1 regioner har under programmet til udvikling af landdistrikter, der finansieres af EUGFL, Garantisektionen.

6. MILJØ OG SKOVE

6.1. Andre miljøforanstaltninger

618. Kommissionen vedtog den 27. januar 1999 en meddelelse med titlen "Mod et bæredygtigt landbrug"¹²⁸, hvori der gøres status over indarbejdelsen af miljøhensyn i landbrugspolitikken. De reformer, der gennemføres inden for rammerne af Agenda 2000, bidrager i vid udstrækning til denne indarbejdelse af miljøhensyn i landbrugspolitikken ved at stille en bred vifte af instrumenter til rådighed for medlemsstaterne, lokalsamfundene og landbrugs- og landdistrikterne, så de kan etablere et bæredygtigt landbrug¹²⁹. Disse reformer bekræfter den vigtige rolle, som landmændene spiller som lønnede leverandører af miljøtjenesteydelser, der går videre end god landbrugspraksis og overholdelse af miljølovgivningen.
619. Som støtte til gennemførelsen af denne integration og i overensstemmelse med kravene fra Det Europæiske Råds møder i Cardiff (juni 1998) og Wien (december 1998) og inden for rammerne af den integrationsstrategi, der blev fastlagt af Det Europæiske Råd i Helsinki i november 1999, vedtog Kommissionen den 26. januar 2000 en meddelelse med titlen "Indikatorer for integrering af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik"¹³⁰.
620. Landbruget spiller en afgørende rolle i andre fællesskabsinitiativer vedrørende miljøbeskyttelse. Her kan f.eks. nævnes de foranstaltninger, der er ved at blive gennemført vedrørende beskyttelse af overfladevand og grundvand. I henhold til direktivet om nitrat skal medlemsstaterne navnlig udarbejde handlingsplaner i bestemte sårbare områder for at begrænse kvælstofforureningen ved kilden. Fugledirektivet fra 1979 er et andet interessant initiativ: i henhold til dette skal medlemsstaterne beskytte de vilde fugles levesteder. Endelig er der blevet etableret et økologisk netværk "Natura 2000" inden for rammerne af habitatdirektivet fra 1992.
621. Det skal bemærkes, at medlemsstaterne for at kunne foretage en god planlægning og gennemførelse af foranstaltningerne til udvikling af landdistrikterne skal have opfyldt deres forpligtelser i henhold til disse tre direktiver.

6.2. Foranstaltninger inden for skovbruget

622. Disse nationale beskyttelsesprogrammer indgår i 80 planer for beskyttelse af skove mod brand, som Kommissionen har afgivet en positiv udtalelse om, og hvoraf de 62 netop er blevet ajourført eller er ved at blive ajourført.
623. Disse planer har afgørende betydning for, at visse foranstaltninger inden for skovbruget, der er truffet i henhold til fællesskabsaktionerne vedrørende Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbrugets (EUGFL) støtte til udviklingen af landdistrikterne, er støtteberettigede.

¹²⁸ KOM(1999) 22 endelig udgave.

¹²⁹ EFT L 160 af 26.6.1999, s. 80 og s. 113.

¹³⁰ KOM(2000) 20 endelig udgave.

624. For at råde over et redskab til opfølgning og evaluering af de nationale foranstaltninger og fællesskabsforanstaltningerne til beskyttelse mod skovbrande har medlemsstaterne og Kommissionen endvidere oprettet et fællesskabs-informationssystem vedrørende skovbrande.
625. Dette system indeholder i dag informationer om over 500 000 brande registreret i risikoområder i Fællesskabet siden 1995. Disse informationer offentliggøres årligt. Den seneste publikation, der blev udsendt i oktober 2000, omfatter ligeledes en undersøgelse af forbindelserne mellem data om brandene og information af meteorologisk, geografisk eller socioøkonomisk art.

7. FINANSIERING AF DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK I 2000

7.1. Aftalen fra topmødet i Berlin og budgetdisciplin

626. På topmødet i Berlin den 24.- 25. marts 1999 blev der truffet afgørelse om Agenda 2000-forslagene. På det finansielle plan adskiller disse afgørelser sig mærkbart fra Kommissionens oprindelige forslag. Kommissionen havde foreslået, at markedsforanstaltningerne og tiltagene til udvikling af landdistrikterne, inklusive ledsageforanstaltningerne, skulle finansieres via EUGFL, Garantisektionen, og under kun et udgiftsområde. De samlede udgifter måtte selvfølgelig ikke nå op over landbrugsretningslinjen, men i betragtning af, hvordan denne retningslinje forventedes at udvikle sig, ville der være en ret stor margin over de forventede udgifter, som der kunne blive brug for efter 2002 i forbindelse med den planlagte optagelse af nye medlemslande.
627. I konklusionerne fra Berlin-topmødet fastholdt man dog den retningslinje, som Kommissionen havde foreslået (idet den kom til at omfatte tiltag til udvikling af landdistrikterne, veterinærforanstaltninger, førtiltrædelsesinstrumentet på landbrugsområdet/SAPARD og det beløb, der står til rådighed for landbruget som led i tiltrædelsen), men indførte udgiftslofter under landbrugsretningslinjen. Det drejer sig om to årlige underlofter for perioden 2000-2006, et for de traditionelle markedsudgifter (afsnit 1a) og et for udgifter til udvikling af landdistrikterne (afsnit 1b). Lofterne er blevet fastlagt på et niveau svarende til de udgifter, der forventes efter vedtagelsen af Agenda 2000. Det vil sige, at de nye lofter ligger på linje med de forventede udgifter, og at der ikke er nogen frimargen, som kan udnyttes i de uforudsete situationer, der uvægerligt vil opstå, som det så ofte er sket tidligere. Lofterne er fastlagt i nedenstående tabel:

Udgifter for 2000-2006 (i mio. EUR, 1999-priser)¹³¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	I alt
Den ny fælles landbrugspolitik i alt	40920	42800	43900	43770	42760	41930	41660	297740
a) markeder ¹³² (underloft 1a)	36620	38480	39570	39430	38410	37570	37290	267370
b) udvikling af landdistrikter ¹³³ (underloft 1b)	4300	4320	4330	4340	4350	4360	4370	30370

¹³¹ Ved beregning af beløbene i løbende priser vil der blive anvendt en deflationsfaktor på 2%.

¹³² Inkl. veterinær- og plantesundhedsforanstaltninger og ekskl. ledsageforanstaltninger.

¹³³ Inkl. ledsageforanstaltninger.

- Til disse udgifter kommer foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne uden for mål nr. 1-programmer, der nu finansieres af EUGFL, Udviklingssektionen.

- Disse beløb svarer i gennemsnit til Kommissionens forslag i Agenda 2000.

- Alle foranstaltningerne til udvikling af landdistrikterne medfinansieres af Europa-Kommissionen og medlemsstaterne.

628. I forlængelse af konklusionerne fra Berlin-topmødet vedtog Parlamentet og Rådet:

- en ny interinstitutionel aftale om budgetdisciplin, finansielle overslag (lofter) og budgetproceduren, som medtager konklusionerne og giver Kommissionen formel mulighed for til efteråret at fremlægge en ændringsskrivelse til det foreløbige budgetforslag for det kommende år, så der i budgetoverslagene tages hensyn til den seneste udvikling. Desuden indeholder denne aftale bestemmelser om fleksibilitet og revision af de finansielle overslag (lofter), men anvendelsen af disse bestemmelser sorterer under budgetmyndigheden.
- en ny forordning (forordning (EF) nr. 2040/2001)¹³⁴ om budgetdisciplin, hvori navnlig bestemmes, at alle de lovgivningsforanstaltninger, der træffes beslutning om inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik, skal overholde underlofterne 1a og 1b, der er fastsat i de finansielle overslag, og at bevillingerne skal ligge inden for disse lofter; at Rådet for at overholde beløbet i underudgiftsområde 1a (traditionelle udgifter for EUGFL, Garantisektionen) kan beslutte at tilpasse de støtteforanstaltninger, der gælder fra starten af det efterfølgende produktionsår i hver af de berørte sektorer; at Kommissionen sammen med det foreløbige budgetforslag fremlægger en analyse af de forskelle, der er konstateret mellem de oprindelige overslag og de faktiske udgifter i de foregående regnskabsår, og at den undersøger situationen på mellemlang sigt; at Kommissionen ved fastlæggelsen af budgetoverslagene i forbindelse med udarbejdelsen af budgettet, ændringsskrivelsen eller et TÆB generelt anvender den gennemsnitlige dollarkurs i det seneste kvartal; og endelig at budgetreserven bringes ned på 250 mio. EUR i 2002 og fjernes fra og med regnskabsåret 2003.

7.2. EUGFL, Garantisektionen

629. De bevillinger, der er vedtaget for regnskabsåret 2000 vedrørende EUGFL, Garantisektionen, er på 40 993,9 mio. EUR (inkl. et beløb på 24,9 mio. EUR til landbrugsbudgetreserven - kapitel B0-40)¹³⁵. Landbrugsretningslinjen¹³⁶ udgør 46 549 mio. EUR og dækker ud over udgifterne til udgiftsområde B1 også udgifterne til førtiltrædelsesinstrumentet SAPARD (529 mio. EUR opført som forpligtelsesbevillinger under kapitel B7-01). Der findes altså en margin på over 5 000 mio. EUR mellem landbrugsretningslinjen og de dertil knyttede bevillinger. Bevillingerne

- under underudgiftsområde "Traditionelle udgifter for EUGFL, Garantisektionen, og veterinærudgifter" (kaldet underudgiftsområde 1a, som omfatter afsnit B1-1 til B1-3) udgør 36 889 mio. EUR. De ligger 463 mio. EUR under det underloft, der er fastsat i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999¹³⁷;
- under underudgiftsområde "Udvikling af landdistrikter og ledsageforanstaltninger" (kaldet underudgiftsområde 1b, som omfatter afsnit

¹³⁴ EFT 244 af 29.9.2000, s. 27.

¹³⁵ Heri er ikke medregnet en bevilling på 500 mio. EUR opført under den monetære reserve (B1-6).

¹³⁶ Et instrument til budgetdisciplin, der fastsætter den maksimale vækstrate for landbrugsudgifterne.

¹³⁷ Interinstitutionel aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren (1999/C 172/01).

B1-4 og B1-5) udgør 4 104,9 mio. EUR. De ligger 281,1 mio. EUR under det underloft, der er fastsat i den interinstitutionelle aftale.

7.2.1. Budgetbehandlings gennemførelse

630. Kommissionen har udarbejdet det foreløbige budgetforslag (FBF) 2000, som blev forelagt for budgetmyndigheden i slutningen af april 1999. De samlede bevillinger, der foreslås til EUGFL, Garantisektionen, er på 40 901 mio. EUR, dvs. 37 314 mio. EUR til underudgiftsområde 1a og 3 587 mio. EUR til underudgiftsområde 1b. Det foreløbige budgetforslag skulle tage højde for loftet i underudgiftsområde 1a (37 352 mio. EUR i faste priser), der er fastsat i de finansielle overslag: overslagene over de behov, der er fastsat for underudgiftsområde 1a, oversteg loftet med 212 mio. EUR. De foreslåede bevillinger blev reduceret lineært med 250 mio. EUR, så de kom ned under det fastsatte loft. Det beregnede bevillingsbehov for underudgiftsområde 1b lå et godt stykke under det fastsatte loft. De foreslåede bevillinger svarede således til behovet.
631. Rådet vedtog budgetforslaget i juli 1999. Mens bevillingerne under underudgiftsområde 1b forblev uændrede, blev bevillingerne under underudgiftsområde 1a reduceret med 375 mio. EUR. De samlede bevillinger til EUGFL, Garantisektionen, udgjorde derefter 40 526 mio. EUR.
632. I oktober 1999 vedtog Kommissionen en ændringsskrivelse til FBF. I denne ændringsskrivelse blev der taget hensyn dels til konjunkturudviklingen inden for landbruget dels til den seneste landbrugslovgivning.
633. Den ugunstige landbrugskonjunkturudvikling i perioden har resulteret i, at de forventede behov for hele underudgiftsområde 1a fastholdes på et niveau, der ligger over loftet, til trods for et mindre fald i de forventede behov i forhold til FBF på 67 mio. EUR. De kapitler, for hvilke behovene er blevet ændret mærkbart i nedadgående retning, er regnskabsafslutning (-300 mio. EUR) efter større negative korrektioner end forventet, oksekød (-191 mio. EUR) som følge af mindre behov til de offentlige lagre og eksportrestitutionerne, fåre- og gedekød (-186 mio. EUR) som følge af den gennemsnitlige prisstigning på fællesskabsmarkedet og endelig olivenolie (-159 mio. EUR) som følge af nedgangen i produktionen i visse medlemsstater. Disse besparelser er dog blevet overkompenseret af stigningerne for svinekød (+236 mio. EUR) som følge af krisens vedholdenhed, sukker (+158 mio. EUR) på grund af højere eksportrestitutioner som følge af faldet i verdensmarkedspriserne, markafgrøder (+115 mio. EUR) som følge af lavere markedspriser end forventet på olieholdige planter og endelig mælk og mejeriprodukter (+102 mio. EUR) på grund af den højere produktion af smør og skummetmælkspulver og stigningen i visse eksportrestitutioner.
634. For underudgiftsområde 1b er de forventede udgifter blevet sat op med 200 mio. EUR i forhold til FBF i forventning om medlemsstaternes fremskyndede fremsendelse af deres nye programmer til udvikling af landdistrikter.
635. Det øgede bevillingsbehov som følge af den seneste landbrugslovgivning udgjorde kun 38 mio. EUR (udelukkende i forbindelse med underudgiftsområde 1a). Der er næsten ikke foretaget nogen ændringer af grundforordningen siden fremlæggelsen af FBF, idet dette allerede havde taget højde for beslutningerne i Agenda 2000.

Endvidere har Rådets beslutning om prispakken 1999/2000 kun haft en ringe finansiell indvirkning i forhold til Kommissionens oprindelige forslag.

636. De behov, der blev fastsat for EUGFL, Garantisektionen, ved udarbejdelsen af ændringsskrivelsen, beløb sig således til 41 324 mio. EUR¹³⁸. Da behovet for underudgiftsområde 1a oversteg loftet, blev bevillingerne i henhold til ændringsskrivelsen beregnet ved at reducere behovet med 200 mio. EUR lineært over de forskellige budgetposter og lade en margin stå tilbage i forhold til det tilsvarende underloft på 15 mio. EUR.
637. Den 16. december 1999 blev den tresidede drøftelse af budgettet 2000 afsluttet, og budgettet blev vedtaget. Resultatet for EUGFL, Garantisektionen, var som følger:
638. For underudgiftsområde 1a beløb bevillingerne sig til 36 889 mio. EUR, dvs. 463 mio. EUR under det underloft, der blev fastsat i Berlin, som følge af en supplerende nedsættelse, der blev anvendt lineært på de forskellige poster.
639. For underudgiftsområde 1b beløber bevillingerne til afsnit B1-4 sig til 4 084 mio. EUR, dvs. 297 mio. EUR over det beløb, som Kommissionen havde krævet i sin ændringsskrivelse. Parlamentet har altså øget bevillingerne til miljøvenlige landbrugsforanstaltninger og har endvidere oprettet et nyt afsnit B1-50 "Støtteforanstaltninger til forvaltning af ressourcerne til den fælles fiskeripolitik" med en bevilling på 20,9 mio. EUR. Bevillingerne til underudgiftsområde 1b beløber sig altså til i alt 4 104,9 mio. EUR, dvs. 281 mio. EUR under det underloft, der blev fastsat i Berlin.
640. Da Kommissionen kan anmode om en bevillingsoverførsel (ikke-automatisk bevillingsoverførsel) for ikke-forpligtede bevillinger ved regnskabsårets afslutning, når de forventede bevillinger til de pågældende budgetposter i budgettet for det efterfølgende regnskabsår ikke kan dække behovene, har budgetmyndigheden dels tilladt en bevillingsoverførsel på 29 mio. EUR til dækning af det supplerende behov i regnskabsåret 2000 som følge af Italiens forsinkede udbetaling af den første årlige rate af den agromonetære støtte i 1999. Derudover har den tilladt en bevillingsoverførsel af et beløb på omkring 4 mio. EUR til kontrolforanstaltninger i forbindelse med fødevarehjælpen til Rusland. De samlede budgetmidler for regnskabsåret 2000 er således på 41 026,9 mio. EUR.
641. Det skal understreges, at det er særdeles vanskeligt at opstille skøn over de fremtidige udgifter inden for landbruget. Der kan gå op til 20 måneder mellem beregningen og afholdelsen af visse udgifter, og en lang række uforudsigelige faktorer, såvel interne som eksterne, herunder euro/dollar-omregningskursen, kan influere meget på udgifterne.
642. Endvidere er Kommissionens budgetoverslag meget afhængige af de udgiftsprognoser og diverse produktionsprognoser, som medlemsstaterne skal opstille og indsende til Kommissionen på de i retsforskrifterne fastsatte betingelser. Kommissionen har derfor undersøgt mulighederne for at forbedre den økonomiske forvaltning og har iværksat et handlingsprogram i dette øjemed. Den anmoder

¹³⁸ De behov, der er fastsat i ændringsskrivelsen, omfattede ikke behovet på 20,9 mio. EUR til kapitel B1-50.

medlemsstaterne om at deltage i disse bestræbelser ved at forbedre kvaliteten af de oplysninger, de indsender, og ved at fremskynde indsendelsen heraf, således som det er fastsat i retsforskrifterne.

7.2.1.1. Den monetære reserve

643. I 1995-rapporten om landbrugets stilling blev det på side 146 og 147 forklaret, hvordan denne reserve fungerer.
644. I overensstemmelse med Rådets beslutning om budgetdisciplin var dollarens budgetparitet over for euroen ved udarbejdelsen af FBF og ændringsskrivelsen fastsat til 1 \$ = 1,12 EUR, hvilket var gennemsnitspariteten for dollaren i januar, februar og marts 1999.
645. For en væsentlig del af eksportrestitutionerne for landbrugsvarer, bl.a. for korn og sukker, og for nogle former for intern støtte såsom støtte til bomuld, afhænger udgiftsniveauet af udviklingen i dollarkursen. Den faktiske eurokurs er klart lavere end vekselkursen i budgettet. Den gennemsnitlige dollarkurs i perioden 1. august 1999 - 31. juli 2000 (referenceperiode for beregning af dollarkursens indvirkning) vil afvige fra denne budgetvekselkurs, og medlemsstaternes udgiftsniveau vil blive lavere som følge af udviklingen i dollarkursen. Besparelserne beløber sig til 510 mio. EUR. EUGFL, Garantisektionen, kan kun delvis nyde godt af disse besparelser. De besparelser, der overstiger fribeløbet på 200 mio. EUR, der er fastsat i reglerne for budgetdisciplinen, blev ved regnskabsårets afslutning overført til den monetære reserve og kan ikke anvendes til at finansiere andre foranstaltninger.
646. Dobbeltkurserne vil give sig udslag i betydeligt lavere udgifter end i de foregående år. Afskaffelsen af de grønne kurser har resulteret i, at dobbeltkursvirkningen er forsvundet i euroområdet, og der er opnået store besparelser. Udgifterne for EUGFL, Garantisektionen i forbindelse med dobbeltkurskoefficienten, der ved udarbejdelsen af ændringsskrivelsen blev anslået til 119 mio. EUR, viste sig imidlertid at være på over 106 mio. EUR, og de endte på 225 mio. EUR.

7.2.2. *Garantisektionens andel af det samlede budget*

647. På EU's almindelige budget for regnskabsåret 2000, som er på i alt 87 752,4 mio. EUR (betalingsbevillinger opført på 2000-budgettet), er der til EUGFL, Garantisektionen, afsat betalingsbevillinger på 40 993,9 mio. EUR (ekskl. den monetære reserve og inkl. bevillinger opført under kapitel B0-40 "reserver og hensættelser") svarende til 47% af de samlede bevillinger. I 1999 tegnede EUGFL, Garantisektionen, sig for 48% af udgifterne på det almindelige budget.

7.2.3. *EUGFL og fondens finansielle indtægter*

648. EUGFL udgør en integrerende del af fællesskabsbudgettet; bevillingerne vedtages derfor efter budgetproceduren ligesom for de øvrige fællesskabsudgifters vedkommende.

649. Landbrugspolitikken skaber også indtægter, idet der opkræves afgifter under de fælles markedsordninger. Disse indtægter, der udgør en del af EU's egne indtægter¹³⁹, består af:

- importafgifter, der er variable afgifter, som opkræves ved import fra tredjelande af landbrugsvarer, der er omfattet af fælles markedsordninger; afgifterne skal udligne forskellen mellem verdensmarkedspriserne og det prisniveau, der er fastsat for EU. Som følge af landbrugsaftalen, der er et resultat af de multilaterale handelsforhandlinger under Uruguay-runden, er afgifterne erstattet af en fast importtold fra produktionsåret 1995
- afgifter, der opkræves under den fælles markedsordning for sukker; det drejer sig om afgifter på produktion af henholdsvis sukker og isoglucose, afgift på oplagring af sukker samt en supplerende absorptionsafgift, der opkræves hos landbrugerne og sukkervirksomhederne; afgifterne benyttes til at dække omkostningerne i forbindelse med afsætning af den fællesskabsproduktion, der overstiger forbruget i Den Europæiske Union.

Udviklingen i indtægterne

Afgifter, der opkræves som led i den fælles landbrugspolitik, og som indgår i EU's egne indtægter (beløb inden fratrækning af opkrævningsudgifter)

(mio. EUR)

Afgiftens art	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹⁴⁰
Landbrugsafgifter	922,4	844,3	810,1	1025,2	1102,2	1187,3	1102,2
Sukkerafgifter	1382,1	1316,4	1213,7	1114,0	1070,1	1203,6	1162,7
deraf produktion ¹⁴¹	849,4	773,5	722,1	765,1	790,0	827,0	875,8
deraf lagerafgifter	532,1	542,0	490,8	348,9	281,1	288,5	286,9
- andet	0,6	0,8	0,8	0,01	0,0	88,1	0,0
I alt	2304,5	2160,7	2023,8	2139,2	2172,3	2390,9	2264,9

650. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at der også er andre landbrugsindtægter. Ifølge den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter skal producenterne nemlig betale en tillægsafgift i tilfælde af overskridelse af produktionskvoterne for mælk. Disse indtægter kan dog ikke anses for at høre til EU's egne indtægter og betragtes som en del af interventionerne til regulering af landbrugsmarkederne. De skal nemlig dække de ekstraudgifter, som er et resultat af stigningen i produktionen ud over kvoterne, og trækkes derfor fra samme udgifter.

7.2.4. Arten af EUGFL, Garantisektionens udgifter

651. De udgifter inden for de fælles markedsordninger, som EUGFL, Garantisektionen, finansierer, vedrører hovedsagelig:

- markedsstøtte (udgifter på 10 301,4 mio. EUR i 1999)

¹³⁹ EU's øvrige egne indtægter er: momsindtægter, toldafgifter opkrævet i henhold til den fælles toldtarif og bidrag fra medlemsstaterne.

¹⁴⁰ Disse tal er de tal, der er medtaget i budgettet.

¹⁴¹ Inkl. den supplerende absorptionsafgift.

- direkte støtte til producenterne (udgifter på 29 239,4 mio. EUR i 1999).
652. Til markedsstøtte henregnes eksportrestitutioner (udgifter på 5 572,8 mio. EUR i 1999), oplagring (1 568,3 mio. EUR i 1999), omstillingspræmier (154,3 mio. EUR i 1999), støtte til forarbejdning og forbrug (2 684,3 mio. EUR i 1999), tilbagekøb og tilsvarende transaktioner (346,2 mio. EUR i 1998) samt forskellige andre udgifter (-24,5 mio. EUR i 1999).
653. Den direkte støtte til producenterne er således i øjeblikket langt den mest omfattende interventionsform.
654. Efter omlægningen og dernæst reformen af den fælles landbrugspolitik har Garantisektionen desuden måttet finansiere eller medfinansiere en række specifikke foranstaltninger til forvaltning af landbrugsmarkederne, såsom uddeling af landbrugsvarer til socialt dårligt stillede i Fællesskabet, bekæmpelse af svig, kvalitetsfremmende foranstaltninger samt foranstaltninger til fordel for de franske oversøiske departementer (Poseidom), Madeira og Azorerne (Poseima), De Kanariske Øer (Poseican) samt øerne i Det Ægæiske Hav, som skal afbøde virkningerne af disse regioners beliggenhed i den yderste periferi. Hvad reformen af den fælles landbrugspolitik i 1992 og senest i 1999 angår, kan endvidere nævnes ledsageforanstaltninger til fordel for producenter, som yder en indsats til gavn for miljøet, landskabet eller skovene, eller som afhænder deres bedrift for at gå på førtidspension, samt andre foranstaltninger til udvikling af landdistrikter, herunder kompensationer udbetalt i de ugunstigt stillede regioner, der tilsammen udgør den anden søjle i den fælles landbrugspolitik.

7.2.4.1. Offentlige lagre

655. Som det fremgår af tabel [3.4.5] (rapportens statistiske del) resulterede lagerudviklingen mellem den 1. oktober 1998 og den 30. september 1999, som var den dato, hvor de offentlige lagerregnskaber afsluttedes, i en stigning i de oplagrede produkters regnskabsværdi i forhold til 1998. Regnskabsværdien steg nemlig fra 1 397,8 mio. EUR til 1 621,9 mio. EUR, dvs. en stigning på 16%.
656. Udviklingen har været præget af:
- en stigning i korn- og rislagrene (fra 13 602 995 t pr. 30. september 1998 til 14 944 589 t pr. 30. september 1999)
 - en stigning i lagrene af mejeriprodukter (fra 208 395 pr. 30. september 1998 til 274 845 pr. 30. september 1999)
 - et kraftigt fald i oksekødslagrene (fra 544 037 pr. 30. september 1998 til 160 924 pr. 30. september 1999).
657. I regnskabsåret 2000 var udviklingen således:
- et fald i lagrene af korn (8 mio. t pr. 30. september 2000), olivenolie (25 000 t pr. 30. september 2000), alkohol (1,6 mio. hl pr. 30. september 2000), skummetmælkspulver (2 000 t pr. 30. september 2000) og oksekød (1 000 t pr. 30. september 2000)

- en stigning i rislagrene (700 000 pr. 30. september 2000) og smørlagrene (72 000 t pr. 30. september 2000).

7.2.5. Regnskabsafslutning

658. I 2000 vedtog Kommissionen seks beslutninger om afslutning af medlemsstaternes regnskaber over de udgifter, som de afholdt for EUGFL, Garantisektionen:
- Beslutning af 1. marts 2000 (2000/197/EF) for regnskabsåret 1995¹⁴²
 - Beslutning af 5. juli 2000 (2000/448/EF) for regnskabsåret 1995¹⁴³
 - Beslutning af 14. februar 2000 (2000/179/EF) for regnskabsåret 1999 - regnskabsafslutningen¹⁴⁴
 - Beslutning af 28. april 2000 (2000/314/EF) for regnskabsåret 1999 - regnskabsafslutningen¹⁴⁵
 - Beslutning af 1. marts 2000 (2000/216/EF) i henhold til artikel 5, stk. 2, litra c), i forordning EØF) 729/70 – fjerde ad hoc-beslutning med virkning fra regnskabsåret 1996¹⁴⁶
 - Beslutning af 5. juli 2000 (2000/449/EF) i henhold til artikel 5, stk. 2, litra c), i forordning EØF) 729/70 – femte ad hoc-beslutning med virkning fra regnskabsåret 1996¹⁴⁷.
659. Der er i henhold til disse seks beslutninger geninddrevet et samlet beløb på 632,6 mio. EUR.
660. Kommissionen har inden for Garantisektionen, hvor medlemsstaterne reelt er ansvarlige for afholdelsen af næsten alle betalinger og for opkrævningen af alle afgifter og tilbagebetalinger, taget beslutsomme skridt for at få medlemsstaterne til at nedbringe antallet af uregelmæssigheder. For det første har den sikret sig, at udbetalingsorganerne i alle medlemsstaterne sørger for, at der føres streng kontrol med alle fordringer, før de udbetales, og at der hvert år foretages revision af disse organers regnskaber og procedurer efter internationalt anerkendte normer. For det andet har den bistået alle medlemsstaterne med indførelsen af et integreret kontrolsystem med anvendelse af de mest avancerede teknikker til markkontrol ved hjælp af luft- eller satellitfotografering og med krydsrevision af fordringer i computerdatabaser.
661. Følgende opgaver, som påhviler Kommissionen i forbindelse med regnskabsafslutningen blev også udført:

¹⁴² EFT L 61 af 8.3.2000.

¹⁴³ EFT L 180 af 19.7.2000.

¹⁴⁴ EFT L 57 af 2.3.2000.

¹⁴⁵ EFT L 104 af 29.4.2000.

¹⁴⁶ EFT L 67 af 15.3.2000.

¹⁴⁷ EFT L 180 af 19.7.2000.

- tilrettelæggelse af dialoger med medlemsstaterne om resultaterne af kontrolbesøg i forbindelse med regnskabsåret 1999 og udarbejdelse af en ny beslutning om regnskabsafslutning
- deltagelse i Budgetkontroludvalgets arbejde i Europa-Parlamentet i forbindelse med decharge for 1998-budgettet
- Revisionsrettens udtalelse om regnskabsafslutningen for regnskabsårene 1995 (konform regnskabsafslutning), 1996, 1997 og 1998 (regnskabsafslutning) og om 1999-revisionserklæringen (DAS)
- kontrol og bistand med oprettelsen af udbetalingsorganer i SAPARD-landene
- deltagelse i forligsorganets arbejde.

7.2.6. *Udviklingen i udgifterne til landbrugsmarkedene i 2000*

662. Bevillingsanvendelsen under EUGFL, Garantisektionen, for regnskabsåret 2000 (medlemsstaternes udgifter fra den 16. oktober 1999 til den 15. oktober 2000) blev på 40 348,6 mio. EUR, dvs. 98,4% af de bevillinger, der var opført under budgettets rubrik B1. Medregnes bevillingsoverførslen til den monetære reserve, er udgifterne 335,3 mio. EUR lavere end bevillingerne på 40 683,9 mio. EUR.

- De samlede udgifter til underudgiftsområdet (EUGFL, Garantisektionens traditionelle udgifter og veterinærudgifter omfattende afsnit B1-1 til B1-3) beløber sig til 36 172,2 mio. EUR (foreløbige tal), dvs. 1 179,8 mio. EUR under de underlofter, der er fastlagt i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999.
- De samlede udgifter til underudgiftsområde 1b (udvikling af landdistrikter og ledsageforanstaltninger dækkende afsnit B1-4 og B1-5) beløber sig til 4 176,4 mio. EUR, dvs. 209,6 mio. EUR under underloftet.

663. De vigtigste sektorer med et underforbrug af bevillinger er:

- Sukker (-86 mio. EUR); underforbruget af bevillinger skyldes lavere udbetalinger af eksportrestitutioner som følge af den gunstige udvikling i dollarkursen
- Tekstilplanter og silkeorme (- 33 mio. EUR); underforbruget af bevillinger skyldes lavere udgifter til produktionsstøtte til hør som følge af den langsommere udbetaling af støtte, der skyldes de nationale forvaltnings øgede kontrol
- Frugt og grøntsager (- 103 mio. EUR); underforbruget af bevillinger, navnlig til bananer, skyldes moderniseringsprogrammerne og producentorganisationernes operationelle fonde
- Mælk og mejeriprodukter (- 189 mio. EUR), hvor man navnlig kan konstatere et stort underforbrug af bevillinger til de offentlige lagre af skummetmælkspulver som følge af de favorable priser, der blev opnået ved salg af store mængder i starten af den offentlige intervention

- Fåre- og gedekød (- 96 mio. EUR); underforbruget af bevillinger skyldes de mindre udgifter til moderfårspræmier.
664. Til gengæld overstiger udgifterne under følgende kapitler i væsentlig grad budgetbevillingerne:
- Olivenolie (+ 20 mio. EUR); overskridelsen skyldes udbetalingerne af restbeløbene i forbindelse med forbrugsstøtten
 - Vin (+ 71 mio. EUR); overskridelsen skyldes større udgifter til interventioner (destillering og privat oplagring) og til anvendelse af most
 - Andre vegetabiliske sektorer (+ 38 mio. EUR); overskridelsen skyldes bl.a. et større behov for støtte til produktion af såsæd
 - Oksekød (+ 75 mio. EUR); overskridelsen skyldes større udgifter end forventet til ekstraordinære støtteforanstaltninger (BSE)
 - Udvikling af landdistrikter (+ 100 mio. EUR); overskridelsen skyldes medlemsstaternes fremskyndede udbetalinger til tidligere ledsageforanstaltninger samt de foranstaltninger, der er gennemført i henhold til de nye programmer til udvikling af landdistrikter, som blev godkendt i andet halvår af 2000.

7.3. EUGFL, Udviklingssektionen

665. Den reform af strukturfondene, der blev iværksat pr. 1. januar 1989, har gradvist ændret arten af den støtte, som ydes via EUGFL, Udviklingssektionen. En stigende del af EF-støtten har form af bidrag til operationelle programmer (99,8% i alt i 1999, sammenlignet med 52% i 1993 og 40% i 1991). Den anden reform af strukturfondene, som trådte i kraft den 1. januar 1994, gjorde det muligt endeligt at afskaffe ordningen med årlig refusion af medlemsstaternes ikke-programmerede udgifter. Al den støtte, der ydes via EUGFL, Udviklingssektionen, anvendes nemlig til foranstaltninger, der indgår i en flerårig programmering, som bygger på partnerskab og subsidiaritet, hvad angår forholdet mellem Kommissionen og medlemsstaterne.
666. Den anden programmeringsperiode, der dækker årene 1994-1999, er navnlig kendetegnet ved, at de principper, der var gældende for den første periode efter fondsreformen 1989-1993, er blevet konsolideret. For perioden gælder desuden, at procedurerne til en vis grad er blevet forenklet, således som det f.eks. er tilfældet for anvendelsen af forordning (EF) nr. 951/97¹⁴⁸ (foranstaltninger til afsætning og forarbejdning af landbrugsprodukter). Desuden er der foretaget en ændring af forordning (EØF) nr. 950/97¹⁴⁹ om forbedring af landbrugsstrukturernes effektivitet, således at foranstaltningernes finansiering sker under et flerårigt program, ligesom det er tilfældet for de øvrige mål, og man har således kunnet harmonisere finansieringsmekanismerne. Disse EF-støtteordninger, som medlemsstaterne iværksætter, og som tegner sig for en væsentlig del af finansieringerne under Udviklingssektionen (forbedringsplaner for bedrifterne, udligningsgodtgørelser mv.)

¹⁴⁸ EFT L 142 af 2.6.1977, s. 22.

¹⁴⁹ EFT L 142 af 2.6.1997, s. 1.

kan nu kun give adgang til refusion inden for de grænser, der er fastsat i de flerårige programmer.

667. De foranstaltninger, der iværksættes på initiativ af medlemsstaterne inden for fællesskabsstøtterammerne, suppleres af dem, Kommissionen tager initiativ til, dvs. EF-initiativprogrammer såsom LEADER, Interreg, REGIS II og PEACE samt aktioner, der finansieres i medfør af artikel 8 i forordning (EØF) nr. 4256/88¹⁵⁰ og i forbindelse med overgangsforanstaltningerne.

7.3.1. *Finansiering*

668. Udviklingen i de udgifter, som EUGFL, Udviklingssektionen, har afholdt pr. medlemsstat i perioden 1991-1999, fremgår af følgende oversigt.
669. Det er også interessant at se, hvordan strukturfondsmidlerne er fordelt på de forskellige prioriterede mål. EUGFL, Udviklingssektionen, yder støtte til foranstaltninger omfattet af følgende fire mål:
- mål nr. 1 (regioner med udviklingsefterslæb)
 - mål nr. 5a (landbrugsstrukturer i samtlige regioner)
 - mål nr. 5b (udvikling af landdistrikterne i visse begrænsede områder)
 - mål nr. 6 (nordiske regioner); dette mål har eksisteret siden de nye medlemsstaters tiltrædelse.
670. I nedenstående tabel skelnes der fra 1994 mellem de udgifter, der er afholdt til EF-initiativer, udgifter til foranstaltninger i medfør af artikel 8 i forordning (EØF) nr. 4256/88 (finansiering af teknisk bistand, undersøgelser af generel art samt pilot- og demonstrationsprojekter) og udgifter til overgangsforanstaltninger (tidligere foranstaltninger, der ikke kan henføres under et af de mål, der er opstillet ved de nye retsfor skrifter).

¹⁵⁰

EFT L 374 af 31.12.1988, s. 25.

Udgifter for EUGFL, Udviklingssektionen (forpligtelsesbevillinger)

(mio. EUR)

Medlemsstat	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
BELGIQUE/BELGIË	30,5	28,2	1,7	37,6	40,0	39,9	32,5	40,2	86,5
DANMARK	18,0	23,5	20,0	42,5	16,7	29,1	17,2	27,4	47,1
DEUTSCHLAND	200,2	253,7	348,7	700,2	807,9	805,1	718,6	839,4	893,1
ELLÁS	274,2	392,2	402,9	266,3	463,8	328,3	339,1	374,5	321,1
ESPAÑA	514,2	633,6	412,9	544,7	709,5	695,-	925,2	788,2	991,2
FRANCE	425,3	554,4	633,5	619,7	347,8	526,3	633,1	600,3	857,9
IRELAND	168,5	194,5	165,7	178,3	157,3	261,1	285,2	111,1	121,8
ITALIA	326,5	375,9	625,0	263,2	454,2	428,1	580,1	753,1	1350,7
LUXEMBOURG	6,7	6,3	9,0	9,8	6,0	4,3	1,1	12,2	11,2
NEDERLAND	20,5	21,9	19,5	32,1	13,1	27,3	13,6	8,3	60,8
ÖSTERREICH					97,7	122,6	84,5	127,7	187,9
PORTUGAL	313,4	289,8	313,9	510,5	282,7	379,5	309,4	444,1	159,7
SOUMI/FINLAND					109,8	102,4	129,3	98,8	174,7
SVERIGE					24,7	65,4	14,4	60,9	79,6
UNITED KINGDOM	110,2	100,8	99,5	130,5	74,1	116,-	45,7	75,2	231,8
ANDRE (teknisk bistand til Leader)					3,7	4,1	3,4	5,5	5,4
I ALT	2408,2	2874,8	3093,4	3335,4	3609,1	3934,5	4132,4	4366,9	5580,5

Udvikling i gennemførelsen pr. mål

(mio. EUR)

Mål	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>Fællesskabsstøtterammer</i>									
Mål nr. 1 (regioner med udviklingsefterslæb)	1 440,8	1 634,7	1 599,2	1 905,3	2 395,2	2 416,5	2 578,7	2 502,8	2 534,6
Mål nr. 5a (landbrugsstrukturer)	631,3	701,3	923,9	1 131,6	655,9	802,4	974,7	1 066,3	1 310,9
Mål nr. 5b (landdistrikter)	260,2	475,8	508,7	265,8	249,5	508,4	421,5	562,8	1 170,9
Mål nr. 6 (nordiske områder)					47,7	44,7	51,3	51,2	93,9
<i>EF-initiativer</i>									
Leader		}		0,3	235,9	83,1	65,4	116,4	303,1
Interreg		}		0,0	12,8	31,3	17,6	44,7	100,3
REGIS		}		0,0	0,0	17,0	4,6	6,3	53,5
Envireg		}		---	---	---	---	---	---
PEACE		}		0,0	1,3	8,1	13,0	7,9	7,0
POSEI		}		---	---	---	---	---	---
Art. 8 i forordning (EF) nr. 4256/88		}		5,2	0,6	15,4	5,3	1,0	6,2
Overgangsforanstaltninger	75,9	63,0	61,6	27,2	10,3	7,6	0,4	7,5	0,1
I ALT	2 408,2	2 874,8	3 093,4	3 335,4	3 609,1	3 934,5	4 132,4	4 366,9	5 580,5

671. Det bemærkes, at udgifterne til mål nr. 1, som har været stigende fra 1991, stabiliserede sig ved udgangen af den første periode, hvorefter de igen begyndte at stige fra og med 1994.
672. Udgifterne til mål nr. 5a har til en vis grad været uændrede i den omhandlede periode, dog med en kraftig stigning i 1994, hvilket kan forklares ved, at finansieringsordningen for de såkaldt indirekte foranstaltninger blev ændret (den tidligere forordning (EØF) nr. 2328/91¹⁵¹). Udgifterne til refusion for 1993 og til ny finansiering for 1994 er nemlig blevet afholdt i regnskabsåret 1994. Den kraftige stigning i bevillingerne for 1999 svarer til forpligtelsen af de resterende beløb i programmeringsperioden 1994/99.
673. Udgifterne til mål nr. 5b steg betydeligt fra 1991 til 1993, hvilket afspejlede den vægt, der blev lagt på politikken til udvikling af landdistrikterne. Disse udgifter faldt betydeligt i 1994 som følge af forsinkelserne i lanceringen af den nye programmeringsperiode, der blev indhentet i 1996 og især i 1999, som var programmeringsperiodens sidste regnskabsår.
674. Udgifterne til mål nr. 6 var relativt uændrede i perioden 1995/1998, men steg kraftigt i 1999, der var programmeringsperiodens sidste regnskabsår.
675. Udgifterne til overgangsforanstaltningerne er faldet siden 1991, når det drejer sig om foranstaltninger, der nærmer sig deres afslutning.
676. Beløbene under mål nr. 1 og 5b vedrører, for årene 1991-1993, såvel de foranstaltninger, der er omfattet af fællesskabsstøtterammerne, som de foranstaltninger, der er omfattet af EU-initiativerne og af artikel 8 i forordning (EØF) nr. 4256/88¹⁵², men siden 1994 er beløbene for sidstnævnte foranstaltninger blevet opført separat.

7.3.2. *Gennemførelse af budgettet*

677. I forhold til de disponible bevillinger i 1999, herunder de oprindelige budgetbevillinger samt overførsler og fremførsler (androg 5 717,3 mio. EUR for forpligtelsesbevillingerne og 4 013,2 mio. EUR for betalingsbevillingerne) var gennemførelsen af 1999-budgettet for hele EUGFL, Udviklingssektionen, på 97,6% for forpligtelsesbevillingerne og 99,9% for betalingsbevillingerne.
678. 2000 var det første år af den nye programmeringsperiode 2000-2006, i hvilken kilden til finansiering af programmerne til udvikling af landdistrikter afhænger af foranstaltningens type og det geografiske område.
679. EUGFL, Garantisektionen, vil fortsat finansiere de tre ledsageforanstaltninger, der blev indført med reformen af den fælles landbrugspolitik i 1992 samt udbetalingen af udligningsgodtgørelser til landmændene i de mest ugunstigt stillede regioner i hele EU.

¹⁵¹ EFT L 218 af 6.8.1991, s. 1.

¹⁵² EFT L 374 af 31.12.1988, s. 25.

680. For alle de andre foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne afhænger finansieringskilden af det geografiske område:
- i mål nr. 1 regioner (regioner med et udviklingsefterslæb) vil EUGFL, Udviklingssektionen fortsat finansiere foranstaltninger til udvikling af landdistrikter, der, som det allerede er tilfældet, vil blive fuldstændigt integreret i udviklingsprogrammerne sammen med de øvrige strukturfonde
 - uden for mål nr. 1 regionerne vil kilden til finansiering af foranstaltningerne til udvikling af landdistrikter være EUGFL, Garantisektionen.
681. De bevillinger, der er opført på budgettet for 2000 til EUGFL, Udviklingssektionen, beløber sig til 2 909,2 mio. EUR til forpligtelser og 3 918,2 mio. EUR til betalinger. Heri er medregnet bevillingerne til de nye programmer i perioden 2000-2006 under mål nr. 1 og under fællesskabsinitiativet Leader+ samt betalingsbevillingerne til afslutning af programmerne for mål nr. 1, 5a, 5b, 6 og fællesskabsinitiativ-programmerne i perioden 1994-1999.

7.4. Evaluering

682. Evalueringen af landbrugsforanstaltningerne kan opdeles i to hovedkategorier: evaluering af markedsforanstaltninger og evaluering af strukturforanstaltninger og foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne.

7.4.1. Evaluering af markedsforanstaltninger

683. I 2000 blev tre af de evalueringer, som blev iværksat i 1999, afsluttet; det drejer sig om evalueringen af fårekød, den fælles markedsordning for sukker og POSEIMA-programmet. I samme periode blev der iværksat seks evalueringer af skovrejsningspolitikken, olieholdige planter, braklægning, markedsføringspolitikken, stivelse og den fælles markedsordning for mejeriprodukter. Disse undersøgelser skulle være tilgængelige mellem starten af 2001 og starten af 2002. Undersøgelserne offentliggøres generelt på Kommissionens websted ledsaget af en bedømmelse af evalueringens kvalitet foretaget af pilotgruppen.

7.4.2. Evaluering af strukturforanstaltningerne og foranstaltningerne til udvikling af landdistrikterne

684. Ud over retningslinjerne for evaluering af programmerne til udvikling af landdistrikter i perioden 2000-2006 præciseres de fælles evalueringsspørgsmål, bedømmelseskriterierne samt de fælles indikatorer, der skal anvendes, i et dokument. Medlemsstaternes programmeringsplaner har været ledsaget af oplysninger om de indledende evalueringer.
685. For Leader II og Leader+ er evalueringsarbejdet blevet påbegyndt i medlemsstaterne, idet man er begyndt at drøfte en sammenfatning af arbejdet og fælles metodikker.
686. I forbindelse med SAPARD har en vejledning om den indledende evaluering gjort det muligt at indhente nogle gode evalueringer fra visse ansøgerlande.

8. FORBEREDELSE AF UDVIDELSEN

8.1. De vigtigste udviklingstendenser

8.1.1. Tiltrædelsesforhandlinger

687. I forlængelse af henstillingerne fra Det Europæiske Råds møde i Helsinki i december 1999 blev der indledt formelle tiltrædelsesforhandlinger med Bulgarien, Rumænien, Letland, Litauen, Slovakiet og Malta i februar 2000. Hvert enkelt ansøgerland vil blive bedømt efter dets egen fortjeneste i forhandlingerne. Gennemgangen af landbrugslovgivningen med disse seks lande, herunder veterinær- og plantesundhedslovgivningen, blev gennemført mellem oktober 1999 og februar 2000. De har endnu ikke fremlagt en forhandlingsposition om landbruget. Forhandlingerne om landbrugskapitlet er endnu ikke indledt med disse lande: de vil først blive åbnet, når og hvis de har gjort tilstrækkelige fremskridt med gennemførelsen af landbrugsdelen af EF-regelværket.

688. Forhandlingerne med Polen, Ungarn, Estland, Den Tjekkiske Republik, Slovenien og Cypern blev formelt indledt i marts 1998. Gennemgangen af EF-regelværket med disse seks lande blev gennemført mellem september 1998 og juni 1999. De fremlagde deres forhandlingspositioner om landbrugskapitlet i november og december 1999. Disse positioner indeholder navnlig en angivelse af deres anmodninger om overgangsperioder og tekniske tilpasninger af EF-regelværket. Som reaktion herpå har Den Europæiske Union fremlagt sin egen fælles forhandlingsposition om landbruget for de seks ansøgerlande. Selv om der findes et stort antal specifikke forhandlingsanmodninger i forbindelse med landbrugskapitlet, kan der påvises nogle vigtige fælles forhandlingsspørgsmål (med undtagelse af veterinær- og plantesundhedslovgivningen), nemlig spørgsmålet om direkte betalinger, fastsættelse af kvantitative produktionstærskler og muligheden for overgangsordninger. Landbrugskapitlet i EF-regelværket blev formelt åbnet for forhandling med disse seks lande på ministerkonferencer afholdt i Luxembourg i juni 2000.

689. Med hensyn til Tyrkiet understregede Det Europæiske Råd i Helsinki Tyrkiets status som kandidatland, men forhandlingerne er endnu ikke blevet formelt åbnet. I juni 2000 begyndte Kommissionen i overensstemmelse med opfordringen fra Det Europæiske Råd i Helsinki forberedelsen af gennemgangen af *regelværket* inden for landbrugssektoren med Tyrkiet inden for rammerne af Ankara-associeringsaftalen.

8.1.2. Førtiltrædelsesstrategi

690. Den 6. december 1999 vedtog Rådet de reviderede tiltrædelsespartnerskaber for de central- og østeuropæiske lande, og den 20. marts 2000 tiltrædelsespartnerskaberne for Cypern og Malta. Tiltrædelsespartnerskabet fastsætter inden for en enkelt ramme prioriteterne både på kort og mellemlang sigt for den yderligere indsats, der fremgår af Kommissionens regelmæssige rapporter fra 1999 om de fremskridt, som de enkelte ansøgerlande har gjort i retning af EU-medlemskab, de finansielle midler, der står til rådighed for disse lande til gennemførelsen af disse prioriteter og de betingelser, der er knyttet til denne støtte.

691. Inden for landbrugssektoren omfatter de mål, der er fælles for alle eller størstedelen af ansøgerlandene i disse tiltrædelsespartnerskaber følgende:
- for veterinær- og plantesundhedssektoren: tilpasning og ajourføring af tilsynsordningerne, navnlig ved de fremtidige eksterne grænser og indførelse af et nationalt dyreidentifikationssystem
 - styrkelse af den fælles landbrugspolitik forvaltningsmekanismer og administrative strukturer (overvågning af landbrugsmarkederne og gennemførelse af strukturelle foranstaltninger og foranstaltninger til udvikling af landdistrikter, oprettelse af organer og kontrolmekanismer)
 - omstrukturering af landbrugsfødevaresektoren og styrkelse af administrationen af levnedsmiddelkontrollen
 - etablering eller forbedring af et fungerende marked for landbrugsjord, fuldførelse af jordregistreringen og et ejendomsregister samt en jordreform.
692. Af specifikke mål kan nævnes:
- for Polen: yderligere udvikling og gennemførelse af en plan til udvikling af landdistrikter, at sikre en bæredygtig fremtid for økonomien i de polske landdistrikter, herunder foranstaltninger i forbindelse med modernisering af landbrug og tilknyttede industrier og en gennemgang af den polske handelspolitik på landbrugsområdet med henblik på nedbringelse af afhængigheden af importhindringer og forbedring af konkurrenceevnen
 - for Ungarn, Letland, Bulgarien, Estland, Slovenien, Den Tjekkiske Republik og Litauen: modernisering af kødforarbejdningsanlæg og mejerier, så de opfylder EU's standarder for hygiejne og sundhed
 - for Ungarn, Bulgarien, Slovakiet og Rumænien: oprettelse af en fortegnelse over vindyrkningsarealer.
693. De enkelte ansøgerlandes nationale program for overtagelse af *regelværket* supplerer tiltrædelsespartnerskabet. Målet med det nationale program for overtagelse af regelværket er at fastlægge detaljerede planer for, hvordan ansøgerlandet vil forberede tiltrædelsen i hver sektor både med hensyn til gennemførelse i national lovgivning og implementering af lovgivningen og med hensyn til udvikling og styrkelse af de administrative strukturer. De nationale programmer for overtagelse af regelværket omfatter også en tidsplan for gennemførelse af tiltrædelsesprioriteterne og indeholder en angivelse af, hvilke menneskelige og finansielle ressourcer, der er nødvendige i denne forbindelse.
694. De rammer, inden for hvilke bilaterale forhold i forbindelse med landbrugsspørgsmål spørgsmål skal drøftes med landene i Central- og Østeuropa, Cypern og Malta, udgøres af de organer, der er oprettet i henhold til de Europaaftaler eller associeringsaftaler, der er indgået med disse lande, navnlig associeringsrådet, associeringsudvalgene og underudvalgene for landbrug. De udgør et forum for drøftelse af landbrugsspørgsmål, herunder udvidelsesrelaterede spørgsmål og status i forbindelse med gennemførelsen af *regelværket* på landbrugsområdet.

695. Associeringsudvalget EU-Rumænien mødtes den 21. marts 2000 i Bruxelles; associeringsudvalget EU-Slovenien mødtes den 25. marts 2000 i Ljubljana og den 14. juni 2000 i Bruxelles; associeringsudvalget EU-Ungarn mødtes den 12. april 2000 i Bruxelles; associeringsudvalget EU-Estland mødtes den 9. juni 2000 i Bruxelles; associeringsudvalget EU-Litauen mødtes den 15. juni 2000 i Bruxelles; associeringsudvalget EU-Letland mødtes den 16. juni 2000 i Bruxelles; associeringsudvalget EU-Bulgarien mødtes den 20. juni 2000 i Sofia; associeringsudvalget EU-Den Tjekkiske Republik mødtes den 6.-7. juni 2000; associeringsudvalget EU-Polen mødtes den 27. juni 2000 i Bruxelles; underudvalget vedrørende landbrug EU-Polen mødtes den 16. marts 2000; underudvalget vedrørende landbrug EU-Bulgarien mødtes den 16. juni 2000 og underudvalget vedrørende landbrug EU-Tyrkiet mødtes den 23. juni 2000.
696. I de regelmæssige rapporter overvåger Kommissionen de generelle fremskridt, som de enkelte ansøgerlande har gjort med hensyn til de tre tiltrædelseskriterier, der blev fastsat på Det Europæiske Råd i København (politiske kriterier, økonomiske kriterier og evne til at påtage sig forpligtelserne ved medlemskab) samt fremskridt i forbindelse med udviklingen af disse landes administrative kapacitet.
697. I overensstemmelse med Agenda 2000 er Phare-støtten blevet fokuseret på to prioriteter, nemlig investering og institutionsopbygning. Mens støtten til investering vil hjælpe ansøgerlandene til at bringe deres økonomiske og sociale strukturer i overensstemmelse med Fællesskabets standarder, vil institutionsopbygningen hjælpe dem til at styrke deres institutionelle og administrative kapacitet, så de kan påtage sig forpligtelserne ved medlemskab. Parvise samarbejdsprojekter er en specifik form for institutionsopbygning ud over teknisk bistand, uddannelsesprogrammer og udvekslinger af eksperter.
698. Det vigtigste træk ved parvise samarbejdsprojekter er, at de er udformet med det formål at give specifikke resultater med hensyn til gennemførelse af prioriterede områder inden for EF-regelværket som fastsat i tiltrædelsespartnerskaberne. I praksis indebærer disse projekter parvist samarbejde mellem medlemsstaternes administrationer og deres modparter i ansøgerlandene om institutionsopbygning. Siden 1998 er der blevet lanceret mange parvise samarbejdsprojekter inden for landbrugssektoren. De omfatter prioriteter såsom forbedringer af den veterinære og plantesundhedsmæssige kontrol, modernisering af landbrugets statistiske system, oprettelse af det integrerede administrations- og kontrolsystem inden for landbruget, gennemførelse af dyreidentifikations- og registreringssystemet, reformen af landbrugspolitikken, forberedelse til den fælles landbrugspolitik, registrering af bedrifter, tilnærmelse af lovgivningen inden for vinsektoren og modernisering af det administrative system i landdistrikterne.

8.1.3. SAPARD

699. I løbet af 2000 blev de juridiske rammer for SAPARD-instrumentet færdiggjort. Efter vedtagelsen i 1999 af Rådets forordning (EF) nr. 1268/1999¹⁵³ og Kommissionens forordning (EF) nr. 2759/1999¹⁵⁴ om retningslinjerne for anvendelse af nævnte forordning samt Kommissionens beslutning af 20. juli 1999 om den

¹⁵³ EFT L 161 af 26.6.1999, s. 87.

¹⁵⁴ EFT L 331 af 23.12.1999, s. 51.

vejledende fordeling af den årlige fællesskabsstøtte blandt de 10 støtteberettigede lande (529 mio. EUR i 2000-priser) er de efterfølgende etaper blevet gennemført.

700. Den 26. januar 2000 vedtog Kommissionen en meddelelse, som fastlagde principperne for det nye system til finansiel forvaltning af SAPARD. Dette system omfatter tre elementer: den fuldstændige decentralisering af forvaltningen af programmerne til en organisation oprettet under hvert enkelt lands ansvar, en finansieringsform baseret på opdelt bevillinger og anvendelse af proceduren for afslutning af regnskaberne for EUGFL, Garantisektionen.
701. På grundlag af disse elementer vedtog Kommissionen den 7. juni 2000 en forordning om de finansielle bestemmelser for gennemførelse af SAPARD-programmerne, hvori fastsættes de betingelser, på hvilke forvaltningen af støtten uddeles til de gennemførelseskontorer, der er godkendt i de 10 modtagerlande.
702. Endelig skal de bestemmelser, som Kommissionen har vedtaget, og som vedrører modtagerlandene, som sidste etape vedrørende de juridiske rammer fastsættes i de bilaterale aftaler. Forhandlingerne med de pågældende lande har resulteret i en godkendelse af aftaleteksten. Den formelle dato for indgåelse af aftalerne afhænger af de forfatningsmæssige bestemmelser i de enkelte lande.
703. Planerne til udvikling af landdistrikter, som de 10 modtagerlande har fremlagt for Kommissionen, er blevet undersøgt og forhandlet med Kommissionen. Dette har resulteret i, at Kommissionen har vedtaget de 10 SAPARD-programmer til udvikling af landdistrikter for Ungarn, Polen, Letland, Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Slovenien, Rumænien, Estland, Litauen og Slovakiet.
704. SAPARD-programmerne skal bidrage til gennemførelsen af EF-regelværket vedrørende den fælles landbrugspolitik samt til at støtte landbrugssektorens og de agroindustrielle sektors effektivitet og konkurrenceevne, jobskabelsen og en bæredygtig økonomisk udvikling i landdistrikterne. De vigtigste finansielle foranstaltninger inden for rammerne af SAPARD-programmerne er investeringer i landbrugsbedrifter; forbedring af forarbejdningen og afsætningen af landbrugs- og fiskerivarer; udvikling og forbedring af infrastrukturen i landdistrikterne; udvikling og diversificering af de økonomiske aktiviteter med henblik på at skabe mange forskellige aktiviteter eller alternative indtægtskilder; fornyelse og udvikling af landsbyerne og beskyttelse og bevarelse af naturarven i landdistrikterne.
705. Foranstaltninger, der skal beskytte markedseffektiviteten, kvalitetsstandarderne og sundhedsstandarderne, samt foranstaltninger, der har til formål at skabe nye arbejdspladser i landdistrikterne i overensstemmelse med miljøbeskyttelsesbestemmelserne, prioriteres.
706. Inden SAPARD-programmerne kan sættes i gang, skal oprettelsen af godkendte SAPARD-kontorer i de enkelte modtagerlande fuldføres og godkendes af Kommissionen.
- 8.1.4. *De central- og østeuropæiske lande, gradvis liberalisering af den bilaterale handel med landbrugsvarer*
707. I marts 1999 gav Rådet Kommissionen bemyndigelse til at indlede forhandlinger med de enkelte lande i Central- og Østeuropa med henblik på en yderligere

liberalisering af den bilaterale handel med landbrugsvarer. Forhandlingerne med de enkelte lande er blevet gennemført på et gensidigt grundlag, hvor ingen varer *på forhånd* var udelukket fra forhandlingerne. I overensstemmelse med Rådets direktiver er der blevet opnået en global balance i forhandlingerne. Forhandlingerne blev ligeledes baseret på princippet om neutralitet med hensyn til den fælles landbrugspolitikens funktion.

708. Forhandlingerne dækkede tre forskellige former for bilaterale aftaler, der afhang af varernes følsomhed og arten af den mekanisme, som blev anvendt i den fælles landbrugspolitik:

8.1.4.1. Liste 1:

709. For de mindst følsomme varer (varer fra de central- og østeuropæiske lande, der er belagt med en EU-importtold på under 10%, og varer, der importeres fra EU, og som ikke dyrkes i de central- og østeuropæiske lande) er der blevet aftalt en øjeblikkelig og fuld liberalisering af handlen for ubegrænsede mængder. Listen omfatter over 400 varer, navnlig citrusfrugter, olivenolie og hestekød.

8.1.4.2. Liste 2:

710. Den såkaldte "dobbelt nul" indfaldsvinkel indebærer en gensidig fjernelse af eksportrestitutioner og importafgifter inden for rammerne af toldkontingenterne. Toldkontingentets oprindelige niveau er så vidt muligt blevet fastsat på et niveau svarende til de nuværende handelsmønstre (baseret på gennemsnittet for de seneste tre år). Der er indgået bilaterale aftaler om en betydelig årlig stigning i toldkontingentet, der tager hensyn til varernes følsomhed og den potentielle udvikling i handlen.

8.1.4.3. Liste 3:

711. Denne liste indebærer en begrænset udveksling af ad hoc-indrømmelser, der beslutes på grundlag af specifikke anmodninger, der fremsættes og godkendes fra sag til sag. Listen har også til formål at afbalancere den generelle aftale.
712. Denne fremgangsmåde er den samme for alle de central- og østeuropæiske lande – både dem i Luxembourg-gruppen (Ungarn, Polen, Den Tjekkiske Republik, Estland, Slovenien), med hvem forhandlingerne om landbrugskapitlet af *regelværket* blev indledt den 14. juni, og dem i Helsinki-gruppen (Bulgarien, Rumænien, Litauen, Letland, Slovakiet), med hvem forhandlingerne om landbrugskapitlet endnu ikke er indledt.

8.1.5. *Resultaterne af forhandlingerne*

713. Der er indgået nye progressive aftaler om handelsliberalisering med de 10 lande i Central- og Østeuropa. I forventning om den umiddelbare liberalisering af de fleste ikke-følsomme varer, navnlig et stort antal varer fra middelhavslændene, indeholder aftalerne ligeledes bestemmelser om en progressiv liberalisering inden for fjerkrækød, svinekød, ost og nogle frugter og grøntsager baseret på "dobbelt nul" indfaldsvinklen. Resultaterne er forskellige fra land til land afhængigt af deres vilje til at liberalisere handlen.

714. På grundlag af de aktuelle handelstal (1996-1998) vil den andel af de central- og østeuropæiske landes landbrugseksport til EU, der vil blive fritaget fra told, stige fra gennemsnitligt 37% gennemsnitligt 81%. (Den andel af EU's landbrugseksport til de ni central- og østeuropæiske lande, der vil blive fritaget for told, vil stige fra gennemsnitligt 18% til gennemsnitligt 36%).
715. Selv om de resultater, der indtil videre er opnået, er tilfredsstillende, vil forhandlingerne fortsætte med henblik på gradvist at udvide liberaliseringen af handlen med landbrugsvarer med hvert enkelt land for at undgå de potentielle negative virkninger af en umiddelbar åbning af markederne ved tiltrædelsen.

8.2. Bulgarien

716. Den bulgarske SAPARD-plan blev antaget den 7. april 2000 og vedtaget den 20. oktober 2000.
717. Den årlige bevilling til SAPARD i Bulgarien er på 53 mio. EUR. Den operationelle plan er baseret på fire prioriterede områder:
- forbedring af produktion, forarbejdning og afsætning af landbrugsvarer og forarbejdning af fiskerivarer og udvikling af miljøvenlige landbrugsmetoder
 - integreret udvikling af landdistrikter, der siger mod at beskytte og styrke deres økonomi og lokalsamfundene og mod at bidrage til at nedbringe affolkningen af landdistrikterne
 - investering i menneskelige ressourcer
 - teknisk bistand.
718. En stor del af de disponible midler til det første prioriterede område er afsat til investering i landbrugsbedrifter og forarbejdning og afsætning af landbrugs- og fiskerivarer. De øvrige foranstaltninger under denne prioritet vedrører skovbrug og udvikling af miljøvenlige landbrugsmetoder og -aktiviteter. Det andet prioriterede område omfatter foranstaltninger til udvikling og diversificering af de økonomiske aktiviteter og alternative indtægtskilder, fornyelse og udvikling af landsbyer, beskyttelse og bevarelse af naturarven i landdistrikterne, de kulturelle traditioner og infrastrukturen i landdistrikterne. Det tredje og fjerde prioriterede område omfatter henholdsvis forbedring af erhvervsuddannelsen og teknisk bistand.

8.3. Den Tjekkiske Republik

719. Den tjekkiske SAPARD-plan blev antaget den 28. april 2000 og efter forhandlinger godkendt ved en beslutning truffet af Kommissionen.
720. Den årlige bevilling til SAPARD i Den Tjekkiske Republik er for 2000 på omkring 22,4 mio. EUR. Tjekkiets nationale bidrag vil ligge på omkring 7,3 mio. EUR i 2000. I den tjekkiske plan til udvikling af landdistrikter er der opstillet tre prioriterede områder:
721. Det er planen, at 60% af fællesskabsbidraget (65% af de samlede udgifter) vil blive afsat til investeringsforanstaltninger inden for landbrugssektoren og landbrugsfødevarerektoren for at styrke konkurrenceevnen og navnlig for at støtte

vedtagelsen af de forskellige fællesskabsstandarder. Der er ligeledes planlagt en foranstaltning til jordforbedring og genudstyknings.

722. Det andet store prioriterede område i planen (en tredjedel af det årlige fællesskabsbidrag) er udviklingen af landdistrikterne, hvor infrastrukturforanstaltningerne kombineres med en foranstaltning til diversificering af aktiviteterne. Dette omfatter ligeledes en pilotforanstaltning inden for miljøvenligt landbrug. Endelig er der ligeledes planlagt foranstaltninger til støtte for gennemførelsen af SAPARD-programmet (prioriteret område nr. 3) ved hjælp af erhvervsuddannelse og teknisk bistand.

8.4. Estland

723. Den estiske SAPARD-plan blev antaget den 12.maj 2000 og vedtaget den 17. november 2000.
724. Den årlige bevilling til SAPARD i Estland er for 2000 på omkring 12,3 mio. EUR. Det nationale estiske bidrag i 2000 er på omkring 4 mio. EUR. Den operationelle plan er ved at blive udarbejdet. Den vil omfatte foranstaltninger til investering i landbrugsbedrifter, forbedring af forarbejdningen af landbrugs- og fiskerivarer, diversificering og forbedring af landbrugsinfrastrukturen.

8.5. Ungarn

725. Den ungarske SAPARD-plan blev antaget den 24. marts 2000 og blev godkendt ved en beslutning truffet af Kommissionen efter forhandlinger med Kommissionens tjenestegrene og ændringer af teksten. Den årlige bevilling til SAPARD i Ungarn er for 2000 på omkring 38,7 mio. EUR. Det nationale ungarske bidrag i 2000 vil være på 12,5 mio. EUR. Den operationelle plan er baseret på to prioriterede områder:
- landbrugets og forarbejdningsindustriens konkurrenceevne og fokus på miljøbeskyttelsesaspekter (fem foranstaltninger: 62% af EU-midlerne)
 - tilpasning af landdistrikter (tre foranstaltninger: 36,5%).
726. En stor del af de disponible midler til det første prioriterede område er afsat til investering i landbrugsbedrifter (28,3% af EU-midlerne). De øvrige foranstaltninger under dette prioriterede område vedrører forbedring af afsætningen og forarbejdningen af landbrugs- og fiskerivarer (20,5% af EU-midlerne), oprettelse af producentgrupper (7,3% af EU-midlerne), foranstaltningen vedrørende et miljøvenligt landbrug (4,2%) og forbedring af erhvervsuddannelsen (1,7%).
727. Det andet prioriterede område omfatter foranstaltninger til udvikling og diversificering af de økonomiske aktiviteter, der udgør alternative indtægtskilder (15,4%), forbedring af infrastrukturen i landdistrikterne (12%), fornyelse og udvikling af landsbyer (9%).
728. Bevillingen til teknisk bistand til gennemførelse af programmet, herunder undersøgelser, overvågning, information og reklamekampagner, tegner sig for ca. 1% af EU-midlerne.

8.6. Letland

729. Den lettiske SAPARD-plan blev antaget den 5. april 2000 og blev efter forhandlinger med Kommissionens tjenestegrene og ændringer af teksten godkendt ved en beslutning truffet af Kommissionen.
730. Den årlige bevilling til SAPARD i Letland er for 2000 på omkring 22 mio. EUR. Det nationale lettiske bidrag er på 7. mio. EUR i 2000. Den operationelle plan er baseret på tre prioriterede områder:
- udvikling af et bæredygtigt landbrug (fire foranstaltninger: 54% af EU-midlerne)
 - integreret udvikling af landdistrikterne (to foranstaltninger: 36% af EU-midlerne)
 - forbedring af miljøet (tre foranstaltninger: 4% af EU-midlerne).
731. En stor del af de disponible midler til det første målområde er afsat til forbedring af afsætning og forarbejdning af landbrugs- og fiskerivarer (26% af EU-midlerne). De øvrige foranstaltninger under dette mål vedrører moderniseringen af landbrugets maskinpark (23%), skovrejsning på landbrugsjord (3%) og genudstykning af jord (2%). Det andet målområde omfatter foranstaltninger til udvikling og diversificering af økonomiske aktiviteter, der udgør alternative indtægtskilder (24%), og forbedring af den generelle infrastruktur i landdistrikterne (12%). Det tredje målområde omfatter foranstaltninger til økologisk landbrug, bevarelse af biodiversiteten og landskabet i landdistrikterne samt nedbringelse af udvaskninger fra landbruget, der vil blive udviklet på pilotplan. Erhvervsuddannelse (4%) og teknisk bistand (2%) udgør to separate støtteforanstaltninger.

8.7. Litauen

732. Den litauiske SAPARD-plan blev antaget den 25. april 2000 og vedtaget den 27. november 2000.
733. Den årlige bevilling til SAPARD i Litauen er for 2000 på 30 mio. EUR. Litauens nationale bidrag i 2000 er på 9 mio. EUR. SAPARD-planen yder støtte til følgende syv operationelle foranstaltninger:
- investeringer i landbrugsbedrifter (47% af EU-midlerne)
 - forbedring af forarbejdningen og afsætningen af landbrugs- og fiskerivarer (21%)
 - udvikling og diversificering af de økonomiske aktiviteter for at tilvejebringe forskellige aktiviteter og udvikle alternative indtægtskilder (8%)
 - forbedring af infrastrukturen i landdistrikterne, fornyelse af landsbyer og beskyttelse af naturarven i landdistrikterne (15%)
 - skovbrug, inkl. skovrejsning på landbrugsjord og forarbejdning og afsætning af skovbrugsprodukter (5%)

- erhvervsuddannelse (2%)
- teknisk bistand (2%).

8.8. Polen

734. Den polske SAPARD-plan blev antaget den 6. april 2000 og blev efter forhandlinger med Kommissionens tjenestegrene og ændringer af teksten godkendt ved en beslutning truffet af Kommissionen.
735. Den årlige bevilling til SAPARD i Polen er for 2000 på 171 mio. EUR. Den operationelle plan er baseret på to prioriterede områder:
- forbedring af landbrugsfødevarerektorens markedseffektivitet
 - forbedring af vilkårene for økonomiske aktiviteter og jobskabelse.
736. En stor del af de disponible midler til det første prioriterede område er afsat til investering i afsætning og forarbejdning af landbrugsvarer. De øvrige foranstaltninger under dette prioriterede område omfatter investering i landbrugsbedrifter. Det andet prioriterede område omfatter foranstaltninger til udvikling af infrastruktur i landdistrikter og diversificering af de økonomiske aktiviteter i landdistrikterne. Planen supplerer disse prioriterede områder og omfatter foranstaltninger til erhvervsuddannelse og teknisk bistand. Pilotprojekter vedrørende miljøvenligt landbrug og skovrejsning vil ligeledes blive gennemført via planen.

8.9. Rumænien

737. Den rumænske SAPARD-plan blev antaget den 27. april 2000 og vedtaget den 12. december 2000.
738. Den årlige bevilling til SAPARD i Rumænien er på 153 mio. EUR. Den operationelle plan er baseret på fire prioriterede områder:
- forbedring af forarbejdede landbrugs- og fiskerivarers konkurrenceevne
 - forbedring af infrastrukturen til udvikling af landdistrikter og landbrug
 - udvikling af økonomien i landdistrikterne
 - udvikling af menneskelige ressourcer.
739. På nuværende tidspunkt er en stor del af de disponible midler til det første prioriterede område afsat til forbedring af afsætning og forarbejdning af landbrugsvarer. Andre foranstaltninger under dette prioriterede område vedrører forbedring af strukturerne for kvalitet, veterinær og plantesundhedsmæssig kontrol, levnedsmidler og forbrugerbeskyttelse. Det andet prioriterede område omfatter foranstaltninger til udvikling af infrastrukturen i landdistrikter og forvaltning af vandressourcerne. Det tredje prioriterede område omfatter investering i landbrugsbedrifter, oprettelse af producentgrupper, skovbrug, diversificering af de økonomiske aktiviteter og pilotprojekter inden for miljøvenligt landbrug. Det fjerde prioriterede område omfatter erhvervsuddannelse og teknisk bistand.

8.10. Slovakiet

740. Den slovakiske SAPARD-plan blev antaget den 6. juni 2000. Kommissionen henledte imidlertid opmærksomheden på den indledende vurderings dårlige kvalitet. Da denne er et formelt krav i henhold til forordning (EF) nr. 1268/1999, skal den slovakiske plan forbedres betydeligt på dette område. For at nå dette mål og færdiggøre planen har det føderale østrigske landbrugsministerium indgået et partnerskab. Den reviderede plan blev godkendt den 17. november 2000.
741. Den årlige bevilling til SAPARD i Slovakiet er for 2000 på omkring 18,6 mio. EUR. Det nationale slovakiske bidrag i 2000 er på omkring 5,9 mio. EUR. Den slovakiske SAPARD-plan omfatter tre prioriterede områder.
742. Forbedring af landbrugsproduktionssektoren herunder levnedsmiddelindustrien: denne vil tegne sig for 61% af fællesskabsbidraget til *regelværk*-relaterede investeringer i landbrugsbedrifter og til investeringer, der skal bidrage til at føre landbrugsfødevarevirksomhederne op til EU-standarderne samt til at øge deres konkurrenceevne. Derudover er der afsat et mindre beløb til støtte til oprettelse af producentgrupper.
743. Det andet store prioriterede område i planen (en tredjedel af det årlige fællesskabsbidrag) er udviklingen af landdistrikterne, der vil omfatte foranstaltninger til diversificering af de økonomiske aktiviteter, skovbrug, pilotordninger vedrørende miljøvenligt landbrug og jordkonsolidering. Endelig er der ligeledes planlagt foranstaltninger til støtte for gennemførelsen af SAPARD-programmet (prioriteret område nr. 3) ved hjælp af erhvervsuddannelse og teknisk bistand.

8.11. Slovenien

744. Den slovenske SAPARD-plan blev antaget den 20. april 2000 og blev efter forhandlinger med Kommissionens tjenestegrene og ændringer af teksten godkendt ved en beslutning truffet af Kommissionen.
745. Den årlige bevilling til SAPARD i Slovenien er for 2000 på 6,4 mio. EUR. Det nationale slovenske bidrag i 2000 er på 3,4 mio. EUR. Den operationelle plan er baseret på to prioriterede områder: forbedring af produktions- og afsætningsstrukturerne inden for landbrug og levnedsmiddelforarbejdning, økonomisk diversificering og forbedring af infrastrukturen i landdistrikterne.
746. En stor del af midlerne er afsat til investering i landbrugsbedrifter og til forbedring af forarbejdningen og afsætningen af landbrugs- og fiskerivarer (75% af EU-midlerne).
747. De to foranstaltninger vedrørende diversificering af økonomiske aktiviteter og forbedring af infrastrukturen i landdistrikter vil modtage 24% af EU-midlerne.
748. Bevillingen til teknisk bistand til gennemførelse af programmet, herunder undersøgelser, overvågning, information og PR-kampagner, tegner sig for ca. 1% af EU-midlerne.

9. INTERNATIONALE FORBINDELSER

9.1. Internationale organisationer og aftaler

9.1.1. Verdenshandelsorganisationen (WTO)

9.1.1.1. WTO-konsultationer og bilæggelse af tvister

749. Der blev på EU's anmodning nedsat et panel den 23. juli 1998 til undersøgelse af Koreas definitive beskyttelsesforanstaltning for import af visse mejeriprodukter (et importkontingent for skummetmælkspulverpræparater). Tvistbilægelsesorganet bekræftede panelets rapport om, at Koreas adfærd var i strid med bestemmelserne i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger. Korea ophævede beskyttelsesforanstaltningerne den 20. maj 2000.

9.1.2. Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD)

750. EU's medlemsstater udgør halvdelen af OECD's medlemmer og er de største bidragsydere til OECD's budget. Kommissionen deltager aktivt i organisationens arbejde, navnlig vedrørende landbrug i landbrugskomiteén (COAG).

751. Blandt landbrugskomiteéns nøgleaktiviteter er den årlige udarbejdelse af midtvejsmarkedsudsigter for OECD's vigtigste landbrugsråstoffer (rapporten "Landbrugsperspektiver") og den årlige gennemgang af den vigtigste udvikling i medlemsstaternes landbrugspolitik (landbrugspolitikker, -markeder og -handel i OECD-landene). I en lignende gennemgang fokuseres der på den vigtigste udvikling i store lande, der ikke er medlemmer af OECD, uanset om der er tale om økonomier under omstilling eller nyfremkommende lande. Disse gennemgange omfatter navnlig en beregning af de aggregerede skøn over støtte til landmænd og til landbrugssektoren, den såkaldte PSE-database.

752. Andre af landbrugskomiteéns aktiviteter omfatter landbrug og handel, miljøvenligt landbrug, udvikling af landdistrikter, landbrugsstrukturer og statistikker, Agricultural Knowledge System (udvidelse, uddannelse og forskning) og internationale standarder (navnlig certificering af frø og forstligt formeringsmateriale). Der blev i 2000 gjort status over OECD's arbejde med indikatorer for miljøvenligt landbrug i de seneste fem år.

753. OECD's landbrugsministre gav i marts 1998 landbrugskomiteén mandat til at deltage i et stort og vidtrækkende arbejdsprogram vedrørende WTO's landbrugsforhandlinger. I slutningen af 2000 blev en første række af analytisk baggrundsmateriale offentliggjort. Dette arbejde omfatter traditionelle handelsspørgsmål såsom markedsadgang, støtte til landbrugsaktiviteter og eksportkonkurrence, skønt på en mere detaljeret måde end før takket være nye analyser såsom brug af officielt støttede eksportkreditter, statslige handelsvirksomheders indvirkning på handlen, afkobling, støtteforanstaltningernes indvirkning gennem en matrixevaluering af politikker (Policy Evaluation Matrix) osv. Det omfatter ligeledes spørgsmål, der går videre end handelsspørgsmål, såsom landbrugets mangesidede funktioner,

fødevaresikkerhed, forholdet mellem landbrug og miljø, bioteknologiens betydning, fødevarekvalitet og oprindelsesbetegnelser osv.

754. Andre OECD-organer drøfter spørgsmål, som er vigtige for landbruget. Disse er hovedsagelig af horisontal karakter: lovgivningsreform, ledelse, e-handel, kodeks for multinationale virksomheder, bæredygtig udvikling og udvikling af territorierne. OECD ydede navnlig i 2000 på anmodning fra G8 et stort bidrag på områderne fødevaresikkerhed og bioteknologi.
755. Alle disse aktiviteter har resulteret i værdifuldt materiale for EU, navnlig med hensyn til reformprocessen inden for landbrugssektoren og den tilknyttede internationale udvikling. Kommissionen var imidlertid skuffet over, at OECD-forhandlingerne om en forståelse om regulering af brugen af eksportkreditter til landbruget hidtil ikke har givet nogen resultater, til trods for de forpligtelser, der blev indgået under Uruguay-rundens WTO-aftale om landbruget.

9.1.3. *Den generelle toldpræferenceordning (GSP)*

756. Gennemførelsesbestemmelserne i Rådets forordning om den nye generelle præferenceordning for landbrugsvarer trådte i kraft den 1. januar 1997. Denne ordning har til formål at fremme udviklingslandenes integrering i verdensøkonomien og det multilaterale samhandelssystem. Den nye ordning giver en lang række landbrugsvarer fra udviklingslandene præferenceadgang til EU's markeder med undtagelse af varer, for hvilke der findes en fælles markedsordning. Alt efter hvor følsomme de er, inddeles de enkelte varer i fire kategorier, som svarer til fire forskellige præferencemargener. Varernes fordeling på disse kategorier er baseret på de evalueringer, som førte til det toldtilbud, EU fremsatte inden for rammerne af forhandlingerne under Uruguay-runden.
757. De fire varekategorier er:
- meget følsomme varer, for hvilke præferencemargenen udgør 15%
 - følsomme varer, for hvilke præferencemargenen udgør 30%
 - halvfølsomme varer, for hvilke præferencemargenen udgør 65%
 - ikke-følsomme varer, for hvilke præferencemargenen udgør 100%, og som således er toldfrie.
758. Ordningen tilgodeser de fattigste modtagerlandes behov ved gradvis at overføre præferencer fra de udviklede lande til udviklingslandene.
759. Desuden findes der en særlig ordning for de lande, som forpligter sig til at overholde visse normer på det sociale og miljømæssige område. GSP-dækningen for landbrugsvarers vedkommende blev kraftigt udvidet ved Rådets forordning (EF) nr. 1256/96 af 20. juni 1996¹⁵⁵, idet der blev tilføjet 527 varer og fjernet 64. I princippet ønsker man at lade alle varer være omfattet af GSP undtagen varer, for hvilke der eksisterer en markedsordning. Der gives ligeledes yderligere

¹⁵⁵

EFT L 160 af 29.6.1996, s. 1.

præferencer til de lande i Latinamerika, som forpligter sig til at bekæmpe narkotikaproduktionen.

9.1.4. De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation (FAO)

760. Som medlem af FAO har EU deltaget i arbejdet i denne organisations forskellige instanser, navnlig i møderne i Landbrugskomiteén, Komiteén for Sikkerhed for Fødevarerforsyning og Komiteén for Råvarer og Skovprodukter, for at præsentere sin landbrugspolitik og strategi for fødevarehjælp. EU deltog ligeledes i den tekniske konsultation om revision af den internationale plantebeskyttelseskonvention (IPPC) med henblik på revision af denne konvention for at sikre, at konventionen stemte overens med aftalen om anvendelse af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (SPS-aftalen) i slutakten fra Uruguay-runden. EU deltog også aktivt i møderne vedrørende fødevarer sikkerhed og navnlig i gennemførelsen af en adfærdskodeks for tildeling af fødevarehjælp.
761. Endvidere deltog Kommissionen i udarbejdelsen af FAO's nye strategiske rammer, der skal fastlægge de "politiske retningslinjer", som skal følges fra 2000. Kommissionen deltog også aktivt i FAO's tekniske bidrag til udviklingslandene som en forberedelse til drøftelserne i forbindelse med de nye WTO-forhandlinger.
762. Kommissionen bidrog også til FAO-drøftelserne om ikke-kommercielle spørgsmål vedrørende handel, som f.eks. debatten om landbrugets mangesidede funktioner og dets forbindelser i de mindst udviklede lande.

9.1.5. Den internationale kornoverenskomst

763. Denne overenskomst, der blev indgået i 1995, består af to separate retsakter, nemlig konventionen om kornhandel af 1995 og konventionen om fødevarehjælp af 1995. De to konventioner, der oprindeligt udløb den 30. juni 1998, blev forlænget med et år (til juni 1999), så der kunne blive tilstrækkelig tid til genforhandlingen af konventionen om fødevarehjælp.

9.1.5.1. Konventionen om kornhandel

764. Konventionen om kornhandel blev på ny forlænget for tidsrummet 1. juli 1999 til 30. juni 2001.

9.1.5.2. Konventionen om fødevarehjælp

765. Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater har undertegnet konventionen om fødevarehjælp, som har til formål at bidrage til sikkerheden for fødevarerforsyning på verdensplan og øge det internationale samfunds formåen, når det gælder situationer, der kræver nødhjælp, og udviklingslandenes behov for fødevarer i øvrigt.
766. Genforhandlingen af konventionen om fødevarehjælp af 1995 blev indledt i 1998 i forbindelse med ministerafgørelsen truffet i Marrakech og Singapore.
767. Teksten til konventionen om fødevarehjælp blev fastlagt på et møde i arbejdsgruppen vedrørende konventionen den 24. marts 1999.

768. Konventionen trådte midlertidigt i kraft den 1. juli 1999.
769. Efter Rådets (beslutning af 13. juni 2000) og Parlamentets vedtagelse blev den meddelt De Forenede Nationer, hvorefter den trådte endeligt i kraft.

9.1.6. *Den Internationale Sukkerorganisation*

770. EU spiller fortsat en fuldgyldig rolle i Den Internationale Sukkerorganisation, som er det ansvarlige organ for forvaltning af Den Internationale Sukkeroverenskomst (ISA) fra 1992. De to vigtigste spørgsmål, der er blevet behandlet, er reaktionen på de meget lave verdensmarkedspriser på sukker og den eventuelle flytning af Den Internationale Sukkerorganisations kontorer.

9.2. **Bilaterale og regionale handelsforbindelser**

9.2.1. *USA*

771. Forhandlingerne om en detaljeret vinaftale mellem EU og USA blev videreført på et møde i april 2000. I overensstemmelse med artikel 1 i Rådets forordning (EF) nr. 2839¹⁵⁶ af 17. december 1998 aflagde Kommissionen i juni 2000 mundtlig beretning til Rådet (landbrug) om, hvordan forhandlingerne med USA skred frem. Rådet undersøgte derefter de vigtigste aspekter af vinhandelspolitikken og afsluttede en række spørgsmål på Rådets møde i oktober. Rådet bekræftede igen sin politik, der har til formål at beskytte forbrugerne ved at sikre kvaliteten af de vine, der markedsføres i EU i forbindelse med anerkendelse af de respektive parteres ønologiske metoder og brug af geografiske navne og traditionelle termer til beskrivelse af vin. Rådet stadfæstede ligeledes det generelle princip om, at handlen i tilfælde af uoverensstemmelser med handelspartnere skulle fortsætte, mens det omtvistede spørgsmål blev løst. Kommissionen hilste disse konklusioner velkommen og slog samtidig fast, at ingen bestemmelser i nogen aftale skulle begrænse EU's muligheder for at træffe foranstaltninger til beskyttelse af sundheden. Efter disse drøftelser med medlemsstaterne blev forhandlingerne med USA genoptaget i december 2000 og mindst et møde mere var planlagt i starten af 2001.
772. Med hensyn til EU's støtteforanstaltninger til fordel for frugt på dåse (ferskner og pærer) blev der gennemført årlige bilaterale drøftelser under den eksisterende bilaterale aftale med USA om støtteniveauet for markedsføringsåret 2000. I december vedtog Rådet (landbrug) en ny støtteordning inden for sektoren. Denne reform fjerner betalinger til forarbejdningsindustrien til fordel for direkte betalinger til producenter. Da den mekanisme, der er beskrevet i aftalen med USA, finder anvendelse på betalinger til forarbejdningsindustrien, blev der i december 2000 gennemført konsultationer med USA for at undersøge reformens indvirkning på den bilaterale aftale.
773. I forbindelse med handelstvisterne om hormonoksekød og bananer fortsatte USA med at lægge 100% værditold på EU-eksporten. Listen over gengældelsesforanstaltninger omfattede mange forskellige varer med fokus på

¹⁵⁶

EFT L 354 af 30.12.1998, s. 12.

svinekød, frugtsaft, ost, frugt og grøntsager. Man forsøgte uden held i hele 2000 at nå til enighed om en tilsvarende kompensation i oksekødstvisten i form af øget adgang til EU-markedet for hormonfrit oksekød og at nå til enighed om nye bananimportforanstaltninger for at bringe gengældelsesforanstaltningerne til ophør. USA øgede den kommercielle erstatning, der finder anvendelse på ovennævnte EU-eksport, og som er tilladt i henhold til WTO-bestemmelserne i disse tvister ved at advare om, at man var parate til at ændre listen over varer, der pålægges 100% værditold.

774. I Foreign Sales Corporation-skattetvisten afsagde WTO's appelinstans i februar 2000 en kendelse til fordel for EU om, at USA ordning gav eksportafhængige skattelettelser, som var i modstrid med WTO-bestemmelserne, herunder landbrugsaftalen. EU forbeholdt sig ret til om nødvendigt at indføre gengældelsesforanstaltninger omfattende industri- og landbrugsvarer til en værdi af 4 043 mio. USD, mens man søgte at forhandle sig frem til en løsning, der var forenelig med WTO-forpligtelserne, og meddelte WTO dette i november 2000.
775. Kommissionen fulgte nøje den fortsatte udvidelse af handelsforvridende landbrugssubsidier og mekanismer til bortskaffelse af overskudsproduktion i USA. Med den pakke, som USA godkendte i juni 2000, var landbrugsudbetalingerne syvdoblet på fire år, og oversteg med en faktor på 300% de beløb, der blev udbetalt til de enkelte landbrug i EU. Denne udvikling underbygger Kommissionens holdning i WTO-forhandlingerne under landbrugsaftalen.
776. I juli 2000 afgjorde WTO-panelet, at USA's beskyttelsesforanstaltning i form af kvantitative importrestriktioner for hvedegluten, særlig fra EU, ikke var i overensstemmelse med WTO-bestemmelserne. USA appellerede denne afgørelse: appelinstansens afgørelse forventes senest i januar 2001. Med hensyn til USA's foranstaltninger til en restriktiv og diskriminerende forvaltning af kvoten gjorde Kommissionen opmærksom på sin utilfredshed med USA's foranstaltninger i diverse bilaterale fora, under New Transatlantic Agenda (NTA), Transatlantic Economic Partnerships (TEP) og topmødet mellem EU og USA i maj. Såfremt USA ikke fjerner kvoten i overensstemmelse med WTO's forpligtelser og procedurer, afgav kornforvaltningsudvalget i december 2000 en positiv udtalelse om Kommissionens forslag om at vedtage den nødvendige gennemførelsesforordning som krævet i Rådets forordning (EF) 1804/98¹⁵⁷ af 14. august 1998. Forordningen vil gøre det muligt at afbalancere de handelskoncessioner, som USA har trukket tilbage for så vidt angår hvedegluten, ved at pålægge import af majs glutenfoder fra USA en told på 5 EUR/t for en mængde på op til 2 730 000 t.
777. Tilsynsgruppen for majs glutenfoder holdt fortsat regelmæssige møder.
778. Der fandt regelmæssig udveksling af synspunkter sted mellem USA og Canada om, hvilken indvirkning bekymringerne om brugen af genmodificerede varer har på handelen med landbrugsvarer.

¹⁵⁷

EFT L 233 af 20.8.1998, s. 1.

9.2.2. *Canada*

779. Der fandt drøftelser sted om handel med vin og spiritus med henblik på en aftale mellem EU og Canada, navnlig på det fælles samarbejdsråds møde i november og på topmødet mellem EU og Canada i december. Samtalerne drejede sig især om beskyttelse af anvendelsen af navne, anvendelse af ønologiske metoder, certificeringskrav, navnlig for visse kvalitetsvine med en høj alkoholprocent, og om de handelsbetingelser, som de canadiske alkoholmonopoler anvender.
780. I tvisten om hormonoksekød fortsatte Canada med at lægge 100% værditold på EU-eksporten, herunder svinekød, frugt og grøntsager, til en værdi af 11,3 mio. CAD. Man forsøgte uden held at nå til enighed om en tilsvarende kompensation for at bringe gengældelsesforanstaltningerne til ophør.

9.2.3. *Mexico*

781. En frihandelsaftale mellem EU og Mexico trådte i kraft den 1. juli 2000. Mexico har forpligtet sig til at forhandle en vinaftale med EU.
782. En række lister skitserer de forskellige måder, hvorpå de forskellige landbrugsvarer vil blive administreret, fra umiddelbar fjernelse af told til fjernelse af told inden for en periode på mellem tre og ti år efter ikrafttrædelsen. EU vil navnlig drage fordel af den mexicanske liberalisering for vin, spiritus og olivenolie. EU vil tildele Mexico begrænsede, delvise liberaliseringskvoter for visse afskårne blomster, æg og albumin, honning, frugt, grøntsager, appelsinsaft og ananassaft og en overgangskvote for avocadoer. Mexico vil tildele EU en øjeblikkelig eller tidlig liberalisering af eksporten for størstedelen af disse varer. Begge parter har en venteliste over følsomme varer, som de ikke på nuværende tidspunkt kan liberalisere, men som vil blive taget op på et senere tidspunkt. (Bananer, sukker, oksekød, mejeriprodukter, ris, majs, suktermajs, stivelse og mange frugter og grøntsager er blandt varerne på EU's reserveliste). Vigtige elementer af den fælles landbrugspolitik, herunder EU's indgangspris og eksportrestitutioner, er blevet opretholdt. Aftalen indeholder ligeledes en protokol om oprindelsesregler, der afgør, om forskellige varer har opnået en ægte oprindelsesstatus.

9.2.4. *Mercosur og Chile*

783. Kommissionen vedtog i juli 1998 udkastet til forslag til forhandlingsdirektiver om en associeringsaftale mellem EU og Mercosur og Chile. Dette udkast blev vedtaget af Rådet den 13. september 1999. I disse forhandlingsdirektiver bestemmes der følgende:
- parterne bekræfter deres fælles målsætning om en gradvis og gensidig liberalisering af al samhandel med varer og tjenesteydelser med henblik på indførelse af frihandel i overensstemmelse med WTO-reglerne og under hensyntagen til, at visse varer og servicesektorer er følsomme
 - parterne indleder i løbet af andet halvår af 1999 et samråd om en ny runde multilaterale forhandlinger inden for rammerne af WTO og om forberedelsen af de kommende forhandlinger. Dette samråd kunne omfatte

forskellige spørgsmål og føre til en regelmæssig dialog om landbrug, handel og tjenesteydelser

- parterne vil straks indlede forhandlinger om ikke-toldmæssige spørgsmål
- forhandlingsprocessen om toldnedsættelser og tjenesteydelser begynder den 1. juli 2001. Disse forhandlinger vil blive gennemført og afsluttet under hensyntagen til resultaterne af WTO-runden og til tidsplanen for det amerikanske frihandelsområde. Forhandlingerne skal være afsluttet efter WTO-rundens afslutning.

784. I løbet af 2000 blev der afholdt to møder mellem Kommissionen og Mercosur og Chile (6.-7. april i Buenos Aires, 10.-11. april i Santiago og 13.-16. juni og 20.-23. juni i Bruxelles). Et tredje møde blev afholdt i Brasília og Santiago i november 2000.

785. Hvad angår landbruget har det givet anledning til udvekslinger af tekniske informationer som forberedelse til toldforhandlingerne i 2001.

9.2.5. *Sydafrika*

786. Aftalen om handel, udvikling og samarbejde mellem EU og Sydafrika trådte midlertidigt i kraft den 1. januar 2000. Enkelte detaljer om de parallelle vinaftaler er endnu ikke forhandlet på plads.

787. Landbrugsdelen af aftalen om handel, udvikling og samarbejde omfatter forskellige grader af liberalisering af handlen, lige fra øjeblikkelig liberalisering til liberalisering over længere perioder på op til 10 år for EU's vedkommende (12 år for Sydafrikas vedkommende). Begge parter har en "reserveliste" over følsomme varer, som de i øjeblikket ikke liberaliserer. Bananer, sukker, oksekød, ris, majs, sukkermajs, stivelse og mange frugter og grøntsager er blandt varerne på EU's reserveliste. Sydafrika har udelukket varer såsom frisk kød, mejeriprodukter, nogle kornprodukter og sukkerprodukter. Reservelisterne vil blive taget op på et senere tidspunkt. For nogle varer, der skal liberaliseres, men ikke umiddelbart, vil der blive indført overgangspræferencekvoter med øjeblikkelig virkning (EU vil drage fordel af sådanne kvoter for visse vine, Sydafrika vil drage fordel af sådanne kvoter for visse oste, afskårne blomster og vine). Derudover har EU tilladt en delvis liberalisering af nogle af Fællesskabets øvrige følsomme varer, som f.eks. visse citrusfrugter, frugter på dåse, frugtsaft, afskårne blomster og vine, hvoraf nogle stod opført på den oprindelige liste over udelukkelser i henhold til Rådets mandat. Dette var i form af toldkontingenter, der normalt var begrænset til niveauet for den seneste tids import fra Sydafrika. Til gengæld tilbød Sydafrika EU nogle gensidige toldkontingenter inden for ostesektoren. Toldkontingenterne har indbyggede vækstfaktorer. Vigtige elementer af den fælles landbrugspolitik, herunder EU's indgangsprisystem og eksportrestitutioner, er blevet opretholdt. Aftalen indeholder ligeledes en protokol om oprindelsesregler, der afgør, om forskellige varer har opnået en ægte oprindelsesstatus.

9.2.6. *Japan og Republikken Korea*

788. Forbindelserne med Japan og Republikken Korea var fortsat koncentreret om markedsadgang og dereguleringsspørgsmål, navnlig med hensyn til en fortsat fjernelse af handelshindringer i forbindelse med plante- og dyresundhed. Der var gjort store fremskridt på en række områder, navnlig med hensyn til stabilisering af handlen med svinekød, efter en udveksling af skrivelser mellem kommissionsmedlem Franz Fischler og den japanske landbrugsminister.

9.2.7. *New Zealand*

789. Med hensyn til indførslen af mejeriprodukter under ordningerne med reducerede importafgifter vil yderligere tydeliggørelse af de tekniske parametre og kontrolmekanismer (navnlig for New Zealands smørekspert, hvilket New Zealand har anmodet om) snart muliggøre en strammere kontrol med, om bestemmelserne for de respektive toldkontingenter overholdes. De dertil svarende gennemførelsesbestemmelser blev vedtaget og gennemført den 1. juli 2000. På anmodning fra Den Europæiske Union overtog New Zealand MAF, Food Assurance Authority, ansvaret for udstedelse af overensstemmelsescertifikater (JMA1) fra New Zealand Dairy Board for at undgå interessekonflikter.

9.2.8. *Middelhavslandene*

790. I henhold til Euro-Middelhavspartnerskabet, der blev indgået med Den Europæiske Unions partnere i middelhavsområdet i 1995 på konferencen i Barcelona, er der ved at blive forhandlet nye associeringsaftaler. Disse aftaler træder i stedet for samarbejdsaftalerne fra 1970'erne. Disse nye aftaler har til formål at intensivere udvekslingerne og at etablere gensidige handelskoncessioner vedrørende landbrugsvarer. Forhandlingerne med Israel, Marokko og Tunesien blev afsluttet i 1995, mens forhandlingerne med Jordan og Den Palæstinensiske Myndighed blev afsluttet i 1997. Forhandlingerne med Egypten blev afsluttet i 1999, men aftalen er endnu ikke underskrevet af den egyptiske partner. Forhandlingerne med Algeriet, Libanon og Syrien fortsætter.
791. Aftalen med Tunesien trådte i kraft i 1998, mens aftalerne med Marokko og Israel trådte i kraft i 2000, selv om de gensidige landbrugskoncessioner, der er aftalt med Israel, og visse bestemmelser i den nye aftale med Marokko trådte i kraft på et tidligere tidspunkt. De gensidige landbrugskoncessioner, der er aftalt med Den Palæstinensiske Myndighed, trådte midlertidigt i kraft i 1997.
792. I overensstemmelse med aftalerne med Marokko, Tunesien og Israel skal disse aftalers landbrugskapitel revideres for at opnå en større liberalisering af udvekslingerne. Disse forhandlinger med Tunesien blev afsluttet i slutningen af 2000, mens forhandlingerne med Israel stadig pågår, og forhandlingerne med Marokko endnu ikke er påbegyndt.
793. For så vidt angår Tyrkiet har der siden 1998 eksisteret en ny ordning for landbrugsvarer. Denne nye ordning udvider den aftalte præferenceordning til tyrkiske varer, der importeres til EU, og indeholder ligeledes koncessioner for landbrugsvarer fra Fællesskabet, der eksporteres til Tyrkiet.

794. Malta og Cypern befinder sig i førtiltrædelsesfasen og er ved at tilpasse deres landbrugspolitik til EF-regelværket.
795. For Maltas vedkommende er der ikke gjort større fremskridt med hensyn til det juridiske system og de administrative strukturer og heller ikke med hensyn til lovgivningen om indførelse af fælles markedsordninger. Der er blevet indført kontrol af de veterinære aspekter. Bestemmelserne om slagterier er dog endnu ikke i overensstemmelse med EF-regelværket.
796. Hvad angår Cypern er der gjort betydelige fremskridt med hensyn til tilpasningen af landbrugspolitikken, navnlig med fjernelse af statsmonopoler og de dertil knyttede reformer. Visse mekanismer skal ligeledes forbedres med hensyn til markedsordningernes funktion. Hvad angår det plantesundhedsmæssige og veterinære aspekt forbliver gennemførelsen af EF-regelværket partiel, navnlig når det gælder inspektion ved grænserne.